

महाराष्ट्र शासन

अर्थशास्त्र परिभाषा कोश

भाषा संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई

मार्च १९८७

मुद्रक :
व्यवस्थापक,
शासकीय मुद्रणालय व
लेखन सामग्री भांडार,
कोल्हापूर.

प्रकाशक :
भाषा संचालक,
भाषा संचालनालय,
महाराष्ट्र राज्य,
मुंबई.

मूल्य : रु. 29 P 50

अर्थशास्त्र परिभाषा उपसमिती

अध्यक्ष

श्री. नी. वि. सोवनी, पुणे विद्यापीठ

सदस्य

डॉ. आनंद नाडकर्णी, पुणे विद्यापीठ
डॉ. स. ह. देशपांडे, मुंबई विद्यापीठ
श्री. वि. वि. देशपांडे, मराठी विज्ञान परिषद, मुंबई
प्रा. रमेश पानसे, ना. दा. ठा. महिला विद्यापीठ, मुंबई
प्रा. अ. ल. खानोलकर, नागपूर विद्यापीठ
प्रा. शा. ना. यादव, शिवाजी विद्यापीठ
प्रा. र. पु. कुरुलकर, मराठवाडा विद्यापीठ

सदस्य–सचिव

डॉ. न. ब. पाटील, भाषा उपसंचालक

प्रस्तावना

महाराष्ट्र राज्याच्या स्थापनेनंतर १९६४ मध्ये मराठीला राजभाषेचा दर्जा देण्यात आला. त्यानंतर विद्यापीठीय स्तरावर विज्ञान विषयांच्या अभ्यासासाठी माध्यम म्हणून मराठीच्या वापरास जोराची चालना मिळाली. तत्पूर्वी वैज्ञानिक परिभाषा-निर्मितीचे असंघटित स्वरूपाचे कार्य फार पूर्वीपासून विविध स्तरांवर चालू होते. अनेक लेखकांनी शास्त्रीय स्वरूपाच्या लेखनाचा अनुवाद करताना, रूपांतर करताना किंवा स्वतंत्र लेखन करताना इंग्रजीतील संज्ञांसाठी व संकल्पनांसाठी स्वतःच्या दृष्टीने मराठीतून पर्यायी शब्दांची योजना केलेली होती. परंतु हे प्रयत्न संघटित नसल्याने पारिभाषिक पर्याय एकरूप नव्हते. महाराष्ट्रातील सर्व विद्यापीठांतून तंत्रविज्ञानादी विषयांची मराठी परिभाषा एकरूप व समान ठेवणे नितांत आवश्यक होते.

याच उद्देशाने १९६७ मध्ये शासनातर्फे महाराष्ट्रातील सर्व विद्यापीठांचे कुलगुरू व भाषा सल्लागार मंडळाचे सदस्य यांची एक संयुक्त बैठक घेण्यात आली. या बैठकीत, भाषा संचालनालयाने विद्यापीठांतून शिकवल्या जाणाऱ्या सर्व विज्ञानविषयक व मानवविद्याविषयक विषयांची परिभाषा सर्व विद्यापीठांच्या सहकार्याने तयार करावी असे ठरले. संदर्भग्रंथांच्या व क्रमिक पुस्तकांच्या निर्मितीचे काम महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती मंडळ आणि महाराष्ट्र राज्य विद्यापीठ ग्रंथ निर्मिती मंडळ या संस्थांनी हाती घेतले.

या निर्णयास अनुसरून भाषा संचालनालयाने, भौतिकी, रसायन, वैद्यक, अभियांत्रिकी इत्यादी तांत्रिक व शास्त्रीय विषयांवर त्याचप्रमाणे लोकप्रशासन, वाङ्मयसमीक्षा यांसारख्या विषयांवर वेगवेगळ्या उपसमित्या नेमून या कार्यास गती दिलेली आहे. भाषा सल्लागार मंडळाच्या "अर्थशास्त्र" या विद्याशाखेची उपसमिती दिनांक ४ जून १९७४ रोजी स्थापन करण्यात आली. या उपसमितीवरील प्रतिनिधी सदस्यांची यादी स्वतंत्र दिलेली आहे.

अर्थशास्त्राचा वाढता व्याप लक्षात घेऊन या विद्याशाखेच्या उपसमितीला तीन दृष्टिकोनांतून शब्दशोध घ्यावा लागला. अर्थशास्त्र या विषयात, कृषि अर्थशास्त्र, औद्योगिक अर्थशास्त्र, विकास अर्थशास्त्र, सैद्धांतिक अर्थशास्त्राचे पोटविभाग, चलनविषयक अर्थशास्त्र किंवा मूल्य व वितरणविषयक सिद्धांतन अशा अनेक उपविषयांचा समावेश होतो. त्यांपैकी प्रत्येक उपविषयाच्या स्वतंत्र शब्दसंग्रहाचा विचार करावा लागला, हा पहिला दृष्टिकोन. दुसरा दृष्टिकोन म्हणजे, अर्थशास्त्राशी संबंध येणाऱ्या संख्याशास्त्र, गणित, राज्यशास्त्र इत्यादी शास्त्रांतर्गत वापरण्यात येणाऱ्या संज्ञा व संकल्पना यांतील नेमक्या अर्थाचा, अर्थशास्त्राचा आधुनिक विस्तार व विकास लक्षात घेऊन शोध घ्यावा लागला; आणि तिसरा दृष्टिकोन म्हणजे, अर्थशास्त्रात नव्याने प्रविष्ट झालेल्या " शिक्षणाचे अर्थशास्त्र " (Economics of Education), पर्यावरण-शास्त्र (Science of Environment) आणि भाविकालशास्त्र (Futurology) अशा शास्त्रांसंबंधात नव्या संकल्पनांचा विचार करावा लागला. या सर्व दृष्टिकोनांतून साकल्याने यथाशक्य विचार करून या शब्दकोशाची निर्मिती करण्यात आलेली आहे. हा शब्दकोश तयार करण्यासाठी उपसमितीच्या एकूण ७४ बैठकी घेण्यात आल्या असून सुमारे ७,००० इंग्रजी शब्दांचे मराठी पर्याय निश्चित करण्यात आले आहेत.

या कोशनिर्मितीसाठी अर्थशास्त्राचे इंग्रजीत उपलब्ध असलेले अनेक व्याख्याकोश, मान्यवर मोठे शब्दकोश, अर्थशास्त्रातील स्वतंत्र व क्रमिक ग्रंथ तसेच संस्कृत-मराठी कोश, हिंदी पारिभाषिक कोश, इंग्रजी शब्दकोश व विविध विषयांच्या उपलब्ध शब्दावली यांचा आधारसाहित्य म्हणून उपयोग करण्यात आलेला आहे. तसेच, ही परिभाषा केंद्र सरकारने तयार केलेल्या परिभाषेशी तसेच अन्य भाषांशी मराठी भाषेच्या प्रकृतीला बाधा येणार नाही अशाप्रकारे मिळतीजुळती ठेवण्याचा प्रयत्न करण्यात आलेला आहे.

आतापर्यंत भाषा संचालनालयाने गणित, रसायन, समाज, वाणिज्य, तत्त्वज्ञान व तर्कशास्त्र, ग्रंथालय, शारीर, भूशास्त्र, भौतिकशास्त्र, शिक्षण, यंत्र

अभियांत्रिकी, स्थापत्य अभियांत्रिकी, विद्युत अभियांत्रिकी, कृषि, जीवशास्त्र, शरीरक्रिया आणि राज्यशास्त्र, या विषयांवरील परिभाषा कोश प्रसिध्द केले आहेत. तसेच, धातुशास्त्र, भूगोल, भाषाशास्त्र, साहित्यसमीक्षा, संख्याशास्त्र, मानसशास्त्र, लोकप्रशासन इत्यादी विषयांच्या परिभाषा कोशांचे काम चालू असून ते यथावकाश प्रसिध्द करण्यात येतील. त्याचप्रमाणे, रसायनशास्त्र, गणितशास्त्र, शासन व्यवहार कोश इत्यादी कोशांच्या सुधारित आवृत्त्यादेखील प्रसिध्द करण्यात येतील. प्रस्तुत अर्थशास्त्र परिभाषा कोश हा या प्रकल्पातील एक टप्पा आहे.

अशा प्रकारे, अनेक तज्ज्ञ व मान्यवर व्यक्तींच्या सहकार्याने तयार झालेला हा कोश या विषयाची आस्था असलेल्या अन्य व्यक्तींना, तसेच, सर्व संबंधित शासकीय विभागांना उपयुक्त व मार्गदर्शक ठरेल असा विश्वास वाटतो.

न. ब. पाटील,
भाषा संचालक,
महाराष्ट्र राज्य.

भाषा संचालनालय,
मुंबई–४०० ०३२.

कोश परिचय

कोशाची रचना पुढीलप्रमाणे आहे :-

इंग्रजी शब्द व शब्दानुक्रम :— इंग्रजी शब्द देताना मुख्यत्वेकरून Chamber's Technical Dictionary व Webster's International Dictionary यांचा, तसेच या विषयाशी संबंधित असलेल्या अन्य कोशांचा वर्णलेखन (spelling) इत्यादींसाठी आधार घेतला आहे.

इंग्रजी शब्दजाती :— प्रत्येक एकेरी संज्ञेपुढे तिची शब्दजाती दर्शविली आहे. (जसे : *n.*; *adj.*; *v. t.*; *v. i.*) इंग्रजी दोन किंवा अधिक शब्द असलेल्या संज्ञेपुढे शब्दजाती दर्शविलेली नाही.

विषयनिर्देशक संक्षेप :— एखादी इंग्रजी पारिभाषिक संज्ञा विशिष्ट पोटविषयाशी संबंधित असेल तर पर्याय देण्यापूर्वी तो विवक्षित विषय दर्शविणारा संक्षेप इंग्रजी इटॅलिक मुद्राक्षरात दिला आहे.

पर्याय, अर्थच्छटा, स्पष्टीकरणे :— इंग्रजी संज्ञेपुढे शब्दजाती, विषयनिर्देशक संक्षेप (असल्यास) दिल्यानंतर तिचे एक किंवा अधिक मराठी पर्याय दिले आहेत. पर्याय देताना वेगवेगळ्या अर्थच्छटा असल्यास त्यांना क्रमांक दिले आहेत. काही ठिकाणी अर्थ अधिक स्पष्ट व्हावा म्हणून पर्यायापूर्वी कंसात इंग्रजी स्पष्टीकरण दिले आहे किंवा काही ठिकाणी पर्यायानंतर कंसात मराठी स्पष्टीकरणही दिले आहे. पर्यायांचा वापर यथार्थपणे व्हावा यासाठी आवश्यक तेथे कंसात "as in :" असे देऊन त्या पर्यायाचा उपयोग करून दाखवला आहे.

मराठी शब्दजाती :— इंग्रजी संज्ञेपुढे शब्दजाती दर्शविली असल्याने व त्यानुसार मराठी पर्याय घेतला असल्याने मराठी शब्दजाती वेगळी दर्शविली नाही.

लिंगनिर्देश :— (१) प्रत्येक मराठी एकेरी पर्यायापुढे तो नाम असल्यास लिंगनिर्देश केला आहे. (२) इंग्रजी संज्ञा एकेरी असल्यास तिच्या जोडशब्द असलेल्या मराठी पर्यायापुढे लिंगनिर्देश केला आहे.

शब्दकुळे :— शब्दकुळांतील शब्दांची आधारभूत कल्पना एकच असते, परंतु त्यांतील शब्द सूक्ष्म अर्थच्छटा व्यक्त करून आपली भिन्नता दर्शवितात. असे शब्द त्यातल्या महत्त्वाच्या शब्दाखाली पर्यायानंतर *cf.* असे दर्शवून एकत्रितपणे दिले आहेत. तसेच

त्या शब्दकुळातील शब्द, कोशात त्यांच्या वर्णक्रमानुसार योग्य त्या ठिकाणी दिले आहेत व तिथे *cf.* असे म्हणून ज्या इंग्रजी संज्ञेखाली हे कूळ आले आहे त्या इंग्रजी संज्ञेचा निर्देश केला आहे. उदा.– पृष्ठ ७ वरील "allowance" हे कूळ पहावे. अशा तऱ्हेने शब्दकुळाखाली सर्व शब्द एकत्र आणण्याच्या या पद्धतीचा अभ्यासकांना उपयोग होऊ शकेल.

जोडसंज्ञा :— काही महत्त्वाच्या पारिभाषिक जोडसंज्ञांखाली या संज्ञांतील इतर महत्त्वाचे प्रकार दर्शविणाऱ्या संज्ञा एकत्र आणल्या आहेत. उदा.– पृष्ठ ३४ वरील "cost" ही संज्ञा पहावी. याही पद्धतीचा अभ्यासकांना उपयोग होऊ शकेल.

समानार्थी शब्द :— काही इंग्रजी शब्द जवळजवळ समानार्थी असल्याने त्यांना मराठी पर्याय देताना हे शब्द समानार्थी आहेत हे दर्शविण्यासाठी एकाच ठिकाणी दिले आहेत. ज्या शब्दासमोर पर्याय दिला आहे त्या शब्दासमोर कंसात (*also*) असे देऊन दुसरा समानार्थी शब्द दर्शविला आहे व कंसातील शब्द त्या त्या वर्णक्रमानुसार ज्या ठिकाणी आला असेल त्या ठिकाणी त्या शब्दासमोर (=) अशी खूण दर्शवून पर्याय ज्या शब्दासमोर दिला आहे तो शब्द दर्शविला आहे. त्याचप्रमाणे इंग्रजी शब्दाच्या वर्णलेखनात (spelling) थोडा फेरफार असलेले इंग्रजी शब्दही वरील पद्धतीनेच दर्शविण्यात आले आहेत.

* * *

भाषा सल्लागार मंडळाने वैज्ञानिक व तांत्रिक परिभाषेच्या निर्मितीसाठी आधारभूत म्हणून ठरवून दिलेली निदेशक तत्त्वे

१. **शब्दसंग्रह व पर्याय** :— हिंदी वैज्ञानिक व तांत्रिक परिभाषेची निर्मिती करताना, केंद्र सरकारने विज्ञान व तंत्र क्षेत्रात यापूर्वी झालेल्या कार्याचा आढावा घेतला होता आणि निरनिराळ्या राज्यांत याबाबत झालेल्या एकूण कार्याचा समन्वय करण्याचे प्रयत्नही केले होते. मराठी परिभाषेची निर्मिती करतानादेखील त्याच धोरणाचा अवलंब करून प्रत्येक विद्याशाखेतील शब्दांचे संकलन करणे अगत्याचे आहे. त्यासाठी प्रत्येक विद्याशाखेची केंद्र सरकारने तयार केलेली विज्ञान शब्दावली आधारभूत मानून, पुणे विद्यापीठ, माध्यमिक शिक्षण मंडळ आणि इतर विज्ञान संस्था यांच्या शब्दावलींचाही विचार करावा. तसेच माध्यमिक स्तरावरील वैज्ञानिक व तांत्रिक विषयांच्या पाठ्यपुस्तकातून पुष्कळशा तांत्रिक शब्दांचे जे पर्याय रूढ झाले आहेत तेदेखील विचारात घ्यावेत.

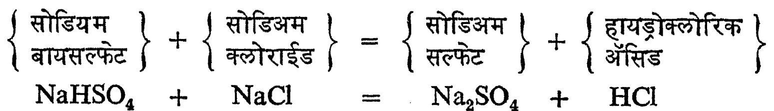
२. **आंतरराष्ट्रीय संज्ञा** :— "आंतरराष्ट्रीय संज्ञा" या शक्यतोवर त्यांच्या इंग्रजी स्वरूपातच ठेवाव्यात व त्यांचे मराठी भाषेत लिप्यंतरण करावे.

आंतरराष्ट्रीय संज्ञांत साधारणत: पुढील गोष्टींचा समावेश होतो :—

(अ) मूलद्रव्ये आणि संयुगे (महत्त्वपूर्ण पदे, उपपदे वगैरेंसह) यांची नावे; ही नावे लिप्यंतरित करून देताना नावापुढे त्यांची संकेतचिन्हेसुद्धा द्यावीत. जसे :— हायड्रोजन (H), कार्बन (C).

मात्र, मूलद्रव्ये आणि संयुगे यांसाठी वापरण्यात येणारी संकेतचिन्हे व संक्षेप इंग्रजी लिपीत जशीच्या तशीच ठेवावीत. जसे :— किरणोत्सारी थोरिअमचा समस्थानीय 90th^{288}, निकोटीन C_{10} H_{14} N_2.

रासायनिक चिन्हांकित समीकरणे, त्यांची इंग्रजीतील संकेतचिन्हे जशीच्या तशी ठेवून, पुढीलप्रमाणे द्यावीत :—

{सोडियम बायसल्फेट} + {सोडिअम क्लोराईड} = {सोडिअम सल्फेट} + {हायड्रोक्लोरिक ॲसिड}

$$NaHSO_4 + NaCl = Na_2SO_4 + HCl$$

गंधक, रुपे, तांबे, कथील, पारा, जस्त, शिसे इत्यादी रूढ शब्द वर्णनात तसेच राहावेत; परंतु संयुगांमध्ये मात्र त्यांचा वापर करू नये.

(ब) वजने, मापे आणि परिमाणे, जसे :— कॅलरी, ॲम्पिअर वगैरे.

(क) विशेषनामे व त्या नामावरून घेतलेल्या संज्ञा मूळ भाषेतील त्यांच्या उच्चारानुरूप लिहाव्यात. जसे :– फॅरनहीट श्रेणी (फॅरनहीट), व्होल्टमीटर (व्होल्टा), ॲम्पिअर (ॲम्पिअर).

(ड) वनस्पतिशास्त्र, प्राणिशास्त्र, भूविज्ञान इत्यादींसारख्या शास्त्रीय विषयामधील द्विपद नामसंज्ञा.

(इ) रेडिओ, पेट्रोल, रडार, इलेक्ट्रॉन, न्यूट्रॉन, प्रोटॉन यांसारखे नवीन शब्द.

(फ) गणित व इतर शास्त्रांमध्ये वापरण्यात येणारे संख्यांक, संकेतचिन्हे, सूत्रे वगैरे जसे :— Sin., Cos., Tan., Log.

तथापि, वर निर्दिष्ट केलेल्या पारिभाषिक संज्ञांपैकी पुष्कळशा संज्ञांना मराठीत योग्य पर्याय असून ते शाळा व महाविद्यालये इत्यादींत कित्येक वर्षांपासून रूढ झाले आहेत. जसे :– ऑक्सीजन–प्राणवायू, कॅलरी–उष्मांक, Sin. – ज्या, Cos. – कोज्या वगैरे. तेव्हा आंतरराष्ट्रीय संज्ञा त्यांच्या इंग्रजी स्वरूपात जशाच्या तशा लिप्यंतरित करून देताना त्याबरोबरच त्या संज्ञांना मराठीत रूढ असलेले पर्यायदेखील द्यावेत.

३. जी संकेतचिन्हे असतील ती त्यांच्या आंतरराष्ट्रीय स्वरूपातच राहू द्यावीत. तथापि, संज्ञांचे संक्षेप देवनागरी लिपीतून दर्शवावेत. म्हणजे सेंटिमीटर या संज्ञेचा संक्षेप सें. मी. असा देवनागरी लिपीत द्यावा.

४. वैज्ञानिक व तांत्रिक पारिभाषिक शब्दांसाठी पर्यायांची निश्चिती करताना, अर्थाची निश्चितता व सुबोधता यावर अधिक भर द्यावा व मराठी भाषेच्या प्रकृतीशी अविरोधी असे व शक्यतोवर भारतीय भाषांत वापरता येतील असेच पर्याय निवडावेत.

५. विवक्षित वैज्ञानिक शब्दांसाठी जे देशीय पर्याय मराठी भाषेत प्रचलित आहेत ते आणि सर्वसाधारण वापरण्यात येणारे पर्याय राहू द्यावेत.

६. विदेशी भाषांमधील जे शब्द मराठी भाषेत प्रचलित आहेत ते तसेच ठेवावेत. जसे :— मशीन, इंजिन, मीटर, लिटर वगैरे.

७. हे पर्याय मराठी व्याकरणानुसार प्रातिपदिक रूपात द्यावेत.

८. **मिश्र शब्दांची निर्मिती** :— वैज्ञानिक परिभाषा तयार करताना Pasturisation "पाश्चरीकरण", Voltage "व्होल्टता" अशांसारखे मिश्रशब्द बनवणे हे भाषेच्या स्वाभाविक प्रवृत्तीस अनुसरून असल्यामुळे गरजेनुसार असे शब्द तयार करावेत.

९. जरूर तेथे समानार्थी पारिभाषिक शब्दांची कुळे लक्षात घेऊन पारिभाषिक शब्द निश्चित करावेत.

* * *

संक्षेप सूची

abbr.	..	abbreviation
Acctt.	..	Accountancy
adj.	..	adjective
Admin.	..	Administration
adv.	..	adverb
Agric.	..	Agriculture
cf.	..	compare
Com.	..	Commerce
e. g.	..	for example
esp.	..	especially
Fig.	..	figurative, figuratively
Geog.	..	Geography
i. e.	..	that is
in comb.	..	in combination with other words
Intern. Trade	..	International Trade
Mach.	..	Machinery
Managerial Econ.		Managerial Economics
Mar. Insur.	..	Marine Insurance
Math.	..	Mathematics
n.	..	noun
pfx.	..	prefix
pl.	..	plural
prep.	..	preposition
Sing.	..	Singular
Specif.	..	Specifically
Stat.	..	Statistics
Stock-Exch.	..	Stock-Exchange
Text.	..	Textiles
usu.	..	usually
v. i.	..	verb, intransitive
v. t.	..	verb, transitive
v. t. & i.	..	verb, transitive and intransitive
w. r. t.	..	with reference to
अ. व.	..	अनेकवचन
न.	..	नपुंसकलिंग
पु.	..	पुल्लिंग
सा.	..	सामान्यलिंग
स्त्री.	..	स्त्रीलिंग

शुद्धिपत्र

पृष्ठ क्रमांक	स्तंभ क्रमांक	शुद्धिपत्राचा मजकूर
३४	स्तंभ १	' cost, *n.* ' या इंग्रजी संज्ञेपुढे " 1 " व "**परिव्यय**" या दरम्यान " (an item of outlay incurred in operation of a business enterprise as for the purchase of raw materials, labour, services, supplies, etc. including depreciation and amortisation of capital assets) "; " 2 " व "**खर्च**" या दरम्यान " (the amount or equivalent paid or given, charged or engaged to be paid or given for anything bought or taken for services rendered)"; आणि " 3 " व "**उत्पादन मूल्य**" या दरम्यान " (when related to output) " ही कंसातील स्पष्टीकरणे समाविष्ट करावीत.
७०	स्तंभ १	' **fit** ' व ' **fitted** ' या संज्ञांच्यादरम्यान " fit a curve, वक्र अन्वायोजन करणे " ही इंग्रजी संज्ञा व मराठी पर्याय दाखल करावा.
८८	स्तंभ २	' **incidence** ' याखालील " 2 (as, burden) **भार** " यानंतरचा " 3 (change. . . .) (कोविप) (न.) " हा मजकूर गाळावा.
९३	स्तंभ २	(1) ' **inflation** ' याखालील " २ **भाव फुगवटा** (पु.) " यानंतरचा " 3 (as, · · · · · ·) **चलन अतिवृद्धि** (स्त्री.)" हा मजकूर गाळावा. (२) त्यानंतरचे ' **cost inflation** ' ते ' **wage inflation** ' पर्यंतच्या इंग्रजी शब्दांसाठी, दर्शविलेल्या पृष्ठांवर "**अतिवृद्धि**" ऐवजी "**फुगवटा**" हा मराठी पर्याय दाखल करावा. जसे : **cost inflation, परिव्यय फुगवटा** (पृ. ९३ व ३४) **credit inflation, पत फुगवटा** (पृ. ९३ व ३६) **creeping inflation, मंद फुगवटा** (पृ. ९३ व ३६)

पृष्ठ क्रमांक	स्तंभ क्रमांक	शुद्धिपत्राचा मजकूर
९३	स्तभ २ (चालू)	deficit induced inflation, तूटप्रेरित फुगवटा (पृ. ९३ व ४२)
		demand pull inflation, मागणीजन्य फुगवटा (पृ. ९३ व ४३)
		galloping inflation = hyper inflation = run away inflation, सुसाट फुगवटा (पृ. ९३ व ७६)
		latent inflation = hidden inflation, अप्रगट फुगवटा (पृ. ९३ व ८३)
		profit inflation, लाभ फुगवटा, नफा फुगवटा (पृ. ९३ व १६१)
		repressed inflation, दाबित फुगवटा, दाबित चलन फुगवटा (पृ. ९३ व १७५)
		structural inflation, संरचनात्मक फुगवटा (पृ. ९३ व २०३)
		supressed inflation, निगृहीत फुगवटा (पृ. ९३ व २०७)
		wage induced inflation = wage push inflation, वेतनप्रेरित फुगवटा (पृ. ९३ व २२७)
		wage inflation, वेतन फुगवटा (पृ. ९३ व २२७)
१७१	स्तंभ २	'regression analysis' याचा मराठी पर्याय "प्रतीपगामी विश्लेषण" याऐवजी "समाश्रयण विश्लेषण" असा वाचावा.
१९८	स्तंभ २	'stag' या इंग्रजी संज्ञेच्या "अवधानी (पु.)" या मराठी पर्यायानंतर "नवभाग व्यवहारी" हा जादा पर्याय दाखल करावा.

अर्थशास्त्र परिभाषा कोश

A

abandon, *v. t.* परित्याग करणे
abandonee, *n.* त्यक्तग्राही (सा.)
abandonment, *n.* परित्याग (पु.), परित्याग करणे (न.)
ability, *n.* क्षमता (स्त्री.)
ability-to-pay principle, प्रदानक्षमता तत्त्व
ability-to-pay tax, कर प्रदानक्षमता, कर देण्याची क्षमता
"ability-to-pay" theory of taxation = faculty theory of taxation, कराधानाचा "कर प्रदानक्षमता" सिद्धांत
ability to work, कार्यक्षमता (स्त्री.)
abnormal demand, अपसामान्य मागणी
abnormal profit = supernormal profit
abolition, *n.* नष्ट करणे (न.), निर्मूलन (न.), निरास (पु.)
abolition of zamindari, जमीनदारी निर्मूलन
above par value, अधिमूल्य (न.)
absenteeism, *n.* १ अनुपस्थिति (स्त्री.) २ अनुपस्थिति पद्धति (स्त्री.)
absentee landlord, अनुपस्थित जमीन मालक
absolute, *adj.* १ केवल २ निरपेक्ष ३ संपूर्ण ४ नितांत ५ परम
absolute monopoly, (*also* perfect monopoly) १ संपूर्ण मक्तेदारी, संपूर्ण एकाधिकार २ परम मक्तेदारी
absolute necessaries, नितांत आवश्यक गरजा (स्त्री. अ. व.), अत्यावश्यक गरजा (स्त्री. अ. व.)
absolute poverty = primary poverty
absolute price, केवल किंमत
absolute value, १ केवल मूल्य २ निरपेक्ष मूल्य
absolute wages, केवल वेतने (न. अ. व.)
absorbing banking company, अंतर्लयी बँकिंग कंपनी
absorption, *n.* १ अवशोषण (न.) २ विलयन (न.), अंतर्लयन (न.)
abstinence, *n.* तितिक्षा (स्त्री.), भोगवर्जन (न.)
abstinence theory of interest, भोगवर्जन व्याज सिद्धांत
abstract, *n.* १ विवरण (न.) २ गोषवारा (पु.) *adj.* १ संक्षिप्त २ अमूर्त ३ केवल, शुद्ध
abstract account, संक्षिप्त लेखा
abstract of title, हक्काचा गोषवारा
abundance, *n.* विपुलता (स्त्री.), वैपुल्य (न.)
a canny = go slow
accelerate, *v. t. & i.* त्वरण करणे, त्वरण होणे
accelerated, *adj.* त्वरणित
accelerated depreciation, त्वरणित घसारा
accelerated soil erosion, त्वरणित धूप, त्वरणित झीज
acceleration, *n.* त्वरण (न.)

acceleration principle, त्वरण तत्त्व
accelerator, *n.* त्वरक (पु.)
accept a bill, विपत्र स्वीकारणे, हुंडी स्वीकारणे
acceptance, *n.* स्वीकृति (स्त्री.), स्वीकार (पु.)
acceptance bill, (*also* accepted bill) स्वीकृत विपत्र, स्वीकारलेली हुंडी
acceptance credit, स्वीकृति पत
acceptance for honour, प्रतिष्ठार्थ स्वीकृति
acceptance house, (*also* accepting house) स्वीकार संस्था, स्वीकृति संस्था, विपत्र स्वीकृति संस्था
acceptance letter, स्वीकार पत्र
acceptance of a bill, विपत्र स्वीकृति, हुंडी स्वीकृति
acceptance rate, स्वीकार दर
acceptance register, स्वीकृति नोंदवही
accepted bill = acceptance bill
accepting house = acceptance house
acceptor, *n.* स्वीकर्ता (पु.)
acceptor's ledger, स्वीकर्त्याची खातेवही
accessories, *n. pl.* १ उपसाधने (न. अ. व.) २ सहायक (सा.)
accident benefit, अपघात लाभ
accident insurance, अपघात विमा
accident risk, अपघाताची जोखीम
acclimatisation, *n.* १ वातावरणात रुळणे (न.) २ रुळणे (न.)
accommodation, *n.* निभाव (पु.), सोय (स्त्री.)
accommodation bill, (*also* wind bill) निभाव विपत्र, सोय हुंडी
accommodation note, निभाव चिठ्ठी, सोय चिठ्ठी
accommodation paper, निभाव पत्र, सोय पत्र
accord and satisfaction, ऐकमत्य व पूर्ती
account, *n.* १ लेखा (पु.) २ हिशेब (पु.), गणन (न.) ३ खाते (न.)
accountability, *n.* जबाबदारी (स्त्री.)
accountable, *adj.* जबाबदार
accountancy, *n.* लेखाशास्त्र (न.)
accountant, *n.* लेखापाल (सा.), हिशेबनीस (सा.)
account-book, *n.* लेखापुस्तक (न.), वही-खाते (न.)
account day, १ हिशेबपूर्ति दिन २ लेखा दिन
account-holder, *n.* खातेदार (सा.)
accounting, *n.* लेखांकन (न)
accounting price, (*also* shadow price) (price that more accurately reflects the 'real' scarcities of the productive agents than the market price) छाया किंमत
accounting procedure, लेखांकन कार्यप्रणाली, लेखांकन प्रक्रिया
accounting rate of interest, (*also* shadow rate of interest) १ छाया व्याज दर २ लेखांकनार्थ व्याज दर
accounting rate of return, (*also* shadow rate of return) छाया लाभ दर
account ledger, लेखा खातेवही, लेखा खतावणी (स्त्री.)
account payee, आदात्याच्या खात्यावरच जमा
accounts, *n. pl.* (as, in budget) प्रत्यक्ष रकमा (स्त्री. अ. व.)
accounts and finance section, लेखा व वित्त विभाग
accounts receivable, प्राप्य लेखा
accretion, *n.* आंगिक वाढ (स्त्री.)
accrue, *v. i.* १ उपार्जित होणे २ प्रोद्भूत होणे
accrued, *adj.* १ उपार्जित २ प्रोद्भूत
accrued capital gains, १ प्रोद्भूत भांडवली लाभ (पु. अ. व.) २ उपार्जित भांडवली लाभ (पु. अ. व.)
accrued income, १ उपार्जित आय, उपार्जित मिळकत २ प्रोद्भूत आय, प्रोद्भूत मिळकत
accrued interest, १ उपार्जित व्याज २ प्रोद्भूत व्याज

accumulate, *v. t. & i.* १ संचय करणे २ संचय होणे
accumulation, *n.* संचय (पु.), संचयन (न.), साचवणी (स्त्री.)
accumulative, *adj.* संचयी
acid test ratio, (*also* current ratio) निकषित गुणोत्तर
acknowledge, *v. t.* १ पोच देणे २ अभिस्वीकार करणे
acknowledged as debt, ऋणरूपाने अभिस्वीकृत
acknowledgement due, पोच देय
A/C payee crossing, आदाता खाते रेखन, खाती रेखन
acquisition, *n.* संपादन (न.)
acquisitive society, परिग्रही समाज
acquittance, *n.* १ अभिमुक्ति (स्त्री.) २ पावती (स्त्री.)
acre foot, एकर फूट
acre inch, एकर इंच
activating finance, कार्यप्रेरक वित्तव्यवस्था
active, *adj.* १ साक्षात २ सक्रीय ३ क्रियाशील
active balance, व्यवहारार्थ रोख शिल्लक, सक्रीय रोख शिल्लक
active balance of payments, (*also* favourable balance of payments) अनुकूल आंतरराष्ट्रीय ताळेबंद
active capital, क्रियाशील भांडवल
active circulation, क्रियाशील परिचलन
active circulation of notes, नोटांचे क्रियाशील परिचलन
active delivery, साक्षात पोचवणी
active deposit, क्रियाशील ठेव
active market, १ तेज बाजार २ क्रियाशील बाजार
active money, क्रियाशील पैसा
active partner, क्रियाशील भागीदार
activity, *n.* १ व्यवहार (पु.), घडामोड (स्त्री.) २ अर्थप्रक्रिया (स्त्री.) ३ क्रियाशीलता (स्त्री.)
activity analysis, अर्थप्रक्रिया विश्लेषण
actual cost, वास्तविक परिव्यय
actual economic surplus, प्रत्यक्ष आर्थिक आधिक्य
actual money, वास्तविक पैसा
actual notice, १ प्रत्यक्ष नोटीस २ प्रत्यक्ष सूचना
actual price, प्रत्यक्ष किंमत
actuals, *n. pl.* वास्तविके (न. अ. व.)
actual total loss, एकूण वास्तविक हानि
actuarial, *adj.* विमागणितीय
actuarial valuation, विमागणितीय मूल्यांकन
actuary, *n.* विमागणिती (सा.)
adaptation, *n.* १ जुळणी (स्त्री.) २ अनुकूलन (न.)
adaptive, *adj.* अनुकूलक
adaptive research, अनुकूलक संशोधन
adding machine, बेरीज यंत्र
adding up problem, वाटचांच्या बेरजेचा प्रश्न
addition, *n.* बेरीज (स्त्री.)
additional, *adj.* जादा, अतिरिक्त
additional banking facilities, बँकेच्या जादा सोयी (स्त्री. अ. व.)
additional capital, जादा भांडवल
additional invoice, जादा बीजक
adequate personal security, पुरेशी व्यक्तिगत प्रतिभूति
***ad-hoc* licence**, तदर्थ अनुज्ञप्ति
***ad-hoc* securities**, तदर्थ रोखे (पु. अ. व.)
***ad-hoc* treasury bill**, तदर्थ राजकोष पत्र
adjourn, *v. t. & i.* स्थगित करणे, स्थगित होणे, तहकूब करणे
adjourned, *adj.* स्थगित
adjournment, *n.* स्थगन (न.), तहकुबी (स्त्री.)
adjudicate, *v. t.* अभिनिर्णय करणे

adjudication, *n.* अभिनिर्णय (पु.) *cf.* conciliation
adjudication order, अभिनिर्णय आदेश
adjustable currency, समायोज्य चलन
adjusted, *adj.* समायोजित
adjusting, *adj.* समायोजक, समायोजन–
adjusting account, समायोजन लेखा
adjusting entry, समायोजन नोंद, समायोजक नोंद
adjustment, *n.* समायोजन (न.), जुळवून घेणे (न.), जमवून घेणे (न.)
adjustment account, समायोजन लेखा
administered prices, १ प्रबंधित किंमती (स्त्री. अ. व.) २ प्रशासित किंमती (स्त्री. अ. व.)
administration, *n.* प्रशासन (न.), कारभार (पु.)
administration chart, प्रशासन तक्ता
administration of public debt, लोकऋणाचा कारभार
administrative lag, प्रशासकीय पश्चायन
administrative region, प्रशासकीय प्रदेश
administrative section, प्रशासनिक शाखा
administrator, *n.* १ प्रशासक (सा.) २ (of a will) प्रबंधक (सा.)
admission, *n.* १ प्रवेश (पु.) २ कबुली (स्त्री.)
admission card, प्रवेशपत्रिका (स्त्री.)
admission fee, प्रवेश फी
adoption, *n.* १ दत्तकग्रहण (न.) २ दत्त-विधान (न.) ३ अंगीकार (पु.)
adsali, *adj.* आडसाली
adulteration, *n.* अपमिश्रण (न.), भेसळ (स्त्री.)
adult franchise, प्रौढ मताधिकार
adult suffrage, १ प्रौढ मताधिकार २ प्रौढ मतदान
ad-valorem, यथामूल्य, मूल्यानुसार, मूल्यानुसारी
ad-valorem **duty,** मूल्यानुसार शुल्क, मूल्यानुसारी शुल्क
ad-valorem **excise,** यथामूल्य उत्पादन शुल्क
ad-valorem **import duty,** मूल्यानुसार आयात शुल्क
ad-valorem **tax,** मूल्यानुसार कर
advance, *n.* १ कर्ज (न.) २ अग्रिम (न.)
advance account, अग्रिम लेखा
advanced accountancy, प्रगत लेखाशास्त्र
advanced banking, प्रगत अधिकोषण, प्रगत बँक व्यवसाय
advanced region, पुढारलेला प्रदेश
advance economics, (Schumpeter) अग्रिमारंभी अर्थमीमांसा
advance payment, अग्रिम भरणा, आगाऊ भरणा
advance refund, अग्रिम परतावा
advancing of money, कर्ज देणे, पैसे कर्जाऊ देणे
adverse, *adj.* प्रतिकूल
adverse balance of payments = unfavourable balance of payments
adverse balance of trade = unfavourable balance of trade
adverse possession, विरुद्ध कब्जा, प्रतिकूल कब्जा, विरुद्ध ताबा, प्रतिकूल ताबा
advertise, *v. t. & i.* १ विज्ञापन देणे, जाहिरात देणे २ जाहीर करणे
advertisement, *n.* विज्ञापन (न.), जाहिरात (स्त्री.)
advertisement account, विज्ञापन लेखा, जाहिरात लेखा
advertising, *n.* १ विज्ञापन देणे (न.), जाहिरात देणे (न.) २ जाहिरात करणे (न.)
advice, *n.* सूचना (स्त्री.)
advice book, सूचना पुस्तक
advice fate, परिणाम सूचनार्थ
advice note, (*also* advice slip) सूचना पत्र, सूचना चिठ्ठी

adviser, *n.* (*also* advisor) सल्लागार (सा.)
aerial irrigation, (*also* overhead irrigation) उपरिसिंचन (न.)
affiliate, *v. t.* संलग्न करून घेणे, संलग्न करणे
affluence, *n.* संपन्नता (स्त्री.)
affluent, *adj.* संपन्न
affluent society, (*also* opulent society) संपन्न समाज
afforest, *v. t.* वनरोपण करणे
afforestation, *n.* वनरोपण (न.)
affreightment, *n.* भाडेपट्टी (पु.)
after crop, *n.* नंतरचे पीक (न.), दुबार पीक (न.)
afterdate, तारखेनंतर, दिनांकानंतर
afterdate bill, गणन दिनांकित विपत्र
after sales service, विक्रयोत्तर सेवा
after sight, दर्शनोत्तर
age admission, वय स्वीकार
age at marriage, विवाह वय, लग्न वय, लग्नवेळी वय
age composition, वय रचना
age distribution, वय वर्गीकरण
age distribution of capital, भांडवलाचे कालनियत वर्गीकरण
agency, *n.* एजन्सी (स्त्री.), अभिकरण (न.)
agency charges, एजन्सी खर्च, अभिकरण खर्च
agency house, एजन्सी हाऊस
agenda, *n. pl.* (*sing.* agendum) कार्यसूची (स्त्री.)
agent, *n.* १ कारक (पु.) २ एजंट (सा.), अभिकर्ता (पु.)
 auctioneer agent लिलाव अभिकर्ता, लिलाव एजंट
 clearing agent १ समाशोधन अभिकर्ता, वटवणी अभिकर्ता २ निष्कासन अभिकर्ता
 commission agent अडत्या
 del credere agent आश्वासक अभिकर्ता, आश्वासक एजंट
 exporting agent निर्यात अभिकर्ता, निर्यात एजंट
 forwarding agent अग्रेषण अभिकर्ता, अग्रेषण एजंट
 general agent सामान्य अभिकर्ता, सर्वसाधारण एजंट
 importing agent आयात अभिकर्ता, आयात एजंट
 mercantile agent वाणिज्य अभिकर्ता, वाणिज्य एजंट
 particular agent विशेष अभिकर्ता, विशेष एजंट
 peripatetic agent = travelling agent
 sole agent एकमेव अभिकर्ता, एकमेव एजंट
 travel agent प्रवास अभिकर्ता, प्रवास एजंट
 travelling agent = peripatetic agent फिरता अभिकर्ता, फिरता एजंट
 underwriter agent हमीदार अभिकर्ता, हमीदार एजंट
agent's ledger, अभिकर्त्याची खातेवही, एजंटाची खातेवही
agents of production, (*also* factors of production) उत्पादन घटक (पु.अ.व.), उत्पादनाचे कारक (पु. अ. व.)
age specific fertility rate, वय विशिष्ट प्रसव दर
age structure, वय संरचना
agglomerate, *v. t.* समूहन करणे
agglomeration, *n.* समूहन (न.), संकुलन (न.)
agglomerative, *adj.* समूहित, समूहकारी
aggregate, *v. t. & i.* १ एकत्र करणे २ एकुणात करणे, एकुणात होणे
 n. १ एकुणात (स्त्री.) २ समुच्चय (पु.) ३ संच (पु.)
 adj. एकूण, एकत्रित
aggregate demand, एकत्रित मागणी
aggregate demand function, एकत्रित मागणीचा अनुवर्त

aggregate deposits, १ एकत्रित निक्षेप (पु. अ. व.) २ एकूण ठेवी (स्त्री. अ. व.)
aggregate money income, पैशातील एकूण प्राप्ति, एकूण मुद्रारूप प्राप्ति
aggregate saving, एकूण बचत
aggregate supply, एकूण पुरवठा
aggregate supply function, एकूण पुरवठा अनुवर्त
aggregate value, एकूण मूल्य
aggregation, *n.* १ एकत्रीकरण (न.) २ *Math* समुच्चयन (न.)
aggregative, *adj.* एकत्रीकरणात्मक
agio, *n.* १ एजिओ (न.) २ (as, time preference) उपभोगवर्जन अधिमान (न.) ३ मूल्यांतर (न.) ४ चलनविनिमय कमिशन (न.)
agiotage, *n.* १ कायदे बाजारातील रोख्यांचा सट्टा (पु.) २ विदेशी चलन विनिमय कमिशन (न.)
agio theory of interest, १ एजिओ व्याजसिद्धांत २ तितिक्षा व्याजसिद्धांत, व्याजाचा उपभोगवर्जन सिद्धांत
AGMARK, ॲगमार्क
agrarian, *adj.* १ कृषि भूहक्कविषयक २ कृषिविषयक, शेतीसंबंधी
agrarian revolution, १ कृषि हक्कविषयक क्रांति २ शेतीविषयक क्रांति
agreement, *n.* १ संमतिपत्र (न.), करार (पु.) २ मेळ (पु.) *cf.* compromise ३ एकवाक्यता (स्त्री.)
agreement note, करारपत्र (न.)
agri-business, *n.* कृषिसंबद्ध व्यवसाय (पु.)
agricultural, *adj.* कृषिसंबंधी, कृषि– , शेतीसंबंधी
agricultural bank, कृषि बँक, कृषि अधिकोष
agricultural chemistry, (*also* cultural chemistry) कृषि रसायनशास्त्र
agricultural co-operative credit society, कृषि-सहकारी पतसंस्था
agricultural credit, शेतकी पत, कृषि पत
agricultural economics, कृषि अर्थशास्त्र, शेती अर्थशास्त्र
agricultural economy, कृषि अर्थव्यवस्था
agricultural engineering, कृषि अभियांत्रिकी
agricultural finance, कृषि वित्त, कृषि वित्त-व्यवस्था
agricultural finance corporation, कृषि वित्त महामंडळ
agricultural fundamentalism, कृषि मूलतत्त्ववाद
agricultural income, कृषि आय, कृषि प्राप्ति
agricultural labour, कृषि कामगार, कृषि श्रमिक
agricultural marketing, कृषि विपणन, कृषिविषयक खरेदी-विक्री
agricultural produce=**agricultural products**
agricultural produce market, कृषि उत्पादन विपणि, कृषि उपज विपणि, कृषि उत्पादन बाजार, कृषि उपज बाजार
agricultural production, कृषि उत्पादन, शेती उत्पादन
agricultural products, (*also* agricultural produce) शेती माल, कृषि उपज, कृषि पदार्थ, कृषि उत्पादित वस्तू
Agricultural Refinance Corporation, कृषि पुनर्वित्तव्यवस्था महामंडळ
agricultural region, कृषि प्रदेश
agricultural stage, कृषि अवस्था
agricultural wage board, कृषि वेतन मंडळ
agriculture, *n.* १ शेती (स्त्री.) २ कृषिशास्त्र (न.)
agriculturist, *n.* कृषक (पु.), शेतकरी (पु.)
agro-based industries, कृषि-आधारित उद्योग (पु. अ. व.)
agro-biology, *n.* कृषि-जीवशास्त्र (न.)
agro-ecology, *n.* कृषि-पारिस्थितिकी (स्त्री.)
agro-economic, *adj.* कृषि-आर्थिक

agro-industry, *n.* कृषि-आधारित उद्योग (पु.)
agrology, *n.* सस्यमृदविद्या (स्त्री.)
agronomy, *n.* कृषिविद्या (स्त्री.)
aid, *n.* १ सहाय्य (न.) २ साधन (न.)
aids to trade, (*also* **ancillaries to trade**) व्यापार सहायके (न. अ. व.)
aid with strings, हेतुगर्भ सहाय्य
aim, *n.* ध्येय (न.)
airborne trade, हवाई व्यापार
air letter, हवाई पत्र, हवाई डाक
air mail, हवाई डाक
air route, हवाई मार्ग
air transport, हवाई परिवहन, हवाई वाहतूक
air ways, हवाई मार्ग (पु. अ. व.)
alfalfa, *n.* (*also* called **lucerne**) (animal fodder) लसूणघास (पु.)
alien, *n.* १ अन्यदेशीय (सा.) २ परका (पु.)
alienation, *n.* १ अन्यक्रामण (न.) २ दूरिभाव (पु.)
allocated overheads cost, (managerial) विल्हेवार अप्रत्यक्ष परिव्यय
allocation, *n.* १ वाटणी (स्त्री.) २ विल्हेवार वाटप (न.)
allonge, *n.* विपत्र सहपत्र (न.)
allot, *v. t.* १ नेमून देणे २ विभागणे, वाटून देणे, नियतवाटप करणे
allotment, *n.* नियतवाटप (न.), भागवाटप (न.)
allotment book, भागवाटणी पुस्तक
allotment letter, भागवाटणी पत्र
allotment money, भागवाटप रक्कम
allotment of money, निधीचे नियतवाटप
allotment of revenue, महसुलाचे नियतवाटप
allotment of shares, शेअर्सचे नियतवाटप, भागांचे नियतवाटप
allotted fund, नियत निधि
allottee, *n.* नियतभागी (सा.)
allowance, *n.* १ भत्ता (पु.) २ सवलत (स्त्री.), सूट (स्त्री.)
cf. brokerage दलाली
commission अडत
concession सवलत
deduction वजात
discount वट्टा, कसर, कटमिति
drawback करप्रतिग्रह, शुल्कप्रतिग्रह
percentage टक्केवारी, शेकडेवारी
rebate वटाव
remission सूट
set-off वजावट
alloy, *n.* संमिश्र धातु (पु.), मिश्रधातु (पु.)
alteration, *n.* फेरफार (पु.), फेरबदल (पु.)
alteration of articles, नियमावलीतील फेरफार
alternating series, एकांतर श्रेणी (स्त्री. अ. व.)
alternation payee, पर्यायी आदाता
alternative, *n.* १ (choice between two things) पर्यायी वस्तु (स्त्री) २ विकल्प (पु.) ३ पर्याय (पु.)
adj. १ विकल्पी २ पर्यायी
alternative cost, (*also* **opportunity cost**) विकल्पी परिव्यय
alternative demand, १ विकल्पी मागणी २ पर्यायी मागणी
alternative drawee, विकल्पी आदेशिती
alternative holder, १ विकल्पी धारक २ पर्यायी धारक
alternative standard, वैकल्पिक मान, वैकल्पिक मानक
alternative cost, (*also* **opportunity cost**) विकल्पी परिव्यय
alternative want, पर्यायी गरज
altruism, *n.* परार्थवृत्ति (स्त्री.), परार्थवाद (पु.)
amalgamated banking company, समामेलित अधिकोषण कंपनी, समामेलित बँक व्यवसाय कंपनी

amalgamation, *n.* एकत्रीकरण (न.), समामेलन (न.)
amalgamation of banks, बँकांचे समामेलन
amalgamation of partnership, भागीदारी समामेलन
amendment, *n.* १ सुधारणा (स्त्री.) २ दुरुस्ती (स्त्री.)
amends, *n. pl.* प्रतिपूर्ति (स्त्री.) *cf.* compensation
amortisation, *n.* कर्जफेडीची तरतूद (स्त्री.)
amount, *n.* राशि (स्त्री.), रक्कम (स्त्री.)
amount deposited, ठेवलेली रक्कम
amplitude and sequence, (*Stat.*) परमप्रसर आणि क्रमिका
analysis, *n.* विश्लेषण (न.)
analysis of variance, प्रचरण विश्लेषण
analytical function, विश्लेषण फल, विश्लेषण अनुवर्त
analytical method of economics, अर्थशास्त्राची विश्लेषणात्मक पद्धति
anchorage, *n.* नांगरपट्टी (स्त्री.)
ancillaries to trade = aids to trade
ancillary industry, दुय्यम उद्योग
angle, *n.* कोन (पु.)
animal husbandry, पशुसंवर्धन (न.), पशुपालन (न.)
animal hygiene, पशु आरोग्यशास्त्र
animal industry, पशु उद्योग
announced, *adj.* घोषित, जाहीर केलेला
announced dividend, घोषित लाभांश
announcement effect, (of a tax) (कराचा) घोषणा परिणाम
annual, *adj.* वार्षिक—
annual account, वार्षिक लेखा, वार्षिक हिशेब
annual charge, १ वार्षिक भार २ वार्षिक आकार
annual financial statement, वार्षिक वित्तीय विवरणपत्र
annual general meeting, वार्षिक सर्वसाधारण सभा
annual instalment of capital, भांडवलाचा वार्षिक हप्ता
annual list and summary, वार्षिक यादी व सारांश
annual list of members, वार्षिक सदस्यसूची
annual meeting, वार्षिक सभा
annual net profit, वार्षिक निव्वळ लाभ, वार्षिक निव्वळ नफा
annual returns, १ वार्षिक विवरणे, वार्षिक विवरणपत्रे २ वार्षिक प्राप्ति
annual verification, वार्षिक पडताळणी
annuitant, *n.* वार्षिकीधारक (सा.)
annuity, *n.* १ वर्षासन (न.) २ वार्षिकी (स्त्री.)
  certain annuity निश्चित वार्षिकी
  complete annuity परिपूर्ण वार्षिकी
  contingent annuity आकस्मिक वार्षिकी
  deferred annuity विस्थगित वार्षिकी
  immediate annuity तात्काळ वार्षिकी
  life-annuity आजीव वार्षिकी
  perpetual annuity अखंड वार्षिकी, शाश्वत वार्षिकी
  reversionary annuity प्रत्यावर्ती वार्षिकी
  terminable annuity समाप्तियोग्य वार्षिकी
annuity bond, वार्षिकी बंधपत्र
annuity certificate, वर्षासन प्रमाणपत्र, वार्षिकी प्रमाणपत्र
annuity formula, वार्षिकी विवरणसूत्र
annuity fund, वार्षिकी निधि, वर्षासन निधि
annuity instalment, वार्षिकी हप्ता
annuity policy, वार्षिकी विमापत्र
annuity present value, वार्षिकीचे वर्तमान मूल्य
annuity system, वार्षिकी पद्धति
annuity system of depreciation, घसाऱ्याची वार्षिकी पद्धति

antedate, *v. t.* पूर्वदिनांकित करणे, मागील तारीख टाकणे
antedated, *adj.* पूर्वदिनांकित
antedated cheque, पूर्वदिनांकित धनादेश, पूर्वदिनांकित चेक
anthropic soil, (artificial soil) कृत्रिम मृदा
anticipated price, अपेक्षित किंमत
anticipation interest warrant, प्रत्याशित व्याज अधिपत्र
anticipatory revenue, प्रत्याशित महसूल
anti-dumping, *adj.* मूल्यावपात विरोधी
anti-dumping duty, मूल्यावपात विरोधी शुल्क, प्रति राशिपातन शुल्क
anti-dumping legislation, मूल्यावपात विरोधी विधिविधान, प्रति राशिपातन विधिविधान
anti-dumping tariff, मूल्यावपात विरोधी प्रशुल्क
anti-inflationary, *adj.* भावफुगवटा विरोधी
anti-inflationary measure, भावफुगवटा विरोधी उपाय
anti-inflationary policy, भावफुगवटा विरोधी धोरण
anti-trade growth, व्यापार-प्रतिकूल अभिवृद्धी
anti-trust, *adj.* मक्तेदारी विरोधी
A. O. B., (*abbr.* of any other business) अ. वि. (अन्य विषय)
apex bank, शिखर बँक, शिखर अधिकोष
apiary, *n.* मधुमक्षिका घर (न.)
apiculture, *n.* मधुमक्षिकापालन (न.)
apparatus, *n.* उपकरण संच (पु.)
appeal, *n.* अपील (न.)
appliance, *n.* उपयंत्र (न.)
applicability, *n.* प्रयोज्यता (स्त्री.)
application, *n.* अर्ज (पु.), आवेदनपत्र (न.)
application and allotment, आवेदन व भागवाटप
application and allotment book, आवेदन व भागवाटप पुस्तक
application book, आवेदन पुस्तक
application money, आवेदन रक्कम
applied, *adj.* १ उपयोजित २ व्यावहारिक
applied economics, १ उपयोजित अर्थशास्त्र २ व्यावहारिक अर्थशास्त्र
appoint, *v. t.* नियुक्ती करणे, नेमणूक करणे *cf.* employ
appointed, *adj.* (as, a date) नियत (दिन)
appointment, *n.* नियुक्ती (स्त्री.), नेमणूक (स्त्री.)
appointment letter, नियुक्ति पत्र
apportioned tax, संविभाजित कर
apportioning the liabilities, दायित्व संविभाजन
apportionment, *n.* संविभाजन (न.)
appraisal, *n.* मूल्यन (न.)
appraisal of proposals, प्रस्ताव मूल्यन
appraisement, *n.* मूल्यन (न.)
appraiser, *n.* मूल्यनिर्णेता (पु.)
appreciated, *adj.* अधिमूल्यित
appreciation, *n.* अधिमूल्यन (न.), मूल्यवृद्धि (स्त्री.)
appreciation of currency, चलन मूल्यवृध्दि चलन अधिमूल्यन
appreciation of money, पैशाचे अधिमूल्यन
apprentice, *n.* शिकाऊ उमेदवार (सा.)
apprenticeship, *n.* शिकाऊ उमेदवारी (स्त्री.)
approach, *n.* १ अभिगम (पु.) २ दृष्टिकोन (पु.)
appropriability, *n.* विनियोज्यता (स्त्री.)
appropriate technology, समुचित उत्पादनतंत्र
appropriation, *n.* १ विनियोजन (न.) २ विनियोग (पु.)
appropriation account, विनियोजन लेखा
appropriation bill, विनियोजन विधेयक
appropriation of funds, निधींचे विनियोजन
approval, *n.* १ पसंती (स्त्री.) २ मान्यता (स्त्री.)
approved bill, मान्य हुंडी

approved currency, मान्य चलन
approved security, मान्य रोखा, मान्य कर्जरोखा
approved shares, मान्य भाग (पु. अ. व.), मान्य शेअर्स (पु. अ. व.)
approved society, मान्य संस्था
approved surety, १ मान्य जामीन २ मान्य जामीनदार
approved underwriter, मान्य हमीदार
approximate, *adj.* अदमासे, सुमारे, अंदाजे
a priori, १ अनुभवपूर्व २ सकृद्दर्शनी
arable land, कृषियोग्य जमीन
arbitrage, *n.* मूल्यांतर पणन (न.)
arbitrage of exchange, विनिमय मूल्यांतर पणन
arbitrate, *v. t. & i.* लवाद करणे, लवादी करणे
arbitrate dealings, मूल्यांतर पणन व्यवहार
arbitration, *n.* लवाद (पु.) *cf.* conciliation
arbitration board, लवाद मंडळ
arbitration clause, लवाद खंड
arbitrator, *n.* लवाद (सा.), लवादी (सा.)
arc elasticity, चाप लवचिकता
arc elasticity, (of demand) (मागणीची) चाप लवचिकता
arch buttress dam, वप्र आधारित कमानी धरण
arch dam, कमानी धरण
arch gravity dam, कमानी जड धरण
area, *n.* १ क्षेत्र (न.) २ क्षेत्रफळ (न.)
arid climate, रुक्ष हवामान
arid region, रुक्ष प्रदेश, रखरखीत प्रदेश
arithmetical progression, (*also* arithmetic progression) गणित श्रेढी, गणितीय श्रेढी
arithmetical series, गणित श्रेणी (स्त्री.अ.व.)
arithmetic mean, गणितीय मध्य, गणितीय सरासरी
array, *n.* क्रमबंध (पु.), विन्यास (पु.), अनुविन्यास (पु.)
arrear account, थकबाकी खाते, थकबाकी लेखा
arrear bill, थकबाकी बिल
arrear collection, थकबाकी वसुली
arrear due, देय थकबाकी
arrear payable, देय थकबाकी, प्रदेय थकबाकी
arrears, *n. pl.* १ बाकी (स्त्री.) २ थकबाकी (स्त्री.)
arrivals, *n. pl.* आगत वस्तू (स्त्री. अ. व.), आवक (स्त्री.)
Arrow's impossibility theorem, ॲरोचा अशक्यता सिद्धांत
article, *n.* १ वस्तु (स्त्री.), जिन्नस (पु.) २ (in *pl.*) नियमावली (स्त्री.)
articled clerk, सनदी लेखापाल उमेदवार
articles of association, संस्थापन नियमावली
articles of comfort, आराम वस्तू (स्त्री. अ. व.), सुखदायी वस्तू (स्त्री. अ. व.)
articles of luxury, विलास वस्तू (स्त्री. अ. व.), चैनीच्या वस्तू (स्त्री. अ. व.)
articles of merchandise, वाणिज्य वस्तू (स्त्री. अ. व.)
articles of partnership, भागीदारी नियमावली
artificer, *n.* कुसरी कारागीर (सा.), कसबी कारागीर (सा.)
artificial brooding, कृत्रिम अंडी उबवणी
artificial fertilizer, कृत्रिम रासायनिक खत
artificial hatching, कृत्रिम अंडी उबवणी
artificial insemination, कृत्रिम रेतन
artificial manure, कृत्रिम खत
artificial variable, कृत्रिम चल
artisan, *n.* कारागीर (सा.)
artist, *n.* कलाकार (सा.), कलावंत (सा.)
ascertained goods, निश्चित केलेला माल
assembling, *n.* जुळवणी (स्त्री.)
assembling market, संकलन बाजार
assembly line, १ जुळवणी साखळी २ जुळवणी यंत्र समुच्चय

assent, *n.* अनुमती (स्त्री.)
assess, *v. t.* १ मूल्य निर्धारण करणे २ आकारणी करणे
assessable, *adj.* १ मूल्य निर्धारणीय २ आकारणीयोग्य
assessee, *n.* १ करपात्र व्यक्ति (स्त्री.) २ निर्धारिती (सा.)
assessment, *n.* १ मूल्यनिर्धारण (न.) २ आकारणी (स्त्री.) ३ निर्धारित कर (पु.)
assessment of tax liability, करदेयता निर्धारण
assessor, *n.* निर्धारक (सा.)
asset money, मत्तार्थी पैसा
assets, *n. pl.* १ मत्ता (स्त्री.) *cf.* wealth २ जिंदगी (स्त्री.)
assets and liabilities, १ मत्ता व दायित्त्वे २ जिंदगी व दायित्वे
assign, *v. t.* १ नेमून देणे, सोपवणे २ अभिहस्तांकित करणे
assigned, *adj.* १ नेमून दिलेला, सोपवलेला २ अभिहस्तांकित
assignee, *n.* अभिहस्तांकिती (सा.)
assignee of a debt, ऋण अभिहस्तांकिती
assignment, *n.* १ सोपवणी (स्त्री.) २ अभिहस्तांकन (न.)
assignment deed, (*also* deed of assignment) अभिहस्तांकन विलेख
assignment of damages, नुकसान भरपाईचे अभिहस्तांकन
assignment of debt, ऋण अभिहस्तांकन
assignment of policy, विमापत्राचे अभिहस्तांकन
assignor, *n.* अभिहस्तांकनकर्ता (पु.)
associated companies, एकत्रित झालेल्या कंपन्या (स्त्री. अ. व.), सहयोगी कंपन्या (स्त्री. अ. व.)
association, *n.* १ संघ (पु.), संस्था (स्त्री.) *cf.* monopoly २ साहचर्य (न.)
associational migration, सहचारी स्थलांतरण
assumption, *n.* गृहीत (न.)
assurance, *n.* १ आश्वासन (न.) २ विमा (पु.)
assured, *adj.* विमाबद्ध
assured person, विमेदार (सा.)
asymmetry hypothesis, असममिति परिकल्पना
asymptote, *n.* अनंतोपगा (पु.)
asymptotic, *adj.* अपगामी, अनंतोपगामी
asymptotic series, अपगामी श्रेणी (स्त्री. अ. व.)
asymptotic system, अनंतवर्ती पद्धती
at constant prices, स्थिर किंमतींनुसार
at current prices, चालू किंमतींनुसार
at discount, बट्टयाने, अवमूल्याने
at factor cost, घटक व्ययानुसार
at market prices, बाजार किंमतींनुसार
atomistic competition, (*also* pure competition) शुद्ध स्पर्धा
at option, विकल्पानुसार
at par, सममूल्य, सममूल्याने
at premium, अधिमूल्य, अधिमूल्याने
at sight, दर्शनी
at station rate, स्टेशनपर्यंतची किंमत
attachable assets, जप्तीयोग्य मत्ता
attainability boundary, प्रापणीयता सीमा
attendance money, (*also* fall-back-pay) उपस्थिती रोजी (स्त्री.)
auction, *n.* लिलाव (पु.)
auctioneer, *n.* लिलाव करणारा (पु.)
auctioneer agent, लिलाव अभिकर्ता, लिलाव एजंट
audit, *n.* लेखापरीक्षा (स्त्री.), हिशेबतपासणी (स्त्री.)
audited account, परीक्षित लेखा
auditor, *n.* लेखापरीक्षक (सा.), हिशेबतपासनीस (सा.)

auditor's report, लेखापरीक्षक यांचा अहवाल, हिशेब तपासनीस यांचा अहवाल
audit report, लेखापरीक्षा अहवाल
austerity, *n.* निग्रह (पु.)
autarchy, *n.* राष्ट्रीय आर्थिक स्वयंपूर्णता (स्त्री.)
authentication, *n.* अधिप्रमाणन (न.)
authentication of balance sheet, ताळेबंदाचे अधिप्रमाणन
authorised, *adj.* अधिकृत, प्राधिकृत
authorised capital, (*also* nominal capital) प्राधिकृत भांडवल
authorised clerk, अधिकृत लिपिक
authorised dealer, अधिकृत व्यापारी, अधिकृत विक्रेता
auto correlation, स्वयं सहसंबंध
automatic saving, आपोआप होणारी बचत, सहज बचत
automatic stabilisers, (*also* built—in stabilisers) अंतर्रचित स्थिरके (न. अ. व.)
automation *n.* स्वयंचलन (न.)
autonomous, investment, स्वायत्त गुंतवणूक
autoregressive series, स्वयंप्रतीपगामी श्रेणी (स्त्री. अ. व.)
auxiliary, *adj.* सहाय्यकारी, साह्यकारी
auxiliary capital, (*also* instrumental capital) सहाय्यभूत भांडवल
available assets, उपलब्ध मत्ता
average, *n.* सरासरी (स्त्री.)
adj. सर्वसामान्य, साधारण
average cost, सरासरी परिव्यय
average due date, सर्वसामान्य देय दिनांक
average factor cost, सरासरी घटक व्यय
average fire policy, सर्वसामान्य आग विमापत्र
average income, सरासरी आय, सरासरी प्राप्ति
average price, सरासरी किंमत
average propensity to consume, सरासरी उपभोग प्रवृत्ति
average rate, सरासरी दर
average revenue, सरासरी प्राप्ति
average revenue product, सरासरी प्राप्ति उत्पादित
average tare, सरासरी निव्वळ वजन
averaging, *n.* सरासरीकरण (न.)
aviculture, *n.* पक्षीपालन (न.)
avoidance of tax, कर टाळणे
avoidance ratio, कर टाळणी गुणोत्तर
ayacut, *n.* आयाकट (न.)

B

back a bill, विपत्र पृष्ठांकित करणे, विपत्र हमी देणे, हुंडीची हमी घेणे
back to back credit, भरपाई पत
backwardation, *n.* विक्रेता मुदत वटाव (पु.)
backward bending curve, मागे झुकलेला वक्र
backward integration, अधःस्तर उद्योग एकीकरण
backward linkage, मागचा दुवा, पश्चानुबंधन (न.)
backward region, मागासलेला प्रदेश
backward shifting, पश्चांतरण (न.)
backward shifting of a tax, कराचे पश्चांतरण
back-wash effect, प्रत्याधावी परिणाम
back-yard farming, परसातली शेती
bad coin, हीणकस नाणे
bad debt, बुडीत कर्ज
bad debt reserve account, बुडीत कर्ज राखीव निधि लेखा

bad debt reserves, बुडीत कर्ज राखीव निधि
bad debts account, बुडीत कर्ज लेखा
bad debts recovered account, बुडीत कर्ज वसुली लेखा
bad money, निकृष्ट पैसा
bads, *n.* (*also* discommodity) दुर्वस्तु (स्त्री.)
bail, *n.* १ जमानतदार (सा.), जामीनदार (सा.) २ जमानत (स्त्री.), जामीन (पु.)
bail-bond, *n.* जमानतपत्र (न.), जामीन खत (न.), जामीन बंधपत्र (न.)
bailee, *n.* १ उपनिहिती (पु.) २ जमानतदार (सा.)
bailer = bailor
bailment, *n.* १ उपनिधान (न.) २ जमानत (स्त्री.)
bailor, *n.* (*also* bailer) १ उपनिधाता (सा.) २ जमानतकार (सा.)
balance, *n.* शेष (पु.), बाकी (स्त्री.) *v. t.* & *i.* संतुलित करणे, संतुलित होणे (as in : balance of account लेखा संतुलित करणे, खातेबाकी काढणे)
balanced budget, समतोल अर्थसंकल्प
balanced budget incidence, समतोल अर्थसंकल्प कोषज विभाजन परिवर्तन (समतोल अर्थसंकल्प कोविप)
balanced budget theorem, समतोल अर्थसंकल्प सिद्धांत, समतोल अर्थसंकल्प प्रमेय
balanced fertilizer, संतुलित रासायनिक खत
balanced growth, समतोल वृद्धि
balanced ration, संतुलित मितवाटप
balance in hand, रोख शिल्लक
balance ledger, शिल्लक खातेवही
balance of payments, आंतरराष्ट्रीय व्यवहार ताळेबंद
balance of trade, (*also* trade balance) १ आंतरराष्ट्रीय वस्तुव्यापार ताळेबंद २ वस्तु व्यापार शेष
balance-sheet, *n.* ताळेबंद (पु.)
balance-sheet authentication, ताळेबंदाचे अधिप्रमाणन
balance ticket, भाग-शिलकी-पत्र (न.)
balancing, *n.* संतुलन (न.)
balancing the books, लेख्यांचा मेळ घालणे
ban, *n.* बंदी (स्त्री.) *cf.* embargo
bancor, *n.* बँकोर (पु., न.)
band wagon effect, अनुसरण परिणाम
bank, *n.* बँक (स्त्री.), अधिकोष (पु.)
bankable proposal, कर्जयोग्य प्रस्ताव
bank acceptance, बँक स्वीकृति, अधिकोष स्वीकृति
bank account, बँक लेखा, बँक खाते, अधिकोष लेखा
bank advances, बँक अग्रिमे (न. अ. व.)
bank balance, बँकेतील शिल्लक
bank balance-sheet, बँक ताळेबंद
bank-books, बँकेच्या नोंदवह्या (स्त्री. अ. व.)
bank broker, बँक दलाल
bank cash, बँक रोकड, अधिकोष रोकड
bank charges, *n. pl.* बँक आकार (पु. अ. व.)
bank clearing, बँक समाशोधन, अधिकोष समाशोधन
bank custody, बँक अभिरक्षा
bank deposits, बँक ठेवी (स्त्री. अ. व.)
bank-draft, *n.* (*also* banker's draft) बँक ड्राफ्ट (पु.), बँक धनाकर्ष (पु.)
bank endorsement, बँक पृष्ठांकन, अधिकोष पृष्ठांकन
banker, *n.* बँकर (सा.), बँकव्यवसायी (सा.)
banker's advance, बँक अग्रिम, अधिकोष अग्रिम
banker's bank, बँकांची बँक, अधिकोषांचा अधिकोष
banker's call rate, बँकेचा मागणी दर
banker's discount, बँक बट्टा, बँकेची कसर
banker's draft = bank draft
banker's inquiry, (*also* banker's reference) बँकरची ग्वाही, बँकरचे वित्तप्रमाण

banker's lien, बँक धारणाधिकार, बँक ग्रहणाधिकार
banker's reference = **banker's inquiry**
bank failure, बँक बुडणे, बँकेचे दिवाळे
banking, *n.* बँक व्यवसाय (पु.), अधिकोषण (न.)
banking crisis, बँक व्यवसाय गंडांतर, बँक व्यवसाय अरिष्ट, अधिकोषण गंडांतर, अधिकोषण अरिष्ट
banking doctrine, (*also* **banking principle**) (of the banking school) (the principle that the bank notes represent a form of banker's credit and should not be subject to special regulation) अधिकोषण तत्त्व
banking firm, बँक व्यवसायी संस्था, अधिकोषण संस्था
banking habit, बँक व्यवहाराची सवय
banking indicators, बँक व्यवसायातील निर्देशक, अधिकोषण निर्देशक (पु. अ. व.)
banking legislation, अधिकोष विधिविधान
banking operations, (*also* **bank transactions**) बँकेचे व्यवहार (पु. अ. व.)
banking principle = **banking doctrine**
banking ratios, बँक व्यवसायातील गुणोत्तरे (न. अ. व.), अधिकोषण गुणोत्तरे (न. अ. व.)
banking reserves, बँक राखीव निधी (पु.अ.व.)
banking school, बँकिंग स्कूल, अधिकोषण संप्रदाय, बँकिंग संप्रदाय
banking syndicate, बँक व्यवसायसंघ
banking system, बँक व्यवसाय पद्धति, अधिकोषण पद्धति
banking treasury, (*also* **bank treasury**) अधिकोष कोषागार, बँक कोषागार
banking union, बँक व्यवसाय संघ
bank loan, बँक कर्ज
bank money, बँक पैसा
bank-note, *n.* बँक-नोट (स्त्री.)
bank of circulation = **bank of issue,** नोट प्रचालन बँक
bank pass-book, बँकेचे पासबुक
bank pay-order, बँक प्रदानादेश
bank post bill, अधिकोष प्रेष विपत्र
bank rate, बँक दर
bank rate policy, बँक दर धोरण
bank reconciliation statement, बँक मेळ विवरणपत्र
bank reserves, बँक राखीव निधी (पु. अ. व.)
bank-return, *n.* बँक विवरण (न.), बँक विवरणपत्र (न.)
bankrupt, *n.* दिवाळखोर (सा.)
bankruptcy, *n.* दिवाळखोरी (स्त्री.)
bank's cash scroll, बँक रोखपट
bank's deposit account, बँक ठेव लेखा
bank's financial position, बँकेची वित्तीय स्थिति
bank's investment account, बँक गुंतवणूक लेखा
bank's investment floating account, बँकेचा तरता गुंतवणूक लेखा
bank's investment permanent account, बँकेचा स्थायी गुंतवणूक लेखा
bank's obligations, बँकेची दायित्वे (न.अ.व.)
bank transactions = **banking operations**
bank treasury = **banking treasury**
bar diagram, दंड रेखाकृति
bargain, *n.* (*also* **bargaining**) १ सौदा (पु.) २ व्यवहार (पु.)
bargaining power, सौदा शक्ति
bargaining theory of wages, वेतनाचा सौदा सिद्धांत
barn, *n.* शेतवाडीवरील कोठार (न.)
barometric leadership, वातमापी नेतृत्व, वातावरण निदर्शक नेतृत्व
barren land, बंजर जमीन, बरड जमीन
barter, (*also* **truck**) वस्तुविनिमय (पु.), निमय (पु.)
barter economy, वस्तुविनिमय अर्थव्यवस्था

barter trade agreement, वस्तुविनिमय करार
base elasticity, (cf tax) कराधार लवचिकता
base period, आधार कालखंड
base year, आधारवर्ष (न.)
basic commodity, (Sraffa) (Those commodities which are technically necessary for the production of all the other commodities and which contribute to the determination of all prices and rates of surplus and profit) मूलाधार वस्तु
basic crops, मूळ पिके (न.अ.व.), मूलभूत पिके (न. अ. व.)
basin, *n.* खोरे (न.), द्रोणी (स्त्री.)
basing-point system, स्थाननिरपेक्ष वाहणावळ पद्धति
basket of currency, विदेशी चलन समुच्चय
bear, *n.* मंदीवाला (पु.)
bear account, मंदीवाल्याचा लेखा
bear covering, मंदीवाल्याचे क्षतितारण
bearer *n.* १ वाहक (सा.) २ धारक (सा.)
bearer bond, धारक रोखा
bearer cheque, धारक धनादेश
bearer debenture, धारक ऋणपत्र
bearer promissory, धारक वचनचिठ्ठी
bearer securities, धारक रोखे (पु. अ. व.)
bear factor, मंदीचे कारण
bearish, *adj.* १ मंदीसूचक २ मंदीवर्धक
bearish tendency, मंदीवर्धक प्रवृत्ति
bear raid, मंदीवाल्यांची धाड
beef, *n.* गोमांस (न.)
beggar-thy-neighbour policy, परधन हरण नीति
belongings, *n. pl.* मालकीच्या वस्तू (स्त्री. अ. व.) *cf.* wealth
below par, अवमूल्याने
below par value, अवमूल्य (न.), अवतुल्यमूल्य (न.)
benchmark, *n.* तलचिन्ह (न.)
benchmark survey, तलचिन्ही पहाणी
beneficial rates, (*also* remunerative rates) हितकारी दर (पु. अ. व.)
beneficiary, *n.* १ लाभाधिकारी (सा.), लाभग्राही (सा.) २ हिताधिकारी (सा.), हितग्राही (सा.)
benefit, *n.* १ लाभ (पु.), फायदा (पु.) २ हित (न.)
benefit approach, (to taxation) कराधानाचा लाभ दृष्टिकोन
benefit cost ratio, (*also* cost benefit ratio) परिव्यय लाभ गुणोत्तर, लाभ परिव्यय गुणोत्तर
benefit principle of taxation, कराधानाचे लाभ तत्त्व
benefit society, हितकारी संस्था
benefit theory, लाभ सिद्धांत
benefit theory of taxation. कराधान लाभ सिद्धांत
benefit view of taxation, कराधानाचा लाभ दृष्टिकोन
Benelux, *n.* बेनेल्यु (पु.)
benevolent, *adj.* लोकहितैषी
benevolent fund, लोकहितैषी निधि, हितकारी निधि
Bernoulli's hypothesis, बर्नुलीची परिकल्पना
betterment fund, सुधार निधि
betterment levy, सुधार पट्टी
betting tax, जुगार कर
beverage, *n.* पेय (न.)
bias, *n.* अभिनति (स्त्री.)
bid, *v. t.* बोली बोलणे
n. बोली (स्त्री.)
bidder, *n.* बोलीदार (सा.), बोली बोलणारा (पु.)
bid price, बोली किंमत
big-push approach, जोरधक्का दृष्टीकोन
bilateral, *adj.* १ उभयपक्षी २ *Math.* द्विपार्श्व–

bilateral balancing, १ द्विपार्श्व संतुलन २ उभयपक्षी संतुलन
bilateral flow, द्विपार्श्व प्रवाह, उभयपक्षी प्रवाह
bilateralism, *n.* द्विपक्ष व्यापारवाद (पु.), उभयपक्षी व्यापारवाद (पु.)
bilateral monopoly, उभयपक्षी एकाधिकार, उभयपक्षी मक्तेदारी
bilateral trade, द्विपार्श्व व्यापार, उभयपक्षी व्यापार, द्विपक्षी व्यापार
bilateral trade agreement, उभयपक्षी व्यापार करार
bill, *n.* १ विपत्र (न.), हुंडी (स्त्री.), पत्र (न.) २ देयक (न.), बिल (न.)
bill book, विपत्र पुस्तक
bill broker, विपत्र दलाल
bill diary, विपत्र नोंदपुस्तिका
bill market, हुंडी बाजार, विपत्र बाजार
bill of exchange, हुंडी (स्त्री.), विपत्र (न.)
bill of lading, (B/L) नौभरण पत्र
bill of sale, विक्रयाधिकार पत्र
bill of sight, प्रत्यक्ष मालनोंदपत्र
bills payable book, देय विपत्र पुस्तक
bills payable on demand, दर्शनी देय विपत्र
bills receivable book, प्राप्य विपत्र पुस्तक
bimetallism, *n.* द्विधातुवाद (पु.)
bimodal, *adj.* द्विबहुलक
Binet series, बिने श्रेणी (स्त्री. अ. व.)
biogas, *n.* जैववायु (पु.)
birth control, संतति नियमन
birth interval, जन्म अंतराल, पाळणा (पु.)
birth rate, (*also* natality rate) १ जन्म दर, जनन दर २ जन्म प्रमाण, जनन प्रमाण
birth right, जन्मसिद्ध अधिकार
bi-variate, *n.* द्विचल (पु.)
black bourse, विदेशी चलनाचा काळा बाजार
black exchange rate, विदेशी चलनाचा काळ्या बाजारातील दर
black gram, उडीद (पु.)
blackleg, *n.* संपफोड्या (पु.)
black-list, *n.* काळी यादी (स्त्री.)
black-market, (*also* parallel market) काळा-बाजार
black-market price, काळाबाजार किंमत
black money, काळा पैसा
blank, *n.* कोरी जागा (स्त्री.), रिकामी जागा (स्त्री.)
adj. निरंक
blank bill, निरंक विपत्र
blank cheque, कोरा धनादेश
blank credit, खुली पत
blank endorsement, निनावी पृष्ठांकन, कोरे पृष्ठांकन
blanket licence, व्यापक अनुज्ञप्ति
blank form, कोरा नमुना
blank transfer, अनाम हस्तांतरण
bliss point, परमसुख बिंदु
blockade, *n.* नाकेबंदी (स्त्री.) *cf.* embargo
blocked, *adj.* अवरुद्ध
blocked account, अवरुद्ध खाते
blocked assets, अवरुद्ध मत्ता
blocked balance, अवरुद्ध शिल्लक, अवरुद्ध बाकी
blocked capital, अवरुद्ध भांडवल
blocked exchange, अवरुद्ध विदेशीचलन
block grant, एकगठ्ठा अनुदान
blue chip, उत्तम शेअर, उत्तम भाग
board, *n.* मंडळ (न.)
board of director, संचालक मंडळ
board of trade, (*also* trade board) व्यापार मंडळ
bonafide, *adj.* १ सद्भावपूर्ण २ खराखुरा, वास्तविक
bond, *n.* १ बंधपत्र (न.), खत (न.) २ रोखा (पु.) ३ बंध (पु.)
bonded debt, बंधपत्रित ऋण
bonded goods, शुल्कबंध माल
bonded labour, १ बंधपत्रित कामगार, बंधपत्रित श्रमिक २ करारबद्ध कामगार

bonded warehouse, शुल्कबंध वखार
bond-holder, *n.* रोखाधारक (सा.)
bond note, बंधपत्र (न.)
bonus, *n.* बोनस (पु.), अधिलाभांश (पु.)
bonus fund, बोनस निधि, अधिलाभांश निधि
bonus issue = bonus share, अधिलाभांश भाग
book, *n.* पुस्त (न.), पुस्तक (न.)
book accounts, पुस्तक लेखे (पु. अ. व.)
book cost, पुस्तकी परिव्यय, वही परिव्यय
book credit, पुस्तकी जमा
book debt, पुस्तकी ऋण
book deposit, पुस्तकी ठेव
bookkeeper, *n.* पुस्तपाल (सा.)
bookkeeping, *n.* पुस्तपालन (न.)
book of accounts, लेखा पुस्तक
book of original entry, मूळ नोंद पुस्तक
book transfer, पुस्तकी खातेबदल
book value, पुस्तकी मूल्य
boom, *n.* १ तेजी (स्त्री.) २ तेजीची लाट (स्त्री.)
borrow, *v. t.* कर्ज घेणे
borrowed fund, कर्जाऊ रक्कम, उधार निधि
borrower's account, ऋणकोचे खाते
borrowing, *n.* १ कर्ज घेणे (न.) २ कर्जाऊ देणे (न.) ३ कर्ज (न.)
bottle-neck, *n.* कोंडी (स्त्री.)
bottom price, (*also* **floor price** *or* **minimum price**) निर्धारित किमान किंमत, न्यूनतम किंमत, किमान किंमत
bottomry bond, नौतारण बंधपत्र *cf.* respondentia bond
bought day-book, क्रय पुस्तक
bought ledger, क्रय खातेवही, खरेदी खतावणी
bought note, क्रीत पत्र (अडत्याने मालकाला पाठवलेले)
bounded function, परिबद्ध फल
bounties, *n. pl.* निर्यातसंवर्धक अर्थसहाय्य (न.)
bounty, *n.* अर्थसहाय्य (न.)
bourgeoisie, *n.* बुझ्र्वा वर्ग (पु.)
bovine animal, गोजातीय प्राणि
box diagram, पेटिका रेखाकृति
boycott, *n.* बहिष्कार (पु.) *cf.* embargo
bran, *n.* कोंडा (पु.)
branch account, शाखा लेखा
branch account system, शाखा लेखा पद्धति
branch adjustment, शाखा समायोजन
branch banking, शाखा अधिकोषण
branch banking policy, शाखा अधिकोषण नीति
branch ledger, शाखा खातेवही
branch manager, शाखा व्यवस्थापक
branch transfer scroll, शाखांतरण लेखपट
brand, *n.* छाप (पु.), चिन्ह (न.)
branded goods, चिन्हांकित माल
branding, *n.* चिन्हांकन (न.), चिन्हन (न.)
brassage, *n.* नाणे पाडणी आकार (पु.)
breach of contract, संविदाभंग (पु.), करारभंग (पु.)
breach of trust, विश्वासघात (पु.)
breach of warranty, प्राश्वासन भंग, आश्वासन भंग
breakage, *n.* फूटतूट (स्त्री.), मोडतोड (स्त्री.)
breakdown, *n.* १ कोसळणे (न.) २ तपशील देणे (न.) ३ मोडणे (न.)
breakdown of gold standard, सुवर्ण प्रमाणाचे विघटन
break-even, *v. t.* संबिंदूपर्यंत नेणे
adj. संबिंदुक
break-even chart, संबिंदु आलेख, ना नफा-तोटा आलेख
break-even point, संबिंदु (पु.), ना नफा-तोटा बिंदु
break-through, *n.* पारवेधन (न.)
break-up, *n.* १ विभागणी (स्त्री.) २ तपशील देणे (न.)
break-up value, विभागणी मूल्य
breed, *n.* निपज (स्त्री.), पैदास (स्त्री.)
breeder, *n.* पैदासकार (पु.)

breeding, *n.* पैदास (स्त्री.), प्रजनन (न.)
bridge finance, अंतरिम वित्तव्यवस्था
broken period interest warrant, खंडावधि व्याज अधिपत्र
broker, *n.* दलाल (पु.)
brokerage, *n.* दलाली (स्त्री.) *cf.* allowance
broker's bought note, दलालाचे खरेदी क्रीतपत्र
broker's sold note, दलालाचे विक्रीतपत्र
brood, *n.* पिलावळ (स्त्री.), पिल्लांचा समूह (पु.)
brought down, पुढे नेलेले
brought forward, (b/f.) पुढे आणलेला
B-type series, प्रकार श्रेणी (स्त्री. अ. व.)
budget, *n.* अर्थसंकल्प (पु.)
budgetary balance, अर्थसंकल्पीय शिल्लक
budgetary constraint, अर्थसंकल्पीय संरोध
budgetary control, अर्थसंकल्पीय नियंत्रण
budgetary policy, अर्थसंकल्पीय धोरण
budget financing, अर्थसंकल्पी वित्तव्यवस्थापन
budget head, अर्थसंकल्प शीर्ष
budget incidence, अर्थसंकल्पी आपात
budgeting, *n.* अर्थसंकल्पन (न.)
budget line, (*also* price line *or* price opportunity line) किंमत रेषा
buffer fund, १ प्रत्यारोधी निधि २ भावस्थिरक निधि
buffer stock, भावस्थिरक साठा
buffer strip, बफर पट्टी, उभयान्तरवर्ती पट्टी
building society, घरबांधणी मंडळ, घरबांधणी संस्था
built-in flexibilities, अंतर्रचित नम्यता (स्त्री. अ. व.)
built-in stabilisers = automatic stabilisers
bulge effect, उत्फुल्लन परिणाम
bulk fertilizer, भर रासायनिक खत
bulkline cost, अधिकांश परिव्यय
bulklining principle,(the minimum cost which covers the actual average cost of farmers producing the major part of the output) अधिकांश उत्पादन परिव्यय तत्त्व
bulk manure, भर खत
bull, *n.* तेजीवाला (पु.)
bull account, तेजीवाल्याचा लेखा, तेजीवाल्याचा हिशेब
bull campaign, तेजीची मोहीम
bulldozer, *n.* बलीवर्दयंत्र (न.)
bulletin, *n.* बुलेटिन (न.), वृत्तक (न.)
bull factor, तेजीचे कारण
bullion, *n.* १ सोनेचांदीच्या लगडी (स्त्री. अ. व.) २ धातु (पु.)
bullion account, सोनेचांदी लेखा
bullion exchange, सोनेचांदी विनिमय
bullionism, *n.* धातुवाद (पु.) (व्यापारवादातील एक मतप्रणाली)
bullionist, *n.* धातुवादी (पु.)
bullion market, सोनेचांदी बाजार
bullish, *adj.* १ तेजीसूचक २ तेजीवर्धक
bullish tendency, तेजीसूचक प्रवृत्ति
bumper crop, अमाप पीक, विपुल पीक, भरघोस पीक
buoyancy of taxation, कराधानाची उद्‌वर्धनशीलता
bureau, *n* १ केंद्र (न.) २ विभाग (पु.)
bureaucracy, *n.* १ नोकरशाही (स्त्री.) २ अधिकारीवर्ग (पु.)
burglary insurance, घरफोडी विमा
business, *n.* १ कामकाज (न.) २ धंदा (पु.) *cf.* trade ३ व्यापार (पु.) ४ कामधंदा (पु.)
cf. employment नोकरी
occupation व्यवसाय
profession पेशा
service नोकरी
vocation व्यवसाय, वृत्ति
work काम, कार्य
business barometer, व्यापार स्थितिमापक
business cycle = trade cycle

business economics, व्यापारधंद्याचे अर्थशास्त्र
business house, व्यवसायगृह (न.) *cf.* firm
businesslike, *adj.* व्यापार अनुरूप
business magnate, व्यवसायप्रभु (पु.)
businessman, *n.* व्यवसायकर्ता (पु.)
business method, व्यापार पद्धति, व्यवसाय पद्धति
business name, धंद्यातील नाव
business organisation, व्यापार संघटना, व्यापार संघटन, व्यवसाय संघटन, व्यवसाय संघटना
business practices, व्यापारी प्रथा (स्त्री.अ.व.)
business secret, धंद्यातील गुपित
business sector, व्यवसाय क्षेत्र
busy season, जोरदार हंगाम
buyer, *n.* क्रेता (पु.) *cf.* consumer
buyer's market, क्रेता बाजार
buyer's rights, क्रेत्याचे अधिकार (पु. अ. व.)
buyer's surplus, (*also* consumer's surplus) उपभोक्त्याचे संतोषाधिक्य
buying, *n.* खरेदी (स्त्री.), क्रय (पु.)
buying motives, क्रय प्रेरणा (स्त्री. अ. व.)
buying rate, क्रय दर, खरेदी दर
buying section, क्रय अनुभाग
by bye-law, उपविधि अन्वये
by instalments, हप्तेबंदीने
by-product, *n.* (*also* spin off) उप-उत्पादन (न.), आनुषंगिक पदार्थ (पु.)

C

cabinet, *n.* मंत्रिमंडळ (न.)
cadastral survey, भूकर सर्वेक्षण
cafetaria approach, मुक्त निवड पद्धत
calculate, *v. t. & i.* १ परिगणना करणे, गणना करणे २ अजमावणे
calculated, *adj.* परिगणित
calculating machine, परिगणन यंत्र
calculation, *n.* १ परिगणना (स्त्री.), गणना (स्त्री.) २ हिशेब (पु.)
calculator, *n.* परिगणित्र (न.), परिगणन यंत्र (न.)
calender year, कॅलेंडर वर्ष
call, *n.* मागणी (स्त्री.)
call deposit, मागणीदेय ठेव
called up capital, मागणी केलेले भांडवल
call loan, (*also* demand loan) मागणी कर्ज
call-money, *n.* मागणीदेय रक्कम (स्त्री.)
call-money market, मागणीदेय पैसा बाजार, मागणीदेय पैसा विपणी
call option, क्रय विकल्पाधिकार
call rate, अल्प मुदतीचा व्याज दर
calls in advance, आगाऊ मागण्या (स्त्री.अ.व.)
calls in arrears, अवशिष्ट मागण्या (स्त्री. अ. व.), थकित मागण्या (स्त्री. अ. व.)
caloric, *adj.* ऊष्मांकीय
cambist, *n.* १ विपत्रविज्ञ (सा.) २ विपत्र-व्यवसायी (सा.) ३ विनिमयमूल्यसारिणी (स्त्री.)
Cambridge equation, केंब्रिज समीकरण
cameralism, *n.* कॅमेरालिझम (पु.) (व्यापार-वादातील एक मतप्रणाली)
cameralist, *n.* कॅमेरालिस्ट (सा.)
canal, *n.* कालवा (पु.)
canal inundation, पूरवाही कालवा
canalisation of savings, (*also* channelisation of savings) बचतीचे प्रणालन
canalised trade, प्रणालित व्यापार
cancel, *v. t.* रद्द करणे

cancellation, *n.* रद्द करणे (न.)
cancellation statement, रद्दबाबी विवरण
cancelled cheque, रद्द धनादेश
cancelled note, रद्द नोट
C and F price, परिव्यय व वाहणावळीसह किंमत
canning industry, डबाबंदन उद्योग, डबाबंद-करण उद्योग
canny, (*also* go slow) कार्यमंदन (न.), संथ-काम (न.)
canon, *n.* प्रनियम (पु.)
canon of certainty, निश्चितता प्रनियम
canon of convenience, सोय प्रनियम
canon of diversity, विविधता प्रनियम, विवि-धता सूत्र
canon of economy, काटकसरीचे सूत्र
canon of elasticity, लवचिकपणाचा प्रनियम
canon of equality, समता प्रनियम
canon of neutrality, तटस्थता प्रनियम, तट-स्थता सूत्र
canon of productivity, उत्पादकता प्रनियम
canon of public expenditure, लोकव्यय प्रनियम
canon of simplicity, सरलता प्रनियम
canon of taxation, कराधान प्रनियम
canvasser, *n.* प्रचारक (सा.)
capacity, *n.* १ क्षमता (स्त्री.) २ धारकता (स्त्री.)
capacity to save, बचत क्षमता
capacity utilisation, उत्पादनक्षमता वापर
capacity utilisation rate = operating rate
capital, *n.* भांडवल (न.), मुद्दल (न.)
circulating capital १ खेळते भांडवल, २ फिरते भांडवल
constant capital अचल भांडवल
fixed capital स्थिर भांडवल
human capital मानवरूपी भांडवल, मानवी भांडवल
immaterial capital अभौतिक भांडवल
joint capital संयुक्त भांडवल
natural capital नैसर्गिक भांडवल
variable capital चल भांडवल
capital account, भांडवली लेखा
capital accumulation, १ भांडवल संचय २ भांडवल संचयन
capital allowance, भांडवली सूट
capital and revenue expenditure, भांडवली व महसुली खर्च
capital appreciation, भांडवलाचे अधिमूल्यन
capital appropriation, भांडवलाचे विनियोजन
capital budget, भांडवली अर्थसंकल्प
capital charges, भांडवलखाती खर्च (पु. अ. व.)
capital consumption = living on capital
capital consumption allowance, (*also* depriciation allowance) घसारा सवलत
capital depletion, भांडवल क्षय, भांडवल कमी होणे
capital duty, भाग मुद्रांक शुल्क
capital expenditure, भांडवली व्यय
capital flight, (*also* flight of capital) भांडव-लाचे पलायन
capital formation, भांडवल निर्मिती
capital gain, भांडवली लाभ
capital gain tax, भांडवली लाभ कर
capital goods, भांडवली वस्तू (स्त्री. अ. व.)
capital input, भांडवली निविष्टि
capital intensity, भांडवल घनता
capital intensive = capital using
capital intensive technique, भांडवल घन तंत्र
capital investment, भांडवली गुंतवणूक
capitalisation, *n.* भांडवलीकरण (न.), भांड-वलन (न.), मुद्दलीकरण (न.)
capitalisation issue, (*also* stock dividend *or* stock split *or* rights issue *or* scrip issue) अधिकार भाग, अधिकार भाग प्रचालन
capitalisation of assets, मत्तेचे भांडवलीकरण

capitalisation of income, प्राप्तीचे भांडवलीकरण
capitalisation of interest, व्याजाचे भांडवलीकरण
capitalisation of reserves, संचितींचे भांडवलन
capitalisation of tax, (*also* tax capitalisation) कराचे भांडवलन
capitalised, *adj.* भांडवलीकृत, भांडवलित
capitalised profit, भांडवलीकृत नफा, भांडवलित नफा
capitalised tax, भांडवलित कर
capitalised value, भांडवलीकृत मूल्य, भांडवलित मूल्य, भांडवली मूल्य
capitalism, *n.* भांडवलशाही (स्त्री.)
capitalist, *n.* भांडवलदार (सा.), पुंजीपति (पु.)
capitalistic, *adj.* भांडवलशाही–, भांडवलदारी–
capitalistic enterprise, भांडवलदारी उपक्रम
capitalistic farming, भांडवलशाही शेती
capitalistic production, भांडवलदारी उत्पादन, भांडवलशाही उत्पादन
capital levy, सकृत संपत्तिकर
capital liability, भांडवली दायित्व
capital loss, भांडवली हानि, भांडवली नुकसान
capital market, भांडवल बाजार
capital money, भांडवली रक्कम
capital movement, भांडवल स्थलांतर, भांडवल स्थानांतरण
capital outflow, भांडवल बहिःप्रवाह
capital outlay, भांडवली खर्च
capital output ratio, भांडवल उत्पादन गुणोत्तर, भांडवल उत्पादन अनुपात
capital payments, भांडवली प्रदाने (न.अ.व.)
capital receipts, भांडवली प्राप्ती (स्त्री.अ.व.)
capital reserve fund, भांडवली राखीव निधि
capital-saving, *adj.* भांडवल वाचवणारा—
capital saving inventions, भांडवल बचतकारी नवशोध
capital saving technique, भांडवल बचत तंत्र
capital structure, भांडवलाची संरचना
capital taxation, भांडवली कराधान, भांडवलाचे कराधान
capital using, (*also* capital intensive) भांडवल वापरणारा
capitation tax, प्रतिव्यक्ति कर, डोईकर (पु.)
captain of industries, उद्योगाधिपति (पु.)
carat, *n.* कॅरेट (न.)
card, *n.* पत्रिका (स्त्री.), कार्ड (न.)
cardinalism, *n.* मूल्यदर्शित्ववाद (पु.)
cardinal utility, मूल्यदर्शी उपयोगिता
cardinal utility analysis, मूल्यदर्शी उपयोगिता विश्लेषण
card-index, *n.* कार्डसूची (स्त्री.)
card ledger, कार्ड खातेवही
car elasticity, चाप लवचिकता
cargo, *n.* (परिवहनासाठी) भरलेला माल (पु.)
cargo insurance, जहाजी माल विमा, परिवहनासाठी माल विमा
carriage, *n.* १ वाहन (न.) २ वहन (न.), ३ वाहणावळ (स्त्री.), वहनखर्च (पु.)
carriage account, वहन लेखा
carriage inward, आवक वहन खर्च
carriage outward, जावक वहन खर्च
carried down, अधोनीत
carried forward, अग्रेनीत
carrier, *n.* १ वाहक (सा.) २ वाहन (न.)
carrier's risk, (*also* company's risk) वाहकाची जोखीम, वाहक जोखीम
carrying trade, वहन व्यवसाय
carry over, १ पुढे नेणे, पुढे ओढणे २ *Stock Exch.* खुले ठेवणे
carry-over stock, अग्रेनीत साठा
cartage, *n.* गाडीभाडे (न.)
cartel, *n.* विक्रय नियंत्रण संघ (पु.) *cf.* monopoly
cascade tax = turnover tax
cascading, *n.* (of tax) (कराचे) सोपानन (न.)

case study, व्यक्तिगत अभ्यास, प्रकरण अभ्यास, प्रकरण अध्ययन, दाखला अभ्यास
cash, *n.* रोकड (स्त्री.), रोख रक्कम (स्त्री.), नगदी रोख रक्कम (स्त्री.)
adj. रोख
cash-account, *n.* रोखलेखा (पु.)
cash at bank, बँकेतील रोकड
cash-balance, *n.* रोख शिल्लक (स्त्री.), रोकड बाकी (स्त्री.)
cash-balance equation, रोखशिल्लक समीकरण
cash-book, *n.* (*also* cash-register) रोकड वही (स्त्री.), रोख पुस्तक (न.)
cash-box, *n.* रोखपेटी (स्त्री.)
cash-certificate, *n.* रोख प्रमाणपत्र (न.)
cash-credit, *n.* रोखपत (स्त्री.), कॅशक्रेडीट (न.)
cash crop, (*also* money crop) नगदी पीक, विकाऊ पीक
cash deposit, रोख ठेव, नगदी ठेव
cash deposit ratio, (*also* cash ratio) रोकड-ठेवी गुणोत्तर
cash discount, रोख बट्टा, रोख कसर
cash flow, रोख प्रवाह
cash holding, रोख धारण
cashier, *n.* रोखपाल (सा.)
cash income, रोख आय, रोकड उत्पन्न
cash loan, नगदी कर्ज
cash money, (*also,* common money) रोख पैसा
cash nexus, (where money is the bond of connection) रोख अभिबंध
cash on delivery, (*abbr.* c. o. d.) माल पोचताक्षणी प्रदान (मा. पो. प्र.)
cash order, रोख आदेश
cash position, रोखीची स्थिति
cash preference, रोख पसंती
cash purchase, रोख खरेदी, रोख क्रय
cash ratio = cash deposit ratio
cash refund warrant, रोख परतावा अधिपत्र
cash-register = cash-book

cash reserve, रोकड संचिति, रोखदायित्व निधि
cash sales, रोख विक्री, रोख विक्रय
cash scroll, रोखपट (पु.)
cash-security, *n.* १ रोख प्रतिभूति (स्त्री.) २ रोख तारण (न.)
cash transaction, रोख व्यवहार
cash transfer clearing, रोख स्थानांतरण समाशोधन
cast, *v. t.* हिशेब करणे, बेरजा करणे
castings, *n. pl.* बेरजा (स्त्री. अ. व.)
casual income, किरकोळ आय, किरकोळ प्राप्ति, सहज प्राप्ति, सहज आय, प्रासंगिक प्राप्ति, प्रासंगिक आय
casual indent, १ नैमित्तिक मागणीपत्र २ नैमित्तिक मागणी
casual labour, नैमित्तिक कामगार, नैमित्तिक श्रमिक
catalogue, *n.* सूचिपत्र (न.)
catch crop, उचल पीक
catching-up-process, गाठण्याची क्रिया
catchment-area, *n.* जलग्रहण क्षेत्र (न.)
catchment basin, पाणलोटाचे खोरे
category, *n.* प्रवर्ग (पु.)
cattalactics, *n.* विनिमयशास्त्र (न.)
cattle, *n. pl.* पशू (पु. अ. व.)
cattle wealth, पशुधन (न.)
causal relations, कार्यकारण संबंध
caveat emptor, क्रेता सावधान तत्त्व, क्रेता सावधान (सूचना)
ceiling, *n.* कमाल मर्यादा (स्त्री.)
ceiling on property, मालमत्तेवरील कमाल मर्यादा
ceiling on purchase price, खरेदी किंमतीवरील कमाल मर्यादा
ceiling on quota, कोटयावरील कमाल मर्यादा
ceiling price, (*also* maximum price) कमाल किंमत
celibacy, *n.* ब्रह्मचर्य (न.)

census, *n.* १ जनगणना (स्त्री.), शिरगणती (स्त्री.) २ (as a method) प्रगणना (स्त्री.), प्रगणन (न.)
census of income, आय प्रगणना, उत्पन्न प्रगणन
census of population, जनगणना (स्त्री.), शिरगणती (स्त्री.)
census of production, उत्पादन प्रगणना
central account, केंद्रीय लेखा
central bank, केंद्र बँक, केंद्र अधिकोष, मध्यवर्ती बँक, प्राधिकोष (पु.)
central banking, केंद्रीय अधिकोषण, प्राधिकोषण (न.), मध्यवर्ती बँक व्यवसाय
central debt section, केंद्रीय ऋण उपविभाग
central exchequer, केंद्रीय राज्यकोष
Central Government business, केंद्र शासनाचे कामकाज
centralisation, *n.* केंद्रण (न.)
centralise, *v. t. & i.* केंद्रण करणे, केंद्रण होणे
centralised planning, केंद्रित नियोजन
central place theory, ग्राम केंद्रस्थळ सिद्धांत
central treasury, केंद्रीय कोषागार
central village, मध्यवर्ती गाव, मध्यवर्ती खेडे
centrifugal, *adj.* अपकेंद्री
centripetal, *adj.* अभिकेंद्री
cereal, *n.* तृणधान्य (न.)
certain annuity, निश्चित वार्षिकी
certainty of incidence, भार निश्चिति
certainty of liability, दायित्व निश्चिति
certificate, *n.* प्रमाणपत्र (न.)
certificate of charge, प्रभार प्रमाणपत्र
certificate of cheque, चेक प्रमाणपत्र, धनादेश प्रमाणपत्र
certificate of commencement, प्रारंभ प्रमाणपत्र
certificate of credit, पत प्रमाणपत्र
certificate of damage, नुकसान प्रमाणपत्र
certificate of deposit, जमा प्रमाणपत्र
certificate of incorporation, निगमन प्रमाणपत्र, विधि संस्थापन प्रमाणपत्र
certificate of origin, उद्गम प्रमाणपत्र
certificate of posting, प्रेषण प्रमाणपत्र
certificate of registration, नोंदणी प्रमाणपत्र
certificate of share, भाग प्रमाणपत्र
certified accountant, प्रमाणित लेखापाल
certified cheque, प्रमाणित धनादेश
certified seed, प्रमाणित बियाणे, प्रमाणीकृत बियाणे
certified voucher, प्रमाणित प्रमाणक
certify, *v. t.* प्रमाणपत्र देणे, प्रमाणित करणे
certifying, *n.* प्रमाणन (न.)
certifying endorsement, प्रमाणन पृष्ठांकन
certiorari, *n.* उत्प्रेषण लेख (पु.)
cess, *n.* उपकर (पु.) *cf.* duty
ceteris paribus, इतर सर्व स्थिरत्वे (इ. स. स्थि.)
chain banking, (operation by group of banks under substantially common ownership and control) साखळी अधिकोषण
chain rule, शृंखला सूत्र, शृंखला नियम, साखळी नियम
chain stores = **multiple shops**
chairman, *n.* सभापति (पु.), अध्यक्ष (पु.)
chamber, *n.* १ मंडळ (न.) २ कक्ष (पु.)
chamber of commerce, वणिक मंडळ
champarty, *n.* जयांशभागिता (स्त्री.)
chance = **probability**
change in cash reserve ratio, रोख संचिति प्रमाणातील बदल
change of name, नाव बदलणे, नामांतर (न.)
channel irrigation, दांडपाणी ओलित, पाटाचे ओलित
channelisation of saving = **canalisation of saving**
channel of distribution, वितरण मार्ग
characteristic, *n.* लक्षण (न.), वैशिष्ट्य (न.) *adj.* विशिष्ट

characteristics of wants, गरजांची वैशिष्टचे (न. अ. व.)
charge, *n.* १ प्रभार (पु.) २ भार (पु.) ३ आकार (पु.) ४ खर्च (पु.) ५ विशिष्ट गहाण (न.) *cf.* mortgage
charged, *adj.* १ प्रभारित २ आकारित ३ भारित
charges collection, वसुली आकार
charter, *n.* सनद (स्त्री.)
chartered, *adj.* सनदी
chartered accountant, सनदी लेखापाल
chartered company, सनदी कंपनी
charterer, *n.* भाटकी (सा.)
charter party, भाटक लेख, नौभाटक लेख
chattel, *n.* १ चीजवस्तु (स्त्री.) २ जंगममत्ता (स्त्री.) ३ हितसंबंध (पु.)
cheap money, (*also* easy money) अल्पव्याजी पैसा, सुलभ पैसा
cheap money policy, (*also* easy money policy) अल्पव्याजी पैसा धोरण, सुलभ पैसा धोरण
check, *n.* संरोध (पु.)
check dam, रोधी धरण
check register, पडताळा नोंदवही
chemical fertilizer, कृत्रिम रासायनिक खत
chemical manure, रासायनिक खत
chemicals, *n. pl.* रासायनिक द्रव्ये (न. अ. व.)
cheque, *n.* धनादेश (पु.), चेक (पु.)
cheque-book, *n.* धनादेश-पुस्तिका (स्त्री.), चेकबुक (न.)
cheque ledger, धनादेश खातेवही, चेक खातेवही
chest, *n.* १ तिजोरी (स्त्री.) २ पेटी (स्त्री.)
chest money, (*also* till money) तिजोरी रोकड, तिजोरीतील पैसा
chief, *n.* प्रमुख (सा.)
adj. मुख्य
child labour, बाल कामगार, बाल श्रमिक
chit-fund, *n.* चिट फंड (पु.), चिठ्ठी निधि (पु.)
choice indicator, पसंती दर्शक, निवड दर्शक
CIF price, (*abbr.* of cost insurance and freight) परिव्यय विमा वाहणावळीसह किंमत
circle, *n.* वर्तुळ (न.), वृत्त (न.)
circuitous arbitrage, चक्रीय मूल्यांतर पणन
circular, *n.* परिपत्रक (न.)
circular causation, चक्राकार कार्यकारण, चक्रीय कार्यकारण
circular combination, चक्राकार संयोग
circular flow, चक्रगति प्रवाह
circular letter of credit, प्रवासी पत पत्र
circulating, *adj.* फिरता
circulating capital, १ खेळते भांडवल २ फिरते भांडवल
circulation of currency, (*also* currency circulation) चलनाचे परिचलन
circulation of money, पैशाचे परिचलन
circulation of notes, नोटांचे परिचलन
civil, *adj.* नागरी, दिवाणी
civilisation, *n.* १ नागरता (स्त्री.) २ सभ्यता (स्त्री.) ३ संस्कृति (स्त्री.)
claim, *n.* दावा (पु.), मागणी (स्त्री.)
claimant, *n.* दावा सांगणारा (पु.), मागणीदार (सा.), अभ्यर्थी (पु.)
claim form, दावा पत्र
claims commission account, दावा अडत लेखा
clan, *n.* कुल (न.)
class, *n.* वर्ग (पु.)
classic, *adj.* (*also* classical) १ अभिजात २ प्रतिष्ठित
classical school, अभिमत संप्रदाय, क्लासिकल स्कूल
classification, *n.* वर्गीकरण (न.)
classification of goods, मालाचे वर्गीकरण
class interval, वर्ग अंतराल
class meeting, वर्ग सभा
clause, *n.* खंड (पु.)

clean acceptance, निर्दोष स्वीकृति, पूर्ण स्वीकृति, बिनशर्त स्वीकृति
clean advance, विनातारण अग्रिम
clean bill, हक्कपत्ररहित विपत्र, भारमुक्त विपत्र, बिनशर्त हुंडी
clean loan, बिनशर्त कर्ज
clean overdraft, बिनशर्त अधिकर्ष
clearance sale, निष्कासन विक्री
clearing, *n.* १ निष्कासन (न.) २ समाशोधन (न.), वटवणी (स्त्री.)
clearing agent, १ निष्कासन अभिकर्ता २ समाशोधन अभिकर्ता, वटवणी अभिकर्ता
clearing agreement, समाशोधन करार
clearing bank, समाशोधन बँक
clearing exchange, विदेशी चलन समाशोधन
clearing-house, *n.* समाशोधन गृह (न.)
clearing-house balance account, समाशोधन गृह शेष लेखा
clearing member bank, समाशोधन सदस्य बँक, समाशोधन सदस्य अधिकोष
clerical error, लेखन प्रमाद, लिपिकीय चूक, कारकुनी चूक
climate, *n.* हवामान (न.)
climatic theory of trade cycle, व्यापारचक्राचा हवामान सिद्धांत
close breeding, घनिष्ठ प्रजनन
closed account, बंद लेखा, बंद खाते
closed economy, बंदिस्त अर्थव्यवस्था
closed fund, संवृत निधि
closed indent, नामनिर्देशित मागणीपत्र
closed shop, बंदिस्त व्यवसाय
closed system, बंदिस्त पद्धति
closed union, बंदिस्त श्रमिक संघ
closely held company, अविस्तीर्ण-धृत कंपनी
close substitute, निकटचा पर्याय
closing, *adj.* १ अखेरचा, अंतिम २ संवरण–
closing balance, अखेरची शिल्लक
closing capital, अखेरचे भांडवल
closing collection, अखेरची वसुली
closing entry, १ अखेरची नोंद २ संवरण नोंद
closing price, बंद भाव, बंद किंमत
closing stock, शेषमाल (पु.)
cluster analysis, समूह विश्लेषण
co-adventurer, *n.* सहसाहसी (सा.), सहउद्यमी (सा.)
coalition of interest, हितसंबंधाचे सम्मीलन
coarse grain, भरड धान्य
coastal goods, किनारी व्यापारी माल
coastal line, किनारपट्टी (स्त्री.)
cobweb theorem, मलसूत्री आवर्तन प्रमेय
c. o. d., (*abbr.* of cash on delivery) मा. पो. प्र. (माल पोचताक्षणी प्रदान)
coefficient, *n.* १ गुणांक (पु.) २ (as, multiplier) गुणक (पु.)
coefficient of correlation, सहसंबंध गुणांक
coefficient of elasticity, १ लवचिकतेचा गुणांक २ लवचिकतेचा गुणक
coefficient of production, उत्पादन गुणक
coefficient of variance, प्रचरण गुणांक
coefficient of variation, विचरण गुणक
coercive sale, जबरदस्ती विक्री
cognisability, *n.* दखलपात्रता (स्त्री.), संज्ञेयता (स्त्री.)
cohort population, समवय लोकगट
cohort population growth rate, समवय लोकगटाच्या वाढीचा दर
coin, *n.* नाणे (न.)
v. t. नाणे पाडणे, टंकन करणे
coinage, *n.* १ टंकन (न.) २ नाणेपद्धति (स्त्री.)
coinage account, नाणे लेखा
coin examiner, नाणे परीक्षक
coining, *n.* नाणे पाडणी (स्त्री.), नाणेटंकन (न.)
coin money = money coin
collaboration, *n.* सहयोग (पु.)
collapse, *v. i.* कोसळणे

collateral, *adj.* १ सांपार्श्विक २ समर्थक ३ आनुषंगिक
collateral advance, १ सांपार्श्विक अग्रिम २ समर्थक अग्रिम ३ आनुषंगिक अग्रिम
collateral benefit, आनुषंगिक लाभ
collateral mortgage, सांपार्श्विक गहाण
collateral security, सांपार्श्विक प्रतिभूति
collection, *n.* १ वसुली (स्त्री.) २ संग्रह (पु.)
collection charges, वसुली आकार
collection register, वसुली नोंदवही
collective, *adj.* सामूहिक, सामुदायिक
collective bargaining, सामूहिक सौदेबाजी, सामूहिक सौदा करणे, सामूहिक वाटाघाटी करणे, सामूहिक सौदा
collective farming, सामूहिक शेती, सामुदायिक शेती
collective farms, सामूहिक शेते (न. अ. व.), सामुदायिक शेते (न. अ. व.)
collective good, सामूहिक हित, सामुदायिक हित
collective goods, सामूहिक मालमत्ता (स्त्री.), सामुदायिक मालमत्ता (स्त्री.)
collectives, *n. pl.* सामूहिक (न. अ. व.)
collective saving, सामूहिक बचत, सामुदायिक बचत
collective wealth, सामूहिक धन, सामूहिक संपत्ति, सामुदायिक धन, सामुदायिक संपत्ति
collectivism, *n.* समूहवाद (पु.)
collinearity, *n.* एकरेषीयता (स्त्री.)
collusion, *n.* संगनमत (न.)
collusive, *adj.* संगनमताचा
colonialism, *n.* वसाहतवाद (पु.)
colonisation, *n.* वसाहतीकरण (न.)
colonisation scheme, वसाहतीकरण योजना
colonist, *n.* वसाहतवासी (सा.), वसाहतकार (पु.)
columnar book-keeping, स्तंभीय लेखांकन
column cash book, स्तंभीय रोकड वही
combative advertisement = **competitive advertisement**
combination, *n.* १ (as, process) संयोग (पु.) २ (as, an entity) संयुति (स्त्री.), संयुक्त ३ संहृति (स्त्री.) ४ संयुक्तीकरण (न.)
combine, *n.* व्यवसायसंहृति (स्त्री.) (व्यवसाय संस्था संहृति), व्यवसाय संस्था *cf.* monopoly
comfort, *n.* आराम (पु.), सुखसोय (स्त्री.)
comforts, *n. pl.* आराम वस्तू (स्त्री. अ. व.), सुखसोयीच्या वस्तू (स्त्री. अ. व.)
command area, जलप्रदाय क्षेत्र, लाभक्षेत्र
command economy, समाविष्ट अर्थव्यवस्था
commencement, *n.* प्रारंभ (पु.)
commerce, *n.* वाणिज्य (न.) *cf.* trade
commercial, *adj.* वाणिज्यिक, वाणिज्य-
commercial account, वाणिज्य लेखा
commercial agent, वाणिज्य अभिकर्ता
commercial bank, (*also* **credit bank** *or* **joint stock bank**) वाणिज्य बँक, वाणिज्य अधिकोष, संयुक्त भांडवल बँक
commercial blockade, वाणिज्यिक नाकेबंदी
commercial capital, वाणिज्यिक भांडवल
commercial capitalism, वाणिज्यिक भांडवलशाही
commercial centre, वाणिज्य केंद्र
commercial correspondence, वाणिज्य पत्रव्यवहार
commercial crisis, वाणिज्यिक अरिष्ट
commercial crop, १ व्यापारी पीक २ विकाऊ पीक
commercial development, वाणिज्यिक विकास
commercial education, वाणिज्य शिक्षण
commercial enterprise, वाणिज्य उपक्रम, वाणिज्यिक उपक्रम
commercial federation, वाणिज्य संघ
commercial geography, वाणिज्यिक भूगोल, वाणिज्य भूगोल

commercial house, वाणिज्य संस्था, वाणिज्य गृह
commercial intelligence, वाणिज्यिक माहिती, वाणिज्य सूचना
commercial invoice, वाणिज्य बीजक
commercialisation, *n.* वाणिज्यीकरण (न.), वाणिज्यन (न.)
commercialised, *adj.* वाणिज्यीकृत
commercialism, *n.* वाणिज्यवाद (पु.)
commercial paper, वाणिज्य पत्र
commercial policy, १ वाणिज्य विमापत्र २ वाणिज्य नीति
commercial products, वाणिज्य वस्तू (स्त्री. अ. व.)
commercial relations, वाणिज्यिक संबंध
commercial revenue, वाणिज्यिक महसूल
commercial service, वाणिज्यिक सेवा
commercial transaction, वाणिज्य व्यवहार
commercial treaty, व्यापारी करार, वाणिज्य संधि
commercial world, वाणिज्य जगत
commission, *n.* १ अडत (स्त्री.) *cf.* allowance २ आयोग (पु.) ३ (as, commissioning the plant) आरंभण (न.)
commission account, अडत लेखा, कमिशन लेखा
commission agent, *n.* अडत्या (पु.)
commission business, अडत धंदा
committee, *n.* समिति (स्त्री.)
commodity, *n.* १ वस्तु (स्त्री.) २ विक्रेय वस्तु (स्त्री.) ३ अर्थ वस्तु (स्त्री.) ४ पदार्थ (पु.) (वस्तू आणि/अथवा सेवा)
commodity agreement, वस्तु करार
commodity basket, वस्तु समुच्चय
commodity control scheme, वस्तु नियंत्रण योजना
commodity exchange, वस्तु विनियम केंद्र
commodity fetishism, वस्तुस्तोम (न.) (कार्ल मार्क्सचे)
commodity flow, वस्तु प्रवाह
commodity market, वस्तु बाजार, वस्तु विपणी
commodity money, वस्तुरूप पैसा
commodity price, वस्तु किंमत
commodity standard, वस्तुमानक (न.) (as in : composite commodity standard संमिश्र वस्तुमानक)
commodity tariff, वस्तु प्रशुल्क
commodity tax, १ विक्रेय वस्तु कर २ वस्तुलक्षी कर
common carrier, लोकवाहक (पु.), निर्जीवाहक (पु.)
common cost, सामायिक परिव्यय
common money = cash money
common pricing, १ सामाईक किंमत निश्चयन २ सामाईक किंमत निविदान
common seal, निर्दिष्ट मोहर, निर्दिष्ट मुद्रा
common stock, (*also* ordinary shares *or* equity shares) साधारण भाग (पु. अ. व.)
communal wealth, सामूहिक धन
commune, *n.* कम्यून (न.)
communication, *n.* १ संज्ञापन (न.) २ आदानप्रदान (न.) ३ दळणवळण (न.)
communism, *n.* साम्यवाद (पु.)
community, *n.* १ समाज (पु.) २ जात (स्त्री.), जमात (स्त्री.) ३ समूह (पु.), समुदाय (पु.)
community development programme, सामूहिक विकास कार्यक्रम
community development project, सामूहिक विकास प्रकल्प
community indifference curve, (*also* social indifference curve) सामाजिक समसमाधान वक्र, सामाजिक समवृत्ती वक्र
community project, सामूहिक प्रकल्प
commutation, *n.* (as, in the commutation of serfs services) १ स्वरूपांतरण (न.)

२ राशीकरण (न.) ३ (as, in commutation of a sentence) अंशीकरण (न.) ४ अंशराशीकरण
commute, *v. t.* १ अंशराशीकरण करणे, लघूकरण करणे २ परिवर्तन करणे ३ सौम्य करणे ४ प्रवास करणे
commuted value, राशीकृत मूल्य
companion crop, सहपीक (न.)
company, *n.* १ कंपनी (स्त्री.) २ समवाय (पु.) ३ मंडळी (स्त्री.)
company accounts, कंपनी लेखा
company act, कंपनी अधिनियम
company director, कंपनी संचालक
company limited by guarantee, हमी मर्यादित कंपनी
company limited by shares, भाग मर्यादित कंपनी
company promoter, कंपनी प्रवर्तक
company seal, कंपनीची मुद्रा
company's risk = carrier's risk
company taxation, कंपनी कराधान
comparative costs theory, तौलनिक परिव्यय सिद्धांत, तुलनात्मक परिव्यय सिद्धांत
compensating error, (*also* **equalising error**) समकारी चूक
compensating variation income, उत्पन्नातील भरपाईकारी बदल
compensation, *n.* भरपाई (स्त्री.)
cf. amends प्रतिपूर्ति
damages नुकसानभरपाई
indemnity क्षतिपूर्ति
redress क्षतिपूरण
reparation हानिपूर्ति
compensation principle, भरपाई तत्त्व
compensatory, *adj.* १ भरपाईचा, नुकसानभरपाईचा २ पूरक
compensatory allowance, पूरक भत्ता, भरपाई भत्ता
compensatory borrowings, पूरक कर्ज घेणे
compensatory finance, प्रतिपूरक वित्तव्यवस्था
compensatory financing, प्रतिपूरक वित्तव्यवस्था करणे, प्रतिपूरक वित्तव्यवस्थापन
competition, *n.* स्पर्धा (स्त्री.), चढाओढ (स्त्री.)
competitive, *adj.* स्पर्धात्मक, चढाओढीचा
competitive advertisement, (*also* **combative advertisement**) स्पर्धात्मक जाहिरात
competitive bidding, स्पर्धात्मक बोली
competitive demand, स्पर्धात्मक मागणी
competitive firm, स्पर्धात्मक व्यवसाय संस्था
competitive supply, स्पर्धात्मक पुरवठा
competitive wants, स्पर्धात्मक गरजा (स्त्री. अ. व.), स्पर्धक गरजा (स्त्री. अ. व.)
competitor, *n.* स्पर्धक (सा.)
complement, *n.* संपूरक (न.)
complementarity, *n.* परिपूरकता (स्त्री.), संपूरकता (स्त्री.)
complementary, *adj.* परिपूरक, संपूरक
complementary conditions, परिपूरक शर्ती
complementary crop, पूरक पीक
complementary demand, संपूरक मागणी, परिपूरक मागणी
complementary factors, संपूरक कारक (पु. अ. व.), संपूरक घटक (पु. अ. व.)
complementary goods, परिपूरक वस्तू (स्त्री. अ. व.)
complementary industries, संपूरक उद्योग (पु. अ. व.)
complementary wants, संपूरक गरजा (स्त्री. अ. व.)
complete annuity, परिपूर्ण वार्षिकी
completion, *n.* १ पूर्णता (स्त्री.) २ समाप्ति (स्त्री.) ३ परिपूर्ति (स्त्री.)
complex, *adj.* गुंतागुंतीचा, संमिश्र, जटिल *n.* समूह (पु.) (as in : industrial complex उद्योग समूह)

composite, *adj.* संमिश्र, मिश्र, बहु-उद्देशीय, संयुक्त
composite commodity standard, संमिश्र वस्तुमानक
composite demand, संमिश्र मागणी
composite input, संमिश्र निविष्टि
composite supply, संमिश्र पुरवठा
composition, *n.* १ रचना (स्त्री.) *cf.* pattern २ आपसमेळ (पु.)
composition of debt, १ ऋण रचना २ ऋणाबाबत आपसमेळ
composition of national income, राष्ट्रीय उत्पन्नाची रचना
composition with creditor, सावकारांबरोबर आपसमेळ
compost, *n.* कंपोस्ट खत (न.), कचराखत (न.)
compost manure, कंपोस्ट खत
compound, *adj.* मिश्र, संयुक्त
compound addition, संयुक्त बेरीज
compound arbitrage, (*also* **indirect arbitrage**) बहुस्थळी मूल्यांतरपणन
compound duty, संयुक्त शुल्क
compound fertilizer, संयुक्त खत, मिश्र खत
compounding, (with creditors) १ परिणाम गणन (न.) २ आवर्ती गणन (न.)
compound interest, चक्रवाढ व्याज
compound levy, संयुक्त कर
comprehensive planning, समावेशक नियोजन
compromise, *n.* तडजोड (स्त्री.)
cf. agreement मेळ
negotiation वाटाघाटी
reconciliation पुनर्मेळ
Comptroller and Auditor General, नियंत्रक व महालेखापरीक्षक
compulsory labour, बिगार (स्त्री.), वेठ (स्त्री.), सक्तीचे काम (न.)
compulsory liquidation, सक्तीचे परिसमापन
compulsory purchase, सक्तीची खरेदी
computer, *n.* संगणित्र (न.), कॉम्प्युटर (पु.)
concave, *adj.* अंतर्वक्र, नतोदरीय (*also* called **convex to the origin**) आदिबिंदूला बहिर्वक्र, (*also* called **convex from below**) खालून बहिर्वक्र, (*also* called **concave from above**) वरून अंतर्वक्र
concentrate, *v. t. & i.* संकेंद्रित करणे, संकेंद्रित होणे
concentration, *n.* संकेंद्रण (न.)
concentration ratio, संकेंद्रण गुणोत्तर
concept, *n.* संकल्पना (स्त्री.)
conception, *n.* १ कल्पना (स्त्री.) २ गर्भधारणा (स्त्री.)
concept of indivisibility, अविभाज्यतेची संकल्पना
concern, *n.* व्यवसाय संस्था (स्त्री.)
concession, *n.* सवलत (स्त्री.) *cf.* allowance
concessional tax, कर सवलत
conciliation, *n.* समेट (पु.)
cf. adjudication अभिनिर्णय
arbitration लवाद
mediation मध्यस्थी
conciliation board, समेट मंडळ
conciliator, *n.* समेटक (सा.), समेटकर्ता (पु.)
conciliatory policy, समेटाचे धोरण
concurrent list, समवर्ती सूची
condition, *n.* १ शर्त (स्त्री.) २ स्थिति (स्त्री.) *v. t. & i.* १ अनुकूलित करणे २ शर्त घालणे
conditional, *adj.* सशर्त
conditional acceptance, सशर्त स्वीकृति
conditional assignment, सशर्त अभिहस्तांकन
conditional convergent series = **semi-convergent series**
conditional endorsement, सशर्त पृष्ठांकन
conditional payment, सशर्त प्रदान
conference, *n.* १ संमेलन (न.) २ परिषद (स्त्री.) *cf.* monopoly
confidence interval, विश्वास अंतराल

confidential report, गोपनीय अहवाल
configuration, *n.* १ समाकार (पु.), समाकृति (स्त्री.) २ (as a process of pattern) समाकरण (न.) ३ धाटणी (स्त्री.)
cf. pattern
confirmed credit, पुष्टीकृत पत
confirmed letter of credit, पुष्टीकृत पतपत्र
confiscation, *n.* अधिहरण (न.), सरकारजमा करणे (न.), सरकारजमा होणे (न.)
confiscatory tax, अधिहारी कर
conflict curve, संघर्ष वक्र
congestion tax, दाटी कर
conglomerate, *n.* संगुटित व्यवसाय संस्था (स्त्री.)
conservation, *n.* १ संरक्षण (न.) २ संधारण (न.)
conservatory, *n.* संरक्षिका (स्त्री.)
consideration, *n.* १ विचार (पु.) २ प्रतिफल (न.), मोबदला (पु.)
consign, *v. t.* १ (माल, वस्तू इत्यादी) पाठवणे, (माल, वस्तू इत्यादींचे) प्रेषण करणे २ हवाली करणे
consignee, *n.* (माल, वस्तू इत्यादींचा) प्रेष घेणारा (पु.)
consignment, *n.* १ प्रेष (पु.) २ माल पाठवणी (स्त्री.)
consignor, *n.* (माल, वस्तू इत्यादींचा) प्रेष पाठवणारा (पु.), (माल, वस्तू इत्यादींचा) प्रेषक (सा.)
consistency model, सुसंगती प्रतिमान
consolidated annuities, एकत्रीकृत वार्षिकी (स्त्री. अ. व.)
consolidated fund, एकत्रीकृत निधि
consolidation, *n.* १ एकत्रीकरण (न.) २ दृढीकरण (न.)
consolidation of holdings, १ धारण जमिनींचे एकत्रीकरण २ क्षेत्र एकत्रीकरण
consolidation of shares, भाग एकत्रीकरण
consols, *n. pl.* राजधन पत्र (न.), एकत्रीकृत वार्षिकी (स्त्री.), कन्सोल्स (न.)
conspicuous consumption, भपकेबाज उपभोग, प्रदर्शनी उपभोग
constant, *adj.* स्थिर
cf. definite ठराविक, विवक्षित, निश्चित निर्दिष्ट
fixed १ स्थिर २ निश्चित, नियत
invariable अचल
stable स्थायी, स्थिर
stationary स्थिर, स्थावर
steady अचर
uniform एकसमान
constant and variable, स्थिर आणि चल
constant and variable price, स्थिर व चल किंमत
constant and variable stock, स्थिर आणि चल साठा
constant capital, अचल भांडवल
constant demand, स्थिर मागणी
constant elasticity of substitution production function, (*also* **homohypallegic production function**) स्थिर घटक पर्यायण लवचिकता फल
constant returns, स्थिर उत्पादन फल, स्थिर प्रत्याय
constant returns to scale, स्थिर अनुमाप प्रत्याय
constituent, *n.* घटक (पु.)
constrained bliss point, संरुद्ध बिंदु
constrained optimisation, संरोधित इष्टतमन
constraint, *n.* संरोध (पु.)
construction, *n.* १ बांधणी (स्त्री.)
cf. pattern २ बांधकाम (न.)
constructive, *adj.* विधायक, रचनात्मक
consul, *n.* वाणिज्यदूत (सा.)
consular fee, वाणिज्यदूतीय फी
consular invoice, वाणिज्यदूतीय बीजक

consular transactions, वाणिज्यदूतीय व्यवहार (पु. अ. व.)
consumable income, उपभोग्य आय, उपभोग्य प्राप्ति
consumer, *n.* (as, opposed to producer) १ ग्राहक (सा.) २ उपभोक्ता (पु.)
cf. buyer क्रेता
customer ग्राहक
purchaser खरेदीदार
consumer behaviour, उपभोक्त्याचे वर्तन
consumer choice, उपभोक्त्याची पसंती
consumer council, उपभोक्ता मंडळ
consumer credit, ग्राहक पत
consumerisation, *n.* ग्राहकवाद (पु.)
consumer preference, उपभोक्त्याची अधिपसंती
consumer price index, राहणीखर्च निर्देशांक
consumer protection, उपभोक्ता संरक्षण
consumer's association, उपभोक्ता संघ
consumer's co-operative society, ग्राहक सहकारी संस्था
consumer's credit, ग्राहक पत
consumers' durables, टिकाऊ उपभोग वस्तू (स्त्री. अ. व.)
consumers'equilibrium, उपभोक्त्याचा समतोल
consumer's goods, उपभोग्य माल (पु.अ.व.), उपभोग्य वस्तू (स्त्री. अ. व.)
consumer's organisation, ग्राहक संघटना
consumer's preference, उपभोक्त्याचा पसंतीक्रम
consumer's resistance, १ उपभोक्त्याचा प्रतिकार २ उपभोक्त्याची प्रतिकारिता
consumer's sovereignty, उपभोक्त्याचे सार्वभौमत्व
consumer's surplus = buyer's surplus
consumption, *n.* १ उपभोग (पु.) २ खप (पु.)
consumption capital, उपभोग्य वस्तूंचा भांडवली साठा
consumption expenditure, उपभोग व्यय, उपभोग खर्च
consumption function, उपभोग अनुवर्त
consumption goods, उपभोग्य माल (पु. अ. व.), उपभोग्य वस्तू (स्त्री. अ. व.), उपभोग वस्तू (स्त्री. अ. व.)
consumption line, (*also* opportunity line) उपभोग रेषा
consumption loan, उपभोग कर्ज
consumption multiplier, उपभोग गुणक
contango day = making-up day
content analysis, (a research technique) आशय विश्लेषण
contingency, *n.* १ आकस्मिकता (स्त्री.) २ आकस्मिक खर्च (पु.)
contingency fund, आकस्मिकता निधि
contingent annuity, आकस्मिक वार्षिकी
contingent liability, १ घटनापेक्ष दायित्व २ आकस्मिकता दायित्व
continuation, *n.* संततन (न.)
continuity, *n.* सातत्य (न.), चालू राहणे (न.), चालू असणे (न.)
continuous, *adj.* संतत
continuous function, संतत फल, संतत अनुवर्त
continuous series, संतत श्रेणी
continuum, *n.* संततक (न.)
contour, *n.* समोच्च रेषा (स्त्री.), परिधी रेषा (स्त्री.)
contour bund, समोच्च बांध
contour bunding, समोच्च बांध, समोच्च बांधबंदिस्ती
contra, *n.* प्रतिनोंद (स्त्री.)
adv. प्रति
contra balance, प्रतिशेष (पु.)
contraband, *n.* १ विधिनिषिद्ध वस्तू (स्त्री. अ. व.), विधिनिषिद्ध माल (पु.) २ (in *pl.*) चोरटी आयात (स्त्री.)
adj. विधिनिषिद्ध

contraband control, निषिद्ध व्यापार नियंत्रण
contraception, *n.* संतति प्रतिबंधन (न.)
contraceptives, *n.* संतति प्रतिबंधक साधने (न. अ. व.)
contract, *v. t. & i.* १ संविदा करणे २ संकोच पावणे, संकोच होणे, आकुंचन पावणे *n.* १ संविदा (स्त्री.) २ कंत्राट (न.), ठेका (पु.)
contract account, संविदा लेखा
Contract Act, संविदा अधिनियम
contract cost, संविदा परिव्यय
contract curve, (the locus of optimum points in a trading situation (barter) with one buyer and one seller) संविदा वक्र
contraction, *n.* संकोच (पु.) *cf.* fall
contraction of currency, (*also* currency contraction) चलन संकोच
contraction of demand, मागणी संकोच
contraction of money, मुद्रा संकोच
contract note, संविदा सूचनापत्र
contract of sale, विक्रय संविदा
contractor, *n.* ठेकेदार (सा.), कंत्राटदार (सा.)
contract rate, संविदा दर
contract rent, संविदा भाडे, संविदा भाटक
contractual, *adj.* १ संविदात्मक, संविदा– २ संविदाबद्ध
contractual capacity, संविदा क्षमता
contractual income, १ संविदात्मक प्राप्ति, संविदात्मक आय २ संविदाबद्ध प्राप्ति, संविदाबद्ध आय
contractual payment, संविदात्मक प्रदान
contra entry, प्रतिनोंद (स्त्री.)
contribute, *v. t. & i.* १ अंशदान करणे, अंशदान देणे २ भर घालणे ३ सहाय्यकारी होणे
contribution, *n.* १ अंशदान (न.), भर (स्त्री.) २ योगदान (न.) ३ वर्गणी (स्त्री.)
contributory, *adj.* (*also* contributary) १ अंशदायी २ अंशदानात्मक ३ सहाय्यकारी
control, *n.* नियंत्रण (न.) *v. t.* १ नियंत्रण ठेवणे, नियंत्रित करणे २ आटोक्यात ठेवणे
controlled, *adj.* नियंत्रित
controlled credit, नियंत्रित पत
controlled exchange rate, नियंत्रित विनिमय दर, नियंत्रित विदेशी चलन दर
controlled price, नियंत्रित किंमत
controlled rate, नियंत्रित दर
controller, *n.* नियंत्रक (सा.)
controlling interest, नियंत्रक हितसंबंध
control of investment, भांडवल गुंतवणूक नियंत्रण
convenience goods, स्वस्त माल (पु.)
convention, *n.* १ संकेत (पु.) २ अधिवेशन (न.), संमेलन (न.), परिषद (स्त्री.) ३ अभिसंधि (स्त्री.)
conventional necessaries, संकेतमान्य आवश्यक वस्तू (स्त्री. अ. व.), संकेतानुसारी आवश्यक वस्तू (स्त्री. अ. व.)
convergence, *n.* अभिसरण (न.)
convergent series, अभिसारी श्रेणी (स्त्री. अ. व.)
converse, *n.* विलोमव्यत्यास (पु.)
conversion, *n.* १ रूपांतर (न.) २ परिवर्तन (न.)
conversion cost, रूपांतरण परिव्यय
conversion efficiency ratio, रूपांतरक्षमता गुणोत्तर
conversion of debt, ऋण रूपांतर
conversion of loan, कर्जाचे रूपांतर
conversion rights, रूपांतरण अधिकार (पु. अ. व.)
conversion stock, १ रूपांतरण भाग २ रूपांतरण रोखे
converted, *adj.* १ रूपांतरित २ परिवर्तित
convertibility, *n.* १ रूपांतरणीयता (स्त्री.), रूपांतरणशीलता (स्त्री.) २ परिवर्तनीयता (स्त्री.)

convertibility crisis, रूपांतरण अरिष्ट
convertible, *adj.* परिवर्तनीय
convertible bond, परिवर्तनीय बंधपत्र
convertible currency, परिवर्त्य चलन
convertible debenture, रूपांतरणीय ऋणपत्र
convertible loan stock, रूपांतरणीय कर्जरोखा
convertible money, परिवर्तनीय पैसा
convertible paper money, १ रूपांतरणीय कागदी पैसा २ परिवर्तनीय कागदी चलन
convertible security, परिवर्तनीय प्रतिभूति
convertible term policy, परिवर्तनीय मुदती विमापत्र
convex, *adj.* बहिर्वक्र, उन्नतोदरीय (*also* called **convex from above**) वरून बहिर्वक्र (*also* called **concave from below**) खालून अंतर्वक्र (*also* called **concave to the origin**) आदिबिंदुला अंतर्वक्र
convexity, *n.* बहिर्वक्रता (स्त्री.)
cooling off period, अपशमन अवधि
co-operation, *n.* १ सहकार्य (न.) २ सहकार (पु.), सहकारिता (स्त्री.)
co-operative, *adj.* सहकारी
n. सहकारी संस्था (स्त्री.)
Co-operative Act, सहकार अधिनियम
co-operative bank, सहकारी बँक, सहकारी अधिकोष
co-operative credit, १ सहकारी पत २ सहकारी पतपैसा, सहकारी पतकर्ज
co-operative credit society, सहकारी पतपेढी, सहकारी पतसंस्था
co-operative enterprise, सहकारी उपक्रम
co-operative farming, सहकारी शेती
co-operative movement, सहकारी चळवळ
co-operative principle, सहकारी तत्त्व
co-operative production, सहकारी उत्पादन
co-operative society, सहकारी संस्था
co-ordinate, *v. t.* समन्वय करणे
co-ordinates, *n. pl.* सहनिर्देशक (पु.)
co-ordination, *n.* समन्वय (पु.), समन्वयन (न.)
co-ordination of transport, परिवहन समन्वय
co-ordinator, *n.* समन्वयक (सा.)
co-owner, *n.* सहस्वामी (पु.)
co-ownership, *n.* सहस्वामित्व (न.)
coparcener, *n.* समदायाद (सा.)
coparcenery, *n.* (*also* **coparcenary**) समदायादता (स्त्री.)
co-partner, *n.* सहभागीदार (सा.)
co-partnership = co-partnery, *n.* सहभागिता (स्त्री.), सहभागीदारी (स्त्री.)
copy, *n.* प्रतिलिपि (स्त्री.), नक्कल (स्त्री.), प्रत (स्त्री.)
copyright, *n.* रचनास्वत्व (न.), कॉपीराईट (पु.), प्रकाशन अधिकार (पु.)
core, *n.* अंतरक (न.), गाभा (पु.)
core industries, अंतरक उद्योग (पु. अ. व.)
corner, *v. t.* १ कोंडी करणे २ (बाजार) कोंडी करणे
cornering, *n.* १ कोंडी (स्त्री.), कोंडी करणे (न.) २ (बाजार) कोंडी (स्त्री.)
corporate, *adj.* निगम
corporate body, निगम निकाय
corporate business, निगम व्यवसाय
corporate farming, निगम शेती
corporate financing, निगमाद्वारे वित्तव्यवस्था करणे, निगमाद्वारे भांडवल पुरवणे
corporate saving, निगम बचत
corporate sector, निगम क्षेत्र
corporate security, १ निगम प्रतिभूति २ निगम रोखे (पु. अ. व.)
corporate taxation, निगम कर व्यवस्था
corporation, *n.* १ निगम (पु.), महामंडळ (न.), कॉर्पोरेशन (न.) *cf.* firm २ कंपनी (स्त्री.) ३ महानगरपालिका (स्त्री.)
corporation stocks, १ निगम भाग (पु. अ. व.) २ निगम रोखे (पु. अ. व.)

corporation tax, निगम कर
corrected death rate, शोधित मृत्यु दर, शोधित मृत्यु प्रमाण
correcting entry, दुरुस्ती नोंद
corrective planning, सुधारणारूप नियोजन
correlation, *n.* सहसंबंध (पु.)
correspondence, *n.* १ अनुरूपता (स्त्री.) २ तत्समता (स्त्री.) ३ पत्रव्यवहार (पु.) ४ संगतता (स्त्री.)
correspondence principle, संगतता तत्त्व
correspondent bank, प्रतिव्यवहारी बँक, प्रतिव्यवहारी अधिकोष
correspondent bank system, प्रतिव्यवहारी अधिकोष पद्धति
corresponding, *adj.* १ तत्सम २ तदनुरूप
corresponding entry, तत्सम नोंद
co-sharing, *n.* सहभागिता(स्त्री.),सहवाटा(पु.)
co-signatory, *n.* सहस्वाक्षरी कर्ता (सा.)
cost, *n.* १ परिव्यय (पु.) २ खर्च (पु.) ३ उत्पादन मूल्य (न.)
actual cost वास्तविक परिव्यय
allocated overhead cost (managerial) विल्हेवार अप्रत्यक्ष परिव्यय
average cost सरासरी परिव्यय
book cost पुस्तकी परिव्यय, वही परिव्यय
common cost सामाईक परिव्यय
differential cost विभेदी परिव्यय, भेददर्शक परिव्यय
diminishing cost ऱ्हासी परिव्यय, घटता परिव्यय
direct cost प्रत्यक्ष परिव्यय
escapable cost परिहार्य परिव्यय
estimated cost प्राक्कलित परिव्यय
external cost बाह्य परिव्यय
fixed cost = overhead cost = supplementtary cost (economic theory) स्थिरपरिव्यय
historical cost, मूळ परिव्यय
incremental cost वाढीव परिव्यय
increasing cost वाढता परिव्यय, वर्धिष्णु परिव्यय
indirect cost अप्रत्यक्ष परिव्यय
internal cost अंतर्गत परिव्यय
joint cost सह परिव्यय
marginal cost सीमांतिक परिव्यय
multiple cost बहुविध परिव्यय
nominal cost १ नाममात्र परिव्यय २ पैसारूप परिव्यय
non-escapable cost अपरिहार्य परिव्यय
operating cost = prime cost = variable cost = shut down cost चल परिव्यय
opportunity cost विकल्पी परिव्यय
original cost वास्तव परिव्यय, मूळ परिव्यय
out-of-pocket cost प्रवाही परिव्यय
real cost वास्तव परिव्यय, वस्तुरूप परिव्यय
replacement cost पुनःस्थापन परिव्यय
selling cost विक्रय परिव्यय
seperate cost विभक्त परिव्यय
social cost सामाजिक परिव्यय
standard cost मानक परिव्यय
variable overhead cost (managerial) चल अप्रत्यक्ष परिव्यय
cost account, परिव्यय लेखा
cost accountant, परिव्यय लेखापाल
cost accounting, (*also* costing *or* cost control) परिव्यय निश्चयन, परिव्ययांकन (न.), परिव्यय नियंत्रण
cost and freight, वाहणावळीसह किंमत
cost benefit analysis, परिव्यय लाभ विश्लेषण
cost benefit ratio = benefit cost ratio
cost control = costing = cost accounting
cost curve, परिव्यय वक्र
cost function, परिव्यय फल, परिव्यय अनुवर्त
cost inflation, परिव्यय अतिवृद्धि
costing = cost control = cost accounting
cost ladder, परिव्यय सोपान

cost ledger, परिव्यय खातेवही
costly, *adj.* १ महाग २ मूल्यवान, किंमती
cost of capital, (minimum rate of returns which an enterprise regards as worthwhile in appraisal of investment project) गुंतवणुकीवरील अपेक्षित किमान प्रत्याय
cost-of-living bonus, राहणी खर्च बोनस, राहणी खर्च अधिलाभांश
cost-of-living index number, राहणीमानाचा निर्देशांक, राहणी खर्च सूचकांक
cost of maintenance, परिरक्षण परिव्यय
cost of management, व्यवस्थापन परिव्यय
cost of packing, आवेष्टन खर्च
cost of production, १ उत्पादन परिव्यय २ उत्पादन मूल्य
cost of replacement, प्रतिस्थापना परिव्यय
cost of service, सेवा परिव्यय
cost of service principle, सेवा परिव्यय तत्त्व
cost of training, प्रशिक्षण परिव्यय
cost-plus mark up = mark up
cost-plus principle, अधिपरिव्यय तत्त्व
cost price, (*also* rock bottom price) परिव्यय किंमत
cost-push inflation, परिव्ययजन्य चलनवृद्धि, परिव्ययजन्य अतिवृद्धि
cost schedule, परिव्यय अनुसूची
cottage industry, कुटीर उद्योग
cotton board, कापूस मंडळ
council, *n.* मंडळ (न.), परिषद (स्त्री.)
count, *v. t.* १ गणणे, मोजणे २ हिशेबात घेणे
n. १ गणना (स्त्री.), मोजणी (स्त्री.) २ बाब (स्त्री.) ३ सूत नंबर (पु.)
counter, *n.* १ गणित्र (न.) २ फलक (पु.), खिडकी (स्त्री.), गल्ल्याची जागा (स्त्री.) ३ गणक (सा.)
counteraction, *n.* १ विफल करणे (न.) २ प्रतियत्न (पु.)
counter balance, *v. t.* प्रतिसंतुलन करणे, प्रतितोल राखणे
n. प्रतितोल (पु.)
counterfeit, *adj.* बनावट, नकली
counterfeit coin, बनावट नाणे, खोटे नाणे, नकली नाणे
counterfoil, *n.* प्रतिपत्र (न.), स्थळप्रत (स्त्री.)
counterpart, *n.* १ प्रतिवस्तु (स्त्री.) २ प्रतिभाग (पु.) ३ प्रतिरूप (न.) ४ प्रतिलेख (पु.)
counterpart funds, प्रतिरूप निधि (पु.अ. व.)
countervailing credit, भरपाई पत
countervailing duty, प्रतिशुल्क (न.)
countervailing power, प्रतितुल्य शक्ति, प्रतिप्रभावी शक्ति
counting-house, *n.* गणनास्थान (न.), मोजणीघर (न.)
countrywise trade, देशवार व्यापार, देशनिहाय व्यापार
coupon, *n.* कुपन (न.)
course of trade, व्यापार दिशा
covariance analysis, सहचलत्व विश्लेषण
covenant, *n.* प्रसंविदा (स्त्री.)
v. t. प्रसंविदा करणे
covenanted subscription, करमुक्त वर्गणी (non-profit making organisations are exempt from income-tax. In consequence contributions to these societies are tax-free)
cover crop, आवरण पीक
cover-note, *n.* उपरि चिठ्ठी (स्त्री.)
craftsman, *n.* शिल्पकारागीर (सा.)
craft union, शिल्पी संघ *cf.* monopoly
crash programme, धडक कार्यक्रम
crawling peg, (In this, instead of the whole amount of months revaluation or devaluation taking place at once, it is spread in small percentages over a number of months) सरकता कील

credit, *n.* १ जमा (स्त्री.), जमा रक्कम (स्त्री.) २ जमा खाती नोंद (स्त्री.) ३ जमा बाजू (स्त्री.) ४ पत (स्त्री.) ५ पतपैसा (पु.) ६ उधारी (स्त्री.) ७ विश्वास (पु.) ८ कर्ज (न.)
credit-balance, *n.* जमा बाकी (स्त्री.)
credit-bank = commercial bank = joint-stock bank
credit-control, *n.* पत नियंत्रण (न.)
credited, *adj.* जमा केलेला
credit entry, जमा नोंद
credit expansion, पत विस्तार
credit inflation, पत अतिवृद्धि
credit insurance, पत विमा
credit money, पतपैसा (पु.)
credit-note, *n.* जमा पत्र (न)
creditor, *n.* धनको (सा.)
creditor nation, धनको राष्ट्र
creditor's account, धनकोचे खाते
credit planning, पत नियोजन
credit rationing, नियत पतवाटप
credits, *n. pl.* पतपत्रे (न. अ. व.)
credit-slip, *n.* १ जमा चिठ्ठी (स्त्री.) २ उधार चिठ्ठी (स्त्री.)
credit squeeze, पतरोध (पु.), पतसंपीडन (न.)
credit squeeze policy, पतरोधक नीति
credit theory of the trade cycle, पत अनुसारी व्यापारचक्र सिद्धांत
credit trade, पतीवरचा व्यापार
credit-transaction, *n.* उधार व्यवहार (पु.)
credit transfer, पत हस्तांतरण
creditworthiness, *n.* पतपात्रता (स्त्री.), पतयोग्यता (स्त्री.)
creditworthy, *adj.* पतपात्र, पतयोग्य
n. पतदार (सा.)
creeping inflation, मंद अतिवृद्धि
crisis, *n.* १ अरिष्ट (न.), गंडांतर (न.) २ निर्वाणीचा क्षण (पु.)
critical, *adj.* १ क्रांतिक २ निर्णायक ३ महत्त्वाचा ४ चिकित्सक ५ कालनिर्णयी
criticality, *n.* क्रांतिकत्व (न.)
critical minimum effort, निर्णायक किमान प्रयत्न
critical path analysis = critical path method, कालनिर्णयी पथ विश्लेषण
crop, *n.* पीक (न.)
companion crop सहपीक
complementary crop पूरक पीक
double crop दुहेरी पीक
erosin resistant crop धूपरोधी पीक, अपक्षरणरोधी पीक
field crop १ क्षेत्र पीक २ शेत पीक
forage crop चराऊ पीक
fruit crop फळबाग पीक
grain crop धान्य पीक
inter crop आंतर पीक
crop insurance, पीक विमा
crop loan, पीक कर्ज
cropped area, पिकाखालील क्षेत्र
cropping intensity, पीक सघनता
cropping plan = cropping scheme, पिकांचे आयोजन, पिकांचा आराखडा
cropping system, पीक पद्धति
crop-rotation, *n.* पीक फेरपालट (पु.)
crop-sharing, *n.* बटाई (स्त्री.)
crop varieties, पीक प्रकार (पु. अ. व.)
cross, *v. t.* रेखित करणे, रेखांकन करणे
crossbreed, *n.* संकरज (न.)
crossbreeding, *n.* संकरण (न.)
crossed, *adj.* रेखित
crossed cheque, रेखित धनादेश
cross-elasticity, *n.* १ अन्योन्य लवचिकता (स्त्री.) २ अन्याश्रयी लवचिकता (स्त्री.) ३ द्विलक्ष्यी लवचिकता (स्त्री.) ४ बहुलक्ष्यी लवचिकता (स्त्री.)

cross-elasticity of demand, १ मागणीची अन्योन्य लवचिकता २ मागणीची अन्याश्रयी लवचिकता ३ मागणीची बहुलक्ष्यी लवचिकता ४ मागणीची लक्ष्यी लवचिकता

cross entry, प्रतिनोंद (स्त्री.)

cross fertility, संकर फलन

crossing, *n.* रेखन (न.), रेखांकन (न.)

double crossing दुहेरी रेखन, दुहेरी रेखांकन

general crossing सर्वसाधारण रेखन, सर्वसाधारण रेखांकन

obliterated crossing अस्पष्ट रेखन, अस्पष्ट रेखांकन

special crossing विशेष रेखन, विशेष रेखांकन

crossing of cheque, धनादेश रेखांकन, धनादेश रेखन

cross rate in exchange, प्रतिसंदर्भ विनिमय दर

cross-section, *n.* काटच्छेद (पु.), स्तरच्छेद (पु.)

cross-section analysis, काटच्छेद विश्लेषण, स्तरच्छेद विश्लेषण

cross-section data, स्तरच्छेद आधारसामग्री

cross subsidy, अंतर्गत अर्थसहाय्य

crude, *adj.* १ अशोधित २ कच्चा, ढोबळ ३ ओबडधोबड ४ असंस्कृत

crude death rate = crude mortality rate ढोबळ मृत्युप्रमाण

crude oil, अशोधित तेल

crusher, *n.* दलित्र (न.), चरक (पु.)

cultivable, *adj.* लागवडयोग्य

cultivable area, लागवडयोग्य क्षेत्र

cultivable land, लागवडयोग्य जमीन, लागवडयोग्य भूमि

cultivate, *v. t.* १ लागवड करणे, कसणे २ जोपासणे

cultivation, *n.* १ लागवड (स्त्री.), मशागत (स्त्री.) २ शेती (स्त्री.)

cultivator, *n.* शेतकरी (पु.), कास्तकार (पु.), कर्षक (पु.), कृषक (पु.)

cultural, *adj.* १ मशागती २ संवर्धक ३ सांस्कृतिक

cultural chemistry = agricultural chemistry

cultural practice, मशागत पद्धति, संवर्धन पद्धति

culture, *n.* १ संवर्धन (न.), संवर्ध (पु.) २ मशागत (स्त्री.) ३ संस्कृति (स्त्री.)

cum, *prep.* नि

adj. or *adv.* १ सलाभांश २ संचयी

cum dividend, *adv.* or *adj.* सलाभांश

cumulative, *adj.* संचयी

cumulative advantage, संचयी लाभ

cumulative causation, संचयी कार्यकारण

cumulative dividend,, संचयी लाभांश

cumulative frequency, संचयी वारंवारता

cumulative frequency graph, संचयी वारंवारता आलेख

cumulative preference shares, संचयी अधिमान भाग

cumulative process, संचयी प्रक्रिया

cumulative rights, संचयी अधिकार (पु.अ.व.)

cumulative share, संचयी शेअर

cumulative tax, संचयी कर

cumulative time deposit scheme, संचयी मुदती ठेव योजना

currency, *n.* १ चलन (न.) २ चालू असणे (न.) ३ चालू असण्याची मुदत (स्त्री.)

currency area, चलन क्षेत्र

currency basket, चलन समुच्चय

currency block, चलन गट

currency chest, तिजोरी (स्त्री.), चलन पेटी (स्त्री.)

currency circulation = circulation of currency

currency contraction = contraction of currency

currency doctrine = currency principle

currency exchange standard, चलन विनिमय मानक
currency note, चलनी नोट
currency of bill, विपत्राची मुदत (विपत्र चालू असण्याची मुदत)
currency principle, (*also* **currency doctrine**) (of the currency school) (The principal that the banks should issue notes only against coins or bullion. This is contrasted against banking, doctrine of principle) चलनतत्त्व (न.)
currency school, करन्सी स्कूल
currency standard = **monetary standard**
currency system, चलन पद्धति
currency unit, चलन एकक
current, *adj.* १ प्रचलित २ चालू
current account, चालू खाते
current assets, फिरती मत्ता (स्त्री. अ. व.), चालू मत्ता (स्त्री. अ. व.)
current balance, चालू शिल्लक
current budget, (*also* **revenue budget**) महसुली अर्थसंकल्प, चालू अर्थसंकल्प
current capital, चालू भांडवल
current coin, चालू नाणे
current credit, चालू पत
current deposit, चालू ठेव
current expenses, चालू खर्च
current liability, चालू दायित्व
current loan, चालू कर्ज
current market rate, चालू बाजारभाव
current price, चालू किंमत
current rate of exchange, चालू विनिमय दर
current ratio = **acid test ratio**
curtailment, *n.* १ कमी करणे (न.) २ छाटाछाट (स्त्री.)
curve, *n.* वक्र (पु.)
custody, *n.* १ अभिरक्षा (स्त्री.) २ रक्षण (न.)
custom, *n.* १ (in *pl.*) सीमाशुल्क (न.) *cf.* duty २ रिवाज (पु.) ३ रूढी (स्त्री.)
customary tare, (वाहनाचे, वेष्टनाचे इत्यादी) रूढ निव्वळ वजन, दस्तुरी (स्त्री.)
custom duty, सीमाशुल्क (न.)
customer, *n.* ग्राहक (सा.) *cf.* consumer
customer ledger, ग्राहक खातेवही
customer's account, ग्राहक लेखा
customer service, ग्राहक सेवा
customhouse, *n.* सीमाशुल्क गृह (न.), सीमाशुल्क कार्यालय (न.)
custom permit, सीमाशुल्क परवाना
customs, *n. pl.* सीमाशुल्क (न.)
customs drawback, सीमाशुल्क करप्रतिग्रह
custom services, (pool of services) ग्राहक विशिष्ट सेवा
customs specification, सीमाशुल्क विनिर्देश
customs tariff, सीमा प्रशुल्क
customs union, मुक्तव्यापार संघ
customs warrant, सीमाशुल्क अधिपत्र
cut price, कट किंमत
cut-throat competition, कंठछेदी स्पर्धा, गळेकापू स्पर्धा, जीवघेणी स्पर्धा, घातक स्पर्धा
cybernetics, *n.* संतांत्रिकी विज्ञान (न.), नियंत्रण व संदेश वहनशास्त्र (न.), सायबरनेटिक्स (न.)
cycle fluctuations, चक्रीय चढउतार (पु. अ. व.)
cycle sensitivity of taxation, कराधानाची व्यापारचक्र संवेदनशीलता
cyclical unemployment, चक्रीय बेकारी
cyclone insurance, चक्रीवादळ विमा

D

DA, (*also* D/A) (*abbr*. of documents against acceptance) स्वी. द. दे. (स्वीकारोत्तर दस्तऐवज देय)

daily circulation account, दैनिक परिचलन लेखा

daily wages, १ रोजमजुरी (स्त्री.), रोजंदारी (स्त्री.) २ दैनिक वेतन

dairy, *n*. दुग्धशाळा (स्त्री.), दुग्धालय (न.)

dairy farm, दुग्धशाळा प्रक्षेत्र

dairy husbandry, दुग्धव्यवसाय संवर्धन

dairy industry, दुग्ध उद्योग

dairying, *n*. दुग्धव्यवसाय (पु.)

dairy produce = dairy production, दुग्धशाळा उत्पादन

dam, *n*. धरण (न.), बांध (पु.)

arch buttress dam वप्र आधारित कमानी धरण

arch dam कमानी धरण

arch gravity dam कमानी जड धरण

check dam रोधी धरण

diversion dam अपवहन धरण, अपवहन बांध

gravity dam जड धरण, गुरुत्वीय धरण

hydraulic fill dam जलस्थापित धरण

movable dam चल धरण, अजड धरण

multiple arch dam बहुकमानी धरण

multiple dome dam बहुघुमटी धरण

non-gravity dam जडेतर धरण

overflow dam उत्प्लावी धरण

rigid dam अनम्य धरण, दृढधरण

rolling dam चल धरण

round head buttress dam गोल वप्र आधारित धरण

slab buttress dam लादी वप्र धरण

storage dam संचयी धरण

wire dam तार धरण

damage, *n*. हानि (स्त्री.), नुकसान (न.)
v. t. हानि पोचवणे, नुकसान पोचवणे

damaged, *adj*. हानि पोचलेला, नुकसान झालेला

damages, *n. pl*. नुकसानभरपाई (स्त्री.)
cf. compensation

damped oscillation, दमित दोलन

darshani hundi, दर्शनी हुंडी

data, *n. pl*. आधारसामग्री (स्त्री.)

date, *n*. दिनांक (पु.), तारीख (स्त्री.)

date of maturity, (*also* maturity date) मुदत समाप्ति दिनांक, परिणत होण्याचा दिनांक

day-book, *n*. दैनिक पुस्तक (न.), दैनिक वही (स्त्री.)

days of grace, (*also* grace days) अनुग्रह दिन, अनुग्रह दिवस

dead, *adj*. १ निष्क्रीय, बंद २ निर्जीव

dead account, १ बंद खाते, बंद पडलेले खाते २ निर्जीव खाते

dead balance, बुडीत बाकी

dead book, बंद नोंदवही

dead deposit, निर्जीव ठेव, अप्राप्य ठेव

dead freight, रिक्तावकाश वाहणावळ

dead loan, बुडीत कर्ज

dead rent, (a rent payable on a mining lease in addition to a royalty, so called because it is payable although the mine may not be worked) स्थिर भाडे, स्थिर भाटक, स्थायी भाडे

dead security, १ बुडीत प्रतिभूति २ बुडीत रोखे

dead stock, १ जडवस्तुसंग्रह (पु.) २ अविक्रेय माल

dead-stock account, जडवस्तुसंग्रह लेखा

dead-weight, *n.* भारवस्तु (स्त्री.)
dead-weight capacity, (*also* dead weight tonnage) भारमात्र टनक्षमता
dead-weight debt, भारमात्र ऋण
deal, *v. t. & i.* १ देवघेव करणे, व्यवहार करणे २ व्यापार करणे ३ (*with* with) –शी संबंधित असणे ४–चा परामर्श घेणे *n.* देवघेव (स्त्री.), व्यवहार (पु.)
dealer, *n.* व्यापारी (पु.), विक्रेता (पु.)
dealings, *n. pl.* व्यवहार (पु. अ. व.)
dear, *adj.* महाग
dear money, अतिव्याजी पैसा, अतिव्याजी पत पैसा
dear money policy, अतिव्याजी पैसा नीति
dearness, *n.* महागाई (स्त्री.)
death-duty, *n.* मृत्युशुल्क (न.)
death-grant, *n.* मृत्यु अनुदान (न.)
death-gratuity, *n.* मृत्यु उपदान (न.)
death-rate = mortality rate
debased, *adj.* हीनमूल्य, हिणकस
debased coin, हिणकस नाणे
debased currency, हिणकस चलन
debasement, *n.* हीनमूल्य करणे (न.), हिणकस करणे (न.), हीनकरण (न.)
debenture, *n.* ऋणपत्र (न.)
bearer debenture धारक ऋणपत्र
irredeemable debenture अप्रतिदेय ऋणपत्र
mortage debenture गहाण ऋणपत्र
naked debenture = simple debenture बिन अमानती ऋणपत्र, साधे ऋणपत्र
redeemable debenture प्रतिदेय ऋणपत्र
registered debenture नोंदणीकृत ऋणपत्र, नोंदलेले ऋणपत्र
rural debenture ग्रामीण ऋणपत्र
unsecured debenture अप्रतिभूत ऋणपत्र
debenture at par, सममूल्य ऋणपत्र
debenture bond, ऋण रोखा
debenture of discount, कसरी ऋणपत्र
debenture of premium, अधिमूल्य ऋणपत्र
debenture redemption fund, ऋणपत्र विमोचन निधि
debenture stock, १ ऋणपत्र निधि २ (as, loan stock) ऋण रोखा
debit, *n.* १ नावे रक्कम (स्त्री.) २ नावे खाती नोंद (स्त्री.) ३ नावे बाजू (स्त्री.) *v. t.* नावे घालणे, खर्ची घालणे
debit account, नावे लेखा
debit balance, नावे बाकी
debited, *Pa. P.* नावे बाजूस टाकलेले, नावे घातलेले
debit entry, नावे नोंद
debit note, *n.* नावे पत्र (न.)
debit transactions, नावे व्यवहार (पु. अ. व.)
debit voucher book, नावे प्रमाणक पुस्तक
debt, *n.* १ ऋण (न.) २ कर्ज (न.)
decreed debt आज्ञापित ऋण
floating debt चल ऋण, तरते ऋण
provable debt प्रमाणीय ऋण
unfunded debt १ अनिधिगत राजऋण, २ अस्थायी ऋण
debt account, ऋण लेखा
debt-book, *n.* ऋण पुस्तक (न.)
debt conciliation, ऋण मेळ
debt conversion, ऋण परिवर्तन, ऋण रूपांतर
debt-equity ratio, कर्ज-सामान्य भाग भांडवल गुणोत्तर
debt finance, (*also* loan finance) ऋण वित्तव्यवस्था, कर्ज वित्तव्यवस्था
debt instrument, ऋण लेख
debt legislation, ऋण विधिविधान
debt management, ऋण व्यवस्थापन
debtor, *n.* ऋणको (सा.)
debtor country, ऋणको देश
debtor-creditor ratio, ऋणको-धनको प्रमाण
debtor nation, ऋणको राष्ट्र
debtor's account, ऋणकोचे खाते

debtor's ledger, ऋणको खातेवही
debt ratio, (*also* gearing *or* leverage) कर्ज भांडवल गुणोत्तर
debt redemption, ऋण विमोचन
debt repudiation, ऋण प्रत्यादेश
debt service, वार्षिक ऋण परिव्यय
debt servicing, (*also* servicing of debt) ऋण व्यवस्थापन
debt to net worth ratio, ऋण-निव्वळ मत्ता गुणोत्तर
decasualisation, *n.* स्थायीकरण (न.)
deceleration, *n.* अवत्वरण (न.)
decentralisation, *n.* विकेंद्रीकरण (न.)
decentralisation of industries, उद्योगांचे विकेंद्रीकरण
decentralised planning, विकेंद्रित नियोजन
decimal, *n.* दशांश (पु.)
adj. दशमान, दशांश
decimal point, दशांश बिंदु, दशांश चिन्ह
decimal system, दशमान पद्धति
decimal system of coinage, नाण्याची दशमान पद्धति
decision maker, निर्णेता (पु.), निर्णयकर्ता (पु.)
decision making, निर्णयन (न.)
decision theory, निर्णय सिद्धांत
declared value, घोषित मूल्य
declining balance method, (घसारा मोजण्याची) ऱ्हासी-शेष पद्धति
decompose, *n.* विघटन (न.)
decomposability, *n.* विघटनीयता (स्त्री.)
decomposable matrix, विघटनीय सारणी
decomposable set, विघटनीय सट
decomposition, *n.* विघटन (न.)
decontrol, *v. t.* निर्नियंत्रण करणे
n. निर्नियंत्रण (न.)
decrease, *v. t. & i.* १ कमी करणे, कमी होणे २ घट होणे
n. १ कमी होणे (न.) २ घट (स्त्री.)
decrease in demand, मागणीतील घट
decrease of demand, मागणीची घट
decreasing demand, घटती मागणी
decree, *v. i.* १ हुकूमनामा देणे, डिक्री देणे २ आज्ञा करणे
n. १ हुकूमनामा (पु.), डिक्री (स्त्री.) २ आज्ञा (स्त्री.)
decreed, *adj.* आज्ञप्त, आज्ञापित
decreed debt, आज्ञापित ऋण
deduct, *v. t.*, १ वजा करणे, उणे करणे २ कापून घेणे
deductable expenditure, वजावटयोग्य खर्च
deduct entry, वजा नोंद
deduction, *n.* १ निगमन (न.) २ वजा करणे (न.) ३ वजात (स्त्री.) *cf.* allowance
deductive method, निगमन पद्धति
deed, *n.* १ कृति (स्त्री.) २ खत (न.), विलेख (पु.)
deed of assignment = assignment deed
deed of covenant, प्रसंविदा लेख
deed of lease, (*also* lease deed) १ भाडेपट्टा विलेख २ पट्टालेख (पु.)
deed of mortgage, (*also* mortgage deed) गहाणखत (न.)
deed of partnership, (*also* partnership deed) भागीदारी विलेख
deepening of capital, भांडवल घनीकरण
defaced coin, विरूपित नाणे
de facto, वस्तुतः, वास्तविक
defalcation, *n.* अफरातफर (स्त्री.)
embezzlement, अपहार
misappropriation दुर्विनियोग
peculation पैसे खाणे
defalcator, *n.* अफरातफर करणारा (पु.)
default, *n.* कसूर (स्त्री.)
defaulter, *n.* कसूरदार (सा.), कसूर करणारा (पु.)
defendant, *n.* प्रतिवादी (सा.)

defer, *v. t. & i.* विस्थगित करणे, विस्थगित होणे, लांबणीवर टाकणे
deferment, *n.* विस्थगन (न.)
deferred, *adj.* विस्थगित
deferred annuity, विस्थगित वार्षिकी
deferred bond, विस्थगित रोखा
deferred dividend, विस्थगित लाभांश
deferred income, विस्थगित आय, विस्थगित प्राप्ति
deferred indent, विस्थगित मागणीपत्र
deferred payment, विस्थगित प्रदान
deferred rebate, विस्थगित वटाव
deferred rebate system, विस्थगित वटाव पद्धति
deferred revenue expenditure, १ विस्थगित महसुली व्यय २ विस्थगित महसुली खर्च
deferred shares, विस्थगित भाग, विस्थगित शेअर, स्थगित भाग
deferred wages, विस्थगित वेतन
deficiency, *n.* १ तुटवडा (पु.), कमतरता (स्त्री.), तूट (स्त्री.) २ न्यूनता (स्त्री.), उणीव (स्त्री.)
deficiency account, १ तूट लेखा २ न्यून लेखा
deficiency payment, न्यूनपूर्ति प्रदान
deficit, *n.* तूट (स्त्री.)
deficit balance of payments = **unfavourable balance of payments**
deficit balance of trade = **unfavourable balance of trade**
deficit budget, तुटीचा अर्थसंकल्प
deficit finance, १ तुटीची वित्तव्यवस्था २ (as, a system) तुटीचा वित्तपुरवठा
deficit financing, तुटीची वित्तपुरवठा पद्धति, तुटीची वित्तव्यवस्था, (as a, prosses) तुटीचे वित्तव्यवस्थापन
deficit induced inflation, तूट प्रेरित अतिवृद्धि
deficit spending, उत्पन्नाधिक राजव्यय

definite, *adj.* ठराविक, विवक्षित, निश्चित, निर्दिष्ट *cf.* constant
deflate, *v. t. & i.* १ संकोच करणे, संकोच होणे २ चलनक्षय करणे, चलनक्षय होणे
deflation, *n.* चलनक्षय (पु.)
deflationary gap, चलनक्षयात्मक तूट
deflationary tendency, चलनक्षयात्मक प्रवृति
deflationist, *n.* चलन क्षयवादी (सा.), अतिक्षयवादी (सा.)
deflation of currency, चलनक्षय (पु.)
deforestation, *n.* निर्वनीकरण (न.)
defunct, *adj.* निर्जीव
defunct account, निर्जीव खाते
defunct company, निर्जीव कंपनी
deglomerate, *n.* विसमूहकारी (सा.)
deglomeration, *n.* विसमूहन (न.)
deglomerative, *adj.* विसमूहकारी
degree, *n.* १ प्रमाण (न.) २ अंश (पु.)
degree of monopoly, एकाधिकार प्रमाण
degree of specificity, विशिष्टता प्रमाण
degressive, *adj.* (tending to descend or decrease, as based on a plan of taxation in which the rate decreases as the base increases, the rate structure containing some degree of progression in the lower brackets and then tapering off until all income over a certain figure is taxed at the same rate) ऱ्हासमान क्रमवर्धी
degressive tax, ऱ्हासमान क्रमवर्धी कर
dehydration, *n.* निर्जलीकरण (न.)
del credere agent, आश्वासक अभिकर्ता, आश्वासक एजंट
delegate, *n.* प्रतिनिधि (सा.), प्रत्यायुक्त (सा.) *v. t.* १ प्रतिनिधि म्हणून पाठवणे २ प्रत्यायुक्त करणे ३ सोपवणे
delivery note, पोचवणी पत्र
delivery order, १ पोचवणी आदेश २ बटवडा आदेश

demand, *v. t.* मागणी करणे
n. मागणी (स्त्री.)
abnormal demand अपसामान्य मागणी
aggregate demand एकत्रित मागणी
alternative demand विकल्पी मागणी, पर्यायी मागणी
competitive demand स्पर्धात्मक मागणी
composite demand संमिश्र मागणी
constant demand स्थिर मागणी
decreasing demand घटती मागणी
derived demand अनुजात मागणी, पराश्रित मागणी
direct demand प्रत्यक्ष मागणी
effective demand = effectual demand, प्रभावी मागणी, सार्थ मागणी
elastic demand लवचिक मागणी
excess demand अतिरिक्त मागणी, अत्यधिक मागणी
increasing demand वाढती मागणी
indirect demand अप्रत्यक्ष मागणी
induced demand उत्प्रेरित मागणी, प्रलोभित मागणी
inelastic demand ताठर मागणी, अलवचिक मागणी
joint demand संयुक्त मागणी, जोड मागणी
marginal demand सीमांतिक मागणी, सीमांत मागणी
potential demand संभाव्य मागणी
supplementary demand पूरक मागणी
demand bill of exchange, दर्शनी विपत्र, दर्शनी हुंडी
demand curve, मागणी वक्र
demand deposit, मागणी ठेव
demand draft, (*also* sight draft) दर्शनीधनाकर्ष
demand function, मागणी फल, मागणी अनुवर्त
demand inflation, मागणी वाढ, मागणी अतिवृद्धि
demand liability, मागणी दायित्व
demand loan = call loan
demand price, मागणी किंमत
demand projection, मागणीचे प्रक्षेपण
demand promissory note, दर्शनी वचनपत्र
demand pull inflation, मागणीजन्य अतिवृद्धि
demand rate, मागणी दर
demand schedule, मागणी अनुसूची
demerit goods, अवगुण वस्तू (स्त्री. अ. व.)
democracy, *n.* लोकशाही (स्त्री.)
democrat, *n.* लोकशाहीवादी (पु.)
democratic, *adj.* लोकशाही
democratic constitution, लोकशाही घटना
democratic republic, लोकशाही गणराज्य
demographic transition, लोकसंख्या संक्रमण
demography, *n.* लोकसंख्याशास्त्र (न.)
demonetisation, *n.* १ विमुद्रीकरण (न.) २ निर्मूल्यीकरण (न.) ३ निश्चलनीकरण (न.)
demonetisation of notes, १ नोटांचे विमुद्रीकरण २ नोटांचे चलन बंद करणे
demonetise, *v. t.* १ विमुद्रीकरण करणे २ निर्मूलन करणे
demonstration, *n.* १ प्रयोगनिर्देशन (न.) २ प्रात्यक्षिक (न.) ३ निदर्शन (न.)
demonstration effect, प्रदर्शनी परिणाम
demurrage, *n.* (*also* demurrage charge) विलंब आकार (पु.)
denomination, *n.* १ मूल्य (न.) २ आकारमान (न.)
denominational, *adj.* मूल्यात्मक, आकारमापाचा
denomination–wise circulation, मूल्यवार अभिसरण
dense, *adj.* घन
density, *n.* घनता (स्त्री.)
density of population, लोकसंख्येची घनता
denudation, *n.* १ अनाच्छादन (न.), वाहून जाणे (न.)
department, *n.* विभाग (पु.), खाते (न.)

departmental, *adj.* विभागीय
departmental account, विभागीय लेखा
department stores = departmental stores, विविध वस्तु भांडार, एकछत्री भांडार
dependant = dependent, *n.* अवलंबी (सा.) *adj.* अवलंबी
dependence, *n.* अवलंबन (न.), अधीनता (स्त्री.)
dependency, *n.* १ अवलंबन (न.), अधीनता (स्त्री.) २ आश्रित देश (पु.), आश्रित राज्य (न.)
dependency rates and saving rates, अवलंबिता दर आणि बचत दर (पु. अ. व.)
dependency ratio, अवलंबन गुणोत्तर
deplete, *v. i.* रिकामा करणे, कमी होणे, अपचय करणे
depleted, *adj.* रिक्त, कमी केलेला, अपचयित
deployment, *n.* (*of* resources) उपयोजन (न.) (साधने, इ. चे)
depopulate, *v. t. & i.* १ निर्जन करणे, निर्जन होणे २ वस्ती उठवणे, लोकसंख्या घटणे
depopulation, *n.* निर्जनीकरण (न.), निर्जनीभवन (न.), लोकसंख्येची घट (स्त्री.)
deposit, *n.* १ ठेव (स्त्री.), जमा (स्त्री.) २ निक्षेप (पु.)
 cash deposit रोख ठेव, नगदी ठेव
 current deposit चालू ठेव
 demand deposit मागणी ठेव
 fixed deposit नियत ठेव, मुदतबंद ठेव
 recurring deposit आवर्ती ठेव
 savings deposit बचत ठेव
 time deposit मुदती ठेव
 voluntary deposit ऐच्छिक ठेव
deposit account, १ ठेव खाते २ निक्षेप खाते
deposit banking, ठेवी अधिकोषण
deposit-book, *n.* १ ठेव नोंदवही (स्त्री.) २ निक्षेप नोंदवही (स्त्री.)
deposit creation, निक्षेप निर्मिति, ठेव निर्मिति
deposited amount, जमा केलेली रक्कम
deposit insurance, ठेव विमा, निक्षेप विमा
deposit liability, निक्षेप दायित्व, ठेव दायित्व
depositor, *n.* ठेवीदार (सा.)
depository, *n.* निक्षेपस्थान (न.)
deposit rate, निक्षेप दर, ठेवीचा दर
deposit register, निक्षेप नोंदवही
deposit turn-over, ठेवी-कर्ज गुणोत्तर, निक्षेप-कर्ज गुणोत्तर
depot, *n.* आगार (न.), डेपो (पु.)
 cf. godown गोदाम
 store भांडार
 storehouse कोठीघर
 warehouse वखार
depreciate, *v. t. & i.* मूल्य घटवणे, मूल्य घटणे, मूल्यऱ्हास करणे, मूल्यऱ्हास होणे
depreciation, *n.* १ घसारा (पु.) २ भावउतार (पु.), मूल्यऱ्हास (पु.) *cf.* fall ३ विमूल्यन (न.), चलन मूल्यक्षय (पु.)
depreciation accounting, घसारा लेखांकन
depreciation allowance = capital consumption allowance
depreciation charge, घसारा आकार
depreciation fund, घसारा निधि
depreciation insurance, घसारा विमा
depreciation of capital, (money) १ भांडवलाचा मूल्यऱ्हास २ (physical) घसारा (पु.)
depreciation of currency, चलन मूल्यऱ्हास, चलनाचा मूल्यऱ्हास, चलन विमूल्यन
depreciation of money, पैशाचा मूल्यऱ्हास
depreciation of value, मूल्यऱ्हास (पु.)
depreciation reserve, घसारा निधि
depression, *n.* मंदी (स्त्री.) *cf.* fall
depression of trade, व्यापारमंदी (स्त्री.)
depth analysis, सखोल विश्लेषण
depth interview, सांगोपांग मुलाखत
depute, *v. t.* प्रतिनियुक्त करणे *cf.* employ
deranged series, अपविन्यस्त श्रेणी

derating, *n.* कर सवलत देणे (न.)
derivate, *n.* अनुजात (सा.)
derivative, *adj.* अनुजात, विकलन
n. अनुजात (न.), विकलज (पु.), विकलनांक (पु.)
derivative deposit, (*also* secondary deposit) अनुजात ठेव, अनुजात निक्षेप
derived demand, पराश्रित मागणी, अनुजात मागणी
descriptive economics, वर्णनात्मक अर्थशास्त्र
design, *n.* १ संकल्पन (न.) २ संकल्पचित्र (न.) *cf.* pattern
design of experiment, प्रयोगाचे संकल्पन
desire, *n.* इच्छा (स्त्री.)
despecialization, *n.* निर्विशेषीकरण (न.)
detergent, *n.* अपमार्जक (सा.)
determinant, *n.* सारणिक (सा.)
determinate, *adj.* निश्चित
determination, *n.* १ निर्धारण (न.) २ ठरवणे (न.)
determination of value, मूल्यनिर्धारण (न.)
determinative, *adj.* निश्चायक
determined, *adj.* १ निर्धारित २ ठरवलेला
determinism, *n.* नियतिवाद (पु.)
determinist, *n.* नियतिवादी (सा.)
deterministic, *adj.* नियतिवादीय
devaluate, *v. t.* (*also* devalue) अवमूल्यन करणे
devaluation, *n.* अवमूल्यन (न.) *cf.* undervaluation
devaluation of currency, चलन अवमूल्यन
devalue = devaluate
develop, *v.t.& i.* विकसित करणे, विकसित होणे
developing, *adj.* विकसनशील, विकासी
development, *n.* विकास (पु.)
developmental planning, विकासात्मक नियोजन
development finance, विकास वित्त
development loan, विकास कर्ज
development potential, विकासाचे अंतःसामर्थ्य
development rebate, विकासार्थ कर सवलत
deviation, *n.* विचलन (न.)
diagonal series, कर्ण श्रेणी (स्त्री अ. व.)
diagram, *n.* रेखाकृति (स्त्री.)
differed indent, स्थगित मागणीपत्र
differentiable, *adj.* विकलनीय
dfferentiability, *n.* विकलनीयता (स्त्री.)
differential, *adj.* १ विभेदी, भेददर्शक, भिन्नक २ विकलक
differential coefficient, वि-गुणक (पु.), विकलन गुणक
differential cost, विभेदी परिव्यय, भेददर्शक परिव्यय
differential discount rate, विभेदी कसर दर, विभेदी वटाव दर
differential duty, (*also* discriminating duty) भेददर्शक शुल्क, भेदभावी शुल्क
differential expenditure incidence, विभेदी खर्च कोषज विभाजन परिवर्तन (विभेदी खर्च कोविप)
differential fertility rate, भेददर्शक प्रसव दर
differential incidence, विभेदी आपात
differential rent, भेददर्शी भाटक, भेददर्शी भाडे
differential tax incidence, विभेदी कर कोषज विभाजन परिवर्तन (विभेदी कर कोविप)
differential treatment, विभेदकारी वागणूक
differential wages, विभेदक वेतन, भिन्न वेतन
differentiate, *v. t.* १ विकलन करणे २ भेद करणे ३ व्यवच्छेदन करणे
differentiated product, विभेदित वस्तु
differentiation, *n.* १ भेदन (न.) २ व्यवच्छेदन (न.) ३ विकलन (न.)
diffuse, *v. t. & i.* १ विखरणे, विसरित होणे, विकीर्ण होणे २ प्रसार करणे, प्रसार होणे ३ विकीरित करणे, विकिरणे
diffusion, *n.* १ विकिरण (न.) २ विखुरणे (न.) ३ प्रसार (पु.)
diminish, *v. t. &. i.* १ कमी करणे, कमी होणे, घटणे २ ऱ्हास होणे

diminishing, *adj.* १ कमी होणारा २ ऱ्हासमान, ऱ्हासी–
diminishing cost, ऱ्हासी परिव्यय, घटता परिव्यय
diminishing marginal rate of substitution, घटता सीमान्त पर्याय दर
diminishing marginal utility, घटती सीमान्त उपयोगिता
diminishing returns, घटते प्रत्याय, घटते फल
diminishing returns to scale, घटते अनुमाप प्रत्याय
diminishing utility, ऱ्हासमान उपयोगिता
direct, *adj. & adv.* १ प्रत्यक्ष २ सरळ, थेट
direct action, प्रत्यक्ष कारवाई
direct advertising, प्रत्यक्ष विज्ञापन
direct arbitrage, प्रत्यक्ष मूल्यांतरपणन, सरळ मूल्यांतरपणन
direct charge = direct cost, प्रत्यक्ष परिव्यय
direct consistency test, प्रत्यक्ष संगति निकष
direct consumption, प्रत्यक्ष उपभोग
direct cost, प्रत्यक्ष परिव्यय
direct credit, प्रत्यक्ष पत
direct demand, प्रत्यक्ष मागणी
direct exchange, १ प्रत्यक्ष विनिमय २ (as, fixed exchange) स्थिर विदेशी चलन विनिमय
direct exchange rate, प्रत्यक्ष हुंडणावळीचा दर
directional, *adj.* आदेशक, आदेशात्मक, (as in: directional planning आदेशक नियोजन)
directive principle, निदेशक तत्त्व
directive principles of state policy, राज्याच्या धोरणाची निदेशक तत्त्वे (न. अ. व.)
direct legislation, प्रत्यक्ष विधिविधान
direct liability, प्रत्यक्ष दायित्व
direct method of credit control, पत नियंत्रणाची प्रत्यक्ष पद्धत
director, *n.* संचालक (सा.)
directorate, *n.* संचालनालय (न.)
direct tax, प्रत्यक्ष कर
direct taxation, प्रत्यक्ष कराधान
direct trade, प्रत्यक्ष व्यापार
disability allowance, नि:समर्थता भत्ता, विकलांगता भत्ता
disability pension, विकलांगता निवृत्तिवेतन, विकलांगता दाम
disablement, *n.* १ विकलांगता (स्त्री.) २ नि:समर्थता (स्त्री.)
disablement benefit, विकलांगता लाभ, नि:समर्थता लाभ
disaggregation, *n.* विभक्तीकरण (न.), सुटे करणे (न.)
disamenities, *n. pl.* दुर्विधा (स्त्री. अ. व.)
disburse, *v. t.* संवितरित करणे, बटवडा करणे
disbursement, *n.* १ संवितरण (न.), बटवडा (पु.) २ संवितरित रकमा (स्त्री.अ.व.)
discharge, *v. t. & i.* १ (ऋण वगैरे) फेडणे,–ची फेड करणे २ उन्मुक्त करणे, उन्मुक्त होणे *n.* १ फेड (स्त्री.) २ उन्मुक्ति (स्त्री.) ३ विमुक्ति (स्त्री.)
discharged, *adj.* उन्मुक्त, मुक्त
discharged bankrupt, मुक्त दिवाळखोर
discharged insolvent, मुक्त नादार
discharged loan, फेडलेले कर्ज
discharge of a bill, विपत्राची फेड, विपत्र फेड
discharge of a contract, संविदापालन (न.)
discharge of surety, जामीनमुक्ती (स्त्री.), जामीनदाराची सुटका
disclose, *v. t.* प्रकट करणे
disclosed, *adj.* प्रकटित
disclosed surplus, प्रकटित आधिक्य
discommodity = bads
discount, *n.* १ बट्टा (पु.), कसर (स्त्री.), कटमिति (स्त्री.) *cf.* allowance २ वटाव (पु.) *v. t.* १ बट्ट्याने वटवणे २ कसर कापून वटवणे
discount a bill, विपत्र वटवणे, हुंडी वटवणे

discount-broker, *n.* बट्टा दलाल (पु.)
discounted bill, वटवलेले विपत्र
discounted cash flow method, कसरित रोख प्रवाह पद्धति
discount-house, *n.* हुंडी घर (न.), हुंडी गृह (न.)
discounting, *n.* वटवणी (स्त्री.), वटवणे (न.)
discounting a bill, विपत्र वटवणे, हुंडी वटवणे
discount ledger, बट्टा खातेवही
discount market, हुंडी बाजार, विपत्र विपणी
discount on sale, विक्रीवरील कसर
discount rate, १ कसर दर, बट्टा दर, बट्ट्याचा दर, कटमिति दर २ (as, bank rate) बँक दर ३ (as, rediscount rate) मध्यवर्ती बँकेचा दर, हुंड्यांचा पुनर्वटन दर
discount sinking fund, बट्टा ऋणनिवारण निधि
discovery, *n.* शोध (पु.)
discrete series, विविक्त श्रेणी
discretionary control, स्वेच्छाधीन नियंत्रण
discretionary device, स्वेच्छाधीन साधन
discriminate, *v. t. & i.* भेदभाव करणे, भेदभाव दाखवणे
discriminating, *adj.* भेदभावी
discriminating duty = **differential duty**
discriminating monopoly, भेदभावी एकाधिकार
discriminating protection, भेदभावी संरक्षण
discrimination, *n.* १ भेदभाव (पु.) २ तारतम्य (न.)
discriminatory, *adj.* भेदभावकारी
discriminatory currency practices, भेदभावकारी चलनव्यवहार प्रथा
discriminatory taxation, भेदभावकारी कराधान
diseconomic, *n.* परिव्ययवर्धक प्रतिकूलता (स्त्री.)
diseconomies, *n. pl.* परिव्ययवर्धक प्रतिकूलता (स्त्री. अ. व.)
  external diseconomies परिव्ययवर्धक बाह्य प्रतिकूलता
  financial diseconomies वित्तीय परिव्ययवर्धक प्रतिकूलता
  internal diseconomies परिव्ययवर्धक अंतर्गत प्रतिकूलता
  managerial diseconomies व्यवस्थापकीय परिव्ययवर्धक प्रतिकूलता
  marketing diseconomies विपणन परिव्ययवर्धक प्रतिकूलता
  technical diseconomies तांत्रिक परिव्ययवर्धक प्रतिकूलता
disembodied technical change, न अंगभूत तंत्र बदल
disequilibrium, *n.* असंतुलन (न.), असमतोल (पु.)
disguised unemployment, (*also* **hidden unemployment**) प्रच्छन्न बेकारी
dishoard, *v. i.* नि:संचयन करणे
dishonour, *v. t.* अनादृत करणे, अनादर करणे, —चे प्रदान नाकारणे
  n. अनादृति (स्त्री.), अनादृत करणे (न.), प्रदान नकार (पु.)
dishonour bill of exchange, हुंडीची अनादृति, विपत्राची अनादृति, हुंडीचा अनादर, विपत्राचा अनादर
dishonour by non-acceptance, अस्वीकाराने अनादर करणे
dishonour by non-payment, अप्रदानाने अनादर करणे
dishonoured, *adj.* अनादृत, नाकारलेला
dishonoured bill, अनादृत विपत्र, अनादृत हुंडी
dishonoured cheque, अनादृत धनादेश, नाकारलेला धनादेश

disincentive, *n.* परावर्तक (पु.)
disinflation, *n.* भावफुगवटा मंदन (न.)
disintegration, *n.* विघटन (न.)
disinvest, *v. t.* अपगुंतवणूक करणे
disinvestment, *n.* गुंतवणूकक्षय (पु.), गुंतवणूकऱ्हास (पु.)
disparity, *n.* तफावत (स्त्री.), विषमता (स्त्री.), विषममूल्यता (स्त्री.)
disparity taxation, असमानता कराधान
dispersion, *n.* अपस्करण (न.)
displacement benefit, विकलांगता लाभ
disposable income, १ विनियोज्य आय २ विनियोज्य उत्पन्न
dispute, *v. t. & i.* १ विवाद करणे २ तंटा करणे ३ अमान्य करणे
n. १ विवाद (पु.) २ तंटा (पु.)
disputed, *adj.* विवादग्रस्त
disputed debt, विवादग्रस्त ऋण
dissaving, *n.* बचतक्षय (पु.), बचतऱ्हास (पु.)
dissent, *n.* मतभिन्नता (स्त्री.)
dissolution, *n.* विसर्जन (न.) *cf.* liquidation
dissolution of company, कंपनीचे विसर्जन
dissolve, *v. t. & i.* विसर्जन करणे, विसर्जन होणे
distortion, *n.* विरूपण (न.)
distress sale, आपद्जन्य विक्री
distribution, *n.* १ वितरण (न.) २ वाटप (न) ३ वाटणी (न.), विभजन (न.) (as in : income distribution आय विभजन)
distribution cost, वितरण खर्च
distribution of profits, नफ्याचे वितरण, नफ्याचे वाटप
distribution of wealth, संपत्तीचे वितरण
distributive, *adj.* वितरणात्मक
distributive co-operation, वितरणात्मक सहकार
distributor, *n.* वितरक (सा.)
district planning, जिल्हा नियोजन
disutility, *n.* (*also* negative utility) ऋण उपयोगिता (स्त्री.)
divergence, *n.* अपसृति (स्त्री.), अपसरण (न.)
divergent series, अपसारी श्रेणी (स्त्री.अ.व.)
diversification, *n.* विविधता आणणे (न.), विविधीकरण (न.)
diversified farming, विविधीकृत शेती
diversify, *v. t.* विविधता आणणे, विविधीकरण करणे
diversion channel, अपवाहन दांड
diversion dam, अपवाहन धरण, अपवाहन बांध
diversion terrace, अपवाहन मजगी
dividend, *n.* लाभांश (पु.)
dividend book, लाभांश पुस्तक
dividend equalisation fund, लाभांश समानीकरण निधि
dividend mandate = dividend warrant, लाभांश अधिपत्र
divisibility, *n.* विभाज्यता (स्त्री.)
divisible, *adj.* १ विभाज्य २ विभागणीयोग्य
division, *n.* १ विभाजन (न.) २ विभागणी (स्त्री.) ३ विभाग (पु.)
dock, *n.* गोदी (स्त्री.)
dockage, *n.* गोदीभाडे (न.)
dock chalan, गोदी चलान
dock company, गोदी कंपनी
docking, *n.* दंड कपात (स्त्री.)
dock landing account, गोदी उतरण लेखा
dock warrant, गोदी अधिपत्र
doctrine, *n.* १ वाद (पु.), सिद्धांत (पु.) २ तत्त्व (न.)
document, *n.* १ दस्तऐवज (पु.) २ लेख (पु.)
document against acceptance, स्वीकारोत्तर दस्तऐवज
document against payment, प्रदानोत्तर दस्तऐवज
documentation, *n.* प्रलेखन (न.), दस्तऐवज करणे (न.)

documentary, *adj.* १ दस्तऐवजी २ लेखी
documentary bill, सहक्क विपत्र, दस्तऐवजी विपत्र
documentary credit, १ लेखी जमा २ दस्तऐवजी पत
document of title, हक्कपत्र (न.)
dollar, *n.* डॉलर (पु.)
dollar exchange standard, डॉलर विनिमय मानक
dollar glut, अत्यधिक डॉलर पुरवठा
domestic, *adj.* १ गृह– २ देशांतर्गत, आंतर्देशीय ३ देशीय
domestic bill, देशीय विपत्र
domestic economy, (*also* household economy) १ देशी अर्थव्यवस्था २ देशांतर्गत अर्थव्यवस्था ३ (as a system) कौटुंबिक अर्थव्यवस्था
domestic exchange, १ देशी चलन २ देशी विनिमय
domestic finance, देशीय वित्तव्यवस्था
domestic industries, देशी उद्योग
domestic investment, देशीय गुंतवणूक
domestic market; (*also* home market *or* internal market) देशीय विपणी, देशीय बाजार, देशांतर्गत बाजार, देशांतर्गत विपणी
domicile, *v. t.* अधिवास करणे
n. अधिवास (पु.)
domicile certificate, अधिवास प्रमाणपत्र
domiciled, *adj.* अधिवासी
domiciled bill, स्थाननिर्दिष्ट विपत्र, स्थाननिर्दिष्ट हुंडी
domiciled security, स्थाननिर्दिष्ट रोखा, स्थाननिर्दिष्ट प्रतिभूति
dormant, *adj.* सुप्त, निष्क्रिय
dormant capital, सुप्त भांडवल
dormant partner, (*also* sleeping partner) सुप्त भागीदार, निष्क्रिय भागीदार
dose, *n.* मात्रा (स्त्री.)
double account system, द्विलेखा पद्धति, दुहेरी लेखा पद्धति
double bond, दुहेरी बंधपत्र
double coincidence of wants, गरजांचा आपसमेळ, परस्पर गरजांचा मेळ, दुहेरी गरजांचा मेळ
double column addition, द्विस्तंभी बेरीज
double crop, दुहेरी पीक
double cropping, दुहेरी पीक आयोजन
double crossing, दुहेरी रेखन, दुहेरी रेखांकन
double-entry, *n.* दुहेरी नोंद (स्त्री.)
double-entry system, दुहेरी नोंद पद्धति
double factoral terms of trade, (Net barter terms of trade weighted by productivity of country's exports and also the productivity of foreign factors in the country's imports. $\frac{PX}{PM} \times \frac{ZX}{ZM}$) द्विभारित मूल्य तुल्यता दर
double fourier series, दुहेरी फूरिए श्रेणी
double-insurance, *n.* दुहेरी विमा (पु.)
double option, उभयविकल्पाधिकार (पु.)
double point tax, द्विस्तर कर
double series, दुहेरी श्रेणी
double taxation, दुहेरी कराधान
doubtful debt, शंकास्पद ऋण
down payment, तत्स्थान प्रदान
down-swing, *n.* (*also* downward swing) अवदोलन (न.), निम्नगामी दोलन (न.)
downward phase, निम्नगामी प्रावस्था
downward sloping curve, उतरता वक्र
downward swing = down-swing
draft, *n.* ड्राफ्ट (पु.), धनाकर्ष (पु.)
draft plan, प्रारूप योजना
drag harrow, कर्षण कुळव
drainage, *n.* जलनिस्सारण (न.)
drainage water, सांडपाणी (न.)

draught, *n.* १ कर्षक (सा.), कर्षण (न.) २ भारवाहू (सा.), भारवहन (न.)
draught-animal, *n.* कर्षक पशु (पु.), भारवाही प्राणि (पु.)
draw, *v. t.* १ काढणे, आहरण करणे २ सोडतीच्या चिठ्ठ्या काढणे
draw a bill, विपत्र काढणे, हुंडी काढणे
drawal, *n.* काढणे (न.)
drawback, *n.* करप्रतिग्रह (पु.), शुल्क प्रतिग्रह (पु.) *cf.* allowance
drawee, *n.* आदेशिती (सा.)
drawee in case of need, गरजेनुरूप आदेशिती
drawee of bill of exchange, विपत्र आदेशिती
drawer, *n.* आदेशक (सा.)
drawer of bills of exchange, विपत्र आदेशक
drawing, *n.* आहरण (न.), काढणे (न.)
drawing rights, (आंतरराष्ट्रीय नाणे निधीतून परकीय चलन) आहरण अधिकार (पु.अ.व.)
drawn bond, मुदतपूर्व वटवलेला रोखा
drill, *n.* गिरमिट (न.), छिद्रक (न.), वेधक (न.)
drilled coin, छिद्रित नाणे
drill planter, पमिर (पु.)
drop, *n.* खाली येणे (न.) *cf.* fall
drug in the market = drug on the market, मागणी नसलेली वस्तु, अल्प खपाची वस्तु, बिन खपाची वस्तु
dry farming, निर्जल शेती, कोरडवाहू शेती
dry period, भाकड कालावधी
dry spell, उघाड (स्त्री.), उघडीप (स्त्री.)
dual economy, द्विदल अर्थव्यवस्था, दुपाखी अर्थव्यवस्था
dualism, *n.* द्विदलतावाद (पु.)
dual prices, प्रतिबिंब किंमती (स्त्री. अ. व.)
dual problem, प्रतिबिंब समस्या
due, *adj.* १ देय, देणे असलेला २ आदेय, येणे असलेला
due balance, देय बाकी
due date, देय दिनांक
due debt, देय ऋण
dues, *n. pl.* १ देय (न.), देणी (न. अ. व.) २ आदेय (न.), घेणी (न. अ. व.)
duesenberry effect, ड्युझेनबरी परिणाम
dull market, मंद बाजार
dummy variable, कल्पित चल
dump, *v. t.* मूल्यावपातन करणे
dumping, *n.* मूल्यावपाती विक्री (स्त्री.)
dung, *n.* शेण (न.), गोबर (न.)
duopoly, *n.* द्व्याधिकार (पु.), दुमक्तेदारी (स्त्री.) *cf.* monopoly
duopsony, *n.* द्विक्रयाधिकार (पु.), द्विग्राहक मक्तेदारी (स्त्री.) *cf.* oligopsony
duplicate, *n.* दुसरी प्रत (स्त्री.), प्रतिलिपि (स्त्री.)
adj. दुबार, दुसरा
duplicate bill of exchange, विपत्राची दुसरी प्रत
duplicate copy, दुसरी प्रत, प्रतिलिपि (स्त्री.)
durability, *n.* टिकाऊपणा (पु.)
durable, *adj.* टिकाऊ, टिकणारा
durable goods = durables, *n.pl.* टिकाऊ माल, टिकाऊ वस्तू (स्त्री. अ. व.)
durable use goods, अनेकवार उपयोगी वस्तू (स्त्री. अ. व.)
duster, *n.* १ धुरळणीयंत्र (न.) २ धुराळी (स्त्री.)
dusting, *n.* धुरळणी (स्त्री.)
dutiable, *adj.* शुल्कयोग्य, शुल्कदेय
duty, *n.* १ कर्तव्य (न.) २ कार्य (न.) ३ शुल्क (न.) (as a tax), कर (पु.)
cf. cess उपकर
custom सीमाशुल्क
excise उत्पादनशुक
impost प्रकर
levy वसुली
rate पट्टी, स्थानीय कर
tariff प्रशुल्क

tax कर
toll पथकर
countervailing duty प्रतिशुल्क
custum duty सीमाशुल्क
death duty मृत्युशुल्क
estate duty संपदा शुल्क
excise duty उत्पादनशुल्क, अबकारी कर
export duty निर्यात शुल्क
import duty आयात शुल्क
legacy duty उत्तरदान शुल्क, मृत्यु पलित संपत्ति कर

duty-free, *adj.* शुल्कमुक्त, करमुक्त
duty of water, जलमानक (न.), जलमान (न.)
duty-paid, *adj.* दत्तशुल्क
duty-paid price, दत्तशुल्क भाव, दत्तशुल्क किंमत
duty-paid warehouse, दत्तशुल्क वखार
dwarf variety, बुटके वाण
dwindle, *v. t. & i.* घसरणे
dynamic, *adj.* गतिक, गतिशील
dynamic analysis, गतिक विश्लेषण
dynamic economics, गतिशील अर्थशास्त्र
dynamic equilibrium, गतिशील समतोल
dynamic function of money, पैशाचे गतिमान कार्य
dynamics of equalisation, समानीकरण गतिकी
dysfunction, *n.* कार्यलोप (पु.)

E

earmark, *v. t.* अलग राखून ठेवणे, पृथक्‌रक्षित ठेवणे
earmarked, *adj.* पृथक्‌रक्षित
earn, *v. t.* १ अर्जन करणे २ कमाई करणे ३ मिळवणे
earned income, अर्जित आय
earner, *n.* (income earner) अर्जक (सा.), मिळवता (पु.), कमावता (पु.)
earnest=earnest money=earnest deposit, *n.* इसारा (पु.), विसार (पु.), बयाणा (पु.)
earning, *n.* १ अर्जन (न.) २ कमाई (स्त्री.) *adj.* १ अर्जक २ मिळवता, कमावता

gross earning ठोक कमाई, वट्ट कमाई
net earning निव्वळ अर्जन
nominal earning नाममात्र अर्जन, पैसारूप कमाई
real earning वस्तुरूप कमाई, वास्तविक कमाई, वास्तविक अर्जन

earning assets, अर्जक मत्ता
earning rate, १ अर्जन दर २ कमाई दर
earnings, *n.pl.* १ अर्जन (न.) २ मिळकत (स्त्री.), कमाई (स्त्री.)
earnings drift = wage drift
easy money = cheap money
easy money policy = cheap money policy
ecological balance, पारिस्थितिक संतुलन
econometrics, *n.* अर्थमिति (स्त्री.)
economic, *adj.* १ आर्थिक २ अर्थशास्त्रीय ३ किफायतशीर ४ काटकसरीचा
economic activities, आर्थिक व्यवहार (पु. अ. व.), आर्थिक घडामोडी (स्त्री. अ. व.)
economic administration, आर्थिक प्रशासन

economic agent, अर्थव्यवहारक (सा.)
economical, *adj.* १ मितव्ययी २ काटकसरी ३ किफायतशीर
economically, *adv.* १ आर्थिक दृष्टीने २ मितव्ययाने ३ काटकसरीने
economic blockade, आर्थिक नाकेबंदी
economic boycott, आर्थिक बहिष्कार
economic capacity, १ आर्थिक क्षमता २ आर्थिक सामर्थ्य
economic capacity utilisation, आर्थिक क्षमता वापर
economic conflict, आर्थिक हितविरोध, आर्थिक संघर्ष
economic crisis, आर्थिक अरिष्ट
economic data, आर्थिक आधारसामग्री
economic development, आर्थिक विकास
economic efficiency, आर्थिक कार्यक्षमता, आर्थिक कार्यदक्षता
economic entomology, आर्थिक कीटकशास्त्र
economic exploitation, आर्थिक पिळवणूक, आर्थिक शोषण
economic feasibility, आर्थिक सुसाध्यता
economic freedom, आर्थिक स्वातंत्र्य
economic friction, आर्थिक संघर्ष
economic geography, आर्थिक भूगोल
economic goods, आर्थिक वस्तू (स्त्री. अ. व.), अर्थवस्तू (स्त्री. अ. व.)
economic growth, आर्थिक अभिवृद्धि
economic harmony, आर्थिक सुसंवाद
economic history, आर्थिक इतिहास
economic holding, किफायतशीर भूधारणक्षेत्र, किफायतशीर धारणक्षेत्र, निर्वाहिक क्षेत्र
economic imperialism, आर्थिक साम्राज्यवाद
economic incentive, आर्थिक प्रोत्साहन
economic inequality, आर्थिक विषमता
economic institution, आर्थिक संस्था
economic integration, आर्थिक एकात्मकता
economic interest, आर्थिक हितसंबंध
economic landscape, आर्थिक भूदृश्य
economic law, आर्थिक सिद्धांत
economic man, (*also* homo economicus) अर्थपरायण मानव
economic maturity, आर्थिक परिपक्वता
economic morphology, आर्थिक आकारविज्ञान
economic motive, आर्थिक प्रेरणा, आर्थिक हेतु
economic offence, आर्थिक गुन्हा
economic overheads, १ आर्थिक स्थिर परिव्यय २ आर्थिक सुविधा (स्त्री. अ. व.)
economic paradox, १ आर्थिक विरोधाभास २ अर्थशास्त्रीय विरोधाभास
economic planning, आर्थिक नियोजन
economic policy, आर्थिक धोरण, अर्थनीति (स्त्री.)
economic problem, आर्थिक प्रश्न, आर्थिक समस्या
economic quantities, आर्थिक राशी (स्त्री. अ. व.)
economic region, आर्थिक प्रदेश
economic relations, आर्थिक संबंध
economic rent, १ आर्थिक भाटक २ आर्थिक खंड
economic review, १ आर्थिक परीक्षण २ आर्थिक आढावा
economics, *n.* अर्थशास्त्र (न.)
agricultural economics कृषि अर्थशास्त्र, शेती अर्थशास्त्र
applied economics व्यावहारिक अर्थशास्त्र, उपयोजित अर्थशास्त्र
business economics व्यापारधंद्याचे अर्थशास्त्र
engineering economics अभियांत्रिकी अर्थशास्त्र
industrial economics औद्योगिक अर्थशास्त्र
mathematical economics गणितीय अर्थशास्त्र

positive economics प्रत्यक्षानुसारी अर्थशास्त्र
rural economics ग्रामीण अर्थशास्त्र
theoretical economics सैद्धांतिक अर्थशास्त्र
transport economics परिवहन अर्थशास्त्र
welfare economics कल्याणविषयक अर्थशास्त्र

economic sanctions, आर्थिक अनुशास्ती

economic stabilisation, आर्थिक स्थिरीकरण

economic structure, आर्थिक संरचना

economic surplus, आर्थिक आधिक्य

economic survey, आर्थिक पाहणी, आर्थिक समालोचन

economic tendency, आर्थिक प्रवृत्ति

economic value, आर्थिक मूल्य

economic wants, आर्थिक गरजा (स्त्री.अ.व.)

economic welfare, आर्थिक कल्याण

economies, *n. pl.* परिव्यय-ऱ्हासक अनुकूलता
external economies बाह्य परिव्यय-ऱ्हासक अनुकूलता
financial economies वित्तीय परिव्यय-ऱ्हासक अनुकूलता
internal economies अंतर्गत परिव्यय-ऱ्हासक अनुकूलता
managerial economies व्यवस्थापकीय परिव्यय-ऱ्हासक अनुकूलता
marketing economies विपणन परिव्यय-ऱ्हासक अनुकूलता
technical economies तांत्रिक परिव्यय-ऱ्हासक अनुकूलता

economies of scale = scale economies

economise, *v. t.* मितव्यय करणे

economising, *n.* मितव्ययन (न.)

economism, *n.* अर्थपरायणतावाद (पु.)

economist, *n.* अर्थशास्त्रज्ञ (सा.)

economy, *n.* १ अर्थव्यवस्था (स्त्री.) २ मितव्यय (पु.) ३ काटकसर (स्त्री.)
agricultural economy कृषि अर्थव्यवस्था
domestic economy = household economy १ देशांतर्गत अर्थव्यवस्था २ कौटुंबिक अर्थव्यवस्था ३ देशी अर्थव्यवस्था
dual economy द्विदल अर्थव्यवस्था, दुपाखी अर्थव्यवस्था
mixed economy मिश्र अर्थव्यवस्था
planned economy नियोजित अर्थव्यवस्था, योजनाबद्ध अर्थव्यवस्था
plural economy बहुदल अर्थव्यवस्था, बहुपाखी अर्थव्यवस्था

economy of highwages, उच्चवेतनजन्य काटकसर

Edgeworth's series, एजवर्थश्रेणी (स्त्री.अ.व.)

edible, *adj.* खाद्य

effect, *n.* १ परिणाम (पु.) २ (in *pl.*) चीजवस्तू (स्त्री. अ. व.) *cf.* wealth
band wagon effect गतानुगतिक परिणाम
demonstration effect प्रदर्शनी परिणाम
snob effect स्वयंशिष्ट परिणाम

effective demand = effectual demand

effective incidence, १ प्रभावी कोषज विभाजन परिवर्तन (प्रभावी कोविप) २ परिणामरूपी आपात

effective tax rate, प्रभावी कर दर

effectual demand, (*also* effective demand) प्रभावी मागणी, सार्थ मागणी

efficacy, *n.* गुणकारिता (स्त्री.)

efficiency, *n.* १ कार्यदक्षता (स्त्री.) २ कार्यक्षमता (स्त्री.)

efficiency audit, कार्यदक्षता तपासणी

efficiency locus, कार्यदक्षता निबिंस

efficiency of labour, १ श्रमिक कार्यक्षमता, कामगार कार्यक्षमता २ कामगार कार्यदक्षता

efficiency of money, १ पैशाची कार्यदक्षता २ पैशाची कार्यक्षमता

efficiency of production, (*also* productive efficiency) उत्पादनक्षमता (स्त्री.)
efficient, *adj.* १ कार्यक्षम २-क्षम ३ कार्यदक्ष
efficiently, *adv.* कार्यक्षमतेने, कार्यक्षमता-पूर्वक
effluent, *n.* मैलापाणी (न.), सांडपाणी (न.)
efflux, *n.* बहिर्गामी लोंढा (पु.)
egalitarian, *n.* समतावादी (सा.)
egalitarianism, *n.* समतावाद (पु.)
egress, *n.* १ (going out) निर्गमन (न.)
 २ (way out, exit) निर्गम मार्ग (पु.), निर्गम (पु.)
 v. i. निघून जाणे
egression, *n.* निर्गमन (न.)
ejection, *n.* १ बेदखल करणे (न.)
 २ निष्कासन (न.)
ejectment, *n.* १ बेदखलीची कार्यवाही (स्त्री.), बेदखल करणे (न.) २ निष्कासन (न.)
elastic, *adj.* लवचिक
elastic demand, लवचिक मागणी
elasticity, *n.* लवचिकता (स्त्री.), लवचिक-पणा (स्त्री.)
 car elasticity चाप लवचिकता
 imperfect elasticity अपूर्ण लवचिकता
 infinite elasticity अनंत लवचिकता
 perfect elasticity परिपूर्ण लवचिकता
 point elasticity बिंदु लवचिकता
 unitary elasticity एककी लवचिकता
 unit elasticity एकक लवचिकता
elasticity of demand, मागणीची लवचिकता
elasticity of demand for income, उत्पन्नाच्या मागणीची लवचिकता
elasticity of expectations, अपेक्षांची लवचिकता
elasticity of monetary system, पैसा पद्धतीची लवचिकता, चलन पद्धतीची लवचिकता
elasticity of substitution, प्रतिवस्तु योजनांची लवचिकता, पर्यायनाची लवचिकता
elasticity of supply, पुरवठ्याची लवचिकता
elasticity of taxation, कराधानाची उत्पन्न लवचिकता
elastic supply, लवचिक पुरवठा
element, *n.* १ मूलतत्त्व (न.) २ घटकावयव (पु.)
elements of economics, अर्थशास्त्राची मूलतत्त्वे (न. अ. व.)
eligibility, *n.* पात्रता (स्त्री.)
eligible, *adj.* पात्र, ग्राह्य
eligible bill, पात्र विपत्र, ग्राह्य विपत्र
eligible paper, ग्राह्य रोखा
eligible security, पात्र प्रतिभूति, ग्राह्यप्रतिभूति
elite, *n.* शिष्टजन (न.)
elongation, *n.* (of structure of production) (उत्पादन संरचनेचे) दीर्घीकरण (न.)
embargo, *n.* १ अधिरोध (पु.)
 cf. ban बंदी
 blockade नाकेबंदी
 boycott बहिष्कार
 prohibition निषेध
 stoppage अटकाव
 २ (a stoppage of trade for short time by authority) व्यापारबंदी (स्त्री.)
embezzle, *v. t.* अपहार करणे
embezzlement, *n.* अपहार (पु.)
 cf. defalcation अफरातफर
 misappropriation दुर्विनियोग
 peculation पैसा खाणे
embodied technical change, अंगभूत तंत्र-बदल
emigrant, *n.* उत्प्रवासी (सा.)
 adj. उत्प्रवासी
emigrate, *v. i.* उत्प्रवासन करणे, स्थायिक होण्यासाठी परदेशात जाणे
emigration, *n.* उत्प्रवासन (न.), उत्स्थलां-तरण (न.), *cf.* migration स्थलांतरण

emoluments, *n. pl.* **वित्तलब्धि** (स्त्री.)
cf. salary
empirically, *adv.* **अनुभवाधिष्ठित रीतीने**
empirical observation, अनुभवनिष्ठ निरीक्षण
empirical rule, अनुभवाधिष्ठित नियम
empiricism, *n.* (a method of studying the subject whereby knowledge is acquired as a result of actual experience) **अनुभववाद** (पु.)
employ, *v. t.* १ **सेवायोजन करणे, नोकरीस लावणे**
cf. appoint नियुक्ति करणे, नेमणूक करणे
depute प्रतिनियुक्त करणे
engage कामावर लावणे
२ (to use a thing or one's power for an object) **कामी लावणे, उपयोग करून घेणे**
३ (to make use of, to use or occupy advantageously) **समुपयोजन करणे**
n. **नोकरी** (स्त्री.), **सेवा** (स्त्री.)
employable, *adj.* **रोजगारयोग्य**
employed, *adj.* १ **नोकरीस असलेला, सेवा-नियुक्त** २ **समुपयोजित**
employee, *n.* **कर्मचारी** (सा.)
employer's liability insurance, नियोक्ता दायित्व विमा
employment, *n.* १ **सेवायोजन** (न.), **रोजगार** (पु.) २ **नोकरी** (स्त्री.) *cf* business
३ **समुपयोजन** (न.)
full employment पूर्ण सेवायोजन, पूर्ण रोजगार
hyper employment = overful employment, अति सेवायोजन
primary employment प्राथमिक सेवायोजन, प्रत्यक्ष सेवायोजन, प्राथमिक रोजगार, प्रत्यक्ष रोजगार
residual employment अवशिष्ट सेवायोजन
seasonal employment १ **मोसमी सेवायोजन** २ **हंगामी सेवायोजन**
secondary employment दुय्यम सेवायोजन, द्वितीयक सेवायोजन दुय्यम रोजगार
tertiary employment तृतीयक सेवायोजन
under employment न्यून सेवायोजन
employment agency, सेवायोजन अभिकरण
employment bureau, सेवायोजन केंद्र
employment exchange, सेवायोजन कार्यालय
employment multiplier, रोजगार गुणक
employment of resources, साधनसंपत्तीचे समुपयोजन
employment potential, रोजगाराची संभाव्यता
employment volume, रोजगार परिमाण, रोजगार सेवायोजन
emporium, *n.* **विक्रयालय** (न.)
emptor, *n.* (purchaser, buyer) **क्रेता** (पु.)
encash, *v. t.* (as, a bill, etc.) **वटवणे, रोकड करणे**
encashment, *n.* **वटवणे** (न.), **वटवणी** (स्त्री.)
encashment credit, १ **वटवणीपत्र** (न.), **वटवणी सुविधा** २ **कुंपण घातलेली मालकीची जमीन**
enclave economy, विदेशी अंतःक्षेत्रिय अर्थ-व्यवस्था
enclosure, *n.* (as, a letter) **सहपत्र** (न.)
enclosure movement, (U. K.) **कुंपण चळवळ**
encumbrance, *n.* (*also* **incumbrance**)**भार** (पु.)
end money, अंतोपयोगी पैसा
endogenous factor, अंतर्जात घटक
endogenous investment, अंतर्जात गुंतवणूक
endogenous variable, अंतर्जात चल
endorse, *v. t.* १ (to write on the back) **पृष्ठांकित करणे** २ (as a view, etc.) **पुष्टी देणे**
endorsed, *adj.* १ **पृष्ठांकित** २ **पुष्टी दिलेला**
endorsee, *n.* **पृष्ठांकिती** (पु.)
endorsement of bills of exchange, विपत्र पृष्ठांकन, विपत्र पृष्ठांकित करणे

endorsement of licence, अनुज्ञप्ति पृष्ठांकन
endorser, *n.* पृष्ठांकक (सा.), पृष्ठांकनकर्ता (पु.)
endowment, *n.* १ स्थायी दान (न.) २ (the portion of an institution's income usu. in the form of dividends from invested funds that is derived from donations) दाननिधि (पु.) ३ (gift of nature) नैसर्गिक देणगी (स्त्री.)
endowment fund, दाननिधि (पु.)
endowment insurance, (life insurance that promises to pay a stated amount to a designated beneficiary, if the insured dies within a stipulated time or to the insured himself if he survives) सावधि विमा
endowment policy, सावधि विमापत्र
end product, अंत्य उत्पादित
enface, *v. t.* (to write or print on the face of draft or bill) मुखांकन करणे
enfaced, *adj.* मुखांकित
enfaced paper, मुखांकित पत्र
enfacement, *n.* मुखांकन (न.)
enforced bilateralism, सक्तीचा उभयपक्षवाद
engage, *v. t. & i.* कामावर लावणे
cf. employ
Engel's curve, एंगेलचा वक्र
Engel's law, एंगेलचा सिद्धांत
engineering economics, अभियांत्रिकी अर्थशास्त्र
engross, *v. t.* (to purchase either the whole or large quantities of commodities so as to control the market, enhance the price and make a monopoly profit) एक लाट घेणे, सर्वक्रय करणे
engrosser, *n.* सर्वक्रेता (पु.)
engrossing, *n.* एक लाट घेणे (न.), सर्वक्रय करणे (न.)

enlightened self interest, प्रबुद्ध स्वहित
enquire = inquire
enquiry = inquiry
entail, *v. t.* –मुळे ओढवणे, –मुळे भाग पडणे, दायक्रमनिर्देशन करणे
n. निर्दिष्टदायक्रम (पु.)
entailment, *n.* दायक्रमनिर्देशन (न.)
enterprise, *n.* १ साहसी उपक्रम (पु.) २ साहस (न.) ३ उपक्रम (पु.)
cf. firm
capitalistic enterprise भांडवलदारी उपक्रम
co-operative enterprise सहकारी उपक्रम
private enterprise खाजगी उपक्रम
public enterprise १ सरकारी उपक्रम २ सार्वजनिक उपक्रम
state enterprise १ सरकारी उपक्रम २ राज्य उपक्रम
entertainment, *n.* करमणूक (स्त्री.)
entertainment duty, करमणूक शुल्क
entertainment tax, करमणूक कर
entire series, पूर्ण श्रेणी
entitled, *adj.* १ नावाचा २ हक्कदार असणारा, हक्क असलेला
entitlement, *n.* हक्क (पु.), हक्क देणे (न.)
entrant, *n.* प्रवेशी (सा.)
entrepot, *n.* (a port or warehouse for temporary reception of goods which are to be re-exported) मध्यागार (न.), पुर्नानिर्यात (करावयाच्या वस्तूंचे) निक्षेपस्थान (न.), उतारपेठ (स्त्री.)
entrepot trade, (*also*, re-export trade *or* transit trade) पुर्नानिर्यात व्यापार
entrepreneur, *n.* उपक्रमी (सा.)
*entrepreneurial, *adj.* उपक्रमात्मक
entrepreneurship, *n.* उपक्रमित्व (न.)

entry, *n.* १ प्रवेश (पु.) २ नोंद (स्त्री.)
 adjusting entry समायोजन नोंद, समायोजक नोंद
 credit entry जमा नोंद
 debit entry नावे नोंद
 deduct entry वजा नोंद
 double entry दुहेरी नोंद
 journal entry कीर्द नोंद
 ledger entry खातेवही नोंद
 opening entry प्रारंभिक नोंद
 original entry मूळ नोंद
 single entry एकेरी नोंद
 transfer entry खातेबदल नोंद
envelope curve, (*also* **planning curve**) (the curve which is tangent) परिवारिक वक्र
environment, *n.* सभोवतालची परिस्थिती (स्त्री.), पर्यावरण (न.)
environmental planning, पर्यावरणी नियोजन
environmental region, पर्यावरणी प्रदेश
environmentology, *n.* पर्यावरणशास्त्र (न.)
equal, *adj.*. १ समान *cf.* identical २ सम ३ बरोबरीचा
equal absolute sacrifice, समनिरपेक्ष त्याग
equal cost lines, सम परिव्यय रेषा (स्त्री.अ.व.)
equalisation, *n.* समानीकरण (न.)
equalisational produce, उत्पादनाचे समानीकरण, उत्पन्नाचे समानीकरण
equalisation fund, समानीकरण निधि
equalisation tariff, समानीकरण प्रशुल्क
equalise, *v t.* समान करणे
equalising, *adj.* समकारी
equalising error = **compensating error**
equalising fund, समकारी निधि
equalitarian, *n.* समतावादी (सा.)
equalitarianism, *n.* समतावाद (पु.)
equality, *n.* १ (the quality or state of being equal as, sameness or equivalence in number, quantity or measure) समानता (स्त्री.) २ (the quality or state of being equal as likeness or sameness in quality power, status or degree) समता (स्त्री.)
equal outlay curve, समव्यय वक्र
equal product curve, सम उत्पादन वक्र
equal sacrifice theory, समान त्याग सिद्धांत
equal satisfaction curve, समसमाधान वक्र
equate, *v. t.* १ (as, to make equal) समीकरण करणे २ समान लेखणे ३ (as, to treat, represent, regard as equal) समकरण करणे
equated, *adj.* १ समीकृत २ समकृत
equation, *n.* १ समीकरण (न.) २ समकरण (न.)
equation of exchange, (the equation employed to illustrate quantity theory of money) विनिमय समीकरण
equifinality, *n.* समलक्ष्यकता (स्त्री.)
equilateral parabola, समभुज अन्वस्त
equilibrium, *n.* समतोल (पु.)
 dynamic equilibrium गतिशील समतोल
 general equilibrium सार्वत्रिक समतोल, सार्व समतोल, सार्वतोल
 neutral equilibrium प्रभावशून्य समतोल
 partial equilibrium = **particular equilibrium** आंशिक समतोल
 sectoral equilibrium क्षेत्रीय समतोल
 stable equilibrium स्थिर समतोल
 static equilibrium स्थैतिक समतोल
 subnormal equilibrium अवसामान्य समतोल
 unstable equilibrium अस्थिर समतोल
equilibrium analysis, समतोलाचे विश्लेषण
equilibrium exchange rate, समतोल विनिमय दर

equilibrium level, समतोल पातळी

equilibrium of a firm, (a firm is said to be in equilibrium when the entrepreneur has no motive to change its organisation or its scale of production) व्यवसाय संस्थेचा समतोल

equilibrium of an industry, (where there is no tendency for the size of industry to change) उद्योगाचा समतोल

equilibrium of demand and supply, मागणी व पुरवठा समतोल

equilibrium path, समतोल पथ

equilibrium point, समतोल बिंदु

equilibrium price, (the price at which supply and demand are equal) समतोल किंमत

equilibrium rate of interest, समतोल व्याज दर

equilibrium wage, (when industry is able to obtain just as much labour as it is required neither more nor less) समतोल वेतन

equimarginal, *adj.* समसीमांत

equimarginal return, समसीमांत प्राप्ति, समसीमांत प्रत्याय

equimarginal sacrifice, समसीमांतिक त्याग

equimarginal utility, समसीमांत उपयोगिता

equipment, *n.* १ साधनसामग्री (स्त्री.) २ सिद्धता (स्त्री.)

equiproportional sacrifice, समप्रमाण त्याग

equitable, *adj.* समन्यायी, समन्याय *cf.* fair

equitable assets, (assets that are charged with or have become a fund for the payment of debts only by operation of equity. Specific assets charged with the payment of debts by a debtor that would be exempted by law) समन्याय मत्ता

equitable interest, समन्याय हितसंबंध

equitable mortgage, समन्याय गहाण

equitably, *adv.* समन्यायतेने

equities, *n. pl.* (a popular alternative term for ordinary shares) साधारण भाग (पु. अ. व.)

equity, *n.* समन्याय (पु.)

equity capital, (*also* **ordinary share capital**) समन्याय भांडवल, सामान्य भाग भांडवल

equity shares = ordinary shares = common stock

equivalence, *n.* १ सममूल्यता (स्त्री.) २ तुल्यता (स्त्री.)

equivalent, *adj.* १ सममूल्य २ तुल्य *cf.* identical

eradication, *n.* उन्मूलन (न.), निर्मूलन (न.)

ergonomics, *n.* (study of efficiency of workers) श्रमिक कार्यदक्षता अभ्यास (पु.)

erosion, *n.* धूप (स्त्री.), अपक्षरण (न.)

erosion resistant crop, धूपरोधी पीक, अपक्षरणरोधी पीक

error, *n.* चूक (स्त्री.), प्रमाद (पु.)

errors and omissions, चूकभूल (स्त्री.)

'errors and omissions excepted,' चूकभूल देणे घेणे

' errors excepted ', चूकभूल देणे घेणे

errors of commission, कृति दोष

errors of omission, अकृति दोष

errors of principle, तात्त्विक चुका

errors of sampling, नमुना निवडीच्या चुका

escapable cost, परिहार्य परिव्यय

escheat, *v. t. & i.* सरकारजमा करणे, सरकारजमा होणे

essential oil, सारभूत तेल

establishment, *n.* १ आस्थापना (स्त्री.) २ अर्थव्यवहार संस्था (स्त्री.), व्यापारी संस्था (स्त्री.)

establishment charges, आस्थापना खर्च
estate, *n.* १ संपदा (स्त्री.), इस्टेट (स्त्री.) *cf.* wealth २ वसाहत (स्त्री.) (as in : industrial estate औद्योगिक वसाहत)
estate duty, संपदा शुल्क
estate farming, परिसर शेती
estate management, १ परिसर व्यवस्थापन २ संपदा व्यवस्थापन
estimate, *v. t.* १ अंदाज करणे, अंदाजणे २ (to arrive at an often accurate but usu. only approximate statement of the cost) प्राक्कलन करणे
n. १ अंदाज (पु.) २ प्राक्कलन (न.)
estimated, *adj.* १ अंदाजित २ प्राक्कलित, आकलित
estimated cost, (cost in cost accounting estimated in advance of production and construction) प्राक्कलित परिव्यय
estimation, *n.* १ प्राक्कलन (न.) २ अंदाज (पु.), आकलन (न.)
estop, *v. t.* प्रतिष्टंभित करणे
estopel, *n.* १ प्रतिष्टंभ (पु.) २ प्रतिबंधक कबुली (स्त्री.)
Euler's theorum, ऑइलरचे प्रमेय
Euro communism, युरो साम्यवाद
Euro currency, युरो चलन
Euro Dollar, युरो डॉलर
Euro-Dollar market, युरो डॉलर बाजार, युरो डॉलर विपणी
Euro Market, युरो मार्केट, युरो बाजार
European Economic Community, युरोपीय-राष्ट्र आर्थिक संघ
Euro sterling, युरो स्टर्लींग
evade, *v. t. & i.* टाळाटाळ करणे, टाळणे, चुकवणे
evaluate, *v. t.* मूल्यमापन करणे
evaluation, *n.* मूल्यमापन (न.) *cf.* valuation
evasion of tax, कर बुडवणे
evasion ratio, कर बुडवणी प्रमाण
eviction, *n.* १ निष्कासन (न.) २ (the dispossession of one person by another having a better title) बेदखली (स्त्री.)
evolution, *n.* उत्क्रांति (स्त्री.)
evolution of banks, बँकांची उत्क्रांति
exact, *adj.* १ तंतोतंत २ नक्की, निश्चित, नेमका
ex-all, *adv.* (without any accrued supplementary values, rights or privileges, used chiefly in respect to transaction in securities) विना सर्व हक्क
examiner, *n.* परीक्षक (सा.)
ex-ante, *adj.* घटनापूर्व
ex-ante investment, (*also* planned investment) नियोजित गुंतवणूक
ex-ante saving, (*also* planned saving) नियोजित बचत
ex-capitalisation, *n.* भांडवलीकरणपूर्व किंमत (स्त्री.)
excavation, *n.* उत्खनन (न.)
excess, *n.* १ आधिक्य (न.) २ अतिरेक (पु.) ३ आढावा (पु.)
adj. अधिक, अतिरिक्त, जादा
excess burden of taxation, कराधानाचा अतिभार
excess capacity, अतिरिक्त क्षमता, जादा क्षमता
excess charge, अतिरिक्त आकार
excess demand, अतिरिक्त मागणी, अत्यधिक मागणी
excess duty, अतिरिक्त कर
excess grant, अतिरिक्त अनुदान
excessive, *adj.* अत्यधिक, बेसुमार
excessiveness, *n.* बेसुमारपणा (पु.), अतिरेक (पु.)

excess liquidity, अतिरिक्त तरलता, अतिरिक्त रोकड सुलभता
excess payment, १ अतिरिक्त प्रदान २ अतिरिक्त भरणा
excess production, अतिरिक्त उत्पादन
excess profit, अतिरिक्त नफा
excess profit tax, (*also* excess profit levy) अतिरिक्त लाभ कर
excess reserves, अतिरिक्त राखीव निधि
excess supply, अतिरिक्त पुरवठा
exchange, *n.* १ विनिमय (पु.), देवाणघेवाण (स्त्री.) २ (funds as drafts, cheques or bills of exchange or moneys payable currently at distant point either in foreign or domestic country) चलन (न.) ३ (as, interchange or conversion of money) चलन विनिमय (पु.) ४ (as, foreign exchange) विदेशी चलन (न.) ५ (a place where things or services are exchanged as, a place devoted to the transactions of business usu. at the professional level, as, the grain exchange, produce exchange, etc.—usu. in comb.)–बाजार (पु.), –पेठ (स्त्री.), –मंडी (स्त्री.)
v. t. विनिमय करणे, देवाणघेवाण करणे
exchange ability, विनिमयक्षमता (स्त्री.), विनिमयता (स्त्री.)
exchangeable, *adj.* विनिमयक्षम , विनिमय-, विनिमययोग्य
exchange above par, अधिमूल्य विनिमय (अधिमूल्याने विनिमय)
exchange account, विनिमय लेखा
exchange at a discount, बट्ट्याने विनिमय
exchange at par, सममूल्य विनिमय (सममूल्याने विनिमय)
exchange ban, (*also* foreign exchange ban) विदेशी विनिमय बंदी, विदेशी चलनावरील बंदी
exchange bank, चलनविनिमय बँक, चलनविनिमय अधिकोष
exchange below par, अवमूल्य विनिमय (अवमूल्याने विनिमय)
exchange broker, विदेशी चलन विनिमय दलाल
exchange charge, विनिमय आकार
exchange clearing, विदेशी चलन समाशोधन
exchange control, १ (a Governmental regulation of conversion of currencies, the purchase of foreign coin or gold, and the transfer of funds between countries) विनिमय नियंत्रण २ विदेशी चलन नियंत्रण
exchange control authority, विदेशी चलन नियंत्रण प्राधिकारी
exchange conversion, विदेशी चलनांतर, विदेशी चलन रूपांतर
exchange depriciation, (चलनाचा) बाह्य मूल्य ऱ्हास
exchange equalisation account, (*also* exchange stabilisation account) विनिमय दर स्थिरीकरण लेखा
exchange equalisation fund, विदेशी चलन समानीकरण निधि
exchange equation, विनिमय समीकरण
exchange facilities, विनिमय सुविधा
exchange intervention, विदेशी विनिमय हस्तक्षेप
exchange management, विदेशी चलन व्यवस्थापन
exchange media, विनिमय माध्यमे (न. अ. व.)
exchange medium = medium of exchange
exchange oriented, विनिमय अभिमुख

exchange quota, हुंडणावळीतील वाटा, हुंडणावळीतील कोटा

exchanger, *n.* विनिमयकार (पु.)

exchange rate, (*also* rate of exchange) १ विनिमय दर, हुंडणावळीचा दर २ विदेशी चलन दर

controlled exchange rate नियंत्रित विनिमय दर, नियंत्रित विदेशी चलन दर

favourable exchange rate १ अनुकूल विनिमय दर २ अनुकूल विदेशी चलन दर

fixed exchange rate नियत विदेशी चलन दर

fluctuating exchange rate १ चढउतारी विदेशी चलन दर २ अस्थिर विदेशी चलन दर

free exchange rate मुक्त विनिमय दर, मुक्त विदेशी चलन दर

multiple exchange rate बहुविध विदेशी विनिमय दर

stable exchange rate स्थिर विदेशी चलन दर

exchange ratio, विनिमय प्रमाण

exchange restriction, १ विनिमय निर्बंध २ विदेशी चलन निर्बंध

exchange slip, विनिमय चिठ्ठी, विनिमय पत्रिका

exchange stabilisation fund = **exchange equalisation account**

exchange standard, विनिमय मानक

exchange transaction, विनिमय व्यवहार

exchequer, *n.* राज्यकोष (पु.)

exchequer bond, राज्यकोष बंध

exchequer equalisation grant, राज्यकोष समानीकरण अनुदान

excise, *n.* (*also* **excise duty**) उत्पादनशुल्क (न.), अबकारी कर (पु.) *cf.* duty

exclusion principle, वर्जन तत्त्व, वगळणी तत्त्व

exclusive, *adj.* अपवर्जक

exclusive contract, (a contract which binds the retailer not to sell similar products made by another manufacturers) अपवर्जक करार

ex-dividend, *adv.* & *adj.* (*abbr.* **ex-div.**) (with the value of a pending dividend excluded from the sale price of security, the buyer, not being entitled to the dividend when paid – opposed to cum dividend) लाभांशरहित

executive, *n.* १ (as, against the legislative and judicial branches of the government) शासनांग (न.) २ कार्यकारी अंग (न.) ३ कार्यकारिणी (स्त्री.)
adj. कार्यकारी

executor, *n.* १ निष्पादक (पु.) २ (of a will) मृत्युपत्रव्यवस्थापक (पु.)

exempt, *v. t.* सूट देणे, माफी देणे, माफ करणे

exempted, *adj.* सूट मिळालेला, माफी मिळालेला

exemption, *n.* सूट (स्त्री.), माफी (स्त्री.)

ex-factory price, (*also* **ex-mill price**) (a price quotation; the amount payable, at the factory, *i. e.* excluding the cost of delivery from factory to the buyer's premises) कारखानी किंमत

ex-farm price, शेतावरील किंमत

ex-godown issue, बहिर्गोदाम जावक

ex-gratia, सानुग्रह

exhaustion of the product problem, निःशेष विभजनाची समस्या

exhaustive Government expenditure = **Government expenditure on goods and services,** साधनव्ययी शासकीय खर्च

exhibit, *v. t.* १ प्रदर्शित करणे, दाखवणे २ प्रदर्शनात ठेवणे
n. प्रदर्श्य (न.), प्रदर्शनीय वस्तु (स्त्री.)

exhibited, *adj.* प्रदर्शित

exhibition, *n.* प्रदर्शन (न.)
existence and uniqueness problem, विद्यमानत्व व अनन्यत्व प्रश्न, विद्यमानत्व व अनन्यत्व समस्या
ex-mill price = ex-factory price
ex-officio, पदसिद्ध, अधिकारपरत्वे
exogenous, *adj.* (produced from without, originating from or due to external cause) बहिर्जात
exogenous and endogenous variable, बाह्यजात व अंतर्जात चल
exogenous changes, बाह्यजात बदल (पु.अ.व.)
exogenous investment, बाह्यजात गुंतवणूक
exogenous variable, बहिर्जात चल
exotic, *adj.* विदेशी, बाह्यागत
expand, *v. t. & i.* विस्तार करणे, विस्तार होणे
expanding, *adj.* विस्तारी
expanse, *n.* विस्तार (पु.)
expansible, *adj.* विस्तार्य
expansion, *n.* १ विस्तार (पु.) २ प्रसार (पु.) ३ चलनविस्तार (पु.)
expansionist, *n.* विस्तारवादी (सा.)
expansionist policy, विस्तारवादी धोरण
expansion of currency, चलनविस्तार (पु.)
expansion of demand, मागणीचा विस्तार
expansion path, विस्तार पथ
expansive, *adj.* १ विस्तारी २ विस्तृत
expectations, *n.* अपेक्षा (स्त्री. अ. व.)
expeller, *n.* घाणा (पु.), बहिष्कारित्र (न.)
expenditure, *n.* १ (as, an outlay or the creation of liability, etc.) व्यय (पु.) २ (as, the act or process of expending) खर्च (पु.)
expenditure incidence, खर्च आपात
expenditure switching policy, व्यय अंतरण धोरण
expenditure tax, व्यय कर
expense, *n.* खर्च (पु.)
expense account, खर्च लेखा
expenses of production, उत्पादन खर्च
expensive, *adj.* १ महाग २ खर्चिक
expire, *v. t. & i.* अवसान होणे, संपणे
expired, *adj.* अवसन्न
expired loan, अवसन्न कर्ज
expiring, *adj.* अवसायी, संपणारा
expiry, *n.* समाप्ति (स्त्री.)
explain, *v. t. & i.* १ समजावून सांगणे, स्पष्ट करणे २ (to account for) स्पष्टीकरण देणे
explanation, *n.* स्पष्टीकरण (न.)
explanatory, *adj.* स्पष्टीकरणात्मक
explicable, *adj.* स्पष्ट करता येण्याजोगा, स्पष्टीकरण करता येण्याजोगा
explicit cost, उघड परिव्यय
explicit interest, स्पष्ट व्याज, सुव्यक्त व्याज
exploit, *v. t.* १ पिळवणूक करणे, शोषण करणे २ समुपयोग करणे
exploitation, *n.* १ (an unjust or improper use of another person for one's own profit *esp.* utilisation of the labour power of another person without giving him a just or equivalent return) पिळवणूक (स्त्री.) २ (utilisation or working of a natural resource, etc.) समुपयोग (पु.)
explosive oscillations, स्फोटक दोलने (न. अ. व.)
exponential function, *Maths.* घातफल (न.)
exponential series, e-श्रेणी, e-फल श्रेणी
export, *v. t.* निर्यात करणे
n. १ निर्यात (स्त्री.) २ (*usu. pl.*) निर्यात माल (पु.), निर्यात वस्तू (स्त्री. अ. व.)
exportable, *adj.* निर्याततयोग्य
exportable surplus, निर्याततयोग्य आधिक्य
exportation, *n.* निर्यात करणे (न.), निर्यात (स्त्री.)
export bill, निर्यात विपत्र

export bill credit scheme, निर्यात विपत्र पत योजना

export bounty, (*also* **bounties**) (premium paid by the state to encourage exports) निर्यात संवर्धक अर्थसहाय्य

export credit, (financial assistance to bridge gap between dispatch of exports and receipt of money) निर्यात सहाय्य

export duty, निर्यात शुल्क

export earnings, १ निर्यात अर्जन २ निर्यात कमाई

exported, *adj.* निर्यात केलेला

exported goods, निर्यात माल, निर्यात वस्तू (स्त्री. अ. व.)

exporter, *n.* निर्यातकर्ता (पु.)

exporting, *adj.* निर्यातक

exporting agent, निर्यात अभिकर्ता, निर्यात एजंट

exporting area, निर्यातक क्षेत्र

exporting country, निर्यातक देश

export licence, निर्यात अनुज्ञप्ति

export merchant, निर्यात वस्तुव्यापारी

export multiplier, निर्यात गुणक

export of capital, भांडवलाची निर्यात

export permit, निर्यात परवाना

export price, निर्यात किंमत

export priorities, निर्यात अग्रक्रम (पु. अ. व.)

export promotion scheme, निर्यात संवर्धन योजना

export quality control, निर्यात प्रत नियंत्रण

export quota, निर्यात कोटा, निर्यात वाटा

export quota permit, निर्यात कोटा परवाना

export specie point, सुवर्ण निर्यात बिंदु

export subsidy, निर्यात अर्थसहाय्य

export surplus, निर्यात आधिक्य

export tax, निर्यात कर

export trade, निर्यात व्यापार

exposition, *n.* (as, a trade exhibition) प्रदर्शन (न.)

ex post facto, (done, made or formulated after the fact and on the basis of current premises, conditions or knowledge) कार्योत्तर

ex post facto **sanction,** कार्योत्तर मंजुरी

ex post **investment,** (*also* **realised investment**) प्रत्यक्षीभूत गुंतवणूक

express, *adj.* (directly and distinctly stated or expressed, rather than implied or let to inference) १ सुव्यक्त २ स्पष्ट ३ असंदिग्ध, निःसंदिग्ध

adv. जलद, शीघ्र, द्रुत

v. t. १ व्यक्त करणे २ दर्शविणे

express warranty, सुव्यक्त प्राश्वासन

expropriation, *n.* स्वामित्वहरण (न.)

expropríetary tenant, गतस्वामित्व कूळ

ex-quay, *adv. & adj.* (goods sold on this condition must be taken charge of by the purchaser after they have been landed from the ship) नौधक्का स्वीकार्य

ex-quay goods, नौधक्का स्वीकार्य माल

ex-rights, *adv. & adj.* (it indicates that the price quoted for shares excludes any "rights") अधिकाररहित

ex-ship, *adv. & adj.* (a price quoted for goods at the port of arrival and excluding costs of unloading and deliverd to the purchaser's premises) जहाज–, जहाजी

ex-ship price, जहाजी किंमत

extend, *v. t. & i.* १ लांबवणे, लांबणे २ वाढवणे, वाढणे ३ विस्तार करणे, विस्तार होणे

extended bond, मुदतवाढ केलेले बंधपत्र, मुदत-वाढ केलेला रोखा

extensibility, *n.* विस्तारक्षमता (स्त्री.)
extensible, *adj.* विस्तारक्षम
extension, *n.* १ वाढ (स्त्री.) २ विस्तार (पु.) ३ व्याप्ति (स्त्री.)
extensive, *adj.* १ व्यापक २ विस्तृत
extensive agriculture, विस्तृत कृषि, विस्तारित कृषि
extensive cultivation, विस्तृत शेती, विस्तृत लागवड
extensive farming, विस्तृत शेती
extensively, *adv.* विस्तारपूर्वक
extensive margin, विस्तार सीमा
extensive margin of cultivation, विस्तृत शेतीची सीमा
exterior, *adj.* बाह्य, बहिःस्थ
n. बाह्यप्रदेश (पु.), बाहेरचा भाग (पु.)
external, *adj.* १ परराष्ट्र, परराष्ट्रीय, परदेशी २ बाह्य, बाहेरील
n. बाह्य प्रदेश (पु.), बाहेरचा भाग (पु.)
external bill, परदेशी विपत्र, परदेशी हुंडी
external communication, परराष्ट्र दळणवळण, बाह्य दळणवळण
external convertibility, (चलनाची) बाह्य परिवर्तनीयता
external cost, बाह्य परिव्यय
external debt = foreign loan = foreign debt = external loan
external deficit, परराष्ट्रीय देण्या-घेण्यातील तूट
external diseconomies, परिव्ययवर्धक बाह्य प्रतिकूलता
external economies, परिव्यय-ह्रासक बाह्य अनुकूलता
external effects, (*also* externalities or neighbourhood effects,) बाह्य परिणाम (पु. अ. व.)
externality, *n.* बाह्यता (स्त्री.)
external loan, (*also* foreign loan or foreign debt or external debt) (a loan that a government obtains by selling its securities in foreign country) विदेशी कर्ज, विदेशी ऋण
externally, *adv.* बाह्यता, बाहेरून
external migration, बहिर्गामी स्थलांतर
external trade = foreign trade
external value, विदेशी मूल्य, बाह्य मूल्य
extinction, *n.* विलोपन (न.), विलोप (पु.) *cf.* liquidation
extinction of liability, दायित्व विलोपन
extractive industries, निष्कर्षक उद्योग (पु. अ. व.)
extra marginal, सीमांतोत्तर, सीमांतबाह्य
extra marginal cultivation, सीमाबाह्य लागवड
extrapolate, *v. t.* बहिर्वेशन करणे
extrapolation, *n.* बहिर्वेशन (न.)
extreme climate, अतिविषम हवामान
extrinsic value, बाह्य मूल्य
ex-vouchers, *adv.* & *adj.* प्रमाणक रहित
ex-warehouse, *adv.* & *adj.* वखार–, वखारी
ex-warehouse price, वखारी किंमत

F

FAA, (*abbr.* of "free of all average") स. हा. स. मु. (सर्व हानि सरासरी मुक्त)
Fabian Socialism, फेबियन समाजवाद
fabricate, *v. t.* (वस्तु) निर्माण करणे
fabrication, *n.* (वस्तु) निर्मिति (स्त्री.)
face, *n.* (the inscribed or printed side of something; *broadly*, the side of something inscribed or printed on both sides

that can be considered the front as by reason of containing major matter) **दर्शनी बाजू** (स्त्री.)

face value, (the value indicated on the face of an instrument) **दर्शित मूल्य, दर्शनी मूल्य**

facility, *n.* १ **सुविधा** (स्त्री.), **सोय** (स्त्री.) २ **सौकर्य** (न.)

facsimile, *n* (an exact and detailed copy of something) **प्रतिरूप** (न.)
adj. **प्रतिरूप**

facsimile signature, (a signature produced by mechanical means but recognised as valid by law for many banking, financial and business transactions) **प्रतिरूप सही, प्रतिरूप स्वाक्षरी**

fact, *n* १ (something that has actual existence) **तथ्य** (न.) २ **वस्तुस्थिति** (स्त्री.) ३ **गोष्ट** (स्त्री.)

factor, *n.* १ (a person that acts or transacts business for another; an agent; a commercial agent) **अडत्या** (पु.) २ (something that contributes to the production of a result as an element, circumstance or an influence) **घटक** (पु.), **साधन** (न.), **कारक** (पु.) ३ **कारण** (न.) (as in : bull factor तेजीचे कारण)
primary factor प्राथमिक घटक, नैसर्गिक घटक
secondary factor दुय्यम घटक

factorage, *n.* **अडत** (स्त्री.)

factor analysis, घटक विश्लेषण

factor augmenting technical change, घटकवर्धी तंत्रबदल

factor cost, निव्वळ घटक परिव्यय

factor intensity, घटक घनता

factor market, घटक विपणी

factor price, घटक किंमत

factor price equalisation, घटक किंमत समानीकरण

factor price frontier, घटक किंमत परिसीमा

factor (intensity) **reversal, घटक** (घनता) **प्रत्यावर्तन**

factors of production = agents of production

factor-use subsidy, घटक प्रयोजनी अर्थसहाय्य

factory, *n.* **कारखाना** (पु.), **फॅक्टरी** (स्त्री.), **निर्माणी** (स्त्री.)

Factory Act, कारखाना अधिनियम

factory system, कारखाना पद्धति

factory wages, कारखान्यातील मजुरी

facultative, *adj.* १ (involving permission rather than compulsion) **अनुज्ञेय** २ (as, optional) **वैकल्पिक**

facultative endorsement, वैकल्पिक पृष्ठांकन

faculty, *n.* १ (physical capability or power) **सहजशक्ति** (स्त्री.), **शक्ति** (स्त्री.) २ **विद्याशाखा** (स्त्री.) ३ (members of a profession) **निकाय** (पु.) (as in : faculty of actuaries विमागणिती निकाय)

faculty theory of taxation = "ability-to-pay" theory of taxation

fair, *adj.* १ **उचित, रास्त, ठीक**
cf. equitable समन्यायी, समन्याय-
just न्याय्य
reasonable वाजवी
२ (legible, distinct) **स्वच्छ** ३ (free from rain) **कोरडा, उघाडीचा** ४ **न्याय्य, निःपक्ष** ५ **पक्का**
n. १ (a gathering of buyers and sellers at a fixed time for purposes of trade) **जत्रा** (स्त्री.) २ (competitive exhibition with prices for excellence) **प्रदर्शन** (न.)

fair average quality, सरासरी चांगला दर्जा

fair cash book, पक्की रोकडवही

fair competition, उचित स्पर्धा, न्याय्य स्पर्धा
fair copy, स्वच्छ प्रत
fair-dealing, *n.* सरळ व्यवहार (पु.)
fair ledger, पक्की खातेवही
fairly, *adv.* साधारणपणे, योग्यप्रकारे, उचित रीतीने
fair price, रास्त किंमत
fair price shop, रास्त भावाचे दुकान
fair rent, १ रास्त खंड २ रास्त भाटक
fair selling price, रास्त विक्री किंमत
fair trade, १ (trade legally carried on) वैध व्यापार २ (trade under conditions of reciprocity) परस्परानुकूल व्यापार
fair trade practices, परस्परानुकूल व्यापार प्रथा
fair wages, न्याय्य वेतन, वाजवी वेतन
fair wear and tear, (a term used to cover the normal depreciation over a period of some form of property, repairs necessitated as a result of this not being covered by insurance) रास्त झीज-तूट
fall, *v. i.* १ पडणे २ उतरणे, घसरणे
n. पतन (न.), पात (पु.)
cf. contraction संकोच
depreciation भावउतार, मूल्यऱ्हास
depression मंदी
drop खाली येणे
regression अल्पकालीन मंदी
slump मंदीची तीव्र लाट
fallacy, *n.* तर्कदोष (पु.)
fall-back-pay = attendance money
fallow, *adj.* पडित
fallow land, पडित भूमि, पड जमीन
false, *adj.* १ खोटा २ भ्रामक, मिथ्या
false document, खोटा दस्तऐवज
false entry, खोटी नोंद
false fruit, फसवे फळ
family allowance, कुटुंब भत्ता, परिवार भत्ता
family budget, कौटुंबिक अर्थसंकल्प, कौटुंबिक खर्चवेच
family farm, कौटुंबिक शेत
family furnished resources, कुटुंबदत्त साधन-सामग्री
family income, १ कौटुंबिक उत्पन्न २ कौटुंबिक आय
family planning, कुटुंब नियोजन
family size, कुटुंबाचे आकारमान
famine, *n.* दुष्काळ (पु.), दुर्भिक्ष्य (न.)
famine relief, दुष्काळ निवारण
famine relief work, दुष्काळ निवारण कार्य
fare, *n.* प्रवास भाडे (न.), वाहन भाडे (न.)
farm, *n.* १ शेत (न.) २ कृषिक्षेत्र (न.) ३ क्षेत्र (न.)
v. t. & i. १ शेती करणे २ (to grant or receive the revenues of for a fixed sum) मक्त्याने देणे, मक्त्याने घेणे ३ (to rent to or from) खंडाने देणे, खंडाने घेणे
farm appraisal, १ कृषिक्षेत्र मूल्यन २ क्षेत्र मूल्यन ३ शेताचे मूल्यन
farm costing, कृषि परिव्ययांकन
farm economy, १ कृषिक्षेत्रविषयक अर्थशास्त्र २ क्षेत्रविषयक अर्थशास्त्र
farmer, *n.* शेतकरी (पु.), किसान (पु.)
farm finance, शेती वित्तव्यवस्था
farm forestry, क्षेत्रीय वनशास्त्र
farm furnished resources, क्षेत्रदत्त साधन-सामग्री
farm hand, शेतमजूर (पु.)
farming, *n.* १ शेती (स्त्री.) २ शेती करणे (न.)
capitalistic farming भांडवलशाही शेती
collective farming सामूहिक शेती, सामूदायिक शेती
co-operative farming सहकारी शेती
corporate farming निगम शेती

diversified farming विविधीकृत शेती
dry farming निर्जल शेती, कोरडवाहू शेती
estate farming परिसर शेती
intensive farming सघन शेती
joint stock farming (corporate) संयुक्त-भांडवल शेती
part-time farming अंशकालिक शेती
State farming सरकारी शेती
wet farming = irrigated farming ओलिताची शेती

farming of taxes, (a method of tax collection whereby in return for fixed sum paid to the state, the tax-gatherer has the privilege of collecting taxes from the people, etc.) करवसुली मक्त्याने देणे, करवसुलीचा मक्ता देणे, करवसुलीचा मक्ता

farm management, १ शेत व्यवस्थापन २ क्षेत्र व्यवस्थापन

farm map, १ क्षेत्रीय नकाशा २ कृषिक्षेत्राचा नकाशा

farm procedure, शेती कार्यपद्धति

farm produce service, क्षेत्र सेवा

farm size, शेत आकार

farmstead, *n.* शेतवाडी (स्त्री.)

farmyard manure, १ शेतखत (न.) २ शेणखत (न.)

FAS, (*abbr.* of free alongside ship) जहाजापर्यंत निःशुल्क

fatigue allowance, शीण भत्ता

favourable, *adj.* अनुकूल

favourable balance of payments=active balance of payments

favourable balance of trade, अनुकूल व्यापार शेष

favourable exchange rate=favourable rate of exchange, १ अनुकूल विनिमय दर २ अनुकूल विदेशी चलन दर

feasibility, *n* शक्यता (स्त्री.), सुसाध्यता (स्त्री.)

feasibility report, सुसाध्यता अहवाल

feasible, *adj.* शक्य, सुसाध्य

fecundity, *n.* १ बहुप्रसवता (स्त्री.) २ सुफलता (स्त्री.)

fecundity rate, गर्भधारणक्षमता दर

federal, *adj.* संघीय, संघ–

federal bank, संघीय बँक, फेडरल बँक

federal finance, संघीय वित्तव्यवस्था

Federal Funds Market, अमेरिकेतील अल्पमुदती नाणेबाजार

federal reserve system, संघीय निधि पद्धति

federation, *n.* १ (a federal unoin) संघ (पु.) २ (as, a federation of unions) महासंघ (पु.)

fee, *n.* शुल्क (न.), फी (स्त्री.) *cf.* salary

feed back, *n.* प्रतिपोषण (न.), प्रतिसंभरण (न.)

felishism of commodities, अर्थवस्तू सोस

felt needs, जाणवणाऱ्या गरजा

female labour, स्त्री-कामगार (स्त्री.), स्त्री-श्रमिक (स्त्री.)

fertile, *adj.* सुपिक

fertiliser, *n.* रासायनिक खत (न.)

fertility, *n.* १ (of a soil) सुपीकता (स्त्री.) २ जननक्षमता (स्त्री.), (as, in human fertility) प्रसवशक्ति (स्त्री.)

fertility exhaustion, सुपीकता परिक्षय

fertility index, सुपीकता निर्देशांक

fertility rate, (the number of births per thousand women of child-bearing age) जननक्षमता प्रमाण, प्रसव दर, फलन दर

feudal, *adj.* सरंजामी, सरंजाम–

feudalism, *n.* सरंजामशाही (स्त्री.)

feudalistic production, सरंजामशाही उत्पादन

feudal system, सरंजामी पद्धति

feudatory, *adj.* सरंजामी

FGA, (*abbr.* of free of general average) सा. हा. स. मु. (सामान्यीकृत हानि सरासरी मुक्त)

fiat money, आदिष्ट पैसा
fibre, *n.* तंतु (पु.)
fibre board, तंतु पटल
fibre crop, तंतु पीक
fictitious, *adj.* १ (not real) अवास्तविक २ (assumed) कल्पित ३ (false) खोटा, नकली, बनावट
fictitious account, बनावट लेखा
fictitious assets, १ खोटी मत्ता २ काल्पनिक मत्ता
fictitious payee, खोटा आदाता
fidelity, *n.* १ एकनिष्ठा (स्त्री.) २ इमान (न.) ३ विश्वासार्हता (स्त्री.)
fidelity bond, (a bond or the form of contract for indemnifying an employer against financial loss due to dishonesty of an employee) निष्ठा बंध, निष्ठा बंधपत्र
fidelity insurance = fidelity guarantee, (insurance against loss by reason of dishonesty or non-performance of an employee of the insured) इमान विमा
fiduciary, *adj.* विश्वासाश्रित
fiduciary issue, विश्वासाश्रित प्रचालन
fiduciary loan, विश्वासाश्रित कर्ज
fiduciary notes = fiduciary paper-money, विश्वासाश्रित नोटा (स्त्री. अ. व.), विश्वासाश्रित कागदी पैसा
fiduciary system, विश्वासाश्रित पद्धति
field, *n.* १ क्षेत्र (न.) २ शेत (न.) ३ स्थान (न.)
field crop, १ क्षेत्र पीक २ शेत पीक
field study, क्षेत्र अभ्यास
field test, क्षेत्रीय चाचणी
field trial, क्षेत्र प्रयोग
field-work, *n.* क्षेत्र कार्य (न.)
field-worker, *n.* क्षेत्र कार्यकर्ता (पु.)
FIFO, (*abbr.* of "first in first out") पू. आ. प्र. ग. (पूर्व आगत, प्रथम गत)
figure, *n.* १ आकृति (स्त्री.) २ आकडा (पु.) *v. t. & i.* १ चित्रित करणे २ आकडे टाकणे, आकडे भरणे ३ लक्षणीय होणे
filler, *n.* १ भरण (न.), भराव (पु.) २ पूरक (पु.)
final, *adj.* १ अंतिम २ पक्का ३ (as in, series of economic increment) अंतिक
final accounts, अंतिम लेखे (पु. अ. व.)
final call account, अंतिम मागणी लेखा
final call money, अंतिम मागणीचे पैसे
final call register, अंतिम मागणी नोंदवही
final goods, अंतिम निर्मित वस्तू
final product, (*also* **finished product**) तयार वस्तु
final products, अंतिम उत्पादिते (न. अ. व.)
final utility, अंतिम उपयोगिता (जेव्हन्स)
finance, *n.* १ (the management or use of funds by a government, business or individual) वित्तव्यवस्था (स्त्री.) २ (in *pl.*—the pecuniary affairs or resources of a state, company or individual) वित्तीय साधने (न. अ. व.), वित्तव्यवस्था (स्त्री.)
v. t. & i. (to raise or provide funds or capital for; to secure needed funds or capital) वित्तव्यवस्था करणे, भांडवल पुरवणे, वित्तव्यवस्था करून घेणे भांडवल उपलब्ध करून घेणे
adj. वित्त–
Finance Act, वित्त अधिनियम
finance bill, (a bill of exchange drawn usu. by one bank or another bank; *also* a bill of exchange drawn as a means of borrowing and not to finance a trade transaction) वित्त विपत्र
Finance Bill, (Legislature Act to provide the necessary funds for the public treasury) वित्त विधेयक

Finance Corporation, **वित्त निगम, वित्त महामंडळ**

financial, *adj.* **वित्तीय, वित्त—**

cf. fiscal राजकोषीय

monetary द्रव्यसंबंधी, द्रव्यविषयक

pecuniary धनविषयक, पैशाचा

financial adviser, वित्त सल्लागार

financial assets, वित्तीय मत्ता

financial burden, वित्तीय भार

financial capital, वित्तीय भांडवल

financial commitment, वित्तीय बांधीलकी

financial control, वित्तीय नियंत्रण

financial crisis, वित्तीय संकट, वित्तीय अरिष्ट, वित्तीय गंडांतर

financial diseconomies, वित्तीय परिव्ययवर्धक प्रतिकूलता

financial economies, वित्तीय परिव्यय-ह्रासक अनुकूलता

financial feasibility, वित्तीय सुसाध्यता

financial institution, वित्त संस्था, वित्तीय संस्था

financial intermediary, वित्तीय मध्यस्थ

financial planning, वित्तीय नियोजन

financial policy, वित्तीय धोरण

financial powers, वित्तीय अधिकार (पु. अ. व.)

financial procedure, वित्तीय प्रक्रिया, वित्तीय कार्यपद्धति

financial year, वित्तीय वर्ष, वित्त वर्ष

financier, *n.* **वित्तदाता** (पु.), **भांडवल पुरवणारा** (पु.)

financing, *n.* **वित्तव्यवस्था करणे** (न.), **भांडवल पुरवणे** (न.)

adj. **वित्तदायी**

financing agency, वित्तदायी संस्था

financing partner, वित्तदायी भागीदार

fine, *n.* **दंड** (पु.)

adj. **१ उत्कृष्ट, उत्तम २ बारीक, सूक्ष्म ३** (having a stated proportion of pure metal in the composition of) **शुद्ध**

fineness, *n.* **१ सूक्ष्मता** (स्त्री.) **२ शुद्धता** (स्त्री.)

fine tuning of economies, अर्थव्यवस्थेला जवारी

finished, *adv.* (ready for packing, shipment or sale;–used of materials or goods) **तयार, सिद्ध**

finished goods, तयार माल (पु.), **तयार वस्तू** (स्त्री. अ. व.)

finished product = final product

finite series, सांत श्रेणी

fire-insurance, *n.* **आगविमा** (पु.)

fire-policy, *n.* **आगविमा पत्र** (न.)

fireproof, *adj.* **अग्निरोधक**

fire risk, आग जोखीम

firm, *n.* (a business unit formed for the purpose of carrying on some kind of economic activity) **व्यवसाय संस्था** (स्त्री.)

cf. business house व्यवसाय गृह

corporation महामंडळ, निगम, कॉर्पोरेशन

enterprise साहसी उपक्रम, उपक्रम

joint stock company संयुक्त भांडवल कंपनी, संयुक्त मालकीची संस्था

partnership भागीदारी मालकी संस्था

proprietary concern १ मालकी संस्था २ वैयक्तिक मालकीची संस्था

sole trading concern एकल मालकी संस्था

undertaking उपक्रम

firmanjog hundi, (same as namjog hundi) **फर्मानजोग हुंडी**

firm market, स्थिर बाजार

first-best policy, प्रथमोत्तम धोरण

first-class paper, उत्तम धनपत्र

"first in, first out", (*abbr.* **FIFO**) **पूर्व आगत, प्रथम गत** (पू. आ. प्र. ग.)

first of exchange, (when a bill of exchange is used as a means of payment in foreign trade, three copies are required, these

being known respectively as the first, second and third of exchange) विपत्र प्रथमक

fiscal, *adj.* १ राजकोषीय *cf.* financial, फडणिशी २ कोष

fiscal autonomy, राजकोषीय स्वायत्तता

fiscal control, राजकोषीय नियंत्रण

fiscal discipline, राजकोषीय शिस्त, फडणिशी शिस्त

fiscal effort, राजकोषीय प्रयत्न, फडणिशी प्रयत्न

fiscal operation, राजकोषीय व्यवहार

fiscal policy, राजकोषीय धोरण

fiscal residue, कोषशेष (पु.)

fiscal system, राजकोषीय पद्धति

Fisher's equation, फिशरचे समीकरण

fishery, *n.* १ मत्स्यक्षेत्र (न.) २ मत्स्य-व्यवसाय (पु.) ३ मच्छिमारी (स्त्री.), मासेमारी (स्त्री.)

fish manure, मासळी खत

fish meal, मत्स्यचूर्ण (न.)

fish oil, मत्स्य तेल

fish seed, मत्स्य बीज

fit, *v. t.* अन्वायोजन करणे

fitted, *adj* अन्वायोजित

fittings, *n. pl.* जोडणी कामे (न.अ.व.), फिटिंग (न. अ. व.)

five year plan, पंचवार्षिक योजना

fix, *v. t. & i.* १ ठरवणे, ठरवून देणे, निश्चित करणे २ घट्ट बसवणे ३ स्थिरावणे

fixation, *n.* ठरवून देणे (न.), निश्चिति (स्त्री.)

fixed, *adj.* १ निश्चित, नियत *cf.* constant, मुदतबंद २ (not subject to change or fluctuations) स्थिर *cf.* constant ३ ठराविक

fixed assets, (tangible assets as land, buildings, machinery, etc. of a permanent or long-term nature) स्थिर मत्ता

fixed capital, (capital that is durable in character as buildings and machinery, etc. and can be used over an extended period of time without replacement) स्थिर भांडवल

fixed charge, १ स्थिर भार २ (a recurring expense such as rent, insurance, depreciation, etc. that is constant and does not fluctuate with business volume) स्थिर आकार

fixed cost = supplimentary cost = overhead cost

fixed deposit, नियत ठेव, मुदतबंद ठेव

fixed deposit account, नियत ठेव खाते

fixed exchange, (a system of foreign exchange that quotes the value of a foreign unit of currency in terms of money of the home country) (*also* called **direct exchange**) स्थिर विदेशी चलन विनिमय

fixed exchange rate, स्थिर विदेशी चलन दर

fixed fiduciary issue method, नियत विश्वासाश्रित प्रचालन पद्धति

fixed fiduciary reserve, स्थिर विश्वासाश्रित राखीव निधि

fixed instalment method, नियत हप्ता पद्धति

fixed period, नियतावधि (पु.), नियत कालावधि

fixed price, ठराविक किंमत

fixed price market, अनन्य किंमत बाजार

fixed production coefficient, नियत उत्पादन गुणांक

fixture, *n.* १ पक्की बसवलेली वस्तु (स्त्री.) २ खिळण (स्त्री.), फिक्श्चर (न.)

flat, *adj.* सरसकट

flat cost, (the part of the cost representing direct outlay for labour and material) सरसकट परिव्यय

flat rate, सरसकट दर

flat-rate tax, सरसकट दराने असलेला कर
flat yield, सरसकट उत्पन्न
flexibility, *n.* लवचिकपणा (पु.), नम्यता (स्त्री.)
flexibility of formula, सूत्र नम्यता
flexibility of price, (a feature of perfect competition and the perfect market, changes the condition of supply or demand affecting the equilibrium price of a commodity) किंमतीची नम्यता
flexible, *adj.* नम्य
flexible exchange rate, १ नम्य विनिमय दर २ नम्य विदेशी चलन दर
flexible price market, नम्य किंमत बाजार
flexible trust, नम्य न्यास
flight, *n.* पलायन (न.)
flight of capital = Capital flight
float, *v. t.* १ (to establish as a company or enterprise; to offer an issue of stocks or bonds for sale in order to raise capital) उभारणे २ तरंगणे, तरंगता ठेवणे
floatation, *n.* उभारणी (स्त्री.)
floatation of a company, कंपनीची उभारणी
floater, *n.* १ (first-class bearer securities) चल प्रतिभूति (स्त्री.) २ चल विमापत्र (न.)
floating, *adj.* (of funds or capital, etc. –not presently committed or invested) तरता, (of a debt, policy etc. –short-term and usu. not funded) चल
floating assets, तरती मत्ता
floating capital, तरते भांडवल
floating charge, तरता प्रभार, तरता भार
floating debt, चल ऋण, तरते ऋण
floating exchange rate, तरता विनिमय दर
floating fire-policy, चल आग-विमापत्र
floating peg, (*also* **moving peg**) चल कील
floating policy, १ (a sort of marine insurance policy) चल नौविमापत्र २ चल विमापत्र
floating rate = free exchange rate
flood control, पूर नियंत्रण
flood irrigation, पटपाणी (न.), पट ओलित
floor price = bottom price = minimum price
floriculture, *n.* पुष्पसंवर्धन (न.)
flow, *n.* प्रवाह (पु.), ओघ (पु.)
v. t. प्रवाहित होणे, ओघ वाहणे, वाहणे
flow analysis, प्रवाह विश्लेषण
flow concept, प्रवहण संकल्पना
flow equilibrium, प्रवाही समतोल
flow of fund, (*also* **money flow**) मुद्रा प्रवाह, निधि प्रवाह
flow of fund accounting, मुद्रा प्रवाह लेखांकन
flow production = mass production
flow variable, प्रवाही चल
fluctuate, *v. t.* १ चढउतार होणे, कमीजास्त होणे २ अस्थिर असणे, दोलायमान होणे
fluctuating, *adj.* १ चढउतार होणारा, कमीजास्त होणारा, चढउतारी २ अस्थिर, दोलायमान
fluctuating assets, कमीजास्त होणारी मत्ता
fluctuating exchange rate, १ चढउतारी विदेशी चलन दर २ अस्थिर विदेशी चलन दर
fluctuating income, चढउतारी उत्पन्न
fluctuating price, चढउतारी किंमत
fluctuation, *n.* चढउतार (पु.)
fluid, *adj.* प्रवाही
fluid capital, प्रवाही भांडवल
fluid resources, प्रवाही साधनसंपत्ति
FOB, (*abbr.* of **free on board**) ज. ख. मु. (जहाज खर्च मुक्त)
FOB price, (*abbr.* of **free on board price**) ज. ख. मु. किंमत (जहाज खर्च मुक्त किंमत)
focussed interview, केंद्रित मुलाखत

folder, *n.* मोडपत्रक (न.)
foliage, *n.* पर्णसंभार (पु.)
folio, *n.* पृष्ठ (न.), पान (न.)
folk society, लोक समाज
follow-up letter, पाठपुरावा पत्र
food, *n.* अन्न (न.), खाद्य (न.)
food constituent, अन्न घटक
food crops, अन्न पिके (न. अ. व.)
food nutrient, अन्न पोषक
food preservation, अन्न टिकवणे
food value, आहार मूल्य
FOR, (*abbr.* of free on rail) रे. ख. मु. (रेल्वे खर्च मुक्त)
forage, *n.* वैरण (स्त्री.), ओला चारा (पु.), ओली वैरण (स्त्री.)
forage crop, चराऊ पीक
forced labour, वेठ (स्त्री.), बिगार (स्त्री.)
forced savings, (*also* involuntary savings) सक्तीची बचत
foreclosure, *n.* (the process by which a mortgagor is compelled to forfeit his right to redeem the mortgage) पुरोबंध (पु.)
foreign, *adj.* १ परराष्ट्रीय, परराष्ट्र– , विदेशी, विदेश– २ बाह्य
foreign assets, विदेशी मत्ता
foreign bank-notes, विदेशी बँक नोट
foreign bill, (*also* foreign bill of exchange *or* long draft) विदेशी विपत्र, विदेशी हुंडी
foreign capital, विदेशी भांडवल
foreign currency, विदेशी चलन
foreign debt = external debt = foreign loan = external loan
foreign domiciled security, विदेशी स्थान-निर्दिष्ट रोखा, विदेश देय रोखा
foreign exchange, १ (as, foreign currency) विदेशी चलन २ विदेशी विनिमय ३ हुंडणावळ (स्त्री.)
foreign exchange assets, विदेशी चलन मत्ता
foreign exchange ban = exchange ban
foreign exchange broker, विदेशी चलन दलाल
foreign exchange crisis, विदेशी चलन अरिष्ट, विदेशी चलन गंडांतर
foreign exchange liabilities, विदेशी चलन दायित्वे (न. अ. व.)
foreign exchange market, विदेशी चलन बाजार
foreign exchange reserve, विदेशी चलन निधि
foreign investment, विदेशी गुंतवणूक
foreign loan=foreign debt=external debt=external loan
foreign public debt, विदेशी लोक ऋण
foreign remittance, विदेशी वित्तप्रेषण
foreign trade, (*also* external trade) विदेशी व्यापार
foreign trade multiplier, विदेशी व्यापार गुणक
forest, *n.* वन (न.), रान (न.), अरण्य (न.)
forestation, *n.* वनरोपण (न.)
forestry, *n.* वनशास्त्र (न.)
forfeit, *v. t. & i.* १ जप्त करणे, जमा होणे २ (as, claims, rights, etc.) गमावणे
forfeited, *adj.* १ जप्त केलेला, जप्त झालेला २ गमावलेला
forfeiture, *n.* १ जप्ती (स्त्री.), जप्त करणे (न.) २ गमावणी (स्त्री.)
forfeiture of shares, भाग जप्ती, भाग जप्त करणे
forge, *v. t. & i.* १ बनावट करणे २ बनवणे ३ (usu. with ahead) पुढे सरणे
forged, *adj.* बनावट
forged acceptance, बनावट स्वीकृति
forged note, बनावट नोट
forged transfer, बनावट हस्तांतरण
FOR invoice, रे. ख. मु. बीजक (रेल्वे खर्च मुक्त बीजक)

form, *n.* १ **नमुना** (पु.), **प्रपत्र** (न.) २ **रूप** (न.), **आकार** (पु.) *cf.* pattern ३ (as, kind) **प्रकार** (पु.) ४ (as, form and content) **आकार** (पु.)
v. t. & i. १ **बनवणे** २ **घडवणे, आकार देणे**
formal, *adj.* १ **औपचारिक** २ **रीतसर** ३ **आकारिक**
formal incidence, दर्शनी आपात
formality, *n.* **औपचारिकता** (स्त्री.), **औपचारिकपणा** (पु.)
formally, *adj.* १ **औपचारिकपणे** २ **रीतसरपणे**
formal tax, करभार (पु.)
formation, *n.* १ (as, of capital, etc.) **निर्मिति** (स्त्री.) २ **रचना** (स्त्री.), **घडण** (स्त्री.)
formation of a company = incorportion of a company
form of balance-sheet, ताळेबंदाचा नमुना
forms of capital, भांडवलाचे प्रकार
formula, *n.* **सूत्र** (न.)
form utility, रूप उपयोगिता
FOR price, (free on rail price) **रे. ख. मु. किंमत** (रेल्वे खर्च मुक्त किंमत)
for value received, प्राप्त मूल्यार्थ
forward, *adj.* १ (relating to, or for the future) **भावी** (relating to or for future delivery) २ **वायद्याचा, वायदा** ३ **अग्र-** ४ **आगाऊ**
adv. **पुढे**
v. t. (as, to send forward) **अग्रेषित करणे, पुढे पाठवणे**
forward business, वायद्याचा धंदा
forward contract, भावी संविदा, वायदा करार, वायदा संविदा
forward delivery, भावी पोचवणी
forwarded, *adj.* **पुढे पाठवलेला, अग्रेषित**
forward exchange, वायदा विदेशी चलन
forward exchange rate, वायदा विदेशी चलन दर
forward foreign exchange, वायदा विदेशी चलन
forwarding, *n.* **अग्रेषण** (न.)
adj. **अग्रेषण**
forwarding agent, अग्रेषण अभिकर्ता
forwarding section, अग्रेषण विभाग
forward integration, (this occurs when a firm amalgamates with a business which markets its products) **अग्र उद्योग एकीकरण**
forward linkage, पुढचा दुवा, पुरोनुबंधन (न.)
forward market, (*also* **future market**) **वायदा बाजार**
forward price, वायदा किंमत
forward shifting, पुरस्सरण (न.)
forward shifting of a tax, कराचे पुरस्सरण
forward shipping order, आगाऊ नौभरण आदेश
foul, *adj.* **दुषित, सदोष** (as in : foul bill of lading सदोष भरणपत्र)
foundation seed, पायाभूत बियाणे
founders' shares, (stock issued to the organisers of a public company or corporation and carrying certian privileges) **संस्थापक भाग** (पु. अ. व.)
FPA, (*abbr.* **of free of particular average**) **आं.हा.स.मु.** (आंशिक हानि सरासरी मुक्त)
fragile, *adj.* **भंगुर**
fragment, *n.* **खंड** (पु.), **तुकडा** (पु.)
fragmentation, *n.* **विखंडन** (न.), **तुकडे पाडणे** (न.), **क्षेत्र विकिरण** (न.), **अपखंडन** (न.), **उडत वाटणी** (स्त्री.)
fragmentation of holdings, चकबंदी (स्त्री.), **धारण जमिनींचे तुकडे पाडणे**
frame, *n.* **चौकट** (स्त्री.)
franc, *n.* **फ्रॅन्क** (पु.)

franchise, *n.* १ मताधिकार (पु.) २ कौल अधिकार (पु.) ३ कौलनामा (पु.)

franco, *adj.* (delivered free-it is the price quotation which includes not only the cost of commodity but also insurance, freight and all delivery charges to the importers' warehouse) खर्चवेचासहित (परिव्यय, विमा, वाहनावळ यासहित)

franco invoice, खर्चवेचासहित बीजक

franco price, खर्चवेचासहित किंमत

frank, *v. t.* अंकन करणे

franked income=franked investment income, पृथक रक्षित आय

franking machine, अंकन यंत्र

fraternity, *n.* बंधुता (स्त्री.), बंधुभाव (पु.), भ्रातृत्व (न.)

fraud, *n.* कपट (न.), लबाडी (स्त्री.)

free, *adj.* १ (not subject to a particular ruling, authority or obligation; having no trade restrictions; open for commercial purposes to everyone, etc.) मुक्त, खुला २ (not bound; not subject to government regulation; not subject to restriction or official control) अबाध, अनिर्बन्ध (exempt from liability to duty, tax or toll; not charging or costing anything) विनामूल्य, मोफत, निःशुल्क

free alongside ship, (*also* **free alongside vessel**) (with delivery at the side of the ship free of charges, the buyer's liability then beginning) जहाजापर्यंत निःशुल्क

free banking, मुक्त अधिकोषण, मुक्त बँक व्यवसाय, अल्पनियंत्रित अधिकोषण, अल्पनियंत्रित बँक व्यवसाय

free capital, मुक्त भांडवल

free coinage, १ अनिर्बन्ध नाणेपद्धति २ मुक्त टंकन

free competition, खुली स्पर्धा, मुक्त स्पर्धा

free delivery, विनामूल्य पोचवणी, मोफत पोचवणी, विनामूल्य बटवडा, निःशुल्क बटवडा

freedom, *n.* स्वातंत्र्य (न.)

freedom of choice, १ निवड स्वातंत्र्य २ पसंती स्वातंत्र्य

free economy, अबाध अर्थव्यवस्था, अनिर्बन्ध अर्थव्यवस्था

free enterprise, मुक्त उपक्रम

free exchange rate, (*also* **floating rate**) मुक्त विनिमय दर, मुक्त विदेशी चलन दर

free export zone, मुक्त निर्यात क्षेत्र

free goods, (as contrast with economic goods) १ मुक्त माल, मुक्त वस्तू (स्त्री. अ. व.) २ निःशुल्क माल, निःशुल्क वस्तू (स्त्री. अ. व.)

free list, सीमाशुल्कमुक्त वस्तुसूची

free market, मुक्त बाजार, मुक्त विपणी

free of all average, सर्व हानि सरासरी मुक्त

free of general average, (*abbr.* **FGA**) सामान्यीकृत हानि सरासरी मुक्त (सा. हा. स. मु.)

free of particular average, आंशिक हानि सरासरी मुक्त

free on board, (*abbr.* **FOB**) जहाज खर्च मुक्त

free on board price, (*abbr.* **FOB Price**) जहाज खर्च मुक्त किंमत

free on rail, (*abbr.* **FOR**) रेल्वे खर्च मुक्त

free on rail price, (*abbr.* **FOB Price**) रेल्वे खर्च मुक्त किंमत

free port, खुले बंदर

free reserves, मुक्त राखीव निधि

free trade, १ अनिर्बन्ध व्यापार २ खुला व्यापार, मुक्त व्यापार

free trade area, मुक्त व्यापार क्षेत्र

freeze, *v. t. & i.* (as freezing of assets, wages, etc.) गोठवणे

freezing, *n.* गोठवणे (न.)

free zone, १ (as area within which goods may be received and stored without payment of duty) कर मुक्त क्षेत्र २ मुक्त क्षेत्र
freight, *n.* १ वाहतूक आकार (पु.), वाहणावळ (स्त्री.) २ जहाजात, विमानात, वाहनात वगैरे भरलेला माल (पु.)
freight charges, १ वाहतूक खर्च २ वाहतूक आकार
freight insurance, (the insurance for indemnifying the policy-holder against the loss of *freight money* if the ship owner cannot complete his contract of carriage because of unavoidable peril) वाहतूक आकार विमा
freight note, वाहणावळ चिठ्ठी
frequency, *n.* वारंवारता (स्त्री.)
frequency curve, वारंवारता वक्र
frequency distribution, वारंवारता वितरण
frequency polygon, वारंवारता बहुभुज
frequency table, वारंवारता सारणी, वारंवारता तक्ता
frictional unemployment, घर्षणजन्य बेकारी, संघर्षजन्य बेकारी
fringe benefits, आनुषंगी लाभ
frozen, *adj.* गोठवलेला
frozen assets, गोठवलेली मत्ता
frugality, *n.* मितव्यय (पु.)
fruit crop, फळबाग पीक
frustrate, *v. t.* विफल करणे
frustrated, *adj.* १ विफल २ (delayed in or prevented from being shipped for any reason used of cargo, goods, etc.) विलंबित
frustrated cargo, विलंबित नौभार
frustrated savings, विफल बचत
full bodied money, (*also* standard money) पूर्ण मूल्य पैसा, पूर्णांश पैसा
full cost price, पूर्ण परिव्यय किंमत
full cost pricing, पूर्ण परिव्यय किंमत निर्धारण
full cost principle, पूर्ण परिव्यय तत्त्व
full employment, १ पूर्ण सेवायोजन, पूर्ण रोजगार २ (of labour) पूर्ण रोजगारी ३ (of resources) पूर्ण वापर
full employment output, पूर्ण रोजगारी उत्पादन
full line forcing, इतर वस्तूंची खरेदी लादणे
full loss offset, पूर्ण हानि प्रतितोल
fully paid, पूर्ण दत्त
fully paid shares, पूर्ण भरणा केलेले भाग
function, *n.* १ कार्य (न.), कर्तव्य (न.) २ *Math.* फल (न.), अनुवर्त (न.)
v. i. कार्य चालू असणे, कार्य करणे
functional, *adj.* कार्यात्मक, कार्यासंबंधी
functional finance, प्रयोजनलक्ष्यी वित्तव्यवस्था, कार्यात्मक वित्तव्यवस्था
functional planning, कार्यात्मक नियोजन
functioning, *adj.* कार्यशील, कार्यानुवर्तन
function of money, पैशाचे कार्य
function with a leag, पाश्चायनयुक्त फल, पाश्चायनयुक्त अनुवर्त
fund, *n.* १ निधि (पु.) २ (in *pl.* gilt-edged or government securities usu. used with *the*, as, the funds) उत्तम रोखे (पु.अ.व.)
alloted fund नियत निधि
benevolent fund लोकहितैषी निधि, हितकारी निधि
bonus fund बोनस निधि, अधिलाभांश निधि
borrowed fund उधार निधि
capital reserve fund भांडवली राखीव निधि
chit fund चिठ्ठी निधि
closed fund संवृत निधि
debenture redemption fund ऋणपत्र विमोचन निधि
depreciation fund घसारा निधि
discount sinking fund बट्टा ऋणनिवारण निधि

dividend equalisation fund लाभांश समानीकरण निधि
insurance fund विमा निधि
International Monetary Fund आंतर-राष्ट्रीय नाणे निधि, आंतरराष्ट्रीय चलन निधि
investment fluctuation fund गुंतवणूक चढउतार निधि
life fund आजीव निधि
rectification fund शोधन निधि, चूक दुरुस्ती निधि
reserve fund राखीव निधि
revenue reserve fund महसुली राखीव निधि
sinking fund ऋणनिवारण निधि
small savings fund अल्पबचत निधि

fundamental, *adj.* मूलभूत
fundamental disequilibrium, मूलभूत असमतोल
fundamental equilibrium, मूलभूत समतोल
fundamental rights, मूलभूत अधिकार (पु. अ. व.)
fundamentals, *n. pl.* मूलभूत तत्वे (न.अ.व.)
funded debt, १ निधिगत राजऋण २ निधिगत ऋण
funded income, निधिगत आय, निधिगत प्राप्ति
fund holdings, निधि धारण
funding, *n.* निधीकरण (न.)
funding loan, निधीकरण कर्ज
funding of public debt, सरकारी ऋणाचे निधीकरण
funding operations, निधीकरण व्यवहार
fungicide, *n.* कवकनाशक (न.), बुरशीनाशक (न.)
furniture, *n.* फर्निचर (न.), उपस्कर (न.)
furniture and fixtures account, फर्निचर व फिक्श्चर लेखा
furrow, *n.* सीता (स्त्री.), सरी (स्त्री.)
furrow irrigation, सरी सिंचन
future, *adj.* भावी
future market = forward market
futures, *n. pl.* वायद्याचे सौदे (पु. अ. व.)
futurism, *n.* भविष्य दर्शनवाद (पु.)

G

gadget, *n.* कळतंत्र (न.)
gain, *n.* लाभ (पु.)
galloping inflation, (*also* hyper inflation *or* runaway inflation) सुसाट अतिवृद्धि
gamble, *v. t.* १ जुगार खेळणे २ जोखीम घेणे
gambling, *n.* जुगार (पु.)
game bird, शिकारी पक्षी
game theoretic, द्यूत सिद्धांतीय
game theory = theory of games
gap, *n.* १ अंतर (न.) २ मोकळी जागा (स्त्री.) ३ तफावत (स्त्री.)
garden crop, बागायती पीक
garden land, बागायती जमीन
garnishee order, गार्निशी आदेश
garnishment, *n.* १ अनृणीकरण (न.) २ वेतनरोध (पु.)
gas, *n.* वायु (पु.), गॅस (पु.)
GATT, (*abbr.* of General Agreement on Tariffs and Trade) गॅट (न.)
gazette, *n.* १ राजपत्र (न.) २ समाचारपत्र (न.)
gazetteer, *n.* दर्शनिका (स्त्री.)

gearing=debt ratio=leverage

genealogy *n.* वंशावळ (स्त्री.), वंशशास्त्र (न.)

general, *adj.* १ सामान्य, सर्वसाधारण २ (of, affecting, all or nearly all; not special, local or particular) सार्वत्रिक

general acceptance, सामान्य स्वीकृति

general agent, सामान्य अभिकर्ता, सर्वसाधारण अभिकर्ता, सर्वसामान्य अभिकर्ता

General Agreement on Tariffs and Trade, प्रशुल्क नि व्यापार यासंबंधी सर्वसाधारण करार, गॅट (न.)

general assets, सर्वसाधारण मत्ता

general banker's lien, बँकेचा सामान्य धारणाधिकार

general body, अधिमंडळ (न.), सर्वसदस्य मंडळ

general body meeting, सर्वसभा (स्त्री.), सर्व सदस्य सभा

general central revenue, सामान्य केंद्रीय महसूल

general control, सर्वसाधारण नियंत्रण

general credit, सामान्य पत

general crossing, सर्वसाधारण रेखन, सर्वसाधारण रेखांकन

general endorsement, सामान्य पृष्ठांकन

general equilibrium, सार्व समतोल, सार्वत्रिक समतोल, सार्वतोल (पु.)

general equilibrium analysis, सार्व समतोल विश्लेषण

general equilibrium theory, सार्व समतोल सिद्धांत

general excise, सामान्य उत्पादन शुल्क

general functions, सर्वसाधारण कार्ये (न.अ.व.)

general fund, सामान्य निधि, सर्वसाधारण निधि

general fund budgeting, (as opposed to aggregate) सामान्य निधि अर्थसंकल्प

general guarantee, सर्वसाधारण हमी

general insurance, आयुर्विमेतर विमा

generalisation, *n.* १ सामान्य विधान (न.), सामान्य सिद्धांत (न.) २ सामान्यीकरण (न.)

generalise, *v. t.* १ सामान्य विधान करणे २ सामान्य सिद्धांत काढणे ३ सामान्यीकरण करणे

generality, *n.* सामान्यता (स्त्री.), सर्वसाधारणता (स्त्री.)

general ledger, सामान्य खातेवही, सर्वसाधारण खातेवही

general licence, सामान्य अनुज्ञप्ति

general lien, सामान्य धारणाधिकार

generally, *adv.* प्राय:, सामान्यत:, सर्वसाधारणपणे

generally crossed, सर्वसाधारण रेखित

general manager, महाव्यवस्थापक (पु.)

general meeting, सर्वसाधारण सभा

general merchant, सर्वसाधारण व्यापारी

general partnership, सामान्य भागीदारी

general price level, किंमतीची सर्वसाधारण पातळी

general reserve, सामान्य राखीव निधि

general revenue, सर्वसाधारण आगम, सर्वसाधारण महसूल

general store, (a general store located usu. in a small or rural community which carries a wide variety of consumer convenience goods including groceries but is not departmentalised) किरकोळ वस्तुभांडार

general strike, १ सार्वत्रिक संप २ सार्वत्रिक हरताळ

generate, *v. t.* उत्पन्न करणे

generation, *n.* १ पिढी (स्त्री.) २ (generating; bringing into existence) निर्मिति (स्त्री.)

generation of income, आय निर्मिति

genesis, *n.* उत्पत्ति (स्त्री.)
genetic, *adj.* जीन– , जीनात्मक, आनुवंशिक
genetic input, आनुवंशिक निविष्टि, जीनात्मक निविष्टि
genetics, *n.* १ जीवशास्त्र (न.) २ प्रजननशास्त्र (न.)
gentleman's agreement, (*also* gentlemen's agreement) १ (an agreement secured only by the honour of the participants) सभ्यजन संमति २ सभ्यजन करार
geographic = geographical, *adj.* भौगोलिक
geographical division, १ भौगोलिक विभागणी २ भौगोलिक विभाग
geographical division of labour, भौगोलिक श्रम विभाजन
geographical mobility, भौगोलिक चलता, भौगोलिक चलनशीलता, भौगोलिक चलिष्णुता
geography, *n.* भूगोलशास्त्र (न.)
commercial geography वाणिज्य भूगोल, वाणिज्यिक भूगोल
economic geography आर्थिक भूगोल
physical geography प्राकृतिक भूगोल
political geography राजकीय भूगोल
geological classification, भूशास्त्रीय वर्गीकरण
geology, *n.* भूशास्त्र (न.)
geometric = geometrical, *adj.* भूमितीय, भूमिति—
geometrical mean, भूमितीय माध्य, भूमिति माध्य
geometrical progression, (*also* geometric progression) भूमितीय श्रेढी
geometric mean, भूमिति माध्य
geometric progression, भूमितीय श्रेढी, भूमिति श्रेढी
germ, *n.* १ जंतु (पु.), जर्म (पु.) २ बीजांकुर (पु.)
germinate, *v. t. & i.* उगवणे, अंकुरणे, रुजणे
germination, *n.* अंकुरणे (न.), अंकुरण (न.), मोड येणे (न.)
germination percentage, अंकुरण टक्केवारी
germination test, अंकुरण परीक्षण
gestation, *n.* सगर्भता (स्त्री.), गर्भवहन (न.)
gestation period, गर्भवहन अवधि, सगर्भता काल, आबीज फल काल
Gibson Paradox, गिब्सन विरोधाभास
" Giffen goods ", गिफन वस्तू (स्त्री. अ. व.)
gift coupon, देणगी कुपन
gift tax, दान कर
gild = guild
gilt-edged securities, उत्तम रोखे (पु. अ. व.)
Gini coefficient, जिनी गुणक
ginning, *n.* वटणी (स्त्री.)
ginning factory, वटणी कारखाना, वटणी गिरणी
giro, *n.* पत हस्तांतरण पद्धति (बहुधा पोस्टामार्फत) (स्त्री.)
glut, *n.* (an excessive quantity, specif. oversupply) अतिरेक (पु.), अत्यधिक पुरवठा (पु.)
goal, *n.* ध्येय (पु.)
gober gas, गोबर गॅस, शेण वायु
godown, *n.* गोदाम (न.) *cf.* depot
going concern, (a business that is in full working order so that a buyer will be expected to pay a sum for goodwill) चालू व्यवसाय संस्था
going concern value, चालू व्यवसाय संस्थेचे मूल्य
gold, *n.* सोने (न.), सुवर्ण (न.)
gold block, (*also* gold bloc) (a group of countries bearing their currencies in gold standard) सुवर्ण गट
gold bond, सुवर्ण रोखा
gold bullion standard, सुवर्ण धातु मानक
gold coin, सोन्याचे नाणे

gold content, (of a coin) (नाण्याचा) सुवर्णभार (पु.), सुवर्णांश (पु.)
gold exchange standard, (a gold standard, under which the domestic currency is kept at a parity with the standard money of a foreign gold-standard country) **सुवर्ण विनिमय मानक**
gold export point, सुवर्ण निर्यात बिंदु
gold import point, सुवर्ण आयात बिंदु
gold parity, सुवर्ण तुल्यता
gold parity standard, सुवर्ण तुल्यता मानक
gold point, (*also* **specie point**) (see *also* **gold points**) १ (as gold export point) **सुवर्ण निर्यात बिंदु** २ (as gold import point) **सुवर्ण आयात बिंदु**
gold points, (under the gold standard, maximum and minimum limits of fluctuations around mint par of exchange if the rates of exchange were to vary outside these limits it would become cheaper to export or import gold as the case may be) **सुवर्ण बिंदू** (पु. अ. व.)
gold reserve, राखीव सुवर्ण निधि, राखीव सोने
gold standard, (a monetary standard under which the basic unit of currency is defined by a stated quantity of gold) **सुवर्ण मानक**
gold standard reserve, सुवर्ण मानक राखीव निधि
good, *n.* १ **हित** (न.), **भले** (न.) २ **फायदा** (पु.), **लाभ** (पु.) ३ **श्रेय** (न.) *adj.* १ **चांगला, भला, सु– , सत्** २ **उचित, योग्य** ३ **पर्याप्त** ४ **शुद्ध**
good debt, १ **प्राप्य कर्ज** २ **प्राप्य ऋण**
good money, उत्कृष्ट पैसा
goodness of fit, अन्वायोजन समर्पकता
goods, *n. pl.* १ **माल** (पु.), **वस्तू** (स्त्री. अ. व.) २ **व्यापारी माल**
goods account, माल लेखा
goods book, जांगडवही (स्त्री.), **मालवही** (स्त्री.)
goods in-transit, मार्गस्थ माल, मार्गस्थ वस्तू
goods of the first order, प्रथम श्रेणी वस्तू (उपभोग्य वस्तू)
goods of the second order, द्वितीय श्रेणी वस्तू (उपभोग्य वस्तू निर्माण करणाऱ्या)
goods of the third order, तृतीय श्रेणी वस्तू (द्वितीय श्रेणी वस्तू निर्माण करणाऱ्या वस्तू)
goods on approval, पसंतीसाठी वस्तू (स्त्री. अ. व.)
goods sent on consignment account, १ **प्रेष लेख्यांतर्गत पाठवलेला माल** २ **प्रेष म्हणून पाठवलेला मालाचा लेखा**
goods traffic, माल वाहतूक
goodwill, *n.* (potential custom of a business and its good name and reputation, only specifically evaluated when it has been sold from one company to another) **ख्यातिस्व** (न.), **ख्यातिमूल्य** (न.)
go slow, (*also* **canny**) **कार्यमंदन** (न.), **संथ काम**
govern, *v. t. & i.* १ **नियमन करणे** २ **– चे शासन असणे**
governance, *n.* **शासन** (न.)
governed, *adj.* **शासित**
governing body, नियामक मंडळ
government, *n.* **सरकार** (न.), **शासन** (न.)
government account, शासकीय लेखा
government bank, शासकीय बँक
government draft, शासकीय धनाकर्ष
government sector, सरकारी क्षेत्र
grace, *n.* **अनुग्रह** (न.)
grace days=days of grace
grace period, अनुग्रह मुदत, सवलतीची मुदत

grade, *n.* १ श्रेणी (स्त्री.) २ प्रत (स्त्री.) *v. t.* १ श्रेणीबद्ध करणे २ प्रतवारी लावणे
graded, *adj.* १ श्रेणीबद्ध २ प्रतवारी लावलेला
graded goods, १ श्रेणीबद्ध माल, श्रेणीबद्ध वस्तू (स्त्री. अ. व.) २ प्रतवार लावलेला माल, प्रतवार लावलेल्या वस्तू (स्त्री.अ.व.)
grader, *n.* श्रेणिक (पु.), ग्रेडर (पु.)
grading, *n.* १ श्रेणीकरण (न.) २ प्रतवारी (स्त्री.)
graduated tax, (*also* progressive tax) क्रमवर्धी कर
graft, *n.* कलम (न.)
grain, *n.* १ धान्य (न.) २ कण (पु.)
grainary, *n.* धान्यागार (न.), कोठार (न.), धान्य कोठार (न.)
grain crop, धान्य पीक
gram = gramme, *n.* (the unit of mass in the metric system) ग्रॅम (पु.)
Gram-Charlier series, ग्राम-शार्लीए श्रेणी
grant, *v. t.* १ मान्य करणे २ देणे *n.* १ देणगी (स्त्री.) २ अनुदान (न.)
grant-in-aid, *n.* सहायक अनुदान (न.)
granular fertilizer, कणीदार रासायनिक खत
granular soil, कणीदार मृदा
graph, *n.* आलेख (पु.)
grass land, तृणभूमि (स्त्री.)
grass-root level planning, मुळापासून नियोजन
gratis, *adv. & adj.* निःशुल्क
gratuitous, *adj.* १ निःशुल्क २ विनामोबदला
gratuitous coinage, निःशुल्क नाणेपाडणी
gratuity, *n.* उपदान (न.)
gravity dam, जड धरण, गुरुत्वीय धरण
grazing, *n.* चराई (स्त्री.)
greenbacks, *n.* ग्रीनबॅक्स (जुने अमेरिकन कागदी चलन)
green belt, हरित पट्टा
green fodder, हिरवा चारा
greengram, *n.* मूग (पु.), चमकी मूग (पु.)
green leaf manuring, हिरव्या पानांचे खत
green manure, हिरवळीचे खत
green manure crops, हिरवे खत पीक
green manuring, हिरवे खत घालणे
green revolution, हरित क्रांती
grinding machine, १ धारयंत्र (न.) २ पेषणयंत्र (न.)
gross, *adj* १ एकूण (as in : gross profit एकूण नफा) २ ठोक (as in : gross purchase ठोक खरेदी) ३ स्थूल (as in : gross expenditure स्थूल खर्च) ४ सकल (as in : gross loss सकल तोटा) ५ ढोबळ (as in : gross mistake ढोबळ चूक) ६ ठोकळ
gross barter terms of trade, (quantity of imports divided by the quantity of exports $\frac{QH}{QX}$) व्यापार राशी मूल्य तुल्यता दर
gross domestic product, (G. D. P.) स्थूल आंतर्देशीय उत्पादित
GDP at factor cost, घटक परिव्ययानुसार स्थूल आंतर्देशीय उत्पादित
GDP at market prices, बाजार किंमतीनुसार स्थूल आंतर्देशीय उत्पादित
gross earnings, ठोक कमाई, वट्ट कमाई
gross expenditure, स्थूल खर्च
gross income, १ (the total of all revenues or receipts usu. for a given period except receipts or returns of capital) स्थूल आय २ (all income derived from any source except for items specif. excluded by law and deductions of certain outlays) स्थूल प्राप्ति, स्थूल उत्पन्न
gross interest, सकल व्याज, स्थूल व्याज
gross loss, १ स्थूल तोटा, सकल तोटा २ स्थूल हानि
gross mistake, ढोबळ चूक

gross national product, स्थूल राष्ट्रीय उत्पादन मूल्य
gross national welfare, (G. N. W.) स्थूल राष्ट्रीय कल्याण
gross produce, स्थूल उत्पन्न, स्थूल उत्पादन
gross profit, एकूण फायदा, एकूण नफा
gross purchase, ठोक खरेदी
gross rent, १ स्थूल भाडे २ स्थूल खंड
gross reproduction rate, स्थूल पुनःस्थापन दर
gross value, स्थूल मूल्य
gross weight, एकूण वजन
gross yield, स्थूल उत्पन्न
groundnut cake, भुईमूगाची पेंड
ground rent, (*also* surface rent) जमीन भाडे
ground water, भूजल (न.)
ground water flow, भूजल प्रवाह
ground water survey, भूजल सर्वेक्षण
group, *n.* समूह (पु.), गट (पु.)
v. t. गट करणे, गट पाडणे
group banking system, समूह बँक व्यवसाय पद्धति, समूह अधिकोषण पद्धति
grouped data, वर्गित आधारसामग्री, वर्गित आकडेवारी
group insurance, गट विमा
growth, *n.* १ वाढ (स्त्री.) २ अभिवृद्धि (स्त्री.)
growth centres, वृद्धि केंद्रे
growth curve, १ वृद्धि आलेख २ अभिवृद्धि वक्र
growth equilibrium, अभिवृद्धि समतोल
growth foci, वृद्धि नाभि
growth generating functions, वृद्धिजनक कार्ये (न. अ. व.)
growth point, वृद्धि बिंदु
growth poles, (theory) वृद्धिस्थल (सिद्धांत), वर्धनध्रुव (सिद्धांत)
growth promoting effect, वृद्धिकारी प्रभाव
growth rate, (राष्ट्रीय उत्पन्नाचा) अभिवृद्धि दर
guarantee, *v. t.* हमी देणे
n. हमी (स्त्री.)
general guarantee सर्वसाधारण हमी
limited guarantee मर्यादित हमी
temporary guarantee तात्पुरती हमी
guarantee bond, हमी बंधपत्र
guarantee broker, हमी दलाल
guarantee company, हमीदायी कंपनी
guaranteed, *adj.* हमीदत्त, हमी दिलेला
guaranteed bond, हमीदत्त बंधपत्र, हमी दिलेले बंधपत्र
guaranteed wage, हमी दिलेले वेतन
guarantor, *n.* हमीदार (सा.)
guaranty, *n.* १ हमी (स्त्री.) २ हमीदार (सा.)
guild, *n.* (*also* gild) संघ (पु.), महाजन (पु.)
cf. monopoly
guild socialism, संघात्मक समाजवाद
guinea, *n.* (a former gold coin worth S. 21) गिनी (न.)
gyration, *n.* घूर्णन (न.)

H

haggle, *v. t.* (*also* higgle) (वस्तूंच्या किंमतीबद्दल) घासाघीस करणे
haggling, *n.* (*also* higgling) घासाघीस (स्त्री.)
hail storm, गारपीट (स्त्री.)
half, *n.* अर्धा भाग (पु.)
adj. अर्ध, अर्धा, निम्मा
adv. अर्ध

hall mark, *n.* (an official mark serving as proof of equality) **प्रमाणचिन्ह** (न.)
hamlet, *n.* **पाडा** (पु.), **वाडी** (स्त्री.)
hammered, *adj.* (शेअर बाजारात) **दिवाळे वाजलेला**
handicraft, *n.* **हस्तव्यवसाय** (पु.)
handicraftsman, *n.* **हस्तव्यवसायी** (सा.)
handicraft trade, हस्तव्यवसाय व्यापार
handle, *v. t.* १ **हाताळणे** २ (to trade or deal in) **व्यवहार करणे**
handling charges, १ **हाताळणी आकार** २ **हाताळणी खर्च**
handloom, *n.* **हातमाग** (पु.)
handmade, *adj.* **हातबनावटीचा, हाताने केलेला**
hand pounding, हातसड (स्त्री.)
harbour, *n.* **बंदर** (न.)
hard currency, (a currency which is in short supply in relation to the demand for it by other countries) **दुर्लभ चलन**
hard money, दुर्मिळ चलन
harmonic mean, संवादी माध्य
harmonic progression, व्यस्तगणित श्रेढी
harmonious, *adj.* **सुसंवादी**
harmony, *n.* **सुसंवाद** (पु.)
harrow, *n.* **वरवर** (पु.), **कुळव** (पु.)
harvest, *n.* १ **हंगाम** (पु.) २ *Agric.* (season for reaping of corn or grains) **कापणीचा हंगाम** (पु.) ३ **पीक** (न.), **उपज** (स्त्री.) ४ **कापणी** (स्त्री.)
harvesting, *n.* **कापणी** (स्त्री.)
harvest theory of the trade cycle, (*also* **sunspot theory of the trade cycle**) (an attempt to show that the trade cycle has its origin in harvest fluctuations) **हंगामानुसारी व्यापारचक्र सिद्धांत**
hatchery, *n.* **उबवणी केंद्र** (न.)
haulage charges, वाहणावळ (स्त्री.)
hawk, *v. t.* **फेरीने विकणे**
hawker, *n.* **फेरीवाला** (पु.)
hazard, *n.* १ **जोखीम** (स्त्री.) २ **धोका** (पु.)
hazardous insurance, जोखमीचा विमा
hazardous occupation, धोक्याचा व्यवसाय
head-tax, (*also* **poll-tax**) *n.* (a tax of so much a head) **डोईपट्टी** (स्त्री.), **दरडोई कर** (पु.)
health insurance, (an insurance against loss through illness of the insured) **आरोग्य विमा**
heavy, *adj.* १ **जड, वजनदार** २ **अवजड** ३ **मोठा** ४ **पुष्कळ**
heavy industries, अवजड उद्योग (पु. अ. व.)
heavy industry, अवजड उद्योग
heavy tax, (heavy tax is one which, per rupee of yield, results in a relatively heavy reduction in the expenditures of the tax payer) **अतिभारी कर**
hedge, *v. t. & i.* (to buy or sell commodity futures as a protection against loss due to price fluctuations, to buy or sell forward exchange as a protection against loss due to foreign exchange fluctuations) **धारण करणे**
hedging, *n.* (speculative transactions designed to protect a previous deal; action taken to mitigate fluctuations in prices where a gain on futures may offset a loss incurred by a change of price or *vice versa*) **बचाव** (न.)
hedging operations, बचाव व्यवहार
hedonism, *n.* **सुखवाद** (पु.)
hemp, *n.* १ **भांग** (स्त्री.) २ **सण** (पु.) ३ **ताग** (पु.) ४ **हेंप** (पु.)
herd, *n.* **खिल्लार** (न.), **कळप** (पु.)
herd book, कळप पुस्तक
herd improvement test, कळप सुधार चाचणी

hereditament, *n.* दायाप्ति (स्त्री.), वारसप्राप्त संपदा (स्त्री.)
hereditary, *adj.* आनुवंशिक
heredity, *n.* १ आनुवंशिकता (स्त्री.) २ वंशपरंपरा (स्त्री.)
heritable, *adj.* वंशानुगामी, वारसागामी, आनुवंशिक
Hescienda, *n.* हॅसिएन्डा (स्त्री.) (दक्षिण अमेरिकेतील मोठ्या प्रमाणावरील शेती)
heterogeneity, *n.* १ बहुजिनसीपणा (पु.) २ बहुजातीयता (स्त्री.)
heteroscendasticity, अनेकविध प्रकीर्णता
hidden inflation, (*also* latent inflation) अप्रकट अतिवृद्धि
hidden unemployment = disguised unemployment
hierarchy of wants, गरजांची श्रेणी
higgle = haggle
higgling = haggling
high powered money, जननक्षम पैसा
hinterland, *n.* पश्चभूमि (स्त्री.) *cf.* umland परिभूमि
hire, *v. t.* १ भाड्याने घेणे, भाड्याने देणे २ मजुरीने लावणे
n. भाडे (न.), किराया (पु.)
hire-purchase, *n.* १ भाडे-खरेदी (स्त्री.) २ भाडे-खरेदी पद्धति (स्त्री.)
adj. भाडे-खरेदी
hire-purchase agreement, भाडे-खरेदी करार
hire-purchase system, भाडे-खरेदी पद्धति
histogram, *n.* आयतचित्र (न.)
historic = **historical,** *adj.* १ ऐतिहासिक २ ऐतिहासिक महत्त्वाचा ३ इतिहास- (as in : historical process इतिहास प्रक्रिया)
historical cost, (a cost computed after production from records made concurrently with various steps of production) अभिलेखांतर्गत परिव्यय
hoarded, *adj.* अपसंचित, संचित
hoarded wealth, अपसंचित धन
hoarding, *n.* १ अपसंचय (पु.) २ साठेबाजी (स्त्री.) ३ (a screen of boards for display of bills) जाहिरात फलक (पु.) ४ संचयन (न.)
hoe, *n.* कुदळ (स्त्री.), डवरा (पु.), कोळपे (न.), कुळवा (पु.), फावडे (न.)
hold, *v. t. & i.* १ (as land, post, etc.) धारण करणे २ (capacity) मावणे ३ समजणे, मानणे ४ (as, a meeting) (सभा) भरवणे
holder, *n.* धारक (सा.)
holder for value, मूल्यार्थ धारक
holder in due course, यथाविधि धारक
holder's receiver, धारकाचा प्रापक
holding, *n.* १ (land held esp. by a vassal of a superior) धारणजमीन (स्त्री.) २ (something that is held) धारण (न.) ३ (usu. in *pl.*) धारण क्षेत्र (न.)
holding company, (a company that owns part or all of one or more other companies for purposes of control) सूत्रधारी कंपनी *cf.* monopoly
holding cultivated unit, कसणुकीची धारण जमीन
home, *n.* १ गृह (न.), घर (न.) २ (native land) स्वदेश (पु.)
adj. १ (carried on in one's own country, domestic) देशांतर्गत २ गृह-
home consumption, देशांतर्गत खप, देशांतर्गत उपभोग
home economics, गृह अर्थशास्त्र
home industry, गृह उद्योग
home market = domestic market = internal market
homestead, *n.* घरवाडी (स्त्री.)
home trade, देशांतर्गत व्यापार
homo economicus = economicman,

homogeneity, *n.* (*also* **homogeneousness**) १ एकजिनसीपणा (पु.) २ एकजातीयता (स्त्री.)

homogeneity assumptions, एकविश्वता गृहिते

homogeneity degree one, एकघाती, एकविधता

homogeneous, *adj.* १ एकजिनसी २ एकजातीय ३ एकविध ४ एकजीव

homogeneousness=**homogeneity**

homogeneous region, एकजिनसी प्रदेश

homogenization, *n.* १ संगमन (न.) २ समजातीकरण (न.) ३ एकविधता (स्त्री.)

homohypallegic production function=**Constant elasticity of substitution production function**

homoscendasticity, *n.* एकविध प्रकीर्णता (स्त्री.)

homothetic demand, समस्थिती मागणी

honorarium, *n.* मानधन (न.), मानद्रव्य (न.) *cf.* salary

honour, *v. t.* (to fulfill, to carry out; specif. to accept and comply with the terms of–as cheques, bills, etc.) आदृत करणे, -चे प्रदान करणे, आदर करणे, *n.* १ आदृती (स्त्री.), आदर (पु.), आदृत करणे (न.), प्रदान करणे (न.) २ प्रतिष्ठा (स्त्री.) (as in : acceptor of honour प्रतिष्ठार्थी स्वीकर्ता)

honour a cheque, धनादेश आदृत करणे, धनादेशाचे प्रदान करणे, धनादेशाचा आदर करणे

honoured, *adj.* आदृत, स्वीकारलेला

honoured bill, आदृत विपत्र, आदृत हुंडी

hoondee, *n.* (*also* **hoondi** or **hundi**) हुंडी (स्त्री.)

horizontal, *adj.* १ (as, parallel to horizon) क्षैतिज, क्षितिजसमांतर २ (as, flat or level) आडवा ३ (relating to, uniting, or consisting of individuals of similar type or on the same level) समस्तरीय, समस्तर

horizontal competition, समस्तरीय स्पर्धा

horizontal equity, समस्तर समन्याय

horizontal integration, (*w. r. t.* the structure of an industry) समस्तर उद्योग एकीकरण

horizontal method, समस्तर पद्धति

horizontal mobility, समस्तर चलता, समस्तर चलनशीलता, समस्तर चलिष्णुता

horticulture, *n.* उद्यानविद्या (स्त्री.)

hot money, (*also* **refugee capital**) (large sums of foreign currencies moved at short notice from country to country seeking the highest short term rates of interest) प्रवेगी (विदेशी) भांडवल, आश्रयार्थी भांडवल

hot money treasury bill, प्रवेगी कोषागार विपत्र

hours, *n. pl.* वेळा (स्त्री. अ. व.), तास (पु. अ. व.) (as in : working hours कामाच्या वेळा, कामाचे तास)

household, *n.* घरकुल (न.) *adj.* घरगुती

household economy=**domestic economy**

household income, घरटी उत्पन्न

household sector, घरगुती क्षेत्र

housing, *n.* १ जागेची सोय (स्त्री.) २ गृहनिर्माण (न.)

housing society, गृहनिर्माण संस्था

huller, *n.* घिरटी (स्त्री.)

hull insurance, (insurance protecting the owners against the loss caused by damage or destruction of water borne craft or aircraft) पोत विमा

human capital, मानवरूपी भांडवल, मानवी भांडवल

humid, *adj.* आर्द्र, दमट

humidity, *n.* आर्द्रता (स्त्री.), दमटपणा (पु.)

hunting stage, शिकार अवस्था, पारध अवस्था
hush money, मुखलेप (पु.)
hybrid, *n.* १ संकर (पु.) २ संकरज (सा.) *adj.* संकरित
hybridisation, *n.* संकरण (न.), संकरण करणे (न.), संकरीकरण (न.)
hydration, *n.* सजलीकरण (न.)
hydraulic fill dam, जलस्थापित धरण
hyperemployment, *n.* (*also* overful employment) अतिसेवायोजन (न.)
hypergeometric series, अतिगुणोत्तरीय श्रेणी
hyper inflation = galloping inflation = runaway inflation,
hypothecate, *v.t.* नजरगहाण ठेवणे, –चे नजरगहाण लावून देणे
hypothecation, *n.* नजरगहाण (न.) *cf.* mortgage
hypothecation certificate = letter of hypothecation
hypothecator, *n.* नजरगहाणकर्ता (पु.), नजरगहाण लावून देणारा (पु.)
hypothesis, *n.* परिकल्पना (स्त्री.)
hypothetical, *adj.* परिकल्पनात्मक
hypothetical par of exchange, परिकल्पनात्मक तुल्यता

I

ibid = *ibidem,* (in the same place) तत्रैव, कित्ता
idea, *n.* १ (as, picture in mind, conception, mental image, etc.) कल्पना (स्त्री.) २ (as thought, opinion, a product of reflection, or mental concentration) विचार (पु.)
ideal, *n.* १ ध्येय (न.) २ आदर्श (पु.) *adj.* आदर्श
idealist, *n.* १ ध्येयवादी (सा.) २ आदर्शवादी (सा.)
idealistic, *adj.* १ ध्येयवादी २ आदर्शवादी, आदर्श–
identical, *adj.* १ (of one thing viewed at different times) एकच , अभिन्न २ (of different things agreeing in every detail) सरूप
identification, *n.* १ ओळख (स्त्री.) २ ओळख पटवून देणे (न.)
identification problem, अभिज्ञानाचा प्रश्न
identified, *adj.* १ ओळखलेला २ ओळख पटवलेला
identifier, *n.* ओळख पटवणारा (पु.)
identify, *v. t.* & *i.* १ ओळखणे २ ओळख पटवून देणे ३ अभिन्न मानणे, सरूप मानणे
identity, *n.* १ ओळख (स्त्री.) २ सरूपता (स्त्री.) ३ नित्य समीकरण (न.)
identity card, ओळखपत्र (न.)
identity problem, सरूपतेचा प्रश्न
ideology, *n.* विचार प्रणाली (स्त्री.)
idle balance, निष्क्रिय रोख शिल्लक
idle capacity, अप्रयुक्त क्षमता, पडीक क्षमता
idle deposit, पडीक ठेवी, अप्रयुक्त ठेवी
ignore, *v. t.* १ उपेक्षा करणे २ दुर्लक्ष करणे ३ हिशेबात न घेणे
ignored, *adj.* १ उपेक्षित २ दुर्लक्षित
illegal, *adj.* अवैध, बेकायदा
illegality, *n.* अवैधता (स्त्री.)
illegally, *adv.* अवैधरीतीने

illegible, *adj.* दुर्वाच्य, वाचण्यास कठीण
illegitimate, *adj.* अवैधिक, बेकायदेशीर, अनौरस
illicit, *adj.* १ (as, unlawful) विधिबाह्य, बेकायदेशीर २ (forbidden, prohibited) निषिद्ध
illiquid, *adj.* (not being cash or readily convertible into cash) अतरल, रोकडदुर्लभ
illiquid assets, अतरल मत्ता
illiquidity, *n.* अतरलता (स्त्री.), रोकड दुर्लभता (स्त्री.)
illustrate, *v. t.* १ (to exemplify) उदाहरण देणे, सोदाहरण सांगणे २ (to make clear to mind) स्पष्ट करणे ३ (to explain by pictures) चित्रयुक्त करणे
illustrated, *adj.* १ सोदाहरण २ सचित्र
illustration, *n.* १ उदाहरण (न.) २ चित्रांकन (न.)
illustrative, *adj.* विशदीकरणात्मक, निदर्शी
immaterial capital, अभौतिक भांडवल
immediate, *adj.* १ निकट २ तात्काळ, तात्काल ३ प्रत्यक्ष (as in : immediate control प्रत्यक्ष नियंत्रण)
immediate annuity, तात्काळ वार्षिकी
immediate delivery, तात्काळ पोचवणी
immigrant, *n.* आप्रवासी (सा.), देशप्रवेशी (सा.)
adj. आप्रवासी
immigrate, *v. t.* आप्रवासन करणे, स्थायिक होण्यासाठी देशात प्रवेश करणे
immigration, *n.* १ आस्थलांतरण (न.) (आंतरराष्ट्रीय) *cf.* migration २ आप्रवास (पु.), स्थायिक होण्यासाठी देशात प्रवेश करणे (न.)
immiscrisation, *n.* दरिद्रीकरण (न.)
immiscrising growth, दारिद्र्यकारी अभिवृद्धि
immobile, *adj.* अचल, अचलिष्णु
immobilisation, *n.* निश्चलीकरण (न.)
immobility, *n.* अचलता (स्त्री.), अचलिष्णुता (स्त्री.)
immovable, *adj.* (*also* **immoveable**) स्थावर
immovable property, स्थावर संपत्ति
immoveable = **immovable**
impact, *n.* १ (as distinguished from incidence in a sense that the impact, as of tax, is on the person who pays in the first instance) आघात (पु.) २ (as, cumulative burden) बोजा (पु.), भार (पु.)
impact effect, आघात परिणाम
impact factor, आघात घटक
impact incidence, १ आघात कोषज विभाजन परिवर्तन (आघात कोविप) २ आघाती आपात
impact of tax, १ कर आघात, कराचा आघात, कराधानाचा आघात २ कराचा बोजा
impawn, *v. t.* तारण ठेवणे
imperative planning, आज्ञार्थी नियोजन
imperfect, *adj.* १ (not complete in parts or attributes not satisfying the standard or ideal) अपूर्ण, अपरिपूर्ण २ (as, defective) सदोष
imperfect competition, अपूर्ण स्पर्धा
imperfect elasticity, अपूर्ण लवचिकता
imperfect market, अपूर्ण बाजार
imperfect oligopoly, अपूर्ण अल्पजनाधिकार
imperialism, *n.* साम्राज्यवाद (पु.)
imperial preference, (a term used of policy of granting a preferential tariff to countries of British empire) साम्राज्यांतर्गत अधिमान्यता
imperishable, *adj.* १ अविनाशी, अनाशिवंत २ न नासणारा
imperishable goods, अविनाशी माल (पु.), अविनाशी वस्तू (स्त्री. अ. व.)
impersonal, *adj.* १ (not referring or belonging to any particular person)

अव्यक्तिगत २ (having no personal reference or connection) व्यक्तिनिरपेक्ष
impersonal account, (a term for a ledger account such as cash account or capital account in contrast to personal account) अव्यक्तिगत लेखा
impersonal payee, अव्यक्तिगत आदाता
implement, *v. t.* कार्यान्वित करणे *n.* १ अवजार (न.) २ उपकरण (न.)
implication, *n.* १ (that which is implied) अभिप्रेत अर्थ (पु.), ध्वनितार्थ (पु.) २ अपेक्षित भार (पु.) (as in : financial implications अपेक्षित वित्तीय भार)
implicit, *adj.* १ गर्भित २ (unquestioning) निर्विवाद
implicit cost, (*also* **imputed cost**) गर्भित परिव्यय
implied, *adj.* ध्वनित, गर्भित
implied warranty, ध्वनित प्राश्वासन
imply, *v. t.* ध्वनित करणे
import, *v. t.* आयात करणे *n.* १ आयात (स्त्री.) २ (*usu. pl.*) आयात माल (पु.), आयात वस्तू (स्त्री. अ. व.)
importable, *adj.* आयातयोग्य
importance, *n.* महत्त्व (न.)
important, *adj.* महत्त्वाचा
importation, *n.* आयात करणे (न.), आयात (स्त्री.)
import duty, आयात शुल्क
imported, *adj.* आयात केलेला
imported goods, आयात माल, आयात वस्तू (स्त्री. अ. व.)
import entitlement account, आयात हक्क लेखा
importer, *n.* आयातक (सा.), आयात कर्ता (पु.)
importing agent, आयात अभिकर्ता, आयात एजंट
import leakage, आयात गळती, आयातरूपी गळती
import licence, आयात अनुज्ञप्ति
import merchant, आयात वस्तु व्यापारी
import quota, आयात कोटा
import restrictions, आयात निर्बंध
import specie point, सुवर्ण आयात बिंदु
import substitution, आयात पर्यायन
import trade, आयात व्यापार
imposable, *adj.* (जकात वगैरे) लादण्यास योग्य
impose, *v. t.* (as restrictions, taxes, etc.) बसवणे, लादणे (as in : impose conditions अटी लादणे)
impose duties, शुल्क बसवणे, शुल्क लादणे
impossible, *adj.* अशक्य
impost, *n.* प्रकट (पु.) *cf.* duty
impound, *v. t.* अटकावून ठेवणे
impracticable, *adj.* अव्यवहार्य
impractical, *adj.* अव्यवहारी, व्यवहारशून्य
impress, *v. t.* १ (apply a mark, etc. to stamp) शिक्का मारणे, ठसा मारणे २ उमटवणे ३ (to enforce idea, etc. on a person or his mind) मनात ठसवणे, मनावर बिंबवणे ४ (to produce a profound effect upon or to influence) प्रभावित करणे, छाप पाडणे
impressed, *adj.* १ ठसवलेला २ उमटलेला ३ प्रभावित
impression, *n.* १ प्रभाव (पु.), छाप (स्त्री.) २ (belief or notion generally) समजूत (स्त्री.) ३ (effect of anything on mind) मत (न.) ४ ठसा (स्त्री.)
impressive, *adj.* प्रभावी, छाप पाडणारा, छाप बसवणारा
imprest, *n.* (*also* **impest money**) अग्रधन (न.)
imprest account, (a sum provided by a firm to cover cash expenditure as, for example, petty cash payments and

periodically brought upto the same amount) अग्रधन लेखा
imprest amount, अग्रधनाची रक्कम
imprest money=**imprest**
imprest system, अग्रधन पद्धति
improbable, *adj.* असंभाव्य, असंभवनीय
improper, *adj.* १ अयोग्य, अयुक्त २ अनुचित
improve, *v. t. & i.* १ सुधार करणे, सुधारणे २ उन्नती करणे
improved, *adj.* सुधारलेला, सुधारित
improvement, *n.* १ सुधार (पु.), सुधारणा (स्त्री.) २ उन्नति (स्त्री.)
improvement trust, सुधार विश्वस्त मंडळ, सुधार न्यास
impure, *adj.* अशुद्ध
impurity, *n.* १ (as, quality) अशुद्धता (स्त्री.) २ (as, substance) अपद्रव्य (न.), अशुद्ध (न.)
imputation, *n.* १ दूषण (न.) २ आरोप (पु.)
impute, *v. t.* १ दूषण देणे २ आरोप करणे ३ आरोपित करणे
imputed cost = **implicit cost**
imputed income, आरोपित उत्पन्न
imputed value, आरोपित मूल्य
inability, *n* १ असमर्थता (स्त्री.) २ अक्षमता (स्त्री.)
inactive, *adj.* निष्क्रिय
inactive money, निष्क्रिय पैसा
inapplicable, *adj.* अप्रयोज्य, लागू न होणारा
inappreciable, *adj.* १ (too small to be perceived) नगण्य २ अत्यल्प
inappropriate, *adj.* १ अनुचित २ अयोग्य
in a set bills, विदेशी विपत्रांच्या तीन प्रतींचा सट
in-between, *adj.* मध्ये
incalculable, *adj.* १ अपरिगण्य २ अपरिमित
incapability, *n.* असमर्थता (स्त्री.)
incapable, *adj.* १ असमर्थ २ अक्षम
incentive, *n.* (something that constitutes a motive or spur; inducement) प्रोत्साहन (न.), प्रेरणा (स्त्री.)
adj. (serving to encourage, rouse or move to action; motivative in particular direction or course, designed to enhance or improve production esp. in industries) प्रोत्साहक, प्रेरक
incentive taxation प्रेरक कराधान
incentive wages, प्रेरक वेतन
incidence, *n.* १ (as distinguished from *impact*-in a sense, that the incidence, as of tax, is on the person who finally bears it) आपात (पु.)
budget incidence अर्थसंकल्पी आपात
differential incidence विभेदी आपात
effective incidence परिणामरूपी आपात
expenditure incdence खर्च आपात
formal incidence दर्शनी आपात
impact incidence आघाती आपात
specific expenditure incidence विशिष्ट खर्च आपात
specific tax incidence विशिष्ट कर आपात
२ (as, burden) भार (पु.), ३ (change in the distribution of income available for private use resulting from the budgetary policy- Musgave) कोषज विभाजन परिवर्तन (कोविप) (न.)
incidence of tax, कर आपात, कराचा आपात
incidence of taxation, कराधान आपात
incident, *n.* १ (an event) घटना (स्त्री.) २ (an occurrence) प्रसंग (पु.)
incidental, *adj.* आपाती, आनुषंगिक
incidental charges, आनुषंगिक आकार
incidental expenses, वरखर्च (पु.), आनुषंगिक खर्च
incidentally, *adv.* १ अनुषंगाने २ प्रसंगवशात्

in-clearing, *n.* (cheques received for payment by a bank during the process of clearing) (वटवणीसाठी) आलेले धनादेश (पु. अ. व.)

inclination, *n.* (of a curve) कल (पु.), नति (स्त्री.)

inclusive, *adj.* समावेशक

income, *n.* १ (a gain or recurrent benefit that is usu. measured in money and for given period of time derives, from capital, labour or combination of both, etc.) आय (स्त्री.) २ (the value of goods and services received by an individual for a given period of time) प्राप्ति (स्त्री.), उत्पन्न (न.)

disposable income १ विनियोज्य आय २ विनियोज्य उत्पन्न

family income १ कौटुंबिक उत्पन्न २ कौटुंबिक आय

gross income १ स्थूल आय, २ स्थूल प्राप्ति, स्थूल उत्पन्न

household income घरटी उत्पन्न

national income १ राष्ट्रीय आय २ राष्ट्रीय उत्पन्न, राष्ट्रीय प्राप्ति

net income १ निव्वळ आय २ निव्वळ उत्पन्न

per capita income = income per head दरडोई उत्पन्न, दरडोई आय, प्रतिव्यक्ति आय, प्रतिव्यक्ति उत्पन्न

personal income = individual income व्यक्तिगत आय, व्यक्तिगत उत्पन्न, वैयक्तिक आय, वैयक्तिक उत्पन्न

real income वास्तव आय, वास्तव उत्पन्न, वास्तविक आय, वास्तविक उत्पन्न

income and expenditure account, आय-व्यय लेखा

income bearing, १ आय मिळवून देणारा २ प्राप्ति मिळवून देणारा

income consumption curve, उत्पन्न-उपभोग वक्र

income determination, आय निर्धारण

income distribution, १ आय वितरण २ आय विभजन

income distribution effect, आय वितरण परिणाम

income effect, आय परिणाम

income elastic investment, (*also* induced investment) उत्पन्न लवचिक गुंतवणूक

income elasticity of demand, (the income elasticity of demand for a commodity shows the extent to which a consumer's demand for that good changes as a result of the change in his income) मागणीची आय सापेक्ष लवचिकता

income leverage, *n.* (राष्ट्रीय) आयवर्धन (न.)

income leverage effect, (राष्ट्रीय) आयवर्धन परिणाम

income per head, (*also per capita* income) १ प्रतिव्यक्ति आय, दरडोई आय २ प्रतिव्यक्ति प्राप्ति, दरडोई प्राप्ति

income policy, प्राप्तिसंबंधी धोरण

income receivers, आय प्रापक, आय ग्रहिता, उत्पन्न प्रापक, उत्पन्न ग्रहिता

income stream, उत्पन्न प्रवाह

income-tax, *n.* आयकर (पु.)

income terms of trade, (net barter terms of trade weighted by the volume of exports $\frac{PX}{PM}$ QX) निर्यात राशी भारित मूल्य तुल्यता दर = आयातक्षमता निर्देशक

income velocity, प्राप्ति परिचलन वेग

income velocity of circulation, आय परिचलन वेग

incoming partner, प्रवेशी भागीदार, येणारा भागीदार

incomparable, *adj.* अतुलनीय, –शी तुलना होऊ न शकणारा

incompatible, *adj.* विजोड, न जुळणारा

incompetence = incompetency, *n.* **अक्षमता** (स्त्री.)

incompetent, *adj.* **अक्षम**

incomplete, *adj.* **अपूर्ण**

incompleteness = incompletion, *n.* **अपूर्णता** (स्त्री.)

inconsiderable, *adj.* **नगण्य, विचारात न घेण्यासारखा**

inconsiderably, *adv.* **अत्यल्प प्रमाणात**

inconsistency, *n.* **विसंगति** (स्त्री.)

inconsistent, *adj.* **विसंगत**

inconvenience, *n.* **गैरसोय** (स्त्री.)

inconvenient, *adj.* **गैरसोयीचा**

inconvertibility, *n.* १ (when used of bank notes or paper-money) **अरूपांतरणीयता** (स्त्री.) २ (when used in connection with currency) **अपरिवर्तनीयता** (स्त्री.)

inconvertible, *adj.* १ **अरूपांतरणीय** २ **अपरिवर्तनीय, अपरिवर्त्य**

inconvertible money, अपरिवर्तनीय पैसा

incorporated company, निगमित कंपनी, विधिसंस्थापित कंपनी

incorporation of a company, (*also* **formation of a company**) **कंपनीचे विधिद्वारा संस्थापन, कंपनीचे विधि संस्थापन, कंपनीचे निगमन**

increase, *n.* **वृद्धि** (स्त्री.)

increase of demand, मागणीची वाढ

increasing, *adj.* १ **वाढता, वर्धिष्णु** २ **वाढणारा, वर्धमान**

increasing cost, वाढता परिव्यय, वर्धिष्णु परिव्यय

increasing demand, वाढती मागणी

increasing marginal cost, वर्धिष्णु सीमांतिक परिव्यय

increasing returns to scale, वाढते अनुमाप प्रत्याय

increasing utility, १ **वर्धिष्णु उपयोगिता, वर्धमान उपयोगिता** २ **वर्धिष्णु तुष्टिगुण**

increment, *n.* १ **वाढ** (स्त्री.) २ (periodical additions to one's salary until one reaches the maximum of the scale) **वेतनवाढ** (स्त्री.), **वेतनवृद्धि** (स्त्री.), **पगारवाढ** (स्त्री.)

incremental, *adj.* **वाढीव**

incremental capital output ratio, वाढीव भांडवल उत्पादन गुणोत्तर

incremental cost, वाढीव परिव्यय

incremental revenue, वाढीव आगम

incremental saving ratio = marginal saving ratio

incubation period, उबवण अवधि

incubator, *n.* **उबवणयंत्र** (न.)

incumbrance = encumbrance

incur, *v. t.* १ (as, expenses, etc.) (खर्च, वगैरे) **करणे** २ (as debts, etc.) (कर्ज, ऋण, वगैरे) **घेणे** ३ (as, liabilities, etc.) (दायित्व, जबाबदारी, वगैरे) **पत्करणे, ओढवून घेणे**

indebted, *adj.* **ऋणी**

indebtedness, *n.* १ **ऋणग्रस्तता** (स्त्री.), **कर्जबाजारीपणा** (पु.) २ (as, debts collectively) **ऋण** (न.)

indemnification, *n.* **क्षतिपूरण** (न.)

indemnified, *adj.* **क्षतिपूरित**

indemnifier, *n.* **क्षतिपूरक** (सा.)

indemnify, *v. t.* **क्षतिपूरण करणे**

indemnitee, *n.* (a person to whom the indemnity is given) **क्षतिपूर्तिग्राही** (सा.)

indemnitor, *n.*(one who gives indemnity) **क्षतिपूर्तिकर्ता** (पु.)

indemnity, *n.* १ **क्षतिपूर्ति** (स्त्री.) *cf.* compensation २ **मुक्तता** (स्त्री.)

indemnity bond, क्षतिपूर्ति बंधपत्र

indent, *n.* १ (a term used in foreign trade, foreign orders are known as indents

the term being more particularly used of orders through agents or exporters) मागणीपत्र (न.) २ मागणी (स्त्री.)
v. t. १ मागणीपत्र सादर करणे २ मागणी करणे
casual indent नैमित्तिक मागणीपत्र
closed indent नामनिर्देशित मागणीपत्र
differed indent स्थगित मागणीपत्र
open indent खुले मागणीपत्र

indenter, *n.* मागणीकार (पु.)

indent firms = **indent houses,** विदेशी व्यापार, अडत संस्था

indenture, *n.* करारनामा (पु.)

independent, *adj.* १ स्वतंत्र २ अलग

independent banking, स्वतंत्र बँक व्यवसाय, स्वतंत्र अधिकोष

independently, *adv.* स्वतंत्रपणे

index, *n.* (*pl.* **indexes** *or* **indices**) १ निर्देशांक (पु.), सूचकांक (पु.) २ (list of names, subjects, references, etc.) सूची (स्त्री.) ३ (something that serves as a pointer or indicator) दर्शक (पु.)
v. t. १ निर्देशांक देणे २ सूची तयार करणे

index number, निर्देशांक (पु.), सूचकांक (पु.)

index number problem, (*also* **measurement problem**) निर्देशांकन समस्या

index of retail prices, (*also* **retail price index**) किरकोळ किंमत निर्देशांक

indicative planning, सूचक नियोजन

indicator, *n.* १ दर्शक (पु.) २ निर्देशक (पु.)

indifference curves, (a method of analysing consumers' demand) समसमाधान वक्र (पु. अ. व.), तटस्थतावक्र (पु. अ. व.)

indifference map, समसमाधान वक्र आलेख

indigenous, *adj.* १ देशीय, देशी— २ मूळचा

indigenous bank, १ देशीय बँक, देशी बँक

indigenous banking, देशीय बँक व्यवसाय, देशी पद्धतीचे अधिकोषण

indigenous bills of exchange, देशी विपत्र, देशी हुंडी

indirect, *adj.* अप्रत्यक्ष

indirect advertising, अप्रत्यक्ष जाहिरात, अप्रत्यक्ष विज्ञापन

indirect arbitrage = **compound arbitrage**

indirect charge = **indirect cost**

indirect consumption, अप्रत्यक्ष उपभोग

indirect cost, (*also* **indirect charge**) (a cost that is not identifiable with a specific product, function or activity–opposed to *direct cost*) अप्रत्यक्ष परिव्यय

indirect credit, अप्रत्यक्ष पत

indirect demand, अप्रत्यक्ष मागणी

indirect exchange, १ अप्रत्यक्ष विनिमय २ अप्रत्यक्ष विदेशी चलन विनिमय

indirect liability, अप्रत्यक्ष दायित्व

indirectly, *adv.* अप्रत्यक्ष, अप्रत्यक्षपणे

indirect parity, अप्रत्यक्ष तुल्यता

indirect remittance, अप्रत्यक्ष वित्तप्रेषण

indirect tax, अप्रत्यक्ष कर

indirect trade, अप्रत्यक्ष व्यापार

indisputability, *n.* अविवाद्यता (स्त्री.)

indisputable, *adj.* अविवाद्य

individual, *n.* १ व्यक्ति (स्त्री.), एकजण (सा.) २ एक वस्तु (स्त्री.)
adj. व्यक्तिगत

individual demand schedule, वैयक्तिक मागणी अनुसूची

individual income = **personal income**

individualist, *n.* व्यक्तिवादी (सा.)

individuality, *n.* व्यक्तित्व (न.)

individually, *adv.* व्यक्तिशः

individual tax, व्यक्तिलक्ष्यी कर

indivisibility, *n.* अविभाज्यता (स्त्री.)

indivisible, *adj.* १ अविभाज्य २ विभागणीयोग्य नसलेला

indoor relief, (assistance under the Poor Laws given to the poor in work houses-opposed to *outdoor relief*) **अंतःसहाय्य** (न.)
induce, *v. t.* १ (to lead on) **प्रवृत्त करणे** २ **प्रलोभित करणे**
induced, *adj.* १ **उत्प्रेरित** २ **प्रवृत्त** ३ **प्रलोभित**
induced demand, १ **उत्प्रेरित मागणी** २ **प्रलोभित मागणी**
nduced investment = income elastic investment
inducement, *n.* १ **उत्प्रेरण** (न.) २ **प्रलोभन** (न.)
induction, *n.* **विगमन** (न.)
inductive, *adj.* **विगमक**
inductive method, विगमक पद्धति
industrial, *adj.* **औद्योगिक, उद्योग-**
industrial accident, औद्योगिक अपघात, कारखान्यातील अपघात
industrial area, औद्योगिक क्षेत्र
industrial bank, औद्योगिक बँक
industrial centre, औद्योगिक केंद्र
industrial colony, औद्योगिक वसाहत
industrial complex, उद्योग समूह
industrial conglomerate, औद्योगिक संगटन
industrial crisis, औद्योगिक अरिष्ट, औद्योगिक गंडांतर
industrial crops, औद्योगिक पिके
industrial democracy, औद्योगिक लोकशाही
industrial depression, औद्योगिक मंदी
industrial dispute, औद्योगिक विवाद
Industrial Disputes Act, औद्योगिक विवाद अधिनियम
industrial economics, औद्योगिक अर्थशास्त्र
industrial education, औद्योगिक शिक्षण
industrial efficiency, औद्योगिक कार्यदक्षता
industrial enterprise, औद्योगिक साहसी उपक्रम
industrial estate, औद्योगिक वसाहत
industrial expansion, औद्योगिक विस्तार
industrial fluctuations, औद्योगिक चढउतार
industrial guild, औद्योगिक संघ
industrial injury, १ **औद्योगिक क्षति** २ **कारखान्यातील इजा**
industrialisation, *n.* **उद्योगीकरण** (न.)
industrialise, *v. t.* **उद्योगीकरण करणे**
industrialised, *adj.* १ **उद्योगीकृत** २ **उद्योग-प्रधान**
industrialism,. *n.* १ **उद्योगप्रधानता** (स्त्री.) २ **उद्योगवाद** (पु.)
industrialist, *n.* **उद्योगपति** (पु.)
industrial labour, औद्योगिक कामगार, औद्योगिक श्रमिक
idustrially, *adv.* **औद्योगिकदृष्टचा**
industrial production, औद्योगिक उत्पादन
industrial products, औद्योगिक उत्पादित वस्तू
industrial relations, (the dealings or relationships of a usu. large business or industrial enterprise withits own workers) **औद्योगिक संबंध** (पु. अ. व.)
industrial resolution, औद्योगिक क्रांति
industrial stage, औद्योगिक अवस्था
industrial training, औद्योगिक प्रशिक्षण
industrial union, (*also* **vertical union**) (a labour union that admits to membership workmen in an industry irrespective of their occupation or craft) **एकोद्योग कामगार संघ**
industry, *n.* १ **उद्योग** (पु.) *cf.* trade २ (a quality of being hard-working; being always employed usefully) **उद्योगशीलता** (स्त्री.), **उद्यमशीलता** (स्त्री.)
inefficiency, *n.* **अकार्यदक्षता** (स्त्री.)
inefficiency of labour, कामगारांची अकार्य-दक्षता, श्रमिकांची अकार्यदक्षता

inefficient, *adj.* अकार्यदक्ष
inelastic, *adj.* ताठर, अलवचिक
inelastic demand, ताठर मागणी, अलवचिक मागणी
inelasticity, *n.* ताठरपणा (पु.), अलवचिकता (स्त्री.)
inelasticity of demand, मागणीचा ताठरपणा, मागणीची अलवचिकता
inelasticity of supply, पुरवठ्याचा ताठरपणा, पुरवठ्याची अलवचिकता
inelastic supply, ताठर पुरवठा, अलवचिक पुरवठा
inequality, *n.* १ (quality of being unequal or uneven) असमानता (स्त्री.) २ (as, having disparity; lack of equality) विषमता (स्त्री.) ३ *Math.* विषमिका (स्त्री.)
inequality of incomes, आय विषमता
inequitable, *adj.* विषमन्यायी, विषमन्याय–
inequity, *n.* विषमन्याय (पु.), अन्याय (पु.)
infant country argument, अविकसित देश संरक्षण युक्तिवाद
infant industry argument, बालोद्योग संरक्षण युक्तिवाद
infant mortality rate, बालमृत्यु दर, अर्भक मृत्यु दर
inferior, *adj.* १ (lower in respect or subordinate) दुय्यम, कनिष्ट २ (poor or poorer in quality) निकृष्ट, कनिष्ठ प्रतीचा, हलक्या प्रतीचा
inferior goods, हलका माल, हलक्या वस्तू (स्त्री. अ. व.)
infertile, *adj.* १ नापीक २ जननअक्षम
infertility, *n.* १ नापिकता (स्त्री.) २ जननअक्षमता (स्त्री.)
in figures, आकड्यांत
infinite elasticity, अनंत लवचिकता
influite series, अनंत श्रेणी
inflate, *v. t. & i.* चलन अतिवृद्धि करणे, अतिवृद्धि होणे
inflation, *n.* १ (act or instance of inflating or expansion; the state of being inflated or expanded) फुगवटा (पु.) २ भाव फुगवटा (पु.) ३ (as, an increase in the volume of money and credit relative to available goods resulting in a substantial and continuing rise in the general price level as opposed to *deflation*) चलन अतिवृद्धि (स्त्री.)
  cost inflation परिव्यय अतिवृद्धि
  credit inflation पत अतिवृद्धि
  creeping inflation मंद अतिवृद्धि
  deficit induced inflation तूटप्रेरित अतिवृद्धि
  demand pull inflation मागणीजन्य अतिवृद्धि
  galloping inflation = hyper inflation = run away inflation सुसाट अतिवृद्धि
  latent inflation = hidden inflation अप्रकट अतिवृद्धि
  profit inflation लाभ अतिवृद्धि, नफा अतिवृद्धि, नफा वाढ
  repressed inflation दाबित चलन अतिवृद्धि, दाबित अतिवृद्धि
  structural inflation संरचनात्मक अतिवृद्धि
  suppressed inflation निगृहीत अतिवृद्धि
  wage induced inflation = wage push inflation वेतनप्रेरित अतिवृद्धि
  wage inflation वेतन अतिवृद्धि
inflationary, *adj.* १ भाव फुगवटाकारी २ भाव फुगवटारूपी
inflationary gap, भाव फुगवटाकारी तफावत
inflationary pressure, भाव फुगवटारूपी दाब
inflationary spiral, (a continuous rise in prices that is sustained by the tendency

of wage increases and cost increases to react on each other) भाव फुगवटा आवर्त
inflationary tendency, अतिवृद्धि प्रवृत्ति
inflationist, *n.* अतिवृद्धिवादी (सा.)
inflation of currency, चलनातिवृद्धि (स्त्री.)
inflation psychosis, भावफुगवटाजन्य मनोदुर्दशा
inflection, *n.* नतिपरिवर्तन (न.)
inflexibility, *n.* अनम्यता (स्त्री.)
inflexible, *adj.* अनम्य
inflow, *n.* अंतर्वेशी प्रवाह (पु.)
influx, *n.* अंतर्वेशी लोंढा (पु.)
in force, अंमलात असलेला
information theory, माहिती सिद्धांत
informative advertisement, माहितीदर्शक जाहिरात
infra structure, आधारभूत संरचना
in good faith, सद्भावनेने, सद्भावाने
ingot, *n.* (*usu.* brick-shaped lump of metal esp. gold and silver cast in a mould) लगड (स्त्री.)
inherent, *adj.* १ (structural or involved in the constitution or essential character of something) अंतर्हित २ (belonging by nature or settled habit) अंगभूत
inherit, *v. t. & i.* वारशाने मिळवणे, वारस म्हणून मिळणे, वारशाने मिळणे
inheritance, *n.* १ वारसा (पु.) २ (as, legacy, etc.) वारसाप्राप्त संपत्ति (स्त्री.)
inheritance tax, वारसा कर
inherited, *adj.* वारशाने मिळालेला, वारसाप्राप्त
initial, *v. t.* (to put an initial or initials to) आद्याक्षरित करणे
n. १ (the initial letter esp. first letter of person's name) आद्याक्षर (न.) २ (in *pl.* first letters of person's name) आद्याक्षरी (स्त्री.)
initial account, प्रारंभिक लेखा
initial allowance, (*also* investment allowance) प्रारंभिक सवलत, प्रारंभिक सूट
initialled, *adj.* आद्याक्षरित
initially, *adv.* १ प्रारंभापासून, सुरुवातीपासून २ प्रारंभी, सुरुवातीस
initial par value, प्रारंभिक सममूल्य
initial stage, प्रारंभीची अवस्था, सुरुवातीची अवस्था
injure, *v. t.* १ क्षती पोचवणे २ इजा करणे ३ (as to offend, hurt the feelings of) दुखावणे
in kind, वस्तुरूपाने, ऐनजिनसी
inland, *adj.* १ (of or relating to inlands or interior parts of the country; as domestic) अंतर्देशीय २ (being within the land not bordering the sea, far from sea or border) भूजल– (as in : inland fisheries भूजल मत्स्यव्यवसाय)
inland bill = inland bill of exchange, अंतर्देशीय विपत्र, अंतर्देशीय हुंडी
inland instrument, अंतर्देशीय लेख
inland letter, अंतर्देशीय पत्र
inland marketing, अंतर्देशीय विपणन
inland navigation, अंतर्देशीय नौकानयन
inland revenue, अंतर्देशीय महसूल
inland trade, अंतर्देशीय व्यापार
inland waterways, अंतर्देशीय जलपथ
in-migration, *n.* अंतःस्थलांतरण (न.)
inner, *adj.* अंतस्थ
inner reserve, अंतस्थ राखीव निधि
innovation, *n.* १ नवप्रवर्तन (न.) २ नवोपक्रम (पु.)
inorganic manure, रासायनिक खत
inplant training = in service training = on the job training
input, *n.* निविष्टि (स्त्री.)

input-output ratio, १ निविष्टि-उद्दिष्टि अनुपात, निविष्टि-उद्दिष्टि गुणोत्तर २ निविष्टि-उद्दिष्टि प्रमाण
inquire, *v. t.* (*also* **enquire**) १ चौकशी करणे २ विचारपूस करणे
inquiry, *n.* (*also* **enquiry**) १ चौकशी (स्त्री.) २ विचारपूस (स्त्री.) ३ (as, reference) वित्तप्रमाण (न.), ग्वाही (स्त्री.)
insatiability, *n.* अतृप्यता (स्त्री.)
insatiable, *adj.* अतृप्य
insatiable wants, अतृप्य गरजा (स्त्री. अ. व.)
insecticide, *n.* कीटकनाशक (न.)
insecure, *adj.* असुरक्षित
insecurity, *n.* असुरक्षितता (स्त्री.)
inseminating tube, रेतन नलिका
inseparability, *n.* अवियोज्यता (स्त्री.)
inseparable, *adj.* अवियोज्य
in service training = on the job training = inplant training
insignificant, *adj.* १ अलक्षणीय २ उपेक्षणीय
insolvency, *n.* नादारी (स्त्री.)
insolvent, *n.* नादार (सा.), दिवाळखोर (पु.) *adj.* नादार, दिवाळखोर
in specie, लगडीरूपाने
instability, *n.* अस्थैर्य (न.), डळमळीतपणा (पु.)
instability of demand, मागणीचे अस्थैर्य, मागणीची अस्थिरता
instalment, *n.* हप्ता (पु.)
instalment bond, १ हप्तेबंदीचे बंधपत्र २ हप्तेबंदीचा रोखा
instalment of annuity, वर्षासनाचा हप्ता, वार्षिकी हप्ता
instalment purchase, हप्तेबंद खरेदी
instalment selling, हप्तेबंद विक्री
instalment trading, हप्तेबंद व्यापार
instantaneous, *adj.* तत्क्षणिक, तत्क्षणीय
instantaneously, *adv.* तत्क्षणी
instantly, *adv.* तत्क्षणी
institute = institution, *n.* संस्था (स्त्री.)
institutionalism, *n.* संस्थावाद (पु.)
institutional school, संस्थावादी संप्रदाय
instruction, *n.* १ अनुदेश (पु.) २ सूचना (स्त्री.)
instrument, *n.* १ (a means whereby something is achieved, performed or furthered) साधन (न.) २ (a legal document such as deed, will, insurance policy, warrant, etc. evidencing legal rights or duties) संलेख (पु.) ३ (as, something capable of being presented as evidence or for inspection) लेख (पु.), दस्तऐवज (पु.)
instrumental, *adj.* १ (serving as an instrument or means) साधनभूत २ (as, auxiliary) सहाय्यभूत
instrumental capital = auxiliary capital
instrumental goods = producer goods = producers' goods
instrumental industry, साधनभूत उद्योग
instrumental variable, साधनीभूत चल
instrument of credit, १ पतनिर्माण साधन २ (as, evidence of indebtedness) पतलेख (पु.)
instruments of monetary policy, पैसाविषयक धोरण साधने (न. अ. व.)
instruments of production, (*also* **means of production**) उत्पादनाची साधने (न. अ. व.), उत्पादन साधने (न. अ. व.)
insulation of gold, (*also* **sterilisation of gold**) सरकारी सुवर्णसाठ्याची गोठवणी, सुवर्ण प्रभावलोपन
insurability, *n.* विमायोग्यता (स्त्री.)
insurable, *adj.* विमायोग्य
insurable interest, विमायोग्य हितसंबंध
insurance, *n.* विमा (पु.)
accident insurance अपघात विमा

cargo insurance जहाजी माल विमा, परिवहनासाठी माल विमा
cyclone insurance चक्रीवादळ विमा
double insurance दुहेरी विमा
employer's liability insurance नियोक्ता दायित्व विमा
endowment insurance सावधि विमा
fidelity insurance इमान विमा
fire-insurance आग विमा
freight insurance वाहतूक आकार विमा
hazardous insurance जोखमीचा विमा
hull insurance पोत विमा
life insurance आयुर्विमा
limited payment insurance मर्यादित प्रदान विमा
marine insurance नौविमा, सागरी विमा
State insurance राज्य विमा
unemployment insurance बेकारी विमा
whole life insurance आजीवन विमा
workmen's compensation insurance श्रमिक भरपाई विमा

insurance agent, विमा अभिकर्ता, विमा एजंट
insurance and freight cost, विमा वाहणावळीसह मूल्य
insurance bank, विमा बँक
insurance broker, विमा दलाल
insurance certificate, विमा प्रमाणपत्र
insurance cover, विमा क्षतितारण
insurance fund, विमा निधि
insurance policy, विमापत्र (न.)
insurance policy without profit, लाभरहित विमापत्र
insurance policy with profit, सलाभ विमापत्र
insurance reserve, विमा राखीव निधि
insurance system, विमा पद्धति
insure, *v. t.* १ विमा उतरणे, विमा उतरवणे २ (to make sure) सुनिश्चित करणे
insured, *adj.* विमा उतरलेला, विमा उतरवलेला, विमाबद्ध
n. विमेदार (सा.)
insured article, विमाबद्ध वस्तु
insured person, विमेदार (सा.)
insured savings deposit account, विमाबद्धबचत ठेव खाते, विमा उतरवलेले बचत ठेव खाते
insurer, *n.* विमेकार (सा.)
intact, *adj.* १ (as, undamaged) अक्षत २ (as, untouched, complete) शाबूत, जशाच्या तसा
intangible, *adj.* अमूर्त
n. (*usu. pl.*) अमूर्त मत्ता (स्त्री.)
intangible assets, (as, goodwill or a patent right that is not corporeal) अमूर्त मत्ता (स्त्री.)
intangible property, अमूर्त संपत्ति
integrability, *n.* संकलनीयता (स्त्री.)
integrability condition, संकलनीयता अट, संकलनीयता शर्त
integrable, *adj.* संकलनीय
integrable function, संकलनीय फल, संकलनीय अनुवर्त
integral, *n.* संकलक (पु.)
integrate, *v. t.* १ एकात्म करणे २ (to unite as, a part or element with something else, as to unify) एकीकरण करणे
integrated, *adj.* १ एकात्मीकृत २ एकीकृत
integrated credit system, एकात्मीकृत पतपद्धति, एकात्मीकृत कर्ज पद्धति
integrated farming, एकात्मीकृत शेती
integration, *n.* १ एकात्मीकरण (न.) २ (as, unification and mutual adjustment of diverse groups or elements) एकीकरण (न.) ३ संकलन (न.)
integrity, *n.* १ एकात्मता (स्त्री.) २ (quality of being honest and upright in character) सचोटी (स्त्री.)

intelligence, *n.* १ बुद्धिमत्ता (स्त्री.) २ माहिती (स्त्री.), वृत्त (न.) (as in : market intelligence बाजारवृत्त)

intend, *v. t.* १ उद्देश असणे २ विचार असणे

intended, *adj.* उद्देशित

intensify, *v. t.* तीव्र करणे, उत्कट करणे, प्रकृष्ट करणे

intensity, *n.* १ तीव्रता (स्त्री.), उत्कटता (स्त्री), प्रकृष्टता (स्त्री.) २ सघनता (स्त्री.)

intensive, *adj.* १ प्रकृष्ट २ सघन

intensive agriculture, सघन शेती, सघन कृषी

intensive cropping, सघन पीक लागवड

intensive cultivation, सघन लागवड

intensive farming, सघन शेती

intensively, *adv.* १ प्रकृष्ट रीतीने २ सघन रीतीने

intensive margin, सघन सीमा

intensive margin of cultivation, सघन शेतीची सीमा

intensiveness of taxes, कर परिणामाची तीव्रता

intention, *n.* १ उद्देश (पु.) २ (the import or meaning of something, something that is conveyed or intended to be conveyed to the understanding) आशय (पु.)

inter-, *pfx.* १ (between, among) आंतर– २ परस्पर–३ (within, *intra*) अंतर–

interative method, साधनभूत पद्धति

interbank, *adj.* (involving two or more banks) आंतर बँकीय, आंतर अधिकोषीय (as in : interbank deposits आंतर बँकांमधील ठेवी, interbank relations आंतर बँकांमधील संबंध)

interbank debt, *adj.* आंतर अधिकोषीय ऋण

interbourse securities, (*also* **international securities**) (securities issued simultaneously in different countries) आंतरराष्ट्रीय रोखे (पु. अ. व.)

H 57—7

intercrop, *n.* आंतरपीक (न.)

intercrop parity, आंतरपीक तुल्यता

interdependence, *n.* अन्योन्याश्रय (पु.), परस्परावलंबन (न.)

interdependent, *adj.* अन्योन्याश्रयी, परस्परावलंबी

interdisciplinary research, आंतर विद्याशाखीय संशोधन

interest, *n.* १ व्याज (न.) २ (legal concern, title, right in a property or pecuniary stake in a commercial undertaking, etc.) हितसंबंध (पु.) ३ (state of being concerned or effected esp. with respect to advantage) हित (न.) ४ (person interested in any particular business, etc.) हितसंबंधी (सा.) ५ (concern, curiosity or quality exciting them) रुचि (स्त्री.), गोडी (स्त्री.), आस्था (स्त्री.)

accrued interest, प्रोद्भूत व्याज, उपार्जित व्याज

compound interest चक्रवाढ व्याज

gross interest सकल व्याज, स्थूल व्याज

net interest निव्वळ व्याज

overdue interest थकलेले व्याज

scheduled interest अनुसूचित व्याज

simple interest सरळ व्याज

interest account, व्याज लेखा

interest area, हितसंबंध क्षेत्र

interest-bearing, *adj.* (*also* **interest yielding**) व्याजी, व्याजदायी

interested, *adj.* हितसंबंधित (as, to be interested in) –विषयी आस्था असणे, –विषयी गोडी असणे

interest elastic, व्याज लवचिक

interest elasticity, व्याज लवचिकता

interest elasticity of saving, बचतीची व्याज लवचिकता

interest-free, *adj.* बिनव्याजी

interest warrant, व्याज अधिपत्र
interest-yielding = **interest-bearing**
interest yielding securities, व्याजदायी रोखे (पु. अ. व.)
inter farm, आंतर शेत
interfere, *v. t. & i.* हस्तक्षेप करणे *cf.* mediate
interference, *n.* हस्तक्षेप (पु.)
intergeneration equity, पिढ्यांतील समन्याय
inter-government borrowing, आंतरराज्यीय ऋण
interim, *adj.* मध्यावधि, अंतरिम
n. अंतरिम काल (पु.)
interim bonus, अंतरिम बोनस, अंतरिम अधिलाभांश
interim budget, अंतरिम अर्थसंकल्प
interim dividend, अंतरिम लाभांश
interior, *adj.* अंतर, आतील, अंतस्थ
n. अंतरंग (न.), अंतर्भाग (पु.)
interlock, *v. t.* (to engage or interrelate with one another) अनेकबद्ध करणे
n. अनेकबंधन (न.), अनेकबद्ध (पु.)
interlocking director, (one who serves as a director of two or more companies or corporations at one time) अनेकबद्ध संचालक, अनेकबंध संचालक
interlocking directorate, (a directorate linked with that of another corporation by interlocking directors so that businesses managed by them are to some degree under one control) अनेकबंध संचालक मंडळ
interlocking directorate system, अनेकबंध संचालन पद्धति
intermediary, *n.* (an alternative term for middle man,agent or broker) मध्यस्थ (सा.)
adj. मध्यस्थ
intermediate, *adj.* मध्यम, मध्ये असलेला
intermediate goods = **intermediate products,** (a term sometimes used to describe partly finished goods) अर्धसिद्ध माल, अर्धसिद्ध उत्पादिते (न.अ.व.)
intermediate loan, मध्यमावधि कर्ज
intermediate technology, मध्यम उत्पादन तंत्र
intermigration, *n.* अन्योन्य स्थलांतर (न.)
in terms of, १ च्या अनुसार २ च्या परिभाषेत ३ च्या पद्धतीने (in terms of rupees रुपयांत)
internal, *adj.* १ अंतर, आंतरिक २ (of or relating to the domestic affairs or administrative functions of a country or state) अंतर्गत
internal auditor, अंतर्गत लेखा परीक्षक
internal check, १ अंतर्गत तपासणी, अंतर्गत पडताळा २ अंतर्गत संरोध
internal communication, १ अंतर्देशीय दळणवळण २ अंतर्गत दळणवळण
internal cost, अंतर्गत परिव्यय
internal debt, (that part of a country's national debt owed by the state to its own people or institutions, etc.) सरकारी देशी ऋण
internal diseconomies, परिव्ययवर्धक अंतर्गत प्रतिकूलता
internal economies, परिव्यय-ह्रासक अंतर्गत अनुकूलता
internal management, अंतर्गत व्यवस्थापन
internal market = **domestic market** = **home market**
internal migration, अंतर्गत स्थलांतर
internal rate of return = **marginal efficiency of capital** = **investor's yields,** गुंतवणुकीवरील अपेक्षित सीमांत लाभ, भांडवलाची सीमांत कार्यदक्षता, भांडवलाची सीमांत लाभदक्षता
internal trade, १ अंतर्गत व्यापार २ देशांतर्गत व्यापार
internal value, अंतर्गत मूल्य, आंतरिक मूल्य

international, *adj.* आंतरराष्ट्रीय
international bank, आंतरराष्ट्रीय बँक
International Bank of Reconstruction and Development, (*also* called World Bank) आंतरराष्ट्रीय पुनर्रचना व विकास बँक
international currency, आंतरराष्ट्रीय चलन
international economics, (the branch of economics dealing with international trade in theory and practice and cognate problems, such as foreign exchange, balance of trade, etc.) आंतरराष्ट्रीय अर्थशास्त्र
international gold standard, आंतरराष्ट्रीय सुवर्ण मानक
international indebtedness, १ आंतरराष्ट्रीय कर्ज २ आंतरराष्ट्रीय ऋण
international liquidity, आंतरराष्ट्रीय रोखता
international market = home market = domestic market
International Monetary Fund, आंतरराष्ट्रीय नाणे निधि, आंतरराष्ट्रीय चलन निधि
international money, आंतरराष्ट्रीय पैसा
International Money Order, आंतरराष्ट्रीय मनीऑर्डर, आंतरराष्ट्रीय धनप्रेष
international payments, आंतरराष्ट्रीय देणी-घेणी (न. अ. व.)
international securities = interbourse securities
international taxation regulation, आंतर-राष्ट्रीय कराधान विनियम
international trade, आंतरराष्ट्रीय व्यापार
international trade organization, आंतर-राष्ट्रीय व्यापार संघटना
international wealth, आंतरराष्ट्रीय धन
interpersonal comparison, आंतरव्यक्ति तुलना
interpersonal comparisons of utility, तुष्टी-गुणांची व्यक्ति-व्यक्तीतील तुलना
interpolate, *v. t. & i.* अंतर्वेश करणे
interpolation, *n.* अंतर्वेशन (न.)
interpose, *v. t. & i.* अंतःक्षेप करणे
interregional, *adj.* आंतरप्रादेशिक
inter-regional planning, आंतरप्रादेशिक नियोजन
interrelate, *v. t.* परस्पर संबद्ध करणे
interrelated, *adj.* परस्पर संबंधित
interrelation, *n.* परस्पर संबंध (पु.)
intersectional equity, आंतरक्षेत्रीय समन्याय
interstate, *adj.* आंतरराज्य, आंतरराज्यीय
interstate commerce, आंतरराज्य वाणिज्य
interstate trade, आंतरराज्य व्यापार
inter temporal, *adj.* आंतरकालिक
inter temporal choice, आंतरकालिक निवड
inter temporality, आंतरकालिकता (स्त्री.)
interval, *n.* १ कालांतर (न.) २ मध्यांतर (न.) ३ अंतराल (न.)
intervene, *v. t.* १ हस्तक्षेप करणे २ मध्ये पडणे *cf.* mediate
intervening, *adj.* मधला
intervention, *n.* १ हस्तक्षेप (पु.) २ मध्ये पडणे (न.)
interview, *n.* मुलाखत (स्त्री.), भेट (स्त्री.)
intestacy, *n.* अमृत्युपत्रीयता (स्त्री.)
intestate, *adj.* (without having made a will) विनामृत्युपत्र-, अमृत्युपत्रीय
in the red, तोटयात चाललेला
intimation, *n.* सूचना (स्त्री.)
intra-farm, *adj.* अंतःक्षेत्र, अंतःक्षेत्रीय
intra-industrial trade, आंतरउद्योग व्यापार
intramarginal, *adj.* (being occuring or operating within a margin) सीमांतर्गत
intramarginal cultivation, सीमांतर्गत लागवड
intramarginal utility, सीमांतर्गत उपयोगिता
in-transit, *adj.* मार्गस्थ
intra-sectoral payments, क्षेत्रांतर्गत प्रदाने (न. अ. व.)

intrastate, *adj*. राज्यांतर्गत
intrastate commerce, राज्यांतर्गत वाणिज्य व्यवहार, राज्यांतर्गत व्यापार
intrinsic, *adj*. (existing within) आंतरिक, अंगभूत
intrinsic value, १ आंतरिक मूल्य, अंगभूत मूल्य २ वस्तुगत मूल्य
invalid, *adj*. १ विधि अग्राह्य २ अग्राह्य (as in : invalid cheque अग्राह्य धनादेश)
invalidate, *v. t.* १ विधि अग्राह्य ठरवणे २ अग्राह्य ठरवणे
invalidation, *n*. १ विधि अग्राह्यता (स्त्री.), विधि अग्राह्य ठरवणे (न.) २ अग्राह्य ठरवणे (न.)
invalidity, *n*. १ विधि अग्राह्यता (स्त्री.) २ अग्राह्यता (स्त्री.)
invalid policy, अग्राह्य विमापत्र
invariable, *adj*. अचल *cf*. constant
invention, *n*. नवशोध (पु.)
inventory, *n*. १ मालसाठा (पु.) २ अनुसूची (स्त्री.)
inventory valuation, वस्तुसूची मूल्यांकन
inverse, *adj*. व्यस्त, व्युत्क्रम, प्रतिलोम
inverse proportion, व्यस्त प्रमाण
inverse ratio, व्यस्त गुणोत्तर
inverted, *adj*. उलटा, व्यत्यस्त, व्यस्त
inverted take-over, (a colloquial term for a take-over where a smaller company takes over the larger, the smaller company being probably more go-ahead and expanding whereas the larger most likely has been making losses and is declining) व्यत्यस्त भार ग्रहण
invest, *v. t.* गुंतवणे, गुंतवणूक करणे
investigation, *n*. अन्वेषण (न.)
investment, *n*. (investing money; a sum of money that is invested) गुंतवणूक (स्त्री.)
foreign investment विदेशी गुंतवणूक
national investment राष्ट्रीय गुंतवणूक
public investment सरकारी गुंतवणूक
investment adviser, गुंतवणूक सल्लागार
investment allowance = **initial allowance**
investment bank, (an institution that specialises in buying and selling large blocks of securities and in raising funds for capital expansion; a bank provides long-term fixed capital for industry generally by taking up the shares in a limited company) गुंतवणूक बँक, गुंतवणूक अधिकोष
investment banker, गुंतवणूक बँकर, गुंतवणूक बँक, गुंतवणूक बँक व्यवसाय
investment banking, गुंतवणूक अधिकोषण, गुंतवणूक बँक व्यवसाय
investment company, गुंतवणूक कंपनी
investment fluctuation fund, गुंतवणूक चढ-उतार निधि
investment function, गुंतवणूक अनुवर्त, गुंतवणूक फल, गुंतवणूक अधिकर
investment goods, उत्पादन वस्तू (स्त्री. अ. व.)
investment multiplier, गुंतवणूक गुणक
investment reserve, (the terminal reserve as of an insurance in any year) गुंतवणूक राखीव निधि
investment security, गुंतवणूक रोखा
investment trust, गुंतवणूक विश्वस्तमंडळ
investor, *n*. (भांडवल, निधि वगैरे) गुंतवणारा (पु.), गुंतवणूक करणारा (पु.)
investor's yield = **internal rate of return** = **marginal efficiency of capital**
invisible, *adj*. १ अदृश्य २ (of or relating to service or capital transactions not reflected in statistics of commodity trade) सेवारूप (as in : invisible export सेवारूप निर्यात)

invisible balance of payments, अदृश्य आंतरराष्ट्रीय ताळेबंद

invisible exports, अदृश्य निर्यात, सेवारूप निर्यात

invisible hand, अदृश्य शक्ति

invisible imports, अदृश्य आयात, सेवारूप आयात

invisible trade, सेवारूप व्यापार, अदृश्य व्यापार

invoice, *v. t.* १ (to enter in an invoice) बीजकात लिहिणे, (वस्तूंचे वगैरे) बीजक तयार करणे २ (to submit a statement of charges for; to make a list of goods sold with the prices charged) —चे बीजक पाठवणे
n. बीजक (न.)
commercial invoice वाणिज्य बीजक
consular invoice वाणिज्य दूतीय बीजक
F. O. R. invoice रे. ख. मु. बीजक (रेल्वे खर्च मुक्त बीजक)
franco invoice खर्चवेचासहित बीजक
over invoice अति बीजक करणे
pro forma invoice प्रारूप बीजक
under invoice न्यून बीजक करणे

invoice book, बीजक पुस्तक

involuntary, *adj.* अनैच्छिक

involuntary savings = forced savings

involuntary unemployment, (this occurs when an individual is out of work through no fault or wish of his own) अनैच्छिक बेकारी

involve, *v. t.* १ (to get into a complicated or difficult condition) गोवला जाणे, गुरफटणे २ (to have as a necessary consequence) परिणती होणे ३ मध्ये अंतर्भूत असणे

inward cleaning, आगत समाशोधन

IOU, *n.* (*also* I. O. U.) (the pronunciation of *I owe you*) ऋणलेख (पु.) (ऋणलेख ग्राह्यता)

iron law of wages = subsistence theory of wages

irrecoverable, *adj.* वसूल न होण्याजोगा, बुडीत

irrecoverable arrears, वसूल न होण्याजोगी थकबाकी, बुडीत बाकी

irrecoverable debts, वसूल न होण्याजोगी कर्जे (न. अ. व.), बुडीत कर्जे (न. अ. व.)

irredeemability, *n.* १ अविमोचनीयता (स्त्री.) २ अप्रतिदेयता (स्त्री.) ३ अपरिवर्त्यता (स्त्री.)

irredeemable, *adj.* (not redeemable) १ अविमोचनीय २ (not subject to be paid to the nominal value; not callable before maturity) अप्रतिदेय ३ (*of paper-money*-inconvertible) अपरिवर्त्य

irredeemable debenture, अप्रतिदेय ऋणपत्र

irredeemable preference shares, अप्रतिदेय अधिमान भाग

irredeemable shares, अप्रतिदेय भाग

irredeemable stock, अप्रतिदेय रोखे (पु.अ.व.)

irregular, *adj.* १ अनियमित २ नियमबाह्य

irregular allotment, अनियमित भागवाटप

irregularity, *n.* १ अनियमितता (स्त्री.) २ नियमबाह्यता (स्त्री.) ३ नियमबाह्य गोष्ट (स्त्री.)

irregularly, *adv.* १ अनियमितपणे २ गैररीतीने

irreversible, *adj.* अप्रतिक्रमी

irrevocable, *adj.* रद्द न करता येण्याजोगा

irrevocable credit, रद्द न करता येण्याजोगी पत

irrevocable letter of credit, रद्द न करता येण्याजोगे पतपत्र

irrigate, *v. t.* १ जलसिंचित करणे २ ओलिताखाली आणणे, पाटबंधाऱ्याखाली आणणे, भिजवणे, जलपायन करणे

irrigated, *adj.* १ सिंचित २ ओलिताखालील, ओलिताचा, पाटबंधाऱ्याखालील

irrigated farming = wet farming

irrigated land, १ जलसिंचित जमीन २ ओलिताची जमीन

irrigation, *n.* १ जलसिंचन (न.) २ पाटबंधारे (पु. अ. व.)

irrigation project, १ जलसिंचन प्रकल्प, जलपायन प्रकल्प २ पाटबंधारे प्रकल्प

isocline, *n.* समनति वक्र (पु.)

isocost curve, सम परिव्यय वक्र

isoquant = **iso product curve**, सम उत्पादन वक्र

iso revenue curve, सम प्राप्ति वक्र

isotype, *n.* आयसोटाईप (पु.), समप्ररूप (न.)

issue, *n.* (the action of going out or flowing out from something, a means of going out of something, etc.) १ निर्गम (पु.), जावक (स्त्री.), निर्गमित करणे (न.), पाठवणे (न.) २ (the act of officially putting forth or getting out or printing as, new currency, etc. putting into circulation as of banknotes, etc.) प्रचालन (न.), काढणे (न.) (as in : issue of new coinage नवीन नाण्यांचे प्रचालन, नवीन नाणी काढणे) ३ (as, a question awaiting decision) प्रश्न (पु.) ४ (as, of shares debentures, etc.) विक्रीस काढणे (न.) ५ वादप्रश्न (पु.)

v. t. & i. १ निर्गमित करणे, पाठवणे २ बाहेर येणे ३ (as, directions, orders, instructions, etc) देणे, काढणे ४ (as, currency, bank-notes, etc.)—चे प्रचालन करणे, काढणे ५ (to appear or become available through being brought out for distribution to or sale or circulation among the public) विक्रीस काढणे, प्रचालित करणे

issue a cheque, धनादेश काढणे, धनादेश देणे

issued, *adj.* १ निर्गमित, निर्गमित केलेला, पाठवलेला २ दिलेला, काढलेला ३ प्रचालन करण्यात आलेला, काढलेला ४ विक्रीस काढलेला, प्रचालित केलेला

issued capital, विक्रीस काढलेले भांडवल

issue of debentures, ऋणपत्रे विक्रीस काढणे

issue of shares, भाग विक्रीस काढणे, शेअर्स विक्रीस काढणे

issue price, निर्गम किंमत

issue share capital, विक्रीस काढलेले भाग भांडवल

issuing house, प्रचालन गृह

item, *n.* बाब (स्त्री.)

items of trade, व्यापाराच्या बाबी (स्त्री. अ. व.)

itineracy, *adj.* फिरती

itinerant, *adj.* (travelling from place to place) फिरता

n. फिरता (पु.)

itinerant salesman, फिरता विक्रेता

itinerant trader, फिरता व्यापारी

itinerary, *n.* १ (a plan or record of a journey) परिक्रमा (स्त्री.) २ प्रवासक्रम (पु.) ३ (a road-book) मार्गसूची (स्त्री.)

adj. प्रवासी, प्रवासविषयक

itinerate, *v. t.* फिरणे

J

jettison, *n. Mar. Insur.* (a voluntary sacrifice of cargo of a ship necessitated by immediately impending danger threatening the general interest) **आपत्कालीन अपक्षेपण** (न.), **फेकून देणे** (न.)
v. t. **अपक्षेपण करणे, फेकून देणे**

jetty, *n.* **लहान धक्का** (पु.)

job, *n.* १ **काम** (न.), **कार्य** (न.) (as in : odd jobs बारीक-सारीक कामे) २ (a piece of work, esp. one done for hire or profit) **सोपीव काम** (न.), **आडकाम** (न.)
v. t. १ **सोपीव काम करणे, आडकाम करणे** २ **सटोडियाचा धंदा करणे**

job analysis, (the determination of the precise characteristics of a job or position through detailed observation and critical examination of the sequential activities, facilities required, conditions of work, and the qualifications needed in a worker usu. as a preparatory step towards a job description) **कार्य विश्लेषण**

job analyst, कार्य विश्लेषक

jobber, *n.* १ (middleman) **मध्यजन** (पु.), **अडत्या** (पु.), (as, a stock-jobber) **सटोडिया** (पु.) २ (a piece worker) **उक्ते काम करणारा** (पु.) ३ (one who provides labour in mills) **मुकादम** (पु.) ४ **देशक** (पु.)

jobbing backwards, (jobbing backwards refer to the practice of stressing the past progress of the company or trust as an inducement to the new investors) **वृत्तकथन** (न.)

job card, (*also* **job sheet**) **कार्यपत्रिका** (स्त्री.)

job classification, (the grouping of jobs into classes, *usu.* on the basis of work and level of pay) **कार्य वर्गीकरण**

job control, कार्य नियंत्रण

job description, कार्य वर्णन

job evaluation, (*also* **job rating**) **कार्य मूल्यमापन**

job opportunity, रोजगार संधि

job rating = job evaluation

job sheet = job card

joint, *adj.* १ **सह** २ **संयुक्त, जोड–**

joint account, १ **संयुक्त लेखा** २ **संयुक्त खाते**

joint and several, संयुक्त आणि पृथक

joint and several liability, संयुक्त आणि पृथक दायित्व

joint annuity, संयुक्त वार्षिकी, संयुक्त वर्षासन

joint bank account, संयुक्त बँक खाते

joint capital, संयुक्त भांडवल

joint cost, सह परिव्यय

joint demand, (said of commodities complementary to each other such as *Bread and butter, tea and sugar,* as a change in demand for one commodity brings about the similar change in the demand for the other) **संयुक्त मागणी, जोड मागणी**

joint family, संयुक्त कुटुंब

joint farming, संयुक्त शेती

joint holders, संयुक्त धारक, सहधारक (सा.)

joint life-insurance, संयुक्त आयुर्विमा

jointly, *adv.* **संयुक्तपणे**

jointly and severally, संयुक्तपणे आणि पृथकपणे

joint meeting, संयुक्त सभा

joint product, (as distinguished from *by product*–one of the two or more products of a substantial importance derived from the same raw material as *gas* and *coke* from *coal*) सह उत्पादित वस्तु

joint stock, संयुक्त भांडवल

joint-stock bank = credit bank = commercial bank

joint stock company, संयुक्त भांडवली कंपनी, संयुक्त मालकीची संस्था *cf.* firm

joint stock farming, संयुक्त भांडवल शेती

joint supply, (*e. g.* joint supply of *wool* and *mutton, beef* and *hides, gas* and *coke,* etc.) संयुक्त पुरवठा, जोड पुरवठा

joint venture, संयुक्त उपक्रम

jokhmi hundi, (it is sometimes used in foreign trade; it is in a nature of an insurance transaction) जोखमी हुंडी

journal, *n.* १ *Book Keeping* (a book or register of daily record of business accounts or transactions) रोजकीर्द (स्त्री.) २ (as, a periodical, newspaper) कालिक (न.)

journal book, कीर्द पुस्तक

journal entry, कीर्द नोंद

journalise, *v. t.* १ *Book Keeping* (to keep a journal in accounting) रोजकीर्द ठेवणे २ (to enter or record in a journal) कीर्दलेखन करणे

journalising, *n.* १ *Book Keeping* रोजकीर्द ठेवणे (न.) २ कीर्दलेखन (न.)

journey, *n* प्रवास (पु.)

journey log-book, प्रवास रोजवही

journeyman, *n.* जर्नीमन (पु.)

juglar cycle, ज्युग्लर चक्र

jurisdiction, *n.* अधिकारिता (स्त्री.), अखत्यारी (स्त्री.)

just, *adj.* न्याय्य *cf.* fair

just identified, नेमके अभिज्ञान

just price, न्याय्य मूल्य

jute textile industry, ताग वस्त्र उद्योग

K

keelage, *n.* (a toll for a ship entering and anchoring or mooring in a port esp. in Great Britain) नौस्थान कर (पु.)

keen, *adj.* १ तीव्र (as in : keen competition तीव्र स्पर्धा) २ (with *on*) उत्सुक

keen competition, *(also* **through gain competition**) तीव्र स्पर्धा

keenly, *adv.* १ तीव्रतेने २ उत्सुकतेने

keenness, *n.* १ तीव्रता (स्त्री.) २ औत्सुक्य (न.)

keep, *v. t. & i.* १ ठेवणे २ (to preserve) परिरक्षण करणे, सांभाळून ठेवणे ३ (to conduct or carry) चालवणे (as in : to keep a shop दुकान चालविणे) ४ (to observe, to fulfil) पालन करणे ५ (to reserve) राखून ठेवणे

keeper, *n.* १ रक्षक (पु.) २ –पाल (पु.)

keeping, *n.* १ परिरक्षा (स्त्री.), सांभाळ (पु.) २ (as, maintaining) ठेवणे (न.)

key-industry, *n.* (an industry as the production of machine tools or chemicals etc. whose output is essential to the successful operation of many other industries) आधारभूत उद्योग (पु.)

key-man, *n.* सूत्रधार (पु.)

key-market, *n.* आधारभूत बाजार (पु.)

key-note, *n.* (any central principle) मुख्य तत्त्व (न.)

key-position, *n.* सूत्रस्थान (न.), मोक्याचे स्थान (न.)

key village, आधारभूत ग्राम

key village scheme, आधारभूत ग्राम योजना

key-worker, *n.* (a highly skilled worker whose work is of vital importance to other workers in the factory or workshop in which he is employed) सूत्रधार कामगार (पु.)

kharip, *n.* खरीप (न.)

kharip fodder, खरीप वैरण

kind, *n.* १ प्रकार (पु.) २ जाति (स्त्री.) ३ वस्तु (स्त्री.), माल (पु.) (as in : in kind वस्तूंच्या रूपात, मालाच्या रूपात)

kinds of acceptance, स्वीकृतीचे प्रकार

kink, *n.* विकुंचन (न.)

kinked demand curve, विकुंचित मागणी वक्र

kite, *n.* (*also* accommodation bill) निभाव विपत्र (न.), सोय विपत्र (न.)

knockout, *n.* (a plot between buyers or bidders to secure lot cheap by avoiding competition and assign it privately afterwards) १ स्पर्धारोधन (न.) २ स्पर्धारोधित विक्री (लिलाव इत्यादी)

know-how, *n.* १ विशिष्ट ज्ञान (न.), कार्यकृति ज्ञान (न.) (as in : technical know-how तंत्रविशिष्ट ज्ञान) २ पद्धतिज्ञान (न.)

kulak, *n.* कुलक (पु.), रशियन श्रीमंत शेतकरी (पु.)

L

label, *n.* खूणचिठ्ठी (स्त्री)
v. t. खूणचिठ्ठी लावणे

labelling, *n.* (*also* labeling) खूणचिठ्ठी लावणे (न.)

laborious, *adj.* श्रमकारक, कष्टाचा

laboriously, *adv.* परिश्रमपूर्वक, कष्टाने

labour, *n.* १ (as, one of the fatcors of production-human effort that contributes towards production, etc.) श्रम (पु.अ.व.) २ कामगार (पु.अ.व.), श्रमिक (पु. अ. व.) ३ (an economic group comprising those who do manual labour or work for wages; workers collectively those employed in an establishment or available for employment) कामगार वर्ग (पु.), श्रमिकवर्ग (पु.)

agricultural labour कृषि कामगार, कृषि श्रमिक

bonded labour बंधपत्रित कामगार, बंधपत्रित श्रमिक, करारबद्ध कामगार

child labour बाल कामगार, बाल श्रमिक

female labour स्त्री कामगार, स्त्री श्रमिक

industrial labour औद्योगिक कामगार, औद्योगिक श्रमिक

shift labour पाळी कामगार
slave labour दास कामगार, दास श्रमिक
substitute labour बदली कामगार
sweated labour शोषित कामगार, शोषित श्रमिक

labour arbitration, कामगार लवाद
labour bureau, कामगार केंद्र
labour capacity, श्रमक्षमता (स्त्री.)
labour commanded, श्रमक्रमी
labour dispute, कामगार विवाद, श्रमिक विवाद
labour economics, श्रमिक अर्थशास्त्र
labour embodied, श्रमगत
labourer, *n.* कामगार (पु.), मजूर (पु.), श्रमिक (पु.)
labour exchange, श्रमिक सेवायोजन कार्यालय
labour force, कामगार दल
labouring class, श्रमिक वर्ग
labour intensity, श्रम घनता
labour intensive = labour using
labour intensive technique, श्रम घन तंत्र
labour legislation, श्रमिक विधिविधान
labour market, १ (as, the factors affecting the supply of and demand for labour; *also* the area within which the workers compete for jobs and employers compete for workers) श्रमिक विपणि २ (the institutions and processes through which employment and wages are determined) श्रम विपणन संस्था
labour monopoly, कामगार एकाधिकार, श्रमिक मक्तेदारी
labour movement, कामगार चळवळ, श्रमिक आंदोलन
labour organisation, कामगार संघटना, श्रमिक संघटना
labour participation rate, श्रम सहभाग दर
labour power, श्रम शक्ती
labour relations, (relations between management and labour esp. as involved in collective bargaining and maintenance of contract) श्रमिक संबंध (पु.अ. व.)
laboursaving, *adj.* (adapted to supersede or diminish labour) श्रमबचती, श्रमबचतकारी, श्रमबचत (as in : laboursaving invention श्रमबचती नवशोध)
laboursaving device, श्रमबचतकारी साधन, श्रमबचत साधन
laboursaving technique, श्रमबचत तंत्र, श्रम वाचवणारे तंत्र
labour theory of value, (the view that the value of a commodity depends on the amount of labour required to produce it) श्रममूल्य सिद्धांत, श्रमानुसारी मूल्य सिद्धांत
labour turnover rate, (the rate at which workers change from one firm to another) श्रमिक आवर्तन दर
labour union, कामगार संघ, श्रमिक संघ
labour using, (*also* **labour intensive**) श्रम वापरणारा
labour welfare, कामगार कल्याण
labour welfare centre, कामगार कल्याण केंद्र
labour welfare work, कामगार कल्याण कार्य
lactate, *n.* लॅक्टेट (न.), दुग्धन (न.), दुग्धागम (पु.)
lactating, *n.* दुग्धदा (स्त्री.), दुग्धायिनी (स्त्री.)
lactation, *n.* दुग्ध येण्याचा काळ (पु.)
lactation period, दुग्धन काळ
lactometer, *n.* दुग्धतामापी (पु.)
lacustrine soil, सरोवरी मृदा
lading, *n.* नौभरण (न.)
lag, *n.* पश्चायन (न.)
lagoon, *n.* कच्छस्तर (पु.)

laissez-faire, *n.* (*also laisser faire*) १ (a doctrine opposing governmental interference in economic affairs beyond the minimum, necessary for the maintenance of peace and property rights, etc.) **निरंकुश अर्थव्यवहार वाद** (पु.) २ **निरंकुशता नीति** (स्त्री.)
adj. **निरंकुश–**

laissez-faire **policy, निरंकुशतेचे धोरण**

land, *n.* (as one of the factors of production land comprises all kinds of natural resources--as distinct from *capital* which has to be produced) **भूमि** (स्त्री.), **जमीन** (स्त्री.)
v. t. & i. **उतरणे, उतरवणे**

land acquisition, भूमि संपादन

land and buildings account, जमीन व इमारती लेखा, भूमि भवन लेखा

land bank, भूमि बँक, भूमि अधिकोष

land capability, भूमिक्षमता (स्त्री.)

land classification, भू वर्गीकरण, भूमि वर्गीकरण

land development, भूविकास (पु.)

landed, *adj.* १ (having an estate in land; consisting in land or real estate) **स्थावर, भू–** २ (a quotation term meaning seller pays all costs including landing goods at part of discharge) **उतरण खर्चासहित** (as in : landed cost of merchandise व्यापारी मालाची उतरण खर्चासहित किंमत) ३ **उतरलेला, उतरवलेला**

landed estate, भू-संपदा (स्त्री.)

landed property, जमीनजुमला (पु.), **भू-संपत्ति** (स्त्री.)

land frontier trade, भू-सीमा व्यापार

landholder, *n.* **भूधारक** (सा.)

landholding, *n.* **भूधारण** (न.)

land improvement, जमीन सुधार

landing, *n.* **उतरवणे** (न.), **उतरणे** (न.)

landing account, १ **उतरण लेखा** २ **उतरण हिशेब**

landing charges, उतरणावळ (स्त्री.)

landing order, (customs document authorising captain of a vessel to unload his cargo) **उतरण आदेश,** (माल वगैरे) **उतरवण्याचा आदेश**

landjobber, *n.* **जमीन सटोडिया** (पु.)

landless, *adj.* **भूमिहीन**

landlord, *n.* १ **भूस्वामी** (पु.), **जमीनमालक** (पु.) २ **क्षेत्रस्वामी** (पु.)

landlordism, *n.* **जमीनधारी पद्धति** (स्त्री.), **जमीनदारी प्रथा** (स्त्री.)

land mortgage, भू-तारण (न.)

land mortgage bank, भू-तारण बँक

land reclamation, भूमि पुनःप्रापण

land reforms, भूअधिकार सुधारणा (स्त्री. अ. व.)

land revenue, जमीन महसूल

land saving technique, भूमि बचत तंत्र

landscape, *n.* **निसर्गदृश्य** (न.), **भूदृश्य** (न.)

land survey, भूसर्वेक्षण (न.)

land tax, भूमि कर

land taxation, भूमि कराधान

land tenure, भू-धारणा (स्त्री.)

land tenure abolition, भू-धारणा निरास

land use, जमिनीचा वापर, जमिनीचा उपयोग

land utilisation, भूमि उपयोग, जमिनीचा वापर, जमिनीचा उपयोग

land value tax, भू-मूल्य कर

lapse, *v. i.* (to fall or pass from one proprietor to another or from the original destination by the omission, negligence or failure of someone) **व्यपगत होणे**
n. **चूक** (स्त्री.), **स्खलित** (न.)

lapsed, *adj.* व्यपगत
lapsed policy, व्यपगत विमापत्र
lapse of policy, विमापत्र व्यपगत होणे
large, *adj.* १ मोठा २ बृहत
large-scale, *adj.* १ (made or drawn to a large scale; extensive) बृहतपरिमाण, मोठ्या प्रमाणावरील २ बृहत–
large scale industry, बृहत उद्योग
large scale production, बृहत्परिमाण उत्पादन
last, *adj.* १ अंतिम २ मागील, गत
v. i. टिकणे
"last in, first out", (being or relating to a method of valuing inventories by which items from the *last lot received* are assumed to be *used or sold first* and all requisitions are priced at the cost per item of the lot last stocked-as against "*first in–first out*") "अंतिम आगत, प्रथम गत"
lasting, *adj.* चिरस्थायी, टिकाऊ
latent inflation = hidden inflation
lateral, *adj.* पार्श्विक, पार्श्व– , बाजूचा
lateral erosion, पार्श्विक धूप, पार्श्विक अपक्षरण
lateral integration, (this occurs when a firm branches out or absorbs other businesses engaged in producing commodities related in some way to its main product) पार्श्विक उद्योग एकीकरण
laterite soil, जांभ्या खडकाची मृदा, लॅटेराईट मृदा
latifundum, *n.* लॅटिफंडम (न.)
law, *n.* १ (as, enactments, etc.) विधि (पु.), कायदा (पु.) २ (a statement or formula expressing the constant order of certain phenomena) सिद्धांत (पु.) ३ (the rule or code in any department of action, as morality, art, etc.) नियम (पु.)
law and order, कायदा व सुव्यवस्था
lawful, *adj.* विधिसंमत, कायदेशीर
lawful money, (any money whether *coins or currency* that may, by the laws of the country, be circulated as a *medium of exchange*–as distinguished from *legal tender*) विधिसंमत पैसा
law of constant returns, स्थिर प्रत्याय सिद्धांत
law of consumption, उपभोग्यतेचा नियम
law of decreasing returns = law of diminishing returns
law of demand, मागणीचा सिद्धांत
law of diminishing returns, (*also* law of decreasing returns) ऱ्हासी प्रत्याय सिद्धांत
law of diminishing substitution, ऱ्हासी पर्याय योजन सिद्धांत
law of diminishing utility, ऱ्हासी उपयोगिता सिद्धांत
law of equimarginal returns, समसीमांत प्रत्याय सिद्धांत
law of equimarginal utility, समसीमांत उपयोगिता सिद्धांत
law of increasing returns, वाढता–प्रत्याय सिद्धांत
law of increasing utility, वाढती–उपयोगिता सिद्धांत, वाढत्या उपयोगितेचा सिद्धांत
law of large numbers, गुरूसंख्या नियम
law of marginal utility, सीमांत उपयोगिता सिद्धांत
law of population, लोकसंख्या सिद्धांत
law of substitution, पर्यायन सिद्धांत
law of variable proportions, निविष्टीतील बदलत्या प्रमाणांचा नियम
lay flock, अंडनक्षम कोंबडचा
laying ability, अंडन क्षमता, अंडे देण्याची क्षमता

laying cycle, अंडन चक्र
layoff, *n.* कामबंदी (स्त्री.)
layoff rate=**separation rate**
lay of land, भून्यास (पु.)
lay out, *v. t.* १ (to spend) –कडे खर्च करणे २ (to plan in detail) मांडणी करणे ३ (to map out) रेखांकन करणे
layout, *n.* १ मांडणी (स्त्री.) २ रेखांकन (न.)
L. C, (*also* **L/C**) (*abbr.* of **letter of credit**) पतपत्र (न.)
lead, *n.* १ अग्रायन (न.) २ (the amount by which one is ahead) आधिक्य (न.)
v. t. & i. १ पुढाकार घेणे २ पुढे असणे ३ (with *to*) –मुळे होणे
leading sector, अग्रणी क्षेत्र
'leads and lags', (*w. r. t.* international payments and their effect on the balance of payments, this term is used on the *hastening* or *delaying* of *payment,* the former by residents and the latter to the residents in order to take advantage of expectations of changes in the rate of exchange) " त्वरा नि विलंब प्रदान " (पद्धति, कृत्य इत्यादि), पुढारणी व रेंगाळणी, अग्रायन पश्चायन
leaflet, *n.* पर्णक (न.)
leakage, *n.* गळती (स्त्री.)
leakage and breakage, गळती व फूटतूट
learning theory, ज्ञानार्जन सिद्धांत
lease, *v. t.* १ भाडेपट्टयाने देणे २ पट्टयाने देणे
n. १ (as, of buildings, houses, etc.) भाडेपट्टा (पु.) २ (as, of lands) पट्टा (पु.) ३ भाडेपट्ट्याची मुदत (स्त्री.) ४ पट्ट्याची मुदत (स्त्री.)
leased, *adj.* १ भाडेपट्ट्याने दिलेला २ पट्ट्याने दिलेला
lease deed = **deed of lease**
leasehold, *n.* (a tenure by lease) पट्टेदारी (स्त्री.)
adj. पट्ट्याने घेतलेला
leaseholder, *n.* पट्टाधारक (सा.)
leasehold land, पट्टेदारी जमीन
lease-lend = **lend-lease**
least aggregate sacrifice principle, अल्पतम एकूण त्याग तत्त्व
least cost combination, किमान परिव्यय संयोग
least-square method, लघुतम वर्ग पद्धति
leave, *n.* १ परवानगी (स्त्री.) २ रजा (स्त्री.)
v. t. & i. १ सोडणे, सोडून देणे २ सोडून जाणे
leave wages, रजा वेतन
ledger, *n.* (it is a book to which are posted all entries made in books of original entry) खातेवही (स्त्री.), खतावणी (स्त्री.)
account ledger लेखा खातेवही, लेखा खतावणी
balance ledger शिल्लक खातेवही
card ledger कार्ड खातेवही
cost ledger परिव्यय खातेवही
customer's ledger ग्राहक खातेवही
debtor's ledger ऋणको खातेवही
general ledger सामान्य खातेवही, सर्वसाधारण खातेवही
purchase ledger खरेदीची खातेवही
sales ledger विक्रय खातेवही, विक्रीची खातेवही
stock ledger संग्रह खातेवही
ledger book खतावणी (स्त्री.), खातेवही (स्त्री.)
ledger entry, खातेवही नोंद
ledger folio, खातेवही पृष्ठ

legacy, *n.* १ (that which is left to one by will) **मृत्युपत्रित संपत्ति** (स्त्री.) २ (a bequest, or gift of goods and chattels by will or testament) **मृत्युपत्रितदान** (न.)

legacy duty, मृत्युपत्रित संपत्ति कर, उत्तर दान शुल्क

legal, *adj.* १ **वैध** २ **विधि–**

legal adviser, विधि सल्लागार

legal expense, १ **विधिव्यय** (पु.), **विधि-विषयक खर्च** २ **वादखर्च** (पु.)

legal fiction, वैध कल्पित

legalise, *v. t.* **वैध करणे**

legality, *n.* **वैधता** (स्त्री.)

legally, *adv.* **वैध रीतीने, विधितः**

legal monopoly, वैध एकाधिकार

legal mortgage, वैध गहाण

legal reserves, वैध राखीव निधि

legal tender, (currency in such amounts and denominations as the law authorises a *debtor* to *tender* and requires a *creditor* to *receive* in payment of money obligations–as distinguished from *lawful money*) **वैध चलन**

legal tender money, वैध चलन पैसा

legislate, *v. i.* **विधिविधानित करणे, विधिबद्ध करणे**

legislation, *n.* **विधिविधान** (न.)

legislative, *n.* (as the legislative department of the Government) **विधिअंग** (न.) *adj.* **वैधानिक**

legislature, *n.* **विधानमंडळ** (न.)

legitimate, *adj.* १ **वैधिक, कायदेशीर** २ **न्याय्य**

leisure, *n.* **फुरसत** (स्त्री.)

leisure class, ऐतखाऊ वर्ग

lend, *v. t.* **उसने देणे**

lender, *n.* १ **धनको** (सा.) २ (as, a money lender) **सावकार** (पु.)

lender of last resort, अंतिम धनको

lending, *n.* १ **उसने देणे** (न.) २ (as money-lending) **सावकारी** (स्त्री.)

lending limit, कर्जमर्यादा (स्त्री.)

lending rate, कर्ज दर

lend-lease, *n.* (*also,* **lease-lend**) (the transfer of goods and services to an ally to aid in a common cause with payment being made by a return of the original items or their use in a common cause by a similar transfer of other goods or services) **उधारपट्टा** (पु.) *v. t.* **उधारपट्ट्याने देणे**

lend lease policy, लॅंड लीज धोरण (अमेरिकेचे युद्धकालीन धोरण)

less developed, *adj.* **अल्पविकसित**

lessee, *n.* **पट्टेदार** (सा), **पट्ट्याने देणारा** (पु.)

lessen, *v. t. & i.* १ **उणे करणे** २ **कमी करणे, कमी होणे**

lessor, *n.* **पट्टाकार** (पु.), **पट्ट्याने देणारा** (पु.)

let, *v. t.* १ **भाड्याने देणे** २ **परवानगी देणे** ३ (to lease) **पट्ट्याने देणे, भाडेपट्ट्याने देणे**

letter, *n.* **पत्र** (न.)

letter of administration, प्रबंधाधिकार पत्र

letter of credit, पतपत्र (न.)

letter of guarantee, हमीपत्र (न.)

letter of hypothecation, (*also* **hypothecation certificate**) **नजरगहाण पत्र**

letter of indemnity, क्षतिपूर्ति पत्र

letters patent, एकस्व पत्र, लेटर्स पेटंट

level, *n.* १ **पातळी** (स्त्री.) *cf.* state २ **स्तर** (पु.)
adj. (even, flat) १ **सपाट** २ (of the same height) **सारख्या उंचीचा** ३ (well balanced, even, just, impartial) **समतोल,** *v. t.* १ **सारखा करणे** २ **सपाट करणे** ३ **समतोल करणे**

level of living, राहणीची पातळी

level of prices, किंमतींची पातळी

leverage = **gearing** = **debt ratio**
leverage effect, (used in compensatory finance) **प्रतिपूरक परिणाम**
leviable, *adj.* **करयोग्य**
levy, *n.* १ **वसुली** (स्त्री.) *cf.* duty २ (as impost, tax etc.) **कर** (पु.) ३ **लेव्ही** (पु.) *v. t.* १ (to impose) (दंड, कर इत्यादी) **बसवणे** २ (to raise, collect as , contribution, taxes, etc.) (पट्टी, कर इत्यादी) **वसूल करणे**
levying, *n.* १ **बसवणे** (न.) २ **वसूल करणे** (न.)
levy price, वसुली किंमत
ley farming, भूसंवर्धन शेती
liability, *n.* १ (that for which one is liable as debts, pecuniary obligations, etc.—when *pl.*, usu. contrasted with assets) **दायित्व** (न.) २ **भार** (पु.)
  capital liability भांडवली दायित्व
  contingent liability १ **घटनापेक्ष दायित्व** २ **आकस्मिकता दायित्व**
  demand liability मागणी दायित्व
  direct liability प्रत्यक्ष दायित्व
  indirect liability अप्रत्यक्ष दायित्व
  joint and several liability संयुक्त व पृथक दायित्व
  limited by guarantee liability हमी मर्यादित दायित्व
  limited liability मर्यादित दायित्व
  reserve liability राखीव दायित्व
  time liability सावधि दायित्व
  unlimited liability अमर्यादित दायित्व
liability by shares, भागमर्यादित दायित्व
liability deposit, १ **दायित्व ठेव** २ **दायित्व निक्षेप**
liability insurance, (an insurance against loss resulting from liability for injury or damage to the persons or property of others) **दायित्व विमा**
liability limit, दायित्व मर्यादा
liability reserve, दायित्व राखीव निधि
liable, *adj.* १ **दायित्व असलेला** २ (with *to*) **पात्र** ३ (responsible—with *for*) **उत्तरदायी, जबाबदार**
liaison, *n.* **संपर्क** (पु.)
licence, *n.* **अनुज्ञप्ति** (स्त्री.), **लायसेन्स** (न.)
  ad hoc **licence तदर्थ अनुज्ञप्ति**
  blanket licence व्यापक अनुज्ञप्ति
  export licence निर्यात अनुज्ञप्ति
  general licence सामान्य अनुज्ञप्ति
  import licence आयात अनुज्ञप्ति
  prospecting licence पूर्वेक्षण अनुज्ञप्ति
  replacement licence पुनः स्थापन अनुज्ञप्ति
  special licence विशेष अनुज्ञप्ति
licence-holder, *n.* **अनुज्ञप्तिधारक** (सा.)
licensable, *adj.* **अनुज्ञप्ति देण्याजोगा, अनुज्ञप्तियोग्य**
license, *v. t.* (*also* **licence**) **अनुज्ञप्ति देणे**
licensed, *adj.* **अनुज्ञप्ति मिळालेला**
licensed dealer, अनुज्ञप्ती मिळालेला विक्रेता
licensee, *n.* **अनुज्ञप्तिधारक** (सा.)
license permit, अनुज्ञप्ति परवाना
licenser = **licensor**
Licensing Act, अनुज्ञापन अधिनियम
licensing authority, अनुज्ञापक प्राधिकरण
licensing policy, अनुज्ञप्ती धोरण
licensor, *n.* (*also* **licenser**) **अनुज्ञप्तिदाता** (पु.)
lien, *n.* **धारणाधिकार** (पु.)
lieu wages, ऐवजी वेतन
life *n.* १ **जीवन** (न.), **जीवित** (न.) २ **जीव** (पु.), **प्राण** (पु.) ३ **आयु** (न.) *adj.* (in comb.) **आजीव, आजीवन**
life-annuity, *n.* **आजीव वार्षिकी** (स्त्री.), **आजीव वर्षासन** (न.)
life annuity fund, आजीव वार्षिकी निधि
life-assurance = **life-insurance**
life certificate, आयु प्रमाणपत्र, हयातीचा दाखला

life contract, आजीव संविदा
life cycle, जीवन चक्र
life expectancy, अपेक्षित आयुर्मर्यादा
life fund, आजीव निधि
life-history, *n.* जीवनवृत्त (न.)
life income policy, (a life-insurance policy providing for a stated life income to the beneficiary beginning at the death of the insured) आजीवन प्राप्ति विमापत्र
life-insurance, *n.* (*also* **life assurance**) आयुर्विमा (पु.)
life-insurance policy, आयुर्विमापत्र (न.)
life-interest, *n.* आजीव हितसंबंध (पु.)
life-table, *n.* जीवनमान सारणी (स्त्री.)
LIFO, (*abbr.* of " **last in, first out** ") " अंतिम आगत, प्रथम गत "
lift irrigation, उद्धरण सिंचन
light, *adj.* १ (not heavy, not important, slight) हलका, लघुभार, लघु २ (not difficult, easy) सोपा, साधासुधा, हलका-फुलका
n. प्रकाश (पु.)
lighterage, *n.* (price paid for loading and unloading ships) पडावभाडे (न.)
light industries, लघुभार उद्योग (पु. अ. व.)
light tax, (that which, per rupee of yield, results in a relatively light reduction in the expenditures of the tax payer) लघुभारी कर
limbo-price ratio, आंतरवर्ती किंमत गुणोत्तर
limit, *n.* मर्यादा (स्त्री.), सीमा (स्त्री.)
v. t. मर्यादित करणे, सीमित करणे
limitational, *adj.* मर्यादाकारी
limited, *adj.* मर्यादित, सीमित
limited by guarantee, हमी मर्यादित
limited by guarantee liability, हमी मर्यादित दायित्व
limited by shares, भाग सीमित
limited company, (*also* **limited-liability company**) (a company in which the liability of each shareholder is limited to the par value of his stock or to an amount fixed by a guarantee) मर्यादित कंपनी, मर्यादित दायित्व कंपनी
limited guarantee, मर्यादित हमी
limited legal tender, (*also* **limited tender**) मर्यादित वैध चलन
limited letter of credit, (a circular letter of credit payable only in towns listed on it) स्थानमर्यादित पतपत्र
limited liability, मर्यादित दायित्व
limited-liability company = limited company
limited partnership, मर्यादित भागीदारी
limited-payment insurance, (a life-insurance for which premiums are collected over a limited period, as, twenty years) मर्यादित प्रदान विमा
limited tender = limited legal tender
limiting, *adj.* मर्यादित करणारा
limping standard, (a term applied to the gold standard during the period 1925–31 when it did not work as effectively as before 1914—when both gold and silver are legal tender but only one metal is given free coinage) पंगु चलनमानक
line, *n.* १ रेषा (स्त्री.), रेखा (स्त्री.), रेघ (स्त्री.) २ (a direction, course of conduct, action or thought) दिशा (स्त्री.), प्रणाली (स्त्री.), मार्ग (पु.) ३ (a field of business or professional activity, occupation, etc.) पेशा (पु.) ४ (a row) ओळ (स्त्री.), रांग (स्त्री.) ५ (a thread, cord) सूत (न.) ६ (a series or succession of ancestors

or descendants of a given person) **वंशक्रम** (पु.), **परंपरा** (स्त्री.) ७ (a *stock of goods* on hand and available for sale or bought for resale usu. including more than one kind of item but of *varied quality* and *price*) (वस्तू, माल वगैरे यांचा) **विविध संग्रह** (पु.), (as in : a full line of electrical supplies वीज पुरवठ्याच्या वस्तूंचा संपूर्ण विविध संग्रह, the best selling line in woollens मोठ्या प्रमाणावर विकल्या जाणाऱ्या उनी कपड्यांचा विविध संग्रह) ८ (amount of credit available to a single borrower) **पतमर्यादा** (स्त्री.) ९ (as, an arrangement of manufacturing or assembling operations, etc.) **कार्ययंत्रणा** (स्त्री.), (as in : a carefully engineered production line काळजीपूर्वक आखणी केलेली उत्पादन कार्ययंत्रणा) १० *Mach.* **यंत्रसमुच्चय** (पु.) (as in : assembly line जुळवणी यंत्रसमुच्चय) ११ (a personnel of an organisation responsible for its stated objective—here line is used to indicate line of authority) **पदाधिकारी कर्मचारीवर्ग** (पु.), **अधिकार श्रेणी** (स्त्री.) १२ (organised system of transport under one management and giving regular service) (सार्वजनिक वाहनाचा) **मार्ग** (पु.), **वाहतूक व्यवस्था** (स्त्री.) १३ (as, railway line, telephone lines, etc.) **मार्ग** (पु.) १४ (as, railway) **रेल्वेमार्ग** (पु.) १५ (as, a channel, course) **क्रमिका** (स्त्री.) १६ **साखळी** (स्त्री.)

v. t. & i. १ **ओळीत ठेवणे, ओळीत असणे** २ **रांगेत राहणे** ३ **रांगेत उभे करणे, रांगेत उभे राहणे** ४ **रेषा मारणे**

line and functional organisation, १ **पद व कार्य अनुसारी संघटना** २ **पद व कार्य अनुसारी संघटन**

linear, *adj.* **रेषीय एकघाती**

linear and budgeting programming, रेषीय व अर्थसंकल्पन प्रायोजना

linear dependence, रेषीय अवलंबिता

linear dependency, एकघात अवलंबिता, एकघाती अवलंबिता

linearity, *n.* **रेषीयता** (स्त्री.), **एकघातित्व** (न.)

linear programming, (a mathematical technique of optimizing, maximizing, or minimizing linear objective functions subject to constraints in the form of linear inequalities) **रेषीय प्रायोजना**

linear transformation, रेषीय रूपांतरण

line breeding, तति प्रजनन

liner, *n.* **उतारू जहाज** (न.), **उतारू विमान** (न.)

line relationship, अधिकारश्रेणी संबंध

link, *n.* १ **दुवा** (पु.) २ **कडी** (स्त्री.) ३ **अनुबंधन** (न.)

v. t. १ **जोडणे** २ **दुवा जोडणे**

linked processes, संलग्न प्रक्रिया

liquid, *adj. Com.* (easily convertible into cash) **रोकडसुलभ, रोख**

liquid assets, रोख मत्ता, रोखसुलभ मत्ता

liquidate, *v. t.* १ (to determine the liabilities and apportion the assets towards discharging the indebtedness of a firm, company, etc. that is going out of business as in winding up) **परिसमापन करणे** २ (to determine by agreement or by litigation the precise amount of indebtedness or damages) **निर्धारित करणे** ३ (to settle a debt, etc. by payment; to discharge) **फेड करणे**

४ (convert into cash) **रोकडीत रूपांतर करणे** ५ *Fig.* (to clear up and dispose of as if by such a process) **निर्मूलन करणे,** (as in : to liquidate illiteracy निरक्षरतेचे निर्मूलन करणे

liquidated, *adj.* १ **परिसमापित** २ **निर्धारित**

liquidated damages, निर्धारित नुकसानभरपाई

liquidation, *n.* १ (as, of a company, firm, etc.) **परिसमापन** (न.)

cf. dissolution विसर्जन

extinction विलोपन, विलोप

wind up समापन

२ **दिवाळे** (न.)

(as in : to go into liquidation १ परिसमापन होणे २ दिवाळे काढणे)

liquidation of fund, निधि परिसमापन

liquidator, *n.* **परिसमापक** (सा.)

liquid capital, (capital in the form of money) **तरल भांडवल, रोख भांडवल**

liquidity, *n.* (as, of assets, etc.) १ **रोख सुलभता** (स्त्री.), **रोखता** (स्त्री.) २ **तरलता** (स्त्री.)

liquidity crisis, तरलता अरिष्ट

liquidity preference, (the desire to hold cash or checking accounts rather than assets, such as stocks and bonds that earn a return and are less easy to convert, to cash) **रोखता पसंती**

liquidity ratio, (bank's ratio of liquid assets to liabilities i. e. deposits, conventionally kept at above 30 per cent) **तरलता गुणोत्तर**

liquidity trap, रोखता खोडा, रोखता सापळा

liquid securities, रोखता रोखे (पु. अ. व.), **तरल रोखे** (पु. अ. व.)

list, *n.* **सूची** (स्त्री.), **यादी** (स्त्री.)

v. t. **यादी करणे, सूची तयार करणे**

listed, *adj.* **सूचीबद्ध**

listed price = **list price, सूचीबद्ध किंमत**

listed security, सूचीबद्ध रोखा

list price = **listed price**

live, *v. i.* (to be maintained in life, to subsist) **निर्वाह करणे**

live register, चालू नोंदवही

livestock, *n.* **पशुधन** (न.)

living, *n.* १ **राहणी** (स्त्री.) २ **निर्वाह** (पु.)

adj. १ (now existent) **हयात**

२ (alive) **जिवंत, सजीव**

living on capital, (*also* **capital consumption**) **भांडवलक्षय** (पु.)

living wages, जीविका वेतन

load, *n.* **भार** (पु.), **ओझे** (न.)

v. t. & i. १ (माल वगैरे) **भरणे** २ **लादणे**

loading, *n.* १ (माल वगैरे) **भरणे** (न.), **भरण** (न.) २ **लादणे** (न.)

loading charges, भरणावळ (स्त्री.)

loam = **loamy,** *n.* **लोम** (न.), **मातवाळू** (स्त्री.), **दुमट** (न.)

loan, *n.* **कर्ज** (न.)

v. t. १ **उसने देणे** २ **कर्जाऊ देणे, कर्ज देणे**

clean loan बिनशर्त कर्ज

crop loan पीक कर्ज

current loan चालू कर्ज

dead loan बुडित कर्ज

demand loan = **call loan मागणी कर्ज**

discharged loan फेडलेले कर्ज

expired loan अवसन्न कर्ज

external loan = **foreign loan विदेशी कर्ज**

intermediate loan मध्यमावधि कर्ज

long-term loan दीर्घावधि कर्ज, दीर्घमुदती कर्ज

overnight loan रात्रव्याजी कर्ज

public loan सरकारी कर्ज

reconstruction loan पुनर्रचना कर्ज

tied loan बद्ध कर्ज

undisbursed loan असंवितरित कर्ज

loanable fund, कर्जदेय रक्कम, कर्ज देण्यासाठी रक्कम

loan at call, मागणीदेय कर्ज

loan at short notice, अल्पसूचनादेय कर्ज

loan balance, कर्जशेष (पु.), शिल्लक कर्ज, कर्जबाकी (स्त्री.)

loan capital, कर्जाऊ भांडवल

loan finance = debt finance

loans and advances, कर्जे आणि अग्रिमे

loan stock, (alternative name for debentures) ऋणपत्रे (न. अ. व.)

local, *adj.* स्थानिक, स्थानीय

local assets, स्थानिक मत्ता

local audit, स्थानिक लेखापरीक्षा

local authority, १ स्थानिक प्राधिकारी २ स्थानिक प्राधिकरण

local currency counterpart fund, स्थानिक चलन प्रतिरूप निधि

local finance, १ स्थानिक शासनाचे वित्त व्यवहार २ स्थानिक शासनाची वित्त व्यवस्था

local fund, स्थानिक शासनाचा निधि

local government, स्थानिक शासन

localisation, *n.* १ स्थानसीमन (न.), स्थानन (न.) २ स्थानिकीकरण (न.)

localise, *v. t.* १ (to confine within a particular part or area) स्थानसीमित करणे, स्थानिम करणे २ (to invest with local characteristics) स्थानीकरण करणे, ३ ठिकाण ठरवणे

localised, *adj.* १ स्थानसीमित, स्थानित, २ स्थानिकीकृत ३ स्थानिक

localised industries, स्थानसीमित उद्योग (पु. अ. व.)

locality, *n.* १ स्थान (न.), ठिकाण (न.) २ वसतिस्थान (न.)

locality factors, संस्थिति घटक

local law, स्थानिक विधि, स्थानिक कायदा

locally, *adv.* स्थानपरत्वे, स्थानिकरीत्या

local planning, स्थानिक नियोजन

local remittance, १ स्थानीय वित्तप्रेषण २ स्थानीय वित्तप्रेष

local self-government, स्थानिक स्वराज्य, स्थानिक स्वयंशासन

local taxation, स्थानिक कराधान

local value, स्थानिक मूल्य

locate, *v t.* (to designate the site or place) स्थाननिश्चय करणे, स्थाननिदेश करणे, स्थान ठरवणे

located, *adj.* स्थित, ठिकाणी असलेला

location, *n.* १ स्थाननिश्चयन (न.) २ स्थान (न.), स्थळ (न.), ठावठिकाणा (पु.)

location of industries, उद्योगांचे स्थाननिश्चयन

locked-in capital, संरुद्ध भांडवल

locked-in effect, (of taxation) संरोधन परिणाम

locked-in investment, बंदिस्त गुंतवणूक

locked-up capital, संरुद्ध भांडवल

locker, *n.* कुलुपी कप्पा (पु.), लॉकर (न.)

lockout, *n.* (the withholding of employment by an employer and the whole or partial closing of his business establishment) टाळेबंदी (स्त्री.)
cf. stay-in strike बैठा संप
strike संप

lock up, (to invest money, capital, etc. in such a way that it cannot easily or quickly be exchanged for cash) संरुद्ध करणे

loco—, (in comb.) स्थानिक–

loco-invoice, *n.* स्थानिक बीजक (न.)

loco-price, *n.* (a commercial term which when used in foreign trade in a price quotation means the local price) स्थानिक किंमत (स्त्री.)

locus, *n.* निबद्ध बिंदु सट (पु.) (निर्बिंस)

locus of tangency point, स्पर्श बिंदूचा निबद्ध सट

log, *n.* १ (*abbr.* of **logarithum**) लाग (पु.) २ (*abbr.* of **log-book**) कृति नोंदवही (स्त्री.)

logarithmic series, लागीय श्रेणी

log-book, *n.* (*also* **log**) कृतिनोंदवही (स्त्री.)

long, *adj.* १ लांब २ (extended in time; far-extending) दीर्घ

adv. दीर्घकालिक, दीर्घकाल

long addition, उभी बेरीज

long dated, *adj.* दूरदिनांकित

long-distance migration, अतिअंतर स्थलांतरण

long draft = **foreign bill of exchange** = **foreign bill**

longer-dated, *adj.* दूरतर दिनांकित

long-haul traffic, दूरपल्ल्याची वाहतूक

long-period, *adj.* दीर्घकालीन

long-period price, दीर्घकालीन किंमत

long-run cost curve, दीर्घमुदती परिव्यय वक्र

long-term, *adj.* दीर्घावधि, दीर्घ मुदतीचा

long-term capital, दीर्घावधि भांडवल

long-term credit, दीर्घमुदती पत

long-term loan, दीर्घावधि कर्ज, दीर्घमुदती कर्ज

long-term planning, दीर्घकाली नियोजन

Lorenz curves, अपकिरण वक्र, लॉरेन्झ वक्र

loss, *n.* १ (the act or fact of failing to gain, obtain or utilise) नुकसान (न.), हानि (स्त्री.) २ (*specif.* the amount by which the cost of an article or service exceeds the selling price—as opposed to *profit*) तोटा (पु.) ३ हरवणे (न.), गमावणे (न.)

gross loss स्थूल तोटा, सकल तोटा

net loss निव्वळ तोटा

loss leader, (ग्राहकाच्या आकर्षणासाठी) कमी किंमत केलेली वस्तू, न्यून किंमती वस्तू

loss offset, हानि प्रतितोल

lost, *adj.* १ गहाळ २ हरवलेला, गमावलेला

lot, *n.* (a group of articles offered as an item for sale) संच (पु.), लाट (पु.), ढीग (पु.)

lottery, *n.* १ लॉटरी (स्त्री.), ललाटरी (स्त्री.) २ सोडत (स्त्री.)

lower, *adj.* निम्न, खालचा

lower stage, खालचा टप्पा

low-paid, *adj.* लघुवेतनी, लघुवेतन

low-paid employee, लघुवेतन कर्मचारी

lucerne, *n.* (*also* called **alfalfa**) लसूणघास (पु.)

lucrative, *adj.* लाभप्रद, प्रलाभी

lucrative business, लाभप्रद धंदा, प्रलाभी धंदा

luggage, *n.* सामान (न.)

luggage rate schedule, सामान दर अनुसूची

lumpen proletariat, अवनत श्रमजीवी

lumpiness, *n.* पिंडिता (स्त्री.)

lump sum, ठोक रक्कम, एक रक्कम

lump sum tax, ठोक रकमी कर

lump sum transfer, ठोक रक्कम हस्तांतरण

lumpy, *adj* पिंडी, अविभजनीय

lumpy unit, पिंडी प्रघटक

luxuries, *n. pl.* विलास वस्तू (स्त्री. अ. व.), चैनीच्या वस्तू (स्त्री. अ. व.)

luxury, *n.* विलास (पु.), चैन (स्त्री.)

luxury tax, विलासवस्तु कर, चैनीच्या वस्तूंवरील कर

M

machine, *n.* **यंत्र** (न.), **मशीन** (न.)
adding machine **बेरीज यंत्र**
calculating machine **परिगणन यंत्र**
machine hour rate, **यंत्र तास दर**
machinery, *n.* १ (working parts of the machine) **यंत्रसामग्री** (स्त्री.) २ (as methods, organisation) **यंत्रणा** (स्त्री.) (as in : government machinery शासन यंत्रणा)
machine shop, **यंत्रशाला** (स्त्री.)
machinist, *n.* **यंत्र कारागीर** (पु.)
macro-accounting, *n.* **समष्टि लेखांकन** (न.)
macroeconomics, *n.* (the study of economic system as a whole esp. with reference to its *general* level of output and income and the *interrelations among* the sectors of the economy-as opposed to microeconomics) **समष्टि अर्थशास्त्र** (न.)
macro planning, **समष्टि नियोजन**
macro-regional planning, **समष्टि प्रादेशिक नियोजन**
magnate, *n.* (a person who has power through wealth or position)—**प्रभु** (पु.) (as in : industrial magnate उद्योग प्रभु)
mailing-list, *n.* (a list of names of persons to whom something is regularly sent) **प्रेषण यादी** (स्त्री.)
maintain, *v. t.* १ (to keep up) **बाळगणे, ठेवणे** २ (to keep in repair or in good state) **सुस्थितीत ठेवणे** ३ **राखणे** (as in : to maintain law and order कायदा व सुव्यवस्था राखणे), **पालन करणे** ४ (to carry or to conduct) **चालवणे** ५ (to furnish oneself, children, etc. with means of subsistence) **चरितार्थ चालवणे** ६ (to assert as true, as opinion, statement-with *that*) **ठाम मत असणे**
maintenance, *n.* १ **परिरक्षा** (स्त्री.), **सुस्थितीत ठेवणे** (न.) २ **पालन** (न.), **पालन करणे** (न.) ३ (the act of providing means of support for someone; the provison, supplies or funds needed to live on) **निर्वाह** (पु.), **चरितार्थ** (पु.) ४ **निर्वाह खर्च** (पु.) ५ **संधारण** (न.)
maintenance charges, १ **परिरक्षा खर्च** २ **परिरक्षा आकार**
major, *n.* (one who has attained full legal age) **सज्ञान** (सा.)
adj. १ **प्रधान, मुख्य** २ **मोठा** ३ **सज्ञान**
majority, *n.* १ **सज्ञानवय** (न.) २ **बहुमत** (न.) ३ **बहुसंख्या** (स्त्री.) ४ **मताधिक्य** (न.) ५ **बहुसंख्याक लोक** (पु. अ. व.)
adj. **बहुसंख्य, बहुसंख्याक**
make, *n.* १ **निर्मिति** (स्त्री.) २ (style of structure or composition) **बनावट** (स्त्री.), **घडण** (स्त्री.)
v. t. & i. १ **करणे, बनवणे** २ (to gain or raise as profit) **मिळवणे, कमावणे** ३ (to require, to constrain, to cause) (एखादी गोष्ट करावयास) **लावणे**
make good, **भरपाई करणे**
maker, *n.* १ **बनवणारा** (पु.) २ **निर्माता** (पु.) ३ (when used in comb.) —**कार** (as in : shoemaker चर्मकार)
make up, **भरपाई करणे, भरून काढणे**
making, *n.* १ **बनवणे** (न.), **घडवणे** (न.), **करणे** (न.) २ (as, a make) **घडण** (स्त्री.)

making-up day, (*also* contango day) (the first day of settlement on which contango agreements are made) हिशेबपूर्ति दिन

making-up price, (the price at which the stock is carried over on an account from one settlement to another) हिशेब-पूर्ति किंमत

maladjustment, *n.* दुःसमायोजन (न.), कुसमायोजन (न.)

mala fide, adj. असद्भावी

adv. असद्भावपूर्वक

maldistribution, *n.* सदोष वितरण (न.)

mala fides, n. असद्भाव (पु.)

malevolent, *adj.* दुष्टाव्याचा

malfeasance, *n.* दुष्कर्म (न.)

malinger, *v. i.* कामचुकारपणा करणे, आजार-पणाचे ढोंग करणे

malingerer, *n.* कामचुकार (पु.)

malinvestment, *n.* अपगुंतवणूक (स्त्री.)

malleable, *adj.* १ इष्टरूपदेय २ सुधारण–

malnutrition, *n.* कुपोषण (न.)

malpractice, *n.* दुराचार (पु.)

Malthusian theory of population, माल्थसचा लोकसंख्या सिद्धांत

man, *v. t.* १ (to supply with men) माणसांची भरती करणे २ काम करणे, –ची व्यवस्था पाहणे

manage, *v. t. & i.* १ व्यवस्था पाहणे, व्यवस्था करणे २ (to conduct) चालविणे ३ (to contrive, to manipulate) जमवणे

manageable, *adj.* १ आटोक्यातला २ व्यवस्था करण्याजोगा

managed, *adj.* १ व्यवस्थाबद्ध २ नियंत्रित

managed currency, नियंत्रित चलन, विनियमित चलन

managed monetary system, नियंत्रित चलन पद्धति

managed money, नियंत्रित पैसा

management, *n.* १ (the act or art of managing) व्यवस्था (स्त्री.) २ (the conducting or supervising of something esp. the executive function of planning, organising, co-ordinating, controlling, etc., any industrial or business project or activity) व्यवस्थापन (न.) ३ (the collective body of those who manage or direct any enterprise or interest; the board of managers) व्यवस्थापक मंडळ (न.), व्यवस्थापक वर्ग (पु.)

management accounting, व्यवस्थापन लेखांकन

management of cost, परिव्ययाचे व्यवस्थापन

management shares, व्यवस्थापक भाग (पु. अ. व.), व्यवस्थापक शेअर (पु. अ. व.)

manager, *n.* व्यवस्थापक (सा.)

managerial, *adj.* व्यवस्थापकीय, व्यवस्था–

managerial diseconomies, व्यवस्थापकीय परिव्ययवर्धक प्रतिकूलता

managerial economics, व्यवस्थापकीय अर्थ-शास्त्र

managerial economies, व्यवस्थापकीय परि-व्ययऱ्हासक अनुकूलता

managerial revolution, व्यवस्थापकीय क्रांति

managing, *adj.* व्यवस्थापन–

managing agent, व्यवस्थापन अभिकर्ता, व्यवस्थापन एजंट

managing director, व्यवस्थापन संचालक

mandate, *n.* आज्ञा (स्त्री.)

man-day, *n.* श्रमदिन (पु.)

man-hour, *n.* श्रमतास (पु.)

manifest, *v. t. & i.* १ (to show clearly) अभिव्यक्त करणे, अभिव्यक्त होणे २ (to come to light, to give signs of) प्रकट करणे, प्रकट होणे ३ (as, to appear) आविष्कार होणे

n. (a list or invoice of cargo for any of several forms of transportation as, a ship or plane usu. containing marks, indications of contents, or consignee, passengers, baggages, weights, etc. and other pertinent information for the use at terminals or custom house) **तपशील-सूची** (स्त्री.)

adj. **१ उघड २ अभिव्यक्त**

manifestation, *n.* **१ अभिव्यक्ति** (स्त्री.) **२ आविष्कार** (पु.)

manifold, *adj.* **बहुविध**

manifoldness, *n.* **बहुविधता** (स्त्री.)

manorial system, **मेनॉर पद्धति**

man-power, *n.* **मनुष्यबळ** (न.)

manual, *adj.* **१ हस्त २** (requiring or involving physical skill and energy) **शारीरिक, शरीर– ३ श्रम**

n. **नियमपुस्तिका** (स्त्री.)

manual labour, अंगमेहनत (स्त्री.), **शारीरिक श्रम**

manual labourer, अंगमेहनती (सा.)

manually, *adv.* **हाताने**

manual skill, हस्तकौशल्य (न.)

manual work, अंगमेहनतीचे काम, हातकाम (न.)

manufacture, *v. t.* (to make, produce goods, etc. on large scale by machinery) **१ निर्माण करणे, यंत्राद्वारे बनवणे,**

n. (any thing made by machinery) **निर्मिति** (स्त्री.), **वस्तुनिर्मिति** (स्त्री.), **यांत्रिक उत्पादन** (न.) **२** (*usu. pl.* manufactured goods or articles) **यंत्रनिर्मित माल** (पु.), **यंत्रनिर्मित वस्तू** (स्त्री. अ. व.) **३ बनावट** (स्त्री.)

manufactured goods, १ यंत्रनिर्मित माल, यंत्रनिर्मित वस्तू (स्त्री. अ. व.) **२ निर्मित माल, निर्मित वस्तू** (स्त्री. अ. व.)

manufactured products, १ यंत्रनिर्मित पदार्थ (पु. अ. व.) **२ निर्मित पदार्थ** (पु. अ. व.)

manufacturer, *n.* **१ यांत्रिक उत्पादक** (पु.) **२ निर्माणक** (पु.) **३ कारखानदार** (पु.)

manufacturing, *n.* **वस्तुनिर्माण** (न.)

adj. **निर्माणक, वस्तुनिर्माण**

manufacturing account, वस्तुनिर्माण लेखा

manufacturing process, वस्तुनिर्माण प्रक्रिया

manure, *n.* **खत** (न.)

artificial manure कृत्रिम खत

bulk manure भर खत

compost manure कंपोस्ट खत

inorganic manure रासायनिक खत

organic manure सेंद्रिय खत

v. t. **खत घालणे**

margin, *n.* **१ सीमा** (स्त्री.) **२** (the particular condition as with regard to increment of return for labour or for an interest on investment that limits the existence or continuance of economic process, other things being unchanged) **सीमांत** (पु.) **३** (the excess market value of the collateral over a face of loan : cash or collateral deposited to secure against loss, etc., an allowance above or below a certain figure within which a purchase or sale is to be made, etc.) **मार्जिन** (न.) **४** (measure or degree of difference) **माया** (स्त्री.), **अंतर** (न.)

marginal, *adj.* (having a character or capacity fitted to yield a supply of goods which when marketed at existing price levels will barely cover the cost of production of or relating to, or concerned with a limit or margin of return or reward as measured by existing price levels that is barely sufficient, to yield the profit or cost of production) **सीमांतिक, सीमांत**

(as in : marginal income १ सीमांतिक आय २ सीमांतिक प्राप्ति; marginal sales सीमांतिक विक्री)
marginal analysis, सीमांतिक विश्लेषण
marginal buyer, सीमांतिक क्रेता
marginal cost, सीमांतिक परिव्यय
marginal cultivation, सीमांतिक शेती
marginal demand, सीमांतिक मागणी, सीमांत मागणी
marginal disutility of labour, श्रमाची सीमांतिक ऋण उपयोगिता
marginal dose, सीमांतिक मात्रा
marginal efficiency of capital, (*also* **investor's yield** *or* **internal rate of return**) (the rate of return over cost to be obtained from additional expenditure on investment of the most profitable type (which Keynes called the 'marginal efficiency of capital') will effect the level of investment) गुंतवणुकीवरील अपेक्षित सीमांत लाभ, भांडवलाची सीमांतिक कार्यक्षमता
marginal factor cost, सीमांत घटक परिव्यय
marginal farmers and agricultural labourers, सीमांत शेतकरी व शेतमजूर
marginal firm, सीमांतिक व्यवसाय संस्था
marginal income, १ सीमांतिक आय २ सीमांतिक प्राप्ति
marginalism, *n.* सीमांतवाद (पु.)
marginal labourer, सीमांतिक श्रमिक
marginal land, १ (the land that is just worth cultivating at the present cost of doing so and the present prices of commodities that could be grown on it *i. e.* the land at the margin of cultivation) सीमांतिक लागवडयोग्य भूमि, सीमांतिक लागवड-योग्य जमीन २ (land which is first to cease being used for the particular purpose) सीमांतिक भूमि, सीमांतिक जमीन
marginal letter of credit, सीमांतिक पतपत्र
marginally, *adv.* सीमांतिकदृष्ट्या
marginal price, सीमांतिक किंमत
marginal producer, सीमांतिक उत्पादक
marginal production, सीमांतिक उत्पादन
marginal productivity, सीमांतिक उत्पादकता
marginal productivity of labour, सीमांतिक श्रम उत्पादकता, श्रमाची सीमांतिक उत्पादकता
marginal productivity theory, सीमांतिक उत्पादकता सिद्धांत
marginal profit, १ सीमांतिक लाभ २ सीमांत नफा
marginal propensity to consume, सीमांत उद्योग प्रवृत्ति
marginal propensity to import, सीमांत आयात प्रवृत्ति
marginal rate of substitution, सीमांतिक पर्यायियोजन दर
marginal rate of technical substitution, सीमांतिक घटक पर्यायियोजन दर
marginal rate of transformation, सीमांतिक रूपांतरण दर
marginal return, सीमांतिक प्रत्याय
marginal revenue, सीमांतिक आगमरूप
marginal revenue product, सीमांत आगमरूप उत्पादित
marginal sacrifice, सीमांतिक त्याग
marginal sales, सीमांतिक विक्री
marginal saving ratio, (*also* **incremental saving ratio**) सीमांतिक बचत गुणोत्तर
marginal substitutability, सीमांतिक पर्यायियोजन क्षमता
marginal tax rate, सीमांतिक कर दर
marginal unit, सीमांतिक एकक
marginal utility, सीमांतिक उपयोगिता, सीमांत उपयोगिता
marginal variance, सीमांत प्रचरण

margin cultivation, लागवड सीमा
margin of cultivation, लागवडीची सीमा
margin of profit, नफ्याची माया
margin of transference = margin of suitability = margin of substitutability, पर्यायी वापर सीमा
marine, *adj.* सागरी
n. नौधन (न.)
marine insurance, नौविमा (पु.), सागरी विमा
maritime, *adj.* सागरी
maritime law, सागरी विधि, सागरी कायदा
maritime lien, नौविषयक धारणाधिकार
maritime shipping, सागरी वाहतूक
mark, *n.* १ चिन्ह (न.) २ लक्षण (न.) ३ (a standard or acceptable level of performance of, quality or condition) अपेक्षित दर्जा (पु.) ४ (unit of value or coin) मार्क (पु.)
v. t. चिन्ह लावणे, खूण करणे, चिन्हांकित करणे
marked, *adj.* १ चिन्हित २ उल्लेखनीय, लक्षणीय
marked cheque, चिन्हित धनादेश
market, *n.* १ बाजार (पु.), विपणी(स्त्री.), हाट (पु.) २ (the rate of price offered, for commodities, market price) बाजारभाव (पु.), बाजार किंमत (स्त्री.) ३ (a sphere within which price-making forces operate and in which exchanges in title tend to be followed by actual movement of goods, as a geographical area of demand) बाजार पेठ (स्त्री.)
v. t. & i. १ पणन करणे, खरेदीविक्री करणे, सौदा करणे २ (to expose for sale in the market) विक्री करणे, बाजारात विक्रीसाठी मांडणे ३ बाजारहाट करणे, बाजार करणे
active market क्रियाशील बाजार, सजीव बाजार, तेज बाजार
agricultural market कृषि उत्पादन विपणी, कृषिउपज विपणी, कृषि उत्पादन बाजार, कृषिउपज बाजार
free market मुक्त बाजार, मुक्त विपणी
internal market देशांतर्गत विपणी
money market नाणे बाजार, पैसा बाजार, पैसा विपणी
regulated market विनियमित बाजार
marketability, *n.* १ पणनयोग्यता (स्त्री.) २ विक्रेयता (स्त्री.), विक्रीयोग्यता (स्त्री.),
marketable, *adj.* १ पणनयोग्य, पण्य २ विक्रेय विक्रीयोग्य, विकाऊ
marketable goods, १ पणनयोग्य माल, पणनयोग्य वस्तू (स्त्री. अ. व.) २ विक्रेय माल, विक्रेय वस्तू (स्त्री. अ. व.)
marketable products, विक्रेय उत्पादित वस्तू (स्त्री. अ. व.)
marketable security, १ पणनयोग्य प्रतिभूति २ पणनयोग्य रोखा
marketable surplus, विक्रेय शिल्लक, विक्रेय वाढावा, पणनयोग्य आधिक्य
marketable title, पणनयोग्य हक्क
market arrivals, बाजारातील आवक
market behaviour, (tendency of price being determined by the forces of supply and demand in a market) विपणी वर्तन (as in : theory of market behaviour विपणी वर्तन सिद्धांत)
market charges, बाजारातील आकार
market committee, बाजार समिति
market demand, बाजारातील (एकूण) मागणी
market demand schedule, बाजार मागणी अनुसूची
marketed surplus, विक्रीत शिल्लक, विक्रीत वाढावा
market fluctuations, बाजारभावातील चढ-उतार (पु. अ. व.)

market gardening, (*also* truck farming) भाजीपाला बाग
marketing, *n.* १ विपणन (न.), खरेदीविक्री (स्त्री.) २ बाजार करणे (न.), बाजारहाट करणे (न.)
marketing diseconomies, विपणन परिव्यय-वर्धक प्रतिकूलता
marketing economies, विपणन परिव्यय-न्हासक अनुकूलता
marketing quota, विपणन वाटा, विपणन कोटा
marketing quota system, विक्री कोटा पद्धति
marketing structure, विपणन संरचना
market inspector, बाजार निरीक्षक
market intelligence, बाजार वृत्त
market leadership, बाजार नेतृत्व, विपणी नेतृत्व
market-oriented, *n.* बाजाराभिमुख (न.)
market overt, (an open public market authorised and regulated by law at which purchasers of goods, with certain exceptions, acquire good title regardless of any defect in seller's title) उघड बाजार
market place, *n.* १ बाजार (पु.) २ मंडई (स्त्री.)
market power, विपणी शक्ति, बाजार शक्ति
market price, बाजार किंमत
market quotation, विपणन भाव, विपणन दरपत्रक, बाजार दरपत्रक
market-rate, *n.* बाजारभाव (पु.)
market rate of interest, (*also* money rate of interest) व्याजाचा बाजार दर
market report, बाजार प्रतिवृत्त
market research, (study of the results of advertising, the reason why the public buys or does not buy certain goods, etc.) विपणी संशोधन
market share elasticity, बाजारविक्री अंशाची लवचिकता
market socialism, विपणी समाजवाद
market value, बाजार मूल्य, विपणी मूल्य
market-yard, *n.* बाजार तळ (पु.), बाजाराचे आवार (न.)
marking, *n.* १ चिन्हांकन (न.), अंकन (न.) २ (stock exchange record of day's dealings in securities) किंमत नोंद (स्त्री.)
mark-up, *v. t.* (*also* cost plus mark-up) (to set a higher price on, add a mark up to) (परिव्ययापेक्षा) जास्त किंमत ठेवणे *n.* अधिपरिव्यय किंमत (स्त्री.)
mark-up inflation, अधिपरिव्ययी अतिवृद्धि
mark-up price, अधिपरिव्यय किंमत
marriage migration, विवाह स्थलांतरण
Marxian Law of Capital Accumulation, भांडवल संचयनाचा मार्क्सचा सिद्धांत
Marxism, *n.* मार्क्सवाद (पु.)
mass, *n.* १ रास (स्त्री.), पुंज (पु.) २ समूह (पु.) ३ वस्तुमान (न.) *adj.* १ (of pertaining to, characteristic of mass or the masses) सामुदायिक २ प्रचंड, जन
mass consumption, बहुजन उपभोग
masses, *n. pl.* जनता (स्त्री.)
mass-production, *n.* (*also* flow production) विपुल उत्पादन (न.)
mass-unemployment, *n.* सार्वत्रिक बेकारी (स्त्री.), मोठ्या प्रमाणावरील बेकारी (स्त्री.)
material, *n.* सामान (न.), साहित्य (न.) *adj.* १ भौतिक २ महत्त्वाचा, महत्त्वपूर्ण ३ विशेष ४ सारभूत
material alteration, महत्त्वाचा फेरबदल, महत्त्वाचा फेरफार
material goods, *n. pl.* (a term used by A. Marshall) भौतिक वस्तू (स्त्री. अ. व.)
materialise, *v. t. & i.* साकार करणे, मूर्त स्वरूप देणे, साकार होणे
materialism, *n.* (the view that in all their actions men are inspired only by economic motives) भौतिकवाद (पु.), जडवाद (पु.)

materialist, *n.* भौतिकवादी (सा.), जडवादी (सा.)
materialistic, *adj.* भौतिकवादी, जडवादी
materialistic conception of history, इतिहासाची भौतिकवादी कल्पना
materially, *adv.* १ सारतः २ विशेषतः
material management, माल व्यवस्थापन
material resources, भौतिक साधनसंपत्ति
materials, *n. pl.* वस्तू (स्त्री. अ. व.), सामग्री (स्त्री.), माल (पु.)
material wealth, भौतिक संपत्ति
maternity benefit, प्रसूति लाभ
maternity welfare, मातृकल्याण (न.)
mathematical economics, गणितीय अर्थशास्त्र
matrix, *n.* सारणी (स्त्री.)
maturation, *n.* १ परिपक्वता (स्त्री.) २ प्रगल्भीकरण (न.) ३ वयात येणे (न.)
mature, *v. i.* १ परिपक्व होणे २ (as an insurance policy, note, obligation, etc.) परिणत होणे, –ची मुदत समाप्त होणे,
adj. परिपक्व
matured, *adj.* १ परिपक्व २ परिणत, मुदत समाप्त झालेला
maturity, *n.* १ परिपक्वता (स्त्री.) २ परिणत होणे (न.) ३ (termination of the period that a note or other obligation has to run) मुदतसमाप्ति (स्त्री.)
maturity date = date of maturity
maturity of a bill, हुंडी परिणत होणे, हुंडीची मुदत समाप्ति
maximal, *adj. Math.* उच्चिष्ठ
maxima-minima, *n. pl.* महत्तमे-लघुत्तमे (न. अ. व.)
maximise, *v. t.* कमाल वाढ करणे, कमाल मर्यादेपर्यंत नेणे
n. महत्तमन (न.)
maximiser, *n.* महत्तमक (पु.)
maximising and minimising, महत्तमन-लघुत्तमन, कमालीकरण-किमानीकरण
maximum, *n.* (*pl.* maximums or maxima) कमालमर्यादा (स्त्री.), महत्तमन (न.) (अ. व. महत्तमे)
adj. १ कमाल २ अधिकतम, महत्तम
maximum issue system, कमाल प्रचालन पद्धति
maximum likelyhood method, महत्तम संभव पद्धति
maximum maximorum, अतिमहत्तम (न.)
maximum population, कमाल लोकसंख्या
maximum potential rate = warranted rate
maximum price = ceiling price
maximum profit, १ कमाल लाभ २ कमाल नफा
maximum rent, कमाल भाडे
maximum revenue, कमाल आगम, कमाल महसूल
maximum social advantage, कमाल सामाजिक हित
mean, *n.* माध्य (न.)
adj. सरासरी
mean annual increment, सरासरी वार्षिक वेतनवाढ
mean annual precipitation, सरासरी वार्षिक अवक्षेपण
mean annual rainfall, सरासरी वार्षिक पर्जन्यमान
mean deviation, माध्य विचलन
means, *n. pl.* १ साधने (न. अ. व.) २ (when treated as *sing.*) साधन (न.), आर्थिक स्थिति (स्त्री.) (as in : means test आर्थिक स्थिति चाचणी)
means of communication, दळणवळणाची साधने (न. अ. व.)
means of livelihood, उपजीविकेचे साधन
means of living = means of subsistence
means of locomotion, १ स्थलांतराची साधने (न. अ. व.) २ गतिसाधने (न. अ. व.)

means of payment, प्रदान साधने (न. अ. व.)
means of production = instruments of production
means of subsistence, (*also* **means of living**) निर्वाह साधने (न.अ.व.)
means of transport = means of transportation, वाहतूक साधने (न. अ व.)
mean value, सरासरी मूल्य
measure, *v. t.* १ मापणे, मोजणे २ अजमावणे *n.* १ माप (न.) २ प्रमाण (न.), परिमाण (न.) ३ उपाय (पु.)
measured, *adj.* मापित, मोजलेला, मापलेला
measurement, *n.* १ मापणी (स्त्री.), मोजणी (स्त्री.) २ माप (न.)
measurement cargo= measurement goods = measurement freight, (cargo or good charge for carriage by bulk rather than weight) आकारमानी माल
measurement problem = index number problem
measure of value, मूल्यमाप (न.)
measuring rod, मापदंड (पु.)
meat animals, मांसोपयोगी प्राणी (पु. अ. व.), मांसोपयोगी जनावरे (न. अ. व.)
mechanic, *n.* यांत्रिक (पु.)
mechanical, *adj.* यांत्रिक, यंत्र
mechanical industry, यांत्रिक उद्योग, यंत्र उद्योग
mechanical innovations, यांत्रिक नवप्रवर्तन, यांत्रिक नवोपक्रम
mechanically, *adv.* यांत्रिकपणे
mechanical method, यांत्रिक पद्धति
mechanical power, यंत्रशक्ति (स्त्री.), यांत्रिक शक्ति
mechanical process, यांत्रिक प्रक्रिया
mechanics, *n.* यांत्रिकी (स्त्री.), यंत्रशास्त्र (न.)
mechanisation, *n.* १ यांत्रिकीकरण (न.) २ यंत्रसज्ज करणे (न.)
mechanisation of production, उत्पादनाचे यांत्रिकीकरण
mechanise, *v. t.* १ यांत्रिकीकरण करणे २ (to equip with machinery esp. to substitute mechanical processes for human or animal labour) यंत्रसज्ज करणे, यंत्रित करणे
mechanised, *adj.* यंत्रसज्ज, यांत्रित
mechanism, *n.* १ यंत्ररचना (स्त्री.) २ (as, of a body) कार्यतंत्र (न.), यंत्रणा (स्त्री.)
mechanism of inflation, अतिवृद्धीची यंत्रणा
mechanism of production, उत्पादन कार्यतंत्र
mechanist, *n.* यंत्रज्ञ (पु.)
median, *n.*१ मध्यग (पु.) २ मध्यगा (स्त्री.) ३ मध्यक (पु.)
mediate, *v. t. & i.* मध्यस्थी करणे
cf. interfere हस्तक्षेप करणे
intervene मध्ये पडणे
mediation, *n.* १ (intervention between conflicting parties or view points to promote settlement, compromise, etc.) मध्यस्थी (स्त्री.) *cf.* conciliation
२ (act of mediation) मध्यस्थी करणे (न.)
medical benefit, वैद्यकीय लाभ
medium, *n.* (*pl.* **media**) माध्यम (न.)
adj. मध्यम, मध्यमप्रतीचा
medium distance migration, मध्यम अंतर स्थलांतरण
medium of advertising, जाहिरातीचे माध्यम
medium of exchange, (*also* **exchange medium**) विनिमय माध्यम
medium term credit, मध्यम मुदती पत
medium term loan, मध्यम मुदती कर्ज
member, *n.* १ सदस्य (पु.), सभासद (पु.) २ (as, an independent constituent) अवयव (पु.), घटक (पु.) ३ व्यक्ति

(स्त्री.) (as in : member of the family कुटुंबातील व्यक्ति)
member bank, सदस्य बँक, सदस्य अधिकोष
membership, *n.* १ सदस्यत्व (न.) २ सदस्य संख्या (स्त्री.)
memorandum, *n.* १ ज्ञापन (न.) २ टाचण (न.)
memorandum of association, संस्थापन लेख
mercantile, *adj.* वाणिज्यिक, वाणिज्य—
mercantile agency, वाणिज्यिक अभिकरण, वाणिज्यिक एजन्सी
mercantile agent, वाणिज्य अभिकर्ता, वाणिज्य एजंट
mercantile information bureau, वाणिज्यिक माहिती केंद्र
mercantile law, वाणिज्य विधि
mercantile marine = **merchant marine**
mercantile paper, (notes, bills and acceptance based on business activity) वाणिज्य धनपत्र
mercantile system, वाणिज्य पद्धति
mercantile year, वाणिज्य वर्ष
mercantilism, *n.* वाणिज्यवाद (पु.)
mercantilist, *n.* वाणिज्यवादी (सा.), व्यापारवादी (सा.)
merchandise, *n.* वाणिज्यवस्तु (स्त्री.), व्यापारी माल (पु.)
v. t. & i. व्यापार चालवणे, व्यापार करणे
merchandise mark, वाणिज्यवस्तु चिन्ह, व्यापारी माल चिन्ह
merchandiser, *n.* वस्तु विक्रेता (पु.)
merchant, *n.* व्यापारी (पु.), वस्तु व्यापारी (पु.), वणिक (पु.)
merchant bank, प्रकल्पसेवी बँक, प्रकल्पसेवी अधिकोष
merchant banker, प्रकल्पसेवा बँकर
merchant man = **merchantship,** *n.* (a trading vessel) व्यापारी जहाज (न.)
merchant marine, (*also* **mercantile marine**) वाणिज्य नौधन
merchant shipping, १ व्यापारी नौधन २ व्यापारी जहाज वाहतूक
merger, *n.* (an amalgamation of two firms to form one new company) विलीनीकरण (न.)
merit, *n.* १ गुणवत्ता (स्त्री.) २ गुण (पु.)
merit goods, गुणवस्तू (स्त्री. अ. व.)
merit rating, १ (computation of an insurance premium for a particular risk on the characteristics) गुणवत्ता गणन २ (the rating of an employee by systematic evaluation of his proficiency in a job) गुणमापन (न.)
merit wants, *n. pl.* गुणवस्तू गरजा (स्त्री.अ.व.)
meso-regional planning, माध्य नियोजन, मध्य व्यष्टि नियोजन
metal, *n.* धातु (पु.)
metallic, *adj.* धातुक, धातु—
metallic currency, धातु चलन
metallic money, धातु पैसा
metallic reserve, धातु संचिति
metallic value, धातु मूल्य
metayer system, (a system of farming under which the produce of land is divided in definite proportions–frequently in equal shares between the farmer and the proprietor of the land) अर्धेली पद्धति, बटाई पद्धति
method, *n.* रीति (स्त्री.), पद्धति (स्त्री.)
method of production, उत्पादन पद्धति
methodology, *n.* पद्धतिशास्त्र (न.), पद्धतिमीमांसा (स्त्री.), पद्धतिप्रकार (पु.)
metric system, दशमान पद्धति
metropolitan country, साम्राज्य देश
metropolitan region, महानगर प्रदेश

metropolitan regional planning, महानगर प्रदेश नियोजन
micro-accounting, *n.* व्यष्टी लेखांकन (न.)
microeconomic, *adj.* व्यष्टी अर्थशास्त्रीय
microeconomics, *n.* (a study of economics in terms of individual areas of activity as, a firm, household, prices opposed to macro-economics) व्यष्टीय अर्थशास्त्र (न.)
micro-regional planning, व्यष्टी नियोजन
Middle Ages, मध्ययुग (न.)
middle man, *n.* मध्यजन (पु.), मध्यस्थ (पु.)
middle prices, (the average of jobber's buying and selling prices of stock exchange securities) मध्यकिंमत (स्त्री.)
mid-late, *n.* निमगरवा (पु.)
midterm, *n.* मध्यावधि (पु.)
migrant, *n.* स्थलांतर करणारा (पु.)
migrate, *v. t.* स्थलांतर करणे
migration, *n.* (the act or an instance of moving from one country, region or place to settle in another, the act of an instance of moving from one area to another in search of work) स्थलांतरण (न.)
cf. emigration उत्स्थलांतरण
immigration आस्थलांतरण
associational migration सहचारी स्थलांतरण
in-migration अंतःस्थलांतरण
long distance migration अतिअंतर स्थलांतरण
marriage migration विवाह स्थलांतरण
medium distance migration मध्यम अंतर स्थलांतरण
out-migration बहिःस्थलांतरण
rural-rural migration ग्रामीण–ग्रामीण स्थलांतरण
rural-urban migration ग्रामीण–नागरी स्थलांतरण
seasonal migration हंगामी स्थलांतरण
short distance migration अल्प अंतर स्थलांतरण
stage migration टप्प्याटप्प्याचे स्थलांतरण
turn over migration फिरते स्थलांतरण
urban-rural migration नागरी–ग्रामीण स्थलांतरण
migration of capital, भांडवलाचे स्थलांतरण
migration of labour, श्रमिकांचे स्थलांतरण
migratory, *adj.* स्थलांतर करणारा
milage, *n.* १ मैल अंतर (न.) २ मैल भत्ता (पु.)
milch animal, दूध देणारे जनावर, दुधारू जनावर
milkbar economy, (*also* overloaded economy) अतिभारित अर्थव्यवस्था
mill, *n.* गिरणी (स्त्री.)
water mill पाणचक्की
wind mill पवनचक्की
millet, *n.* ज्वारवर्गीय धान्य (न.)
mine, *n.* खाण (स्त्री.), खनि (स्त्री.)
mineral, *n.* खनिज (न.)
adj. खनिज
mineral oil, खनिज तेल
mineral potential, उपलभ्य खनिज संपत्ती
mineral product, खनिज पदार्थ
mineral resources, खनिज संपत्ति
mineral salt, खनिज क्षार, सैन्धव (न.)
mineral wealth, खनिज संपत्ति
minima, *n. pl.* न्यूनतमे (न. अ. व.), लघुतमे (न. अ. व.), अल्पतमे (न. अ. व.)
minimal, *adj.* निम्निष्ठ
minimax, *adj.* अधिकाल्पतम
n. अधिकाल्पतमन (न.)
minimax theorem, (a theorem in the mathematical theory of competitive games which states that in an optimal strategy

one player plays so as to minimise his maximum losses and the other plays so as to minimise his minimum winnings) अधिकाल्पतम प्रमेय

minimise, *v. t.* **कमीत कमी करणे, कमी करणे, किमान मर्यादेपर्यंत नेणे**

n. **लघुतमन** (न.)

minimiser, *n.* **लघुतमक** (पु.)

minimum, *n.* **किमान मर्यादा** (स्त्री.)

adj. **१ किमान २ अल्पतम, लघुतम, न्यूनतम**

minimum balance, किमान शिल्लक

minimum population, किमान लोकसंख्या

minimum price = **bottom price** = **floor price**

minimum profit, १ किमान लाभ २ किमान नफा

minimum profit constraint, किमान लाभ संरोध, किमान नफा संरोध

minimum rate, किमान दर

minimum rent, किमान भाडे

minimum reserve method, किमान राखीव निधि पद्धति

minimum sacrifice, किमान त्याग

minimum sacrifice principle, किमान त्याग तत्त्व

minimum supply price, किमान पुरवठा किंमत

minimum tillage, किमान कर्षित क्षेत्र

minimum wage legislation, किमान वेतन विधिविधान

minimum wages, (a wage fixed by a legal authority or by contract as the least that will provide the minimum standard of living necessary for health, efficiency and well-being of designated employees) **किमान वेतन**

Minimum Wages Act, किमान वेतन अधिनियम

mining, *n.* **खनिकर्म** (न.), **खाणकाम** (न.)

mining industry, खनि उद्योग

mining market, खनिज बाजार

minor, *n.* (one who has not attained full legal age) **अज्ञान** (सा.)

adj. **१ लघु, लहान २ गौण ३ किरकोळ ४ अज्ञान**

minor coin, (a base metal coin of a denomination smaller than the basic monetary unit) **गौण नाणे**

cf. subsidiary coin

minority, *n.* **१ अज्ञान वय** (न.) **२ अल्पमत** (न.) **३ अल्पसंख्या** (स्त्री.), **अल्पसंख्याक लोक** (पु. अ. व.)

adj. **अल्पसंख्य, अल्पसंख्याक**

mint, *n.* **टांकसाळ** (स्त्री.)

v. t. (to make by stamping) **नाणे पाडणे**

mintage, *n.* **१ नाणेपाडणी आकार** (पु.) **२ नाणे पाडणी** (स्त्री.) **३ नाणे पाडणी अधिकार** (पु.)

mint par, टांकसाळ दर

mint par of exchange, (the rate of exchange between two currencies as determined by the relative amounts of pure metal in the standard unit of each currency) **टांकसाळी विनिमय दर**

mint price of gold, सोन्याची टांकसाळी किंमत

mint ratio, टांकसाळ गुणोत्तर

minute, *n.* **१** (note) **टिप्पणी** (स्त्री.) **२** (in *pl.*–a brief summary of the proceedings of a meeting) **कार्यवृत्त** (न.)

adj. **सूक्ष्म**

minute-book *n.* **१ कार्यवृत्त पुस्तक** (न.) **२ टिप्पण वही** (स्त्री.)

misappropriation, *n.* **दुर्विनियोग** (पु.)

cf. embezzlement

misarrange, *v. t.* **१ गैरव्यवस्था करणे २ गोंधळ माजवणे**

misarrangement, *n.* **गैरव्यवस्था** (स्त्री.)

misdirected demand, अपनिदेशित मागणी

misdirection, *n.* १ अपनिदेशन (न.) २ चुकीचे मार्गदर्शन (न.)
misinterpret, *v. t.* १ चुकीचे निर्वचन करणे २ चुकीचा अर्थ लावणे
misinterpretation, *n.* चुकीचे निर्वचन (न.)
misposting, *n.* १ चुकीची खाते नोंद (स्त्री.) २ चुकीची नोंद करणे (न.)
misrepresent, *v. t.* १ दुर्व्यपदेशन करणे २ विपर्यास करणे
misrepresentation, *n.* १ दुर्व्यपदेशन (न.) २ विपर्यास (पु.)
mistake, *v. t. & i.* १ चूक करणे, चूक होणे, चुकणे २ चुकीचा ग्रह होणे, गैरसमजूत होणे
n. चूक (स्त्री.)
misuse, *v. t.* गैरवापर करणे, गैर उपयोग करणे
n. गैरवापर (पु.), गैर उपयोग (पु.)
mix, *v. t. & i.* मिश्रण करणे, मिसळणे
n. मिश्रण (न) (as in : product mix उत्पादित मिश्रण)
mixed, *adj.* मिश्र, मिश्रित, मिसळलेला
mixed banking, मिश्र अधिकोषण
mixed banking system, मिश्र अधिकोषण पद्धति
mixed cropping, मिश्र पिक
mixed currency, मिश्र चलन
mixed economy, (an economy in which both publicly and privately owned enterprises operate simultaneously) मिश्र अर्थव्यवस्था
mixed policy, मिश्र विमापत्र
mobile, *adj.* चल, चलिष्णु
mobilisation, *n.* १ संघटित करून कामी लावणे (न.) २ सुसज्जता (स्त्री.)
mobilisation of capital, भांडवल संघटित करून कामी लावणे
mobilise, *v. t.* १ (as, resources, etc.) संघटित करून कामी लावणे २ सुसज्ज करणे, सुसज्ज ठेवणे ३ (as, opinion, etc.) चालना देणे, जागृत करणे
mobility, *n.* चलता (स्त्री.), चलनशीलता (स्त्री.), चलिष्णुता (स्त्री.)
geographical mobility भौगोलिक चलता, भौगोलिक चलिष्णुता, भौगोलिक चलनशीलता
horizontal mobility समस्तर चलता, समस्तर चलिष्णुता, समस्तर चलनशीलता
occupational mobility आंतरव्यावसायिक चलता, आंतरव्यावसायिक चलिष्णुता, आंतरव्यावसायिक चलनशीलता
social mobility सामाजिक चलता, सामाजिक चलिष्णुता सामाजिक चलनशीलता
vertical mobility स्तंभीय चलता, स्तंभीय चलनशीलता, स्तंभीय चलिष्णुता
mobility of capital, भांडवलाची चलता, भांडवलाची चलनशीलता, भांडवलाची चलिष्णुता
mobility of labour, १ श्रम चलिष्णुता २ कामगार चलता, कामगारांची चलनशीलता
mode, *n.* १ प्रकार (पु.) २ पद्धत (स्त्री.) ३ मार्ग (पु.) ४ बहुलेख (पु.)
model, *n.* १ आदर्श (पु.) २ प्रतिमान (न.)
adj. १ आदर्श २ नमुन्याचा, नमुनेदार
model building, प्रतिमान बांधणी, प्रतिमान उभारणी
modelling, *n.* प्रतिमानीकरण (न.)
mode of life, जीवनपद्धति (स्त्री.)
moderate, *adj.* १ (tending toward the mean or average) मध्यम (as in : moderate degree मध्यम प्रमाण) २ (neither small nor large, etc.) माफक, बेताचा ३ नेमस्त ४ समशीतोष्ण

moderately, *adv.* १ बेताने २ नेमस्तपणाने
moderation, *n.* नियमन (न.)
modern, *adj.* आधुनिक
modernisation, *n.* आधुनिकीकरण (न.)
modernise, *v. t.* आधुनिकीकरण करणे
modes of incorporation, निगमीकरण प्रकार
modification, *n.* १ रूपभेद (पु.) २ फेरबदल (पु.)
modified, *adj.* फेरबदल केलेला
modify, *v. t.* १ रूपभेद करणे २ फेरबदल करणे
molasses, *n.* १ काकवी (स्त्री.) २ राब (पु.) ३ मळी (स्त्री.), मोलसिस (पु.)
monetarism, *n.* मुद्रावाद (पु.)
monetarist, *n.* मुद्रावादी (पु.)
monetary, *adj.* १ द्रव्यासंबंधी, द्रव्यविषयक *cf.* financial २ मुद्राविषयक, मुद्रा–
monetary crisis, पैसाविषयक अरिष्ट
monetary economics, पैशाचे अर्थशास्त्र
monetary fund, पैसा निधि
monetary policy, (*also* monetary management) पैसा धोरण, पैसाविषयक धोरण
monetary school, पैसा संप्रदाय
monetary standard, (*also* currency standard) चलन मानक
monetary system, पैसा पद्धति
monetary unit, पैसा एकक
monetisation, *n.* पैसाकरण (न.), मुद्रीकरण (न.), चलनावेशन (न.)
monetisation of debt, ऋणांचे (सरकारी रोख्यांचे) पैसाकरण
monetise, *v. t.* पैसाकरण करणे
monetised economy, पैसाधिष्ठित अर्थव्यवस्था
money, *n.* पैसा (पु.)
 active money क्रियाशील पैसा
 actual money वास्तविक पैसा
 bad money निकृष्ट पैसा
 bank money बँक पैसा
 black money काळा पैसा
 cheap money = easy money अल्पव्याजी पैसा, सुलभ पैसा
 commodity money वस्तुरूप पैसा
 common money = cash money रोख पैसा
 convertible money परिवर्तनीय पैसा
 credit money पत पैसा
 dear money अतिव्याजी पैसा, अतिव्याजी पत पैसा
 easy money = cheap money
 fiduciary paper money विश्वासाश्रित कागदी पैसा
 fiat money आदेशित पैसा
 full bodied money पूर्ण मूल्य पैसा, पूर्णांश पैसा
 good money उत्कृष्ट पैसा
 inactive money निष्क्रिय पैसा
 inconvertible money अपरिवर्तनीय पैसा
 international money आंतरराष्ट्रीय पैसा
 metallic money धातु पैसा
 money on account जमा-खर्ची पैसा, हिशेबी पैसा
 near money प्रतिपैसा
 neutral money तटस्थ पैसा
 optional money वैकल्पिक पैसा
 overnight money निशावधि पैसा, रात्र-व्याजी पैसा
 paper-money कागदी पैसा
 quasi money प्रतिरूप पैसा
 ready money रोख पैसा
 representative money प्रातिनिधिक पैसा
 standard money = full bodied money
 tight money दुर्लभ पत पैसा, दुर्लभ पैसा
 till money = chest money तिजोरीतील पैसा
 token money प्रतीक पैसा
 white money पांढरा पैसा, श्वेत पैसा
money at call = money at short notice, अल्पसूचनादेय पैसा

money-broker, *n.* पैसा दलाल (पु.)
money capital, पैशातील भांडवल, पैसारूप भांडवल
money coin, (*also* coin money) नाणे (न.)
money compensation, पैसारूप भरपाई
money crop = cash crop
money flow = flow of fund
money illusion, (the illusion that the face value of money is representative of its purchasing power) मुद्रा मूल्य भ्रांति
money in circulation, वापरातील पैसा
money income, १ पैसारूप आय २ पैसारूप प्राप्ति
money-lender, *n.* सावकार (पु.)
money-lending, *n.* सावकारी (स्त्री.)
moneyless, *adj.* पैसारहित
moneyless economy, पैसारहित अर्थव्यवस्था
money making, *adj.* १ (profitable) फायदेशीर २ (lucrative) पैसा मिळवून देणारा
money market, (the lenders and borrowers of short term funds and intermediaries who bring them together; a financial centre with institutions comprising the money market) पैसा बाजार, नाणे बाजार, पैसा विपणी
money on account, जमाखर्ची पैसा, हिशेबी पैसा
money-order, *n.* धनप्रेष (पु.), मनिऑर्डर (स्त्री.)
money rate of interest = market rate of interest
money spinner, रगड पैसे मिळवून देणारा
money wages, पैशात मजुरी, पैशातील वेतन
monocultural, *adj.* एकपिकी
monoculture, *n.* एकपिकी (न.), एक उत्पादनी (न.)
monometallic, *adj.* एकधातुमानी, एकधातुक
monometallism, *n.* एकधातुमान (न.)
monopolise, *v. t.* एकाधिकार स्थापणे, मक्तेदारी मिळवणे
monopolist, *n.* एकाधिकारी (सा.), मक्तेदार (पु.)
monopolistic, *adj.* एकाधिकृत, एकाधिकार मक्तेदारीसंबंधी
monopolistic competition, एकाधिकार स्पर्धा
monopoly, *n.* मक्तेदारी (स्त्री.), एकाधिकार (पु.)
cf. association संघ, संस्था
cartel विक्रय नियंत्रण संघ
combine व्यवसायसंहति, व्यवसाय संस्था
conference १ संमेलन २ परिषद
craft union शिल्पी संघ
duopoly द्वयाधिकार, दुमक्तेदारी
guild संघ महाजन
holding company सूत्रधारी कंपनी
oligopoly १ अल्पजनमक्तेदारी, अल्पजनाधिकार २ एकाधिकार संस्था
pool संचय, संकोष
monopoly output, एकाधिकार उत्पादन
monopoly power, एकाधिकार शक्ति
monopoly profit, एकाधिकार नफा
monopoly value, एकाधिकार मूल्य
monopsony, *n.* एकक्रयाधिकार (पु.), ग्राहकमक्तेदारी (स्त्री.) *cf.* oligopsony
monsoon climate, पावसाळी हवामान
moral checks, नैतिक संरोध
moral suasion, (used as an adjunct to monetary policy when monetary authorities make strong recommendations to banks regarding their lending policy) नैतिक प्रभाव, नैतिक समजावणी
moratorium, *n.* १ (the legally authorised period of delay in the performance of a legal obligation or the payment or

the debt) (प्रदान) विलंबावधि (पु.) २ (suspension of activity; temporary ban on the use or production of something) विलंबादेश (पु.), अधि-स्थगन (न.)

morbidity rate, अनारोग्यता दर, अनारोग्यता प्रमाण

mortality, *n.* १ (as death-rate, mortality rate) मृत्युप्रमाण (न.) २ (number of deaths in a given time) मृत्युसंख्या (स्त्री.)

mortality rate, (*also* **rate of mortality** *or* **death rate**) मृत्युप्रमाण (न.), मृत्युदर (पु.)

mortgage, *n.* गहाण (न.)

cf. charge विशिष्ट गहाण

hypothecation नजरगहाण

pawn तारण

pledge ताबेगहाण

mortgage debenture, (as opposed to naked debenture) गहाण ऋणपत्र

mortgage deed = **deed of mortgage**

" most favoured nations " clause, " परम अनुगृहीत राष्ट्र " खंड

" most favoured nations " treatment, "परम अनुगृहीत राष्ट्र" वागणूक

motion, *n.* १ प्रस्ताव (पु.) २ गति (स्त्री.)

motion study, काळ काम वेग अभ्यास

motivate, *v.t.* १ प्रेरणा देणे २ प्रवृत्त करणे

motivation, *n.* प्रेरणा (स्त्री.)

motive, *n.* १ हेतु (पु.), उद्देश (पु.) २ (the consideration or object influencing the choice) प्रेरणा (स्त्री.)

precautionary motive सावधगिरी हेतु

speculative motive लाभ हेतु

transactions motive देवघेव हेतु

motive-force, *n.* गतिदायी बल (न.), गामक बल (न.), गामक (न.), प्रेरक बल (न.)

motive power, प्रेरक शक्ति, गतिदायी शक्ति, गामक शक्ति

motor transport, मोटार परिवहन, मोटार वाहतूक

mould board plough, पलटचा नांगर

movable, *adj.* १ जंगम २ (changing from time to time) बदलणारा ३ (not fixed) चल

movable dam, (*also* **rolling dam**) चल बंधारा, चल धरण

movable property, जंगम संपत्ति, जंगम मालमत्ता

movables, *n. pl.* चल संपत्ति (स्त्री.), चल मालमत्ता (स्त्री.)

movement, *n.* १ हालचाल (स्त्री.) २ स्थलांतर (न.) ३ वाहतूक (स्त्री.), ने-आण (स्त्री.) ४ ये-जा (स्त्री.) ५ चळवळ (स्त्री), आंदोलन (न.)

moving average, सरक सरासरी

moving peg = **floating peg**

mudati hundi, (it is like a time or usance bill of exchange) मुदती हुंडी

mulch, *n.* मल्च (न.), आवरण (न.)

mulch farming, (हिरवे गवत, पाने वगैरेचे) खत घालून नांगरणे

multicollinearity, *n.* बहुरेषीयता (स्त्री.)

multifold, *adj.* अनेकविध

multilateral, *adj.* १ बहुपार्श्व, बहुपार्श्विक २ अनेकपक्षी

multilateral convertibility, बहुदेशीय परिवर्तनीयता, बहुदेशीय विनिमयता

multilateralism, *n.* अनेकपक्ष व्यापारवाद (पु.)

multilateral trade, बहुपक्षीय व्यापार

multilevel, *adj.* बहुस्तरीय

multilevel finance, बहुस्तरीय वित्तव्यवस्था

multilevel planning, बहुस्तरीय नियोजन

multinationals = **transnational corporation**

multi-plant firm, बहुसंयंत्र व्यवसाय संस्था

multiple, *adj.* बहुविध
n. पट (स्त्री.)
multiple arch dam, बहुकमानी धरण
multiple cost, बहुविध परिव्यय
multiple credit creation, गुणित पतनिर्मिती
multiple cropping, बहुविध पीकपद्धति
multiple currency system, बहुविध चलन-पद्धति
multiple dome dam, बहुघुमटी धरण
multiple exchange rates, बहुविध विदेशी विनिमय दर
multiple shops, (*also* **chain stores**) बहुशाखी दुकाने
multiple tax, बहुविध कर
multiple taxation, बहुविध करपद्धति
multiple taxation system, बहुविध कराधान पद्धति
multiplication, *n.* गुणाकार (पु.)
multiplier, *n.* गुणक (पु.)
multi-point tax, बहुस्तर कर, बहुमुखी कर
multiproduct firm, बहुविध वस्तु उत्पादक व्यवसाय संस्था
multipurpose, *adj.* १ बहुउद्देशीय (as in : multipurpose project बहुउद्देशीय प्रकल्प) २ विविध कार्यकारी
multivariate, *adj.* बहुचल
mutation, *n.* १ परिवर्तन (न.), फेरफार (पु.) २ (as, in records, etc.) नोंदबदल (पु.)
mutilate, *v. t.* १ छिन्नविच्छिन्न करणे २ छाटाछाट करणे
mutilated, *adj.* १ छिन्नविच्छिन्न २ विकृत ३ छाटाछाट केलेला
mutilated cheque, विकृत धनादेश
mutual, *adj.* परस्पर
mutual funds, परस्पर निधी (पु. अ. व.)
mutual life-assurance, परस्पर आयुर्विमा
mutually, *adv.* परस्पर
mutual savings bank, परस्पर बचत बँक, परस्पर बचत अधिकोष

N

naked debenture, (*also* **simple debenture**) (a term sometimes used of unsecured debentures —— as apposed to *mortgage debenture*) साधे ऋणपत्र, बिन अमानती ऋणपत्र
namable, *adj.* संज्ञेय, नाव देण्यासारखा
name, *n.* १ नाव (न.), संज्ञा (स्त्री.) २ (reputation good or bad) ख्याति (स्त्री.)
v. t. १ नावाने संबोधणे २ नाव देणे ३ (to nominate for, appoint to a position, etc.) नामित करणे
named, *adj.* नामक, नावाचा
namjog hundi, (it is like an order bill of exchange and is payable to the payee or his order) नामजोग हुंडी
narrow market, *Stock-exch.* (more particularly used of stock-exchange securities of which there is only a small supply available in the market) संकुचित बाजार
natality rate = **birth rate**
nation, *n.* राष्ट्र (न.)
national, *n.* १ राष्ट्रिक (सा.) २ नागरिक (सा.)
adj. राष्ट्रीय

national assistance, राष्ट्रीय सहाय्य
national capital, (the money value of all the real capital of a country at a particular time) राष्ट्रीय भांडवल
national debt, (the total financial obligations of the central government of a nation usu. in the form of interest bearing government bonds–also called **public debt**) राष्ट्रीय ऋण, लोक ऋण, सरकारी ऋण
national demand, राष्ट्रीय मागणी
national dividend = **national income**
national economy, राष्ट्रीय अर्थव्यवस्था
national finance, राष्ट्रीय वित्तव्यवस्था
national food budget, राष्ट्रीय अन्न अंदाजपत्रक
national fund, राष्ट्रीय निधि
national health, राष्ट्रीय आरोग्य
national health insurance, राष्ट्रीय आरोग्य विमा
national health service, राष्ट्रीय आरोग्य सेवा
national income, (*also* **national dividend**) (whether regarded as the money value of the total volume of production of goods and services or as the total of all incomes derived from economic activity during a specified period, generally one year) १ राष्ट्रीय आय २ राष्ट्रीय उत्पन्न, राष्ट्रीय प्राप्ति
national income accounting, राष्ट्रीय आय लेखांकन, राष्ट्रीय उत्पन्न लेखांकन
national income aggregate, राष्ट्रीय आय एकूण, राष्ट्रीय उत्पन्न एकूण, राष्ट्रीय आय एकूणात, राष्ट्रीय उत्पन्न एकूणात
national income analysis, राष्ट्रीय आय विश्लेषण
national income at constant prices, स्थिर किंमतीतील राष्ट्रीय उत्पन्न
national income at current prices, चालू किंमतीतील राष्ट्रीय उत्पन्न
national income at factor cost, निव्वळ घटक परिव्ययातील राष्ट्रीय उत्पन्न
national income at market prices, बाजार किंमतीतील राष्ट्रीय उत्पन्न
national insurance, राष्ट्रीय विमा
national investment, राष्ट्रीय गुंतवणूक
nationalisation, *n.* राष्ट्रीयीकरण (न.)
nationalisation of industries, उद्योग राष्ट्रीयीकरण
nationalisation of land, भूमि राष्ट्रीयीकरण जमिनीचे राष्ट्रीयीकरण
nationalise, *v. t.* १ (to bring under national management) राष्ट्रीयीकरण करणे २ (to make a person a national) नागरिकत्व देणे
nationalised, *adj.* राष्ट्रीयीकृत
nationalism, *n.* १ राष्ट्रवाद (पु.) २ राष्ट्रीयता (स्त्री.)
nationalist, *n.* राष्ट्रवादी (सा.)
nationalistic, *adj.* राष्ट्रवादी, राष्ट्रीय
nationality, *n.* १ राष्ट्रीयता (स्त्री.), राष्ट्रीयत्व (न.) २ (a particular nation) राष्ट्र (न.)
national planning, राष्ट्रीय नियोजन
National Sample Survey, राष्ट्रीय नमुना सर्वेक्षण
national saving certificate, राष्ट्रीय बचतपत्र
national savings, राष्ट्रीय बचत
national savings groups, राष्ट्रीय बचतगट (पु. अ. व.)
national savings movement, राष्ट्रीय बचत मोहीम
national trade, राष्ट्रीय व्यापार
national wealth, (the total money value of goods and property of all kinds in a country at a particular time) राष्ट्रीय धन, राष्ट्रीय संपत्ति

natural, *adj.* १ **नैसर्गिक** २ (happening in the usual course) **सहज, स्वाभाविक** ३ (physical) **प्राकृतिक**

natural capital, नैसर्गिक भांडवल

natural economy, (alternative term for a barter or non-monetary economy) **नैसर्गिक अर्थव्यवस्था**

natural goods, नैसर्गिक वस्तू (स्त्री. अ. व.)

natural habitat, निसर्ग निवास, प्राकृतिक वास

natural increase, नैसर्गिक वृद्धि, नैसर्गिक वाढ

naturalisation, *n.* १ **नागरिकीकरण** (न.) २ **स्वाभाविकीकरण** (न.)

naturalise, *v. t.* **अंगवळणी पाडणे, स्वाभाविक करणे**

natural manure, नैसर्गिक खत

natural monopoly, नैसर्गिक मक्तेदारी

" natural order ", (*also* **order naturalle**) (the doctrine of physiocrates) " **नैसर्गिक व्यवस्था** "

natural products, नैसर्गिक पदार्थ

natural rate, स्वाभाविक दर, नैसर्गिक दर

natural rate of interest, (an equilibrium rate of interest which equates the demand for loans with the supply of loanable funds) **व्याजाचा स्वाभाविक दर**

natural resources, नैसर्गिक साधनसंपत्ति

natural value, नैसर्गिक मूल्य

natural wastage, नैसर्गिक अपव्यय

natural wealth, नैसर्गिक धन, नैसर्गिक संपत्ति

nature, *n.* १ **निसर्ग** (पु.) २ **प्रकृति** (स्त्री.) ३ **स्वभाव** (पु.) ४ **स्वरूप** (न.)

nautical, *adj.* **नावीय, नाविक**

near-money, *n.* (*also* called **overnight money**) (a term sometimes used of something which, though it cannot technically be regarded as money, nevertheless performs some of the functions of money such as bill of exchange, bank notes, liquid assets) **प्रतिपैसा** (पु.) (**प्रतिरूप पैसा**)

necessaries, *n. pl.* १ **अत्यावश्यक गरजा** (स्त्री. अ. व.) २ **अत्यावश्यक वस्तू वा सेवा** (स्त्री. अ. व.)

necessaries for efficiency, कार्यक्षमता आवश्यक वस्तू (स्त्री. अ. व.)

necessaries of life, जीवनावश्यक वस्तू (स्त्री. अ. व.)

necessary and sufficient, आवश्यक व पर्याप्त

necessities, *n. pl.* **आवश्यक गरजा** (स्त्री. अ. व.)

necessity, *n.* **आवश्यकता** (स्त्री.)

need, *n.* **गरज** (स्त्री.), **आवश्यकता** (स्त्री.)

need-based wages, गरजेनुरूप वेतन, गरजेनुसारी वेतन

needy, *adj.* **गरजू**

negative balance of payments = unfavourable balance of payments

negative balance of trade = unfavourable balance of trade

negative slope, (downward slope) **ऋण प्रवणता**

negative taxation, व्यस्त कराधान

negative utility = disutility

negotiability, *n.* **परक्राम्यता** (स्त्री.)

negotiability by custom, रूढीजन्य परक्राम्यता

negotiable, *adj.* (that can be transferred or assigned from one person to another in return for equivalent value, etc.) **परक्राम्य**

negotiable document, परक्राम्य दस्तऐवज

negotiable instrument, परक्राम्य संलेख

Negotiable Instruments Act, परक्राम्य संलेख अधिनियम

negotiable receipt, परक्राम्य पावती

negotiate, *v. t. & i.* १ परक्रामित करणे २ बेचन करणे, (हुंडीचे वगैरे) पैसे देणे, (हुंडीचे वगैरे) पैसे घेणे ३ (to confer with another so as to arrive at the settlement of some matter) वाटाघाटी करणे

negotiation, *n.* १ (in *pl.*) वाटाघाटी (स्त्री. अ. व.) *cf.* compromise २ वाटाघाटी (स्त्री.) ३ मध्यस्थी (स्त्री) ४ परक्रामण (न.) ५ बेचन (न.)

negotiation credit, विपत्र क्रय प्राधिकारपत्र

negotiation of a bill of exchange, विपत्राचे बेचन

neighbourhood effects = external effects = externalities

neoclassical, *adj.* नवअभिजात

neonatal mortality rate, नवजात मृत्यु दर, नवजात मृत्यु प्रमाण

neoneoclassical, *adj.* अतिनव अभिजात

net, *adj.* निव्वळ

net assets, (the excess of value of resources over liabilities to creditors— *also* called **net worth**) निव्वळ मत्ता

net barter terms of trade, (the price of exports divided by the price of imports $\frac{px}{pm}$) निव्वळ वस्तू व्यापार गुणोत्तर, व्यापार वस्तू मूल्यतुल्यता दर

net business product, निव्वळ व्यवसायक्षेत्र उत्पादन

net cash income, निव्वळ रोख उत्पन्न

net domestic product, निव्वळ आंतर्देशीय उत्पादित

net earnings, १ निव्वळ कमाई २ निव्वळ अर्जन

net income, (the balance of gross income remaining after deducting related cost and expenses usu. for given period and losses allocable to the period) १ निव्वळ आय २ निव्वळ उत्पन्न

net interest, निव्वळ व्याज

net liquidity ratio, निव्वळ तरलता अनुपात

net loss, १ निव्वळ हानि २ निव्वळ तोटा

net migration, निव्वळ स्थलांतरण

net national product, निव्वळ राष्ट्रीय उत्पादन मूल्य

net national product at factor cost, घटक परिव्ययानुसार निव्वळ राष्ट्रीय उत्पादित

net premium, १ विम्याचा निव्वळ हप्ता २ निव्वळ अधिमूल्य

net price, निव्वळ किंमत

net produce, निव्वळ उत्पन्न, निव्वळ उत्पादन

net product, (*w. r. t.* physiocratic's system) १ निव्वळ (शेती) उत्पादन २ निव्वळ उत्पादित

net profit, (*also* **profit margin**) १ निव्वळ लाभ २ निव्वळ नफा

net rent, निव्वळ भाटक, निव्वळ खंड

net reproduction rate, निव्वळ प्रजनन दर, निव्वळ पुनःस्थापन दर

net weight, निव्वळ वजन

network, *n.* १ जाळे (न.) २ जाळीकाम (न.)

net working capital, (the excess of current assets over the current liabilities of a firm) निव्वळ खेळते भांडवल, निव्वळ कार्यकारी भांडवल

net worth = **net assets**

net worth taxation, निव्वळ मत्ता कराधान

net yield, निव्वळ उत्पन्न

neutral, *adj.* १ तटस्थ २ प्रभावशून्य

neutral criterion, तटस्थ निकष, अपक्ष निकष

neutral equilibrium, प्रभावशून्य समतोल

neutral growth, प्रभावशून्य वृद्धि, अक्रिय वृद्धि, अविकारी वृद्धि

neutralisation, *n.* प्रभावलोपन (न.)

neutralise, *v. t.* (to destroy the peculiar properties or opposite dispositions of: as, to sterilise) प्रभावलोपन करणे

neutralised, *adj.* प्रभावलुप्त

neutrality, *n.* १ तटस्थता (स्त्री.) २ प्रभावशून्यता (स्त्री.)

neutral money, (money performing the passive functions of serving as medium of exchange and unit of account but having no dynamic functions which affect the economy) तटस्थ पैसा

neutral money policy, पैसा तटस्थ ठेवण्याचे धोरण

neutral rate of interest, (a term used by Lord Keynes of the equilibrium rate of interest) तटस्थ व्याज दर

new, *adj.* नव– , नवा, नवीन, नूतन

new entrants, नवप्रवेशी (सा.)

new issue market, (that part of capital market which deals with new public issues of stock and shares) नव रोखे प्रचालन बाजार

next best alternative, उत्तमाच्या अतिलगतचा पर्याय

night soil, मैला (पु.)

nodal, *adj.* गाठीचा

node, *n.* गाठबिंदू (पु.), ग्रंथि (स्त्री.), गाठ (स्त्री.)

nomadic, *adj.* भटक्या, अस्थिरवासी

nominal, *adj.* १ (being so small, slight, or negligible as scarcely to be entitled to the name) नाममात्र २ (measured in money as distinct from actual purchasing power— as opposed to *real*) पैसारूप ३ (existing or being something in name or form, but usu. not in reality) नामित

nominal amount of loan, नामित कर्ज रक्कम

nominal capital = **authorised capital**

nominal cost, १ नाममात्र परिव्यय २ पैसारूप परिव्यय

nominal earnings, १ नाममात्र कमाई, नाममात्र अर्जन २ पैसारूप कमाई

nominal expenditure, पैसारूप खर्च

nominal income, पैसारूप उत्पन्न, पैसारूप आय

nominal partner, (*also* **quasi partner**) नाममात्र भागीदार

nominal price, १ नाममात्र किंमत २ नामित किंमत

nominal value, नामित मूल्य

nominal wages, (wages measured in money) पैसारूप वेतन

nominate, *v. t.* नामनिर्देशित करणे

nominated, *adj.* नामनिर्देशित

nomination, *n.* नामनिर्देशन (न.)

nomination paper, नामनिर्देशन पत्र

nominee, *n.* नामनिर्देशित व्यक्ति (स्त्री.)

non-acceptance, *n.* अस्वीकृति (स्त्री.), अस्वीकार (पु.)

non-agglomerative, *adj.* असमूहकारी

non-agricultural, *adj.* कृषीतर, बिगरशेतकी

non-assented stock, असंमत रोखे

non-availability, *n.* अनुपलब्धता (स्त्री.)

non-banking assets, अधिकोषणेतर मत्ता

non-competing group, अस्पर्धक गट

non-compliance, *n.* अपालन (न.), पालन न करणे (न.)

non-contributory pension, अनंशदायी निवृत्तिवेतन

non-cooperation, *n.* असहकार (पु.)

non-corporate business, निगमेतर व्यवसाय

non-credit society, बिगरपत संस्था

non-creditworthy, *adj.* नापत–

non-cumulative, *adj.* असंचयी

non-cumulative preference shares, असंचयी अधिमान भाग

non-discriminatory, *adj.* अविभेदी, अभेद-मूलक, अभेदभावकारी
non-disputed, *adj.* अविवादग्रस्त
non-divisible, *adj.* १ अविभाज्य २ विभागणीयोग्य नसलेला
non-durable, *adj.* न टिकणारा
non-durables = non-durable goods, *n. pl.* न टिकणारा माल (पु. अ. व.)
non-economic goods, आर्थिकेतर वस्तू (स्त्री. अ. व.)
non-escapable cost, अपरिहार्य परिव्यय
non-essential, *adj.* १ अनावश्यक २ (not absolutely required) अवश्येतर
non-existence, *n.* १ अनस्तित्व (न.) २ अभाव (पु.)
non-existent, *adj.* अस्तित्वहीन
non-farm income, बिगरशेती उत्पन्न
non-fulfilment, *n.* अपरिपूर्ति (स्त्री.)
non-gravity dam, जडेतर धरण, अजड धरण
non-homogeneous factor, अनेकजिनसी घटक
non-incentive, *n.* अप्रोत्साहन (न.)
non-interest bearing, बिनव्याजी (न.)
non-interest bearing security, बिनव्याजी रोखा
non-interference, *n.* हस्तक्षेप न करणे (न.)
non-intervention, *n.* मध्ये न पडणे (न.), हस्तक्षेप न करणे (न.), निर्हस्तक्षेपी (सा.)
non-issue, *n.* निर्वाद प्रश्न (पु.)
non-legal, *adj.* विधीतर
non-marketable, *adj.* अपणनयोग्य, अविक्रेय
non-marketable debt, अपणनी ऋण, अविक्रेय ऋण
non-material, *adj.* अभौतिक
non-material goods, अभौतिक वस्तू(स्त्री.अ.व.)
non-member, *n.* सदस्येतर व्यक्ति (स्त्री.)
non-mercantile, *adj.* वाणिज्येतर
non-mercantile bill, वाणिज्येतर विपत्र
non-metalic, *adj.* अधातुक
non-monetary, *adj.* पैशाव्यतिरिक्त
non-monetary advantages, पैशाव्यतिरिक्त फायदे (पु. अ. व.)
non-negotiable, *adj.* अपरक्राम्य
non-negotiable security, अपरक्राम्य रोखा
non-observance, *n.* अनुपालन न करणे (न.), न पाळणे (न.)
non-official, *adj.* १ अशासकीय, बिनसरकारी २ अनधिकृत
non-participating, *adj.* १ असहयोगी २ (not participating or not giving the right to participate in surplus or profit) अलाभांशिक, निर्लाभ
non-participating employment, असहयोगी सेवायोजन
non-participating policy, अलाभांशिक विमापत्र
non-payment, *n.* अप्रदान (न.), भरणा न करणे (न.)
non-perennial, *adj.* हंगामी
non-performance, *n.* १ अपालन (न.) २ पार न पाडणे (न.)
non-perishable, *adj.* १ टिकाऊ २ न नासणारा
non-perishable commodity, १ टिकाऊ वस्तू २ न नासणारी वस्तू
non-perishable goods, टिकाऊ माल (पु.अ.व.), टिकाऊ वस्तू (स्त्री. अ. व.)
non-physical, *adj.* १ अभौतिक २ सेवारूप
non-price competition, (prices which a seller may use to attract customers but which do not involve price reduction) किंमत वर्ज्य स्पर्धा
non-productive, *adj.* अनुत्पादक
non-profit institution, नफा हेतुहीन संस्था
non-recovery, *n.* वसूल न होणे (न.)
non-recurrent = non-recurring, *adj.* अनावर्ती
non-recurring expenditure, अनावर्ती खर्च
non-refundable, *adj.* परत न होण्याजोगा, नापरतावा

non-renewable, *adj.* (resources) अनवीकरणक्षम (साधने)
non-resident, *n.* अनिवासी (सा.)
non-resident landlord, अनिवासी जमीनमालक
non-scheduled, *adj.* अननुसूचित
non-scheduled bank, अननुसूचित बँक
non-sequetor, *n.* न अनुमिति (स्त्री.), मिथ्या अनुमान (न.)
non-specific, *adj.* अविशिष्ट
non-statutory, *adj.* असांविधिक
non-tangible, *adj.* अमूर्त, अगोचर
non-terminable, *adj.* १ असमाप्य २ अमुदती
non-terminable period, असमाप्य अवधि
non-terminable security, असमाप्य रोखा
non-trade goods, व्यापारबाह्य वस्तू (स्त्री. अ. व.)
non-trading, *adj.* व्यापारेतर
non-transferable, *adj.* १ अहस्तांतरणीय २ अस्थानांतरणीय ३ असंक्रमणीय
non-transferable goods, अहस्तांतरणीय माल (पु. अ. व.), अहस्तांतरणीय वस्तू (स्त्री. अ. व.)
non-voting shares, मताधिकाररहित भाग (पु. अ. व.)
non-wage employment, अवेतनी रोजगार
" no order ", "सूचना नाही"
no-par = no-par-value, *adj.* (having no nominal value) असममूल्य
no-par-value shares, (*also* shares of no-par-value) असममूल्य भाग (पु. अ. व.)
no profit no loss principle, ना नफा–ना तोटा तत्त्व
no rent land, १ अभाटक भूमि २ खंडरहित भूमि
norm, *n.* १ प्रमाणक (न.) २ प्रमाणपद्धति (स्त्री.)
normal, *adj.* १ प्रसामान्य २ (regular, usual) नेहमीचा ३ (functioning regularly) नियमित चालणारा
normalcy = normality
normal demand, प्रसामान्य मागणी
normalise, *v. t. & i.* नेहमीसारखा करणे, नेहमीसारखा होणे
normality, *n.* (*also* normalcy) नेहमीची स्थिती (स्त्री.)
normal price, प्रसामान्य किंमत
normal profit, १ प्रसामान्य लाभ २ प्रसामान्य नफा
normal value, प्रसामान्य मूल्य
normal wages, प्रसामान्य वेतन
normative, *adj.* प्रमाणकानुसारी, प्रमाणक स्थापक
normative economics, आदर्शानुसारी अर्थशास्त्र
normative planning, आदर्शवादी नियोजन
normative science, प्रमाणकस्थापक शास्त्र
note cancellation, नोट रद्द करणे
note cover, कागदी चलनाचा आधार
note issue, नोट प्रचालन, नोट काढणे
note of hand = promissory note
note verification, नोट पडताळणी
notice, *n.* १ सूचना (स्त्री.) २ नोटीस (स्त्री.) ३ (as, cognisance) दखल (स्त्री.)
noticeable, *adj.* लक्षणीय
notice in writing, लेखी सूचना
notice of abandonment, परित्याग सूचना
notice of assignment, अभिहस्तांकनाची सूचना
notice of dishonour, अनादृतीची सूचना
notice of protest, प्रतिसाक्षनाची सूचना
notice of stoppage, रोध सूचना
notice of trust, न्यास सूचना
notification, *n.* अधिसूचना (स्त्री.)
notified, *adj.* अधिसूचित
notify, *v. t.* अधिसूचित करणे
noting, *n.* (as, of a bill of exchange) अधिटिप्पण (न.), अधिटिप्पणी लिहिणे (न.)

noting and protest, अधिटिप्पण व प्रतिसाक्षन
noting and protesting of bills of exchange, विपत्रांचे अधिटिप्पण व प्रतिसाक्षन
noting charges, अधिटिप्पण आकार
noting of bill, विपत्राचे अधिटिप्पण, विपत्रावर अधिटिप्पणी लिहिणे
notion, *n.* कल्पना (स्त्री.), समज (पु.)
notional price, कल्पित किंमत
not negotiable, अपरक्राम्य
not negotiable instrument, अपरक्राम्य संलेख
not wiped off debt, अनिर्वापित ऋण
novelty goods, नाविन्य वस्तू (स्त्री. अ. व.), नवलाई वस्तू (स्त्री. अ. व.)
nuclear family, बीज कुटुंब
null and void, (of no force) रद्दबातल
number, *n.* १ संख्या (स्त्री.) २ अंक (पु.) ३ (as serial number) क्रमांक (पु.) ४ (मासिक वगैरेचा) अंक (पु.)
v. t. १ संख्यांकन करणे २ क्रमांक देणे
numerable, *adj.* संख्येय, गण्य
numeraire, *n.* (a term sometimes used of the function of money as a measure of value) मूल्यमापक (पु.), मूल्यमान (न.), निमान (न.)
numeral, *n.* अंक (पु.), संख्यांक (पु.)
adj. संख्यादर्शक
numeration, *n.* १ गणना (स्त्री.) २ *Math.* संख्यांकन (न.)
nursery, *n.* १ रोपमळा (पु.) २ शिशुगृह (न.)
nutrient, *adj.* पौष्टिक, पोषक
n. पोषद्रव्य (न.)
nutrition, *n.* पोषण (न.)
nutritive value, पोषक मूल्य

O

object, *n.* १ वस्तु (स्त्री.), पदार्थ (पु.) २ (as, of pity, amusement, etc.) विषय (पु.) ३ उद्दिष्ट (न.), उद्देश (पु.)
v. i. आक्षेप घेणे, हरकत घेणे
object clause, (a clause in the memorandum of association) उद्देश खंड
objection, *n.* आक्षेप (पु.), हरकत (स्त्री.)
objectionable, *adj.* आक्षेपार्ह
obligation, *n.* १ (a normal or legal bond, tie or binding power) बंधन (न.) २ (as, liability) दायित्व (न.)
obligatory, *adj.* १ आवश्यक २ बंधनकारक
obligatory rules, १ आवश्यक नियम २ बंधनकारक नियम
obliterated crossing, अस्पष्ट रेखन, अस्पष्ट रेखांकन
obliterated note, अस्पष्ट नोट
observance, *n.* अनुपालन (न.)
observation, *n.* निरीक्षण (न.)
observe, *v. t.* निरीक्षण करणे
observer, *n.* निरीक्षक (सा.)
obsolescence, *n.* अप्रचलन (न.), लुप्तप्राय होणे (न.)
obsolete, *adj.* अप्रचलित, लुप्तप्राय
obstacle, *n.* अडथळा (पु.)
occupancy, *n.* १ भोगवटा (पु.) २ (generally, of land) वहिवाट (स्त्री.)
occupancy right, १ भोगवटयाचा अधिकार २ वहिवाटीचा अधिकार
occupancy tax, निवासी जागांवरील कर
occupancy tenant, वहिवाटदार कूळ

occupant, *n.* १ भोगवटादार (सा.) २ वहिवाटदार (सा.)
occupation, *n.* १ व्यवसाय (पु.) *cf.* Business २ भोगवटा (पु.) ३ ताबा (पु.)
occupational, *adj.* १ व्यावसायिक २ व्यवसायजन्य
occupational diseases, व्यवसायजन्य रोग (पु. अ. व.)
occupational distribution, व्यवसायानुसार वर्गीकरण, व्यवसायानुसार विभागणी
occupational hazard, व्यावसायिक धोका
occupational mobility, आंतरव्यावसायिक चलिष्णुता, आंतरव्यावसायिक चलता, आंतरव्यावसायिक चलनशीलता
occupied, *adj.* १ व्याप्त २ ताब्यात असलेला
occupied land, १ व्याप्त भूमि २ ताब्यात असलेली भूमि, ताब्यात असलेली जमीन
occupier, *n.* १ भोगवटादार (सा.) २ वहिवाटदार (सा.)
octroi, *n.* जकात (स्त्री.)
offer, *v. t. & i.* १ देऊ करणे २ (to propose) प्रस्ताव करणे, प्रस्तुत करणे
n. १ देऊ करणे (न.), देकार (पु.) २ मागणी (स्त्री.) ३ प्रस्ताव (पु.) ४ (the price named by one proposing to buy) देऊ केलेली किंमत (स्त्री.)
offer curve, प्रस्ताव वक्र
offered, *adj.* १ देऊ केलेला २ प्रस्तुत केलेला
offer price, प्रस्ताव किंमत
off-farm income, क्षेत्रबाह्य उत्पन्न
official, *adj.* १ शासकीय, सरकारी २ (pertaining to an office) कार्यालयीन ३ (as, official duty, official act, etc.) पदीय ४ (derived from or vouched for by persons in office) अधिकृत
n. कर्मचारी (सा.)
official assignee, १ सरकारी अभिहस्तांकिती २ अधिकृत अभिहस्तांकिती
official liquidator, १ सरकारी परिसमापक २ अधिकृत परिसमापक
official list, अधिकृत सूची
officially, *adv.* अधिकृतपणे
official rate, अधिकृत दर
official receiver, १ सरकारी प्रापक २ अधिकृत प्रापक
official value, अधिकृत मूल्य
off-season, *adj.* बिगर हंगामी
offset, *n.* १ (as, compensation) भरपाई (स्त्री.) २ प्रतितोल (पु.)
v. t. १ भरपाई करणे २ प्रतितुलित करणे
offshoot, *n.* प्रशाखा (स्त्री.), फाटा (पु.)
offspring, *n.* संतति (स्त्री.)
oilrig, *n.* तेल खनिज (न.)
old-age pension, वार्धक्य वेतन
oligopoly, *n.* अल्पजन मक्तेदारी (स्त्री.), अल्पजनाधिकार (पु.) *cf.* monopoly
oligopsony, *n.* अल्पजन ग्राहक मक्तेदारी (स्त्री.), अल्पजन क्रयाधिकार (पु.)
cf. duopsony द्विग्राहक मक्तेदारी, द्विक्रयाधिकार
monopsony ग्राहक मक्तेदारी, एकक्रयाधिकार
omission, *n.* १ अकृति (स्त्री.) २ वगळणे (न.) ३ लोपन (न.)
omit, *v. t.* १ वगळणे, गाळणे २ न करणे
on cost, उपरिपरिव्यय (पु.)
on demand, मागणी होताच, मागता क्षणीच
one-man, *adj.* एकव्यक्तिप्रधान
one-man business, एकव्यक्तिप्रधान धंदा
one-price shop, एकमूल्य दुकान
onerous rates, भारदायक पट्टी, भारदायक स्थानीय कर
one to one correspondence, एक एक संगतता
on the job training, (*also* inplant training *or* in service training) १ कामावरील प्रशिक्षण २ सेवांतर्गत प्रशिक्षण

open, *adj.* १ खुला, उघडा २ (as, free) मुक्त, मोकळा
v. t. & i. १ उघडणे २ प्रारंभ करणे, प्रारंभ होणे
open cheque, (*also* uncrossed cheque) अरेखित धनादेश, अरेखित चेक
open credit, बिगर हमी कर्ज
open economy, खुली अर्थव्यवस्था
open field system, विवृत क्षेत्र पद्धति
open general licence, मुक्त सामान्य अनुज्ञप्ति
open indent, (as, opposed to closed indent –an order from abroad to a merchant in this country with freedom to purchase the goods from any manufacturer he pleases) खुले मागणीपत्र
opening, *adj.* १ प्रारंभिक २ (as, begining of trading, the prices of initial transaction) खुलता
opening entry, प्रारंभिक नोंद
opening price, खुलता भाव, खुलती किंमत
opening stock, प्रारंभिक संग्रह
open market, (a market in which there are no restrictions on buyers and sellers and where prices are determined by supply and demand) खुला बाजार
open market operations, १ मध्यवर्ती बँकेद्वारा सरकारी रोख्यांची खरेदी विक्री २ सरकारद्वारा खुल्या बाजारातील वस्तूंची खरेदी विक्री
open shop, (a term used of a firm which employs people irrespective of whether they are members of a trade union or not– as distinct from a *closed shop*) मुक्त व्यवसाय
open system, खुली पद्धति
operate, *v. t. & i.* १ उपयोगात आणणे, उपयोगात येणे २ चालवणे, चालणे ३ व्यवहार करणे, –चा व्यवहार चालवणे
operating, *n.* १ प्रवर्तन (न.) २ चालवणे (न.) ३ (working or action) कार्य (न.), क्रिया (स्त्री.) ४ संक्रिया (स्त्री.) ५ व्यवहार (पु.)
operating cost = variable cost = prime cost = shut down cost
operating rate, (*also* **capacity utilisation rate**) चलन दर, क्षमता उपयोग दर, क्षमता वापर दर
operational area, कार्यक्षेत्र (न.)
operationally meaningful, व्यवहारतः अर्थपूर्ण
operational research = operations research, (the study of the effectiveness of human behaviour designed to make the best use of scarce resources by mathematical methods) संक्रिया संशोधन
operations analysis, व्यवहाराचे गणिती विश्लेषण
operative, *adj.* १ परिणामकारक २ प्रवर्ती
opinion, *n.* १ मत (न.) २ अभिप्राय (पु.)
opportunity cost, (*also* **alternative cost**) (the real or opportunity cost of anything is the alternative that has been forgone) विकल्पी परिव्यय
opportunity line = consumption line
opt, *v. t.* १ पर्याय स्वीकारणे २ पसंती दर्शविणे
optimal, *adj.* इष्टतम
optimal budget, इष्टतम अर्थसंकल्प
optimisation, *n.* इष्टतमीकरण (न.)
optimise, *v. t.* इष्टतमीकरण करणे
optimum, *adj.* १ (most favourable or most conductive to a given end) अनुकूलतम
२ (greatest or best possible under a restriction expressed or implied) इष्टतम
optimum capitalisation, इष्टतम भांडवलीकरण, इष्टतम भांडवलन

optimum combination of factors, इष्टतम घटक संयोग
optimum firm, इष्टतम व्यवसाय संस्था
optimum output, इष्टतम उत्पादन
optimum point, १ अनुकूलतम बिंदु २ इष्टतम बिंदु
optimum population, इष्टतम लोकसंख्या
optimum production, इष्टतम उत्पादन
optimum unit of production, उत्पादनाचा इष्टतम प्रघटक
option, *n.* १ विकल्प (पु.) २ पर्याय (पु.)
optional, *adj.* १ वैकल्पिक २ पर्यायी
optional money, वैकल्पिक पैसा
opulence, *n.* श्रीमंती (स्त्री.), सहसमृद्धि (स्त्री.)
opulent, *adj* समृद्ध, संपन्न
opulent society = affluent society
order, *n.* १ आदेश (पु.) २ सुव्यवस्था (स्त्री.) ३ (regular arrangement) क्रम (पु.) ४ (due condition) सुस्थिती (स्त्री.) ५ (a customer's instruction to supply goods or perform work) मागणी (स्त्री.)
v. t. १ आदेश देणे २ व्यवस्था लावणे ३ मागणी करणे
order cheque, नामजोग धनादेश
orderly, *adj.* सुव्यवस्थित
order naturalle = natural order
order of business, कामकाज क्रम
order of preference, पसंती क्रम
order of priority, प्राथम्य क्रम
orders of goods, मालाचे वर्गीकरण, वस्तूंचे वर्गीकरण
ordinalism, *n.* क्रमदर्शित्ववाद (पु.)
ordinal utility, क्रमदर्शी उपयोगिता
ordinary share capital = equity capital
ordinary shares = equity shares = common stock
organic composition of capital, (Marx) स्थिर भांडवलाची झीज व खेळते भांडवल यांची प्रमाणदर्शक आंगिक रचना (मार्क्सप्रणित)
organic manure, सेंद्रिय खत
organic soil, सेंद्रिय मृदा
organisation, *n.* १ संघटना (स्त्री.) २ संघटन (न.), संघटन करणे (न.)
organisation and method, रचना व कार्यपद्धति
organisation of industries, १ उद्योग संघटन, उद्योगांचे संघटन करणे २ उद्योग संघटना
organisation of production, १ उत्पादनाचे संघटन करणे २ उत्पादन संघटन
organise, *v. t.* & *i.* १ संघटित करणे, संघटित होणे २ रचना करणे ३ (to arrange) आयोजित करणे
organised, *adj.* संघटित
organised market, संघटित बाजार, संघटित विपणि
organiser, *n.* संघटक (सा.)
orient, *adj.* पौर्वात्य
v. t. १ (सुधारणा, बदल या दृष्टीने) अभिमुख करणे २ दिशानिर्देशित करणे, —चे दिशानिदेशन करणे
orientation, *n.* १ अभिमुख करणे (न.), अभिमुखन (न.) २ अभिमुखता (स्त्री.) ३ दिशानिदेशन (न.)
oriented, *adj.* अभिमुख (as in : industry oriented उद्योग अभिमुख)
origin, *n.* १ मूळ (न.) २ उगम (पु.), उद्‌गम (पु.), आदिबिंदु (पु.)
original, *adj.* १ मूल, मूळ २ मौलिक
n. मूळ प्रत (स्त्री.), पहिली प्रत (स्त्री.)
original cost, वास्तव परिव्यय, मूळ परिव्यय
original entry, मूळ नोंद
original goods, (a term sometimes used of goods regarded as " gifts of naive ") निसर्गदत्त वस्तू (स्त्री. अ. व.)
oscillating series, दोलनी श्रेणी

oscillation, *n.* दोलन (न.)
outflow, *n.* बहिर्गामी प्रवाह (पु.)
outgoing, *adj.* निर्गामी, जाणारा
outgoing partner, निर्गामी भागीदार, जाणारा भागीदार
outlay, *n.* खर्च (पु.), व्यय (पु.)
v. t. खर्च करणे, व्यय करणे
outlay tax, व्यय कर
out migration, *n.* बहि:स्थलांतरण (न.)
out-of-pocket cost, प्रवाही परिव्यय
out of stock, माल नाही, अनुपलब्ध
output, *n.* १ उत्पादन (न.) २ उद्विष्टि (स्त्री.), पैदास (स्त्री.)
output adapter, उत्पादक अनुकूलक
outstanding, *adj.* अदत्त
outstanding advance, येणे बाकी
outstanding balance, येणे बाकी
oustanding debt, अदत्त ऋण
outstanding expense, थकित खर्च
outstanding income, अदत्त आय
outstanding liabilities, अदत्त दायित्वे
outstation cheque, परगावचा चेक
outturn, *n.* उत्पादन (न.)
outward, *adj.* १ बाहेरील, बाह्य २ (going outward, directed or going towards the outside) जावक, निर्गत
outward clearing, निर्गत समाशोधन
overall, *adj.* एकूण (as in : overall savings एकूण बचत), समस्त (as in : overall balance of trade समस्त आयात निर्यात शेष, समस्त आयात निर्यात समतोल)
overall balance of trade, समस्त आयात निर्यात शेष, समस्त आयात निर्यात समतोल
overall indicator, सर्वस्पर्शी दर्शक
over and above, शिवाय, आणखी
overcapitalisation, *n.* अत्यधिक भांडवलीकरण (न.), अतिभांडवलन (न.), अतिभांडवलीकरण (न.)
overcapitalise, *v. t.* (to put a nominal value on the capital higher than the actual cost or fair market value) अत्यधिक भांडवलीकरण करणे
overcharge, *n.* अतिरिक्त आकार (पु.)
overcompensation, *n.* अतिभरपाई (स्त्री.)
overconsumption, *n.* अत्यधिक उपयोग (पु.)
overdraft, *n.* अधिकर्ष (पु.)
overdraw, *v.t.* अधिक उचल करणे
overdue, *adj.* थकलेला, थकित
overdue account, १ थकित लेखा २ थकित खाते
overdue interest, थकलेले व्याज
overdues, *n.pl.* थकबाकी (स्त्री.)
overflow dam, उत्प्लावी धरण
overful employment = **hyperemployment**
overfulfilment, *n.* अतिपूर्ती (स्त्री.)
overhead, *adj.* (all-round, general) वरकड, उपरि
overhead charges, वरकड आकार
overhead cost, १ (*also* **supplementary cost** *or* **fixed cost**) स्थिर परिव्यय
२ *Managerial Econ.* (as, indirect cost) अप्रत्यक्ष परिव्यय
allocated overhead cost विल्हेवार अप्रत्यक्ष परिव्यय
variable overhead cost चल अप्रत्यक्ष परिव्यय
overhead expenses, उपरिखर्च (पु.)
overhead irrigation = **aerial irrigation**
overheated economy, अतितप्त अर्थव्यवस्था
over irrigation, अति सिंचन
over investment, अत्यधिक गुंतवणूक
over invoice, *v. t.* अतिबीजक करणे
overissue, *n.* अत्यधिक प्रचालन (न.)
overland, *adj.* खुष्कीचा
overlap, *v. t.* परस्परव्याप्त होणे
overlapping, *adj.* परस्परव्यापी

overloaded economy = milkbar economy
overnight loan, रात्रव्याजी कर्ज
overnight money = (*also* called near money) निशावधि पैसा, रात्रव्याजी पैसा
overnight rate, रात्रव्याजी दर
over optimum, अति इष्टतम
overpayment, *n.* अतिप्रदान (न.)
overpopulate, *v.t.* अत्यधिक संख्येने वस्ती करणे
over population, *n.* अत्यधिक लोकसंख्या (स्त्री.)
overproduction, *n.* अत्यधिक उत्पादन (न.)
overrate, *v. t.* १ अतिमूल्यन करणे २ अत्यधिक मूल्य लावणे
overriding, *adj.* अधिभावी, वरचढ
overriding commission, अधिभावी अडत
oversaving, *n.* अत्यधिक बचत (स्त्री.)
overseas investment, विदेशी गुंतवणूक
overspend, *v. t.* अत्यधिक व्यय करणे, अत्यधिक खर्च करणे
overstock, *n.* अत्यधिक साठा (पु.)
v. t. अत्यधिक साठा करणे
oversubscribe, *v. t.* अत्यधिक अभिदान देणे
oversubscribed, *adj.* अतिदत्त
oversupply, *n.* अत्यधिक पुरवठा (पु.)
v. t. अत्यधिक पुरवठा करणे
overtime, *adj. & adv.* अतिकालिक
n. अतिकाल (पु.)
overtime allowance, अतिकालिक भत्ता
overtrade, *v. i.* अत्यधिक व्यापार करणे
overtrading, *n.* अत्यधिक व्यापार (पु.)
overvaluation, *n.* अतिमूल्यन (न.)
overvaluation of currency, चलन अतिमूल्यन
overvalue, *v. t.* अतिमूल्यन करणे
n. अतिमूल्य (न.)
overvalued, *adj.* अतिमूल्यांकित, अतिमूल्यित
overvalued currency, अतिमूल्यांकित चलन
overweight, *n.* भाराधिक्य (न.), अधिक वजन (न.)
overwrite, *v. t.* १ उपरिलेखन करणे २ गिरवणे
overwriting, *n.* १ उपरिलेखन (न.) २ गिरवणे (न.)
owner, *n.* स्वामी (पु.), मालक (पु.)
owner cultivation, मालक कसणूक
owner manager, मालक व्यवस्थापक
ownership, *n.* स्वामित्व (न.), मालकी (स्त्री.)
owner's risk, मालकाची जोखीम
own price, स्वीय मूल्य
own rate of interest, स्वीय व्याजदर

P

package deal, १ (an offer or agreement to accept or pay a lumpsum for a correlated group of goods or services) सरसकट देवघेव, सरसकट व्यवहार २ (as, a contract involving such an agreement) सरसकट देवघेव करार
package programme, सघन शेतीचा कार्यक्रम, सवेष्टित शेती कार्यक्रम
packaging, *n.* आवेष्टन (न.), आवेष्टित करणे (न.)
packing, *n.* आवेष्टन (न.), आवेष्टित करणे (न.)
pact, *n.* करार (पु.)
paddy, *n.* भात (पु.), साळी (स्त्री.), धान (न.)
paid, *adj.* १ (receiving pay) वेतनी, पगारी २ (given or handed over or discharged) चुकता, चुकता केलेला, दत्त, प्रदत्त

paid in advance, अग्रदत्त, आगाऊ दिलेला
paid out cost, दत्त परिव्यय
paid-up, *adj.* (that has satisfied an indicated or implied financial obligation) भरणा केलेला, भरणा झालेला
paid-up capital, भरणा झालेले भांडवल, दत्त भांडवल
paid-up policy, बंद हप्ता विमापत्र
paid-up shares, भरणा झालेले भाग (पु. अ. व.), भरणा झालेले शेअर्स (पु. अ. व.)
pamphlet, *n.* पत्रक (न.), पत्रिका (स्त्री.)
panic, *n.* १ घबराट (स्त्री.) २ धास्ती (स्त्री.)
panicky, *adj.* १ घाबरलेला २ भीतिग्रस्त
paper, *n.* १ पत्र (न.) २ चिठ्ठी (स्त्री.) ३ (as, negotiable notes) धनपत्र (न.) ४ (as, paper money) कागदी पैसा (पु.)
first-class paper उत्तम धनपत्र
second-class paper दुय्यम धनपत्र
third-class paper तृतीय धनपत्र
paper currency, (*also* paper money *or* soft money) कागदी चलन, कागदी पैसा
paper currency reserve, कागदी चलन राखीव निधि
paper money = paper currency
paper standard, कागदी मानक
par, *n.* (stocks and shares are said to be at par values when they are at their face or nominal value) सममूल्य (न.), तुल्य (न.)
parabola, *n.* अन्वस्त (पु.)
paradigm, *n.* रूपालोक (न.)
paradox, *n.* विरोधाभास (पु.)
paradoxical, *adj.* विरोधाभासात्मक
paradox of thrift, काटकसरीचा विरोधाभास
" paradox of value ", मूल्य विरोधाभास
parallel, *adj.* १ समांतर २ (as, similar, analogous) सदृश, सम
parallel economy, समांतर अर्थव्यवस्था
parallel market = **black market**
parallel rate of exchange, (alternative term for unofficial rate) अनधिकृत विनिमय दर
parameter, *n.* प्राचल (न.)
parametric function of prices, किंमतीचे प्राचलिक कार्य
parcel, *n.* १ (a package) पार्सल (न.), पुडके (न.) २ (a portion, a fragment of a whole) अंग (न.), खंड (पु.)
v. t. खंड करणे, विभागणी करणे
parent, *adj.* (which constitutes the original source from which something springs or issues) मूळ (as in : parent organisation मूळ संघटना)
pareto distribution, पॅरेटो वितरण
pareto optimality, पॅरेटो इष्टतमता
pari passu, १ (with equal pace) समानतया, एकसमयेकरून २ (together) बरोबरच, समयात्री
parity, *n.* (equivalance of a commodity price expressed in one currency to its price expressed in another; equality of purchasing power established by law between different kinds of money at a given ratio, etc.) १ तुल्यता (स्त्री.), सममूल्यता (स्त्री.) २ जन्मसंख्य तुल्यता (स्त्री.)
parity of exchange, विनिमय तुल्यता
parity of prices, किंमत तुल्यता
parity of purchasing power, क्रयशक्ति तुल्यता
par of exchange, विनिमय सममूल्य
parole, *n.* पारोल (न.)
par rate, सममूल्य दर, तुल्य दर
par rate of exchange, सममूल्य विनिमय दर
parsimonious, *adj.* १ (frugal) काटकसरी २ कृपण, कद्रू

parsimony, *n.* १ काटकसर (स्त्री.) २ कृपणता (स्त्री.), कद्रूपणा (पु.)

part bill, आंशिक देयक, आंशिक बिल

part-clearing, *n.* आंशिक समाशोधन (न.), आंशिक वटवणी (स्त्री.)

partial, *adj.* १ आंशिक, थोडा २ पक्षपाती

partial acceptance, आंशिक स्वीकृती

partial deposit method, (*also* partial deposit system) आंशिक निक्षेप पद्धति

partial differentiation, आंशिक विकलन

partial endorsement, आंशिक पृष्ठांकन

partial equilibrium = particular equilibrium

partial equilibrium analysis, आंशिक समतोल विश्लेषण

partial equilibrium theory, आंशिक समतोल सिद्धांत

partial loss, *Mar. Insur.* आंशिक हानि

partial loss offset, आंशिक हानि प्रतितोल

partially, *adv.* अंशत:

partial outlay tax, आंशिक व्ययकर, आंशिक वस्तुकर

partible, *adj.* विभाज्य

participating, *adj.* १ (involving participation by more than one person or agency) सहयोगी २ (entitling the holder to a share in any distribution of surplus or to a share in additional distributions besides its regular fixed income) सलाभांशिक, सलाभ

participating policy, सलाभ विमापत्र

participating preference shares, सलाभ अधिमान भाग (पु. अ. व.)

participation, *n.* सहभागिता (स्त्री.), सहभाग (पु.)

participation rate, सहभागिता दर

particular agent, विशेष अभिकर्ता, विशेष एजंट

particular banker's lien, बँकेचा विशेष धारणाधिकार

particular equilibrium, (*also* partial equilibrium) (a state of equilibrium, when the study of prices is taken for a single commodity in isolation, which will be a partial equilibrium) आंशिक समतोल

particular lien, विशेष धारणाधिकार, विशिष्ट धारणाधिकार

partly issued, अंशत: विक्रीस काढलेला, अंशत: निर्गमित

partner, *n.* भागीदार (सा.)

active partner क्रियाशील भागीदार

dormant partner = **sleeping partner** सुप्त भागीदार, निष्क्रिय भागीदार

financing partner वित्तदायी भागीदार

partner's fixed capital account, भागीदाराचा स्थिर भांडवली लेखा

partnership, *n.* १ भागीदारी मालकी संस्था (स्त्री.) *cf.* firm २ भागीदारी (स्त्री.)

partnership accounts, भागीदारी लेखे (पु. अ. व.)

Partnership Act, भागीदारी अधिनियम

partnership agreement, भागीदारी करार

partnership deed = deed of partnership

part-owner, *n.* आंशिक स्वामी (पु.)

part-payment, *n.* आंशिक प्रदान (न.), आंशिक भरणा (पु.)

part performance, अंशत: पालन

part-profits, *n. pl.* आंशिक लाभ (पु. अ. व.)

part-time, *adj.* अंशकालिक

part-time farming, अंशकालिक शेती

part-timer, *n.* अंशकालिक कर्मचारी (सा.)

party, *n.* १ (a single individual spoken of) असामी (सा.) २ (a side in a lawsuit, etc.) पक्ष (पु.) ३ भागीदार

(सा.), **भाग घेणारा** (पु.) ४ (a person concerned in a litigation) **पक्षकार** (पु.)
par-value, *n.* १ (with reference to shares) **दर्शित मूल्य** (न.) २ (with reference to currency) **सममूल्य** (न.), **तुल्यता मूल्य** (न.)
par-value of currency, चलनाचे तुल्यता मूल्य
pass, *v. t.* (as a bill of legislature, payment, etc.) **संमत करणे**
pass-book, *n.* १ **पासबुक** (न.) २ **खाते पुस्तिका** (स्त्री.)
" passed for payment ", "प्रदानार्थ संमत"
passenger traffic, प्रवासी वाहतूक
passive, *adj.* १ **अक्रिय, क्रियाशून्य** २ (with reference to balance of payments it means unfavourable or debit balance) **प्रतिकूल**
passport, *n.* **पारपत्र** (न.), **पासपोर्ट** (पु.)
pastoral stage, पशुपालन अवस्था
pasture, *n.* **कुरण** (न.)
patent, *n.* (as official document esp. one issued by a sovereign power conferring a right or privilege) **पेटंट** (न.), **एकस्व** (न.)
adj. १ **व्यक्त** २ **प्रकट**
patentable, *adj.* **पेटंट देण्यासारखा, एकस्वयोग्य**
Patent Act, एकस्व अधिनियम
patentee, *n.* **पेटंटवाला** (पु.), **एकस्वी** (सा.)
patent office, पेटंट कार्यालय
patentor, *n.* १ (one that grants a patent) **पेटंटदाता** (पु.), **एकस्वदाता** (पु.) २ (as, a patentee) **पेटंटवाला** (पु.), **एकस्वी** (सा.)
patent-right, *n.* **एकस्व अधिकार** (पु.)
path breaker, नवमार्गी (सा.)
pattern, *n.* **आकृतिबंध** (पु.)
cf. composition रचना
configuration धाटणी
construction बांधणी
design संकल्पचित्र
form रूप
structure संरचना
pauper, *n.* **अकिंचन** (सा.)
pauperisation, *n.* **अकिंचन करणे** (न.)
pauperism, *n.* **अकिंचनत्व** (न.)
pause, *n* **विराम** (पु.) (as in : wage pause वेतन विराम)
pawn, *v. t.* **तारण ठेवणे**
n. **तारण** (न.)
cf. mortgage तारणनिक्षेप
pawn broker, *n.* **तारण व्यवसायी** (सा.)
pay, *v. t.* १ **प्रदान करणे, पैसे देणे** २ (as, to deposit money with a bank treasury, etc. with *in*) **पैसे भरणे** ३ (to hand over, to discharge or to settle) **चुकता करणे** ४ (to make due return to, to satisfy for services rendered) **वेतन देणे**
n. **वेतन** (न.), **पगार** (पु.) *cf.* salary
payable, *adj.* **देय, प्रदेय**
payable at sight, दर्शनी प्रदेय
payable bill of exchange, देय विपत्र
payable bills, देय विपत्रे (न. अ. व.), **प्रदेय विपत्रे** (न. अ. व.)
payable on demand, मागणी प्रदेय
payable to bearer, धारक प्रदेय
payable to order, आदेश प्रदेय
payable to order of, —च्या आदिष्टास प्रदेय
pay as you earn principle, मिळवा आणि भरा तत्त्व
pay back period, (*also* **pay off period**) (in investment period) **मुद्दल परतीचा काल**
pay back period method, (*also* **pay off period method**) **मुद्दल परती काल पद्धति**
pay-day, *n.* **वेतनदिन** (पु.)
payee, *n.* **आदाता** (पु.), **पैसे घेणारा** (पु.)
payer, *n.* **प्रदाता** (पु.), **पैसे देणारा** (पु.)

paying, *adj.* १ प्रदायी २ फायदेशीर, किफायतशीर
paying banker, प्रदायी बँक, प्रदायी बँकर
paying capacity, प्रदान क्षमता
paying-in-slip = pay-in-slip, *n.* भरणाचिठ्ठी (स्त्री.)
payment, *n.* १ (outward) प्रदान (न.), भरणा (पु.) २ (पैसे) भरणे (न.), भरणा करणे (न.) ३ चुकता करणे (न.) ४ जमा करणे (न.) ५ (inward) आदान (न.) ६ देणे रक्कम (स्त्री.) ७ (in case of balance of payments) अधिदान (न.)
payment bill, (a bill of exchange under which a drawee can obtain the documents of title only by paying the bill) प्रदानोत्तर विपत्र
payment down, तत्क्षण प्रदान
payment for honour, (payment of a protested bill or draft by someone other than the primary debtor made with the purpose of saving the credit of such debtor) प्रतिष्ठार्थ प्रदान (प्रतिष्ठा रक्षणार्थ प्रदान)
payment in due course, (payment of a bill of exchange at maturity) यथावधि प्रदान, रीतसर क्रमातील प्रदान
payment in kind, वस्तुरूप प्रदान
payment order, प्रदान आदेश
payment out of due course, रीतसर क्रमाबाहेरील प्रदान
payments agreement, देणी करार
" payment stopped ", प्रदान रोखून ठेवले
pay off, १ (settlement) चुकते करणे २ (reckoning) हिशेबाचा मेळ करणे ३ लाभ (पु.)
pay office, वेतन कार्यालय
pay off matrix, मेळ सारणी
pay off period = pay back period
pay off period method = pay back period method
'pay on demand', 'मागताक्षणीच प्रदान करा'
pay rate, वेतन दर
pay-roll, *n.* वेतनपट (पु.)
pay-roll saving scheme, वेतनपट बचत योजना
pay-roll tax, वेतनपट कर
pay scale, वेतनमान (न.)
" pay self ", " मला स्वतःला द्या "
pay structure, वेतन संरचना
peace, *n.* १ शतांता (स्त्री.), शांति (स्त्री.) २ स्वस्थता (स्त्री.)
peacefu l, *adj.* शांतिपूर्ण, शांततामय, शांत
peaceful picketing, शांततामय निरोधन
peacetime, *n.* शांतताकाल (पु.)
adj. शांतताकालीन
peacetime economy, शांतताकालीन अर्थव्यवस्था
peak, *n.* शिखर (न.)
adj. १ तीव्रतम, अधिकतम २ कमाल, सर्वोच्च
peak-load price, कमाल भारी किंमत
peapper corn rent, (a merely nominal rent in kind operating to keep alive title) नाममात्र भाटक
peculate, *v. t. & i.* (to embezzle) पैसे खाणे
peculation, *n.* पैसे खाणे (न.)
cf. embezzlement
pecuniary, *adj.* १ आर्थिक २ धनविषयक, पैशाचा *cf.* financial
pecuniary interest, धनविषयक हितसंबंध
pecuniary liabilities, आर्थिक दायित्वे
pecuniary loss, आर्थिक हानि
pecuniary profit, आर्थिक लाभ
peddler = pedlar, *n.* फेरीवाला (पु.)
pedigree, *n.* अभिजाति (स्त्री.)
peg, *v. t.* (to fix or hold as, prices, wages, rate of exchange, etc. at a constant or

predetermined point or level) **कीलन करणे, खिळवून ठेवणे**
pegged price, अधिकीलित किंमत
pegging, *n.* **कीलन** (न.), **खिळवणूक** (स्त्री.)
pegging of exchange, विनिमय कीलन
penal interest, शिक्षावजा व्याज, दंडरूप व्याज
penalty, *n.* १ **शास्ति** (स्त्री.) २ **शिक्षा** (स्त्री.), **दंड** (पु.)
pen-down strike, लेखणीबंद संप
pension, *n.* **निवृत्तिवेतन** (न.)
pensionable, *adj.* १ (as, a post) **निवृत्तिवेतनी** २ **निवृत्तिवेतनार्ह**
pensionable service, निवृत्तिवेतनार्ह सेवा
pensioner, *n.* **निवृत्तिवेतनधारी** (सा.)
pension fund, निवृत्तिवेतन निधि
people, *n.* **लोक** (पु.अ.व.), **जनता** (स्त्री.)
per, *prep.* १ **प्रति, दर** २ (as indicated by ; according to) **–प्रमाणे, –ने, –अन्वये** ३ (by the means or agency of ; through) **द्वारा, –च्या बरोबर** ४ **–गणिक** (as in : per man माणसागणिक)
per annum, adv. **प्रतिवर्षी, दरसाल**
P/E ratio, (price earning ratio) **किं. ला. गुणोत्तर** (मालाचे किंमत लाभ गुणोत्तर)
per capita adj. & adv. **प्रतिव्यक्ति, दरडोई, दर माणशी**
per capita **income = income per head**
per cent, *adv. & adj.* **दर शेकडा, प्रतिशत, –टक्के**
percentage, *n.* **टक्केवारी** (स्त्री.), **शेकडेवारी** (स्त्री.) *cf.* allowance
percolation, *n.* **पाझर** (पु.)
per contra, adv. १ (on the other hand; by way of contrast) **दुसऱ्या बाजूस, उलटपक्षी** २ (as an offset) **प्रतिनोंद म्हणून, प्रतिनोंदीन्वये**
perennial, *adj.* (of streams, canals, labourers, etc.) **बारमाही**
perennial canal, बारमाही कालवा
perfect, *adj.* १ (as satisfying all requirements, fully developed, complete) **परिपूर्ण** २ (as, flawless; without fault or defect) **निर्दोष**
perfect competition, पूर्ण स्पर्धा, परिपूर्ण स्पर्धा
perfect elasticity परिपूर्ण लवचिकता
perfection, *n.* (*also* perfectness) **परिपूर्णता** (स्त्री.), **सर्वोत्कृष्टता** (स्त्री.)
perfectly elastic demand, संपूर्ण लवचिक मागणी
perfectly inelastic demand, संपूर्ण ताठर मागणी
perfect market, परिपूर्ण बाजार, परिपूर्ण विपणी
perfect monopoly = absolute monopoly
perfectness = perfection
performance budget, संपादनात्मक अर्थसंकल्प
per head, प्रतिव्यक्ति, दरडोई
perinatal mortality rate, प्रसवसमीप मृत्युदर
period, *n.* **कालावधि** (पु.), **कालखंड** (पु.), **अवधि** (पु.), **मुदत** (स्त्री.)
period analysis, (a method of showing that saving and investment are equal only if the investment of one period is compared with the saving of the next.) (बचत गुंतवणुकीचे) **कालावधि विश्लेषण**
period bill of exchange, मुदती विपत्र, मुदती हुंडी
periodic, *adj.* १ (occuring at regular intervals) **नियतकालिक** २ (characterised by periods) **कालिक** ३ (recurring) **आवर्ती**
periodic balance method, कालिक संतुलन पद्धति
periodic block, कालिक गट
periodicity, *n.* **आवर्तिता** (स्त्री.)
period of account, लेखा कालावधि, लेखा अवधि

period of currency, चलनाचा अवधि
period of lactation, दूध देण्याचा काळ
peripatetic, *adj.* फिरता, परिगामी
peripatetic agent = travelling agent
perish, *v. t.* & *i.* नष्ट होणे
perishability, *n.* नाशिवंतपणा (पु.)
perishable, *adj.* १ नाशिवंत, शीघ्रनाशी २ नासणारा
perishable commodity, नाशिवंत वस्तु, शीघ्रनाशी वस्तु
perishable goods, नाशिवंत माल (पु.), नाशिवंत वस्तू (स्त्री. अ. व.)
permanence = **permanency**, *n.* स्थायित्व (न.), कायमपणा (पु.)
permanent, *adj.* कायम, स्थायी
permanent advance, स्थायी अग्रिम
permanent cover, कायम स्वरूपाचे आवरण
permanent fund, स्थायी निधि
permanent holder, स्थायी धारक
permanent income hypothesis, स्थायी आय परिकल्पना
permanently, *adv.* कायम, कायमपणे, स्थायी रीतीने, स्थायी रूपाने
permanent pasture, कायम कुरण
permanent settlement, कायमधाऱ्याची पद्धति
per mensem, *adv.* दरमहा
permissibility, *n.* अनुज्ञेयता (स्त्री.)
permissible, *adj.* अनुज्ञेय
permission, *n.* अनुज्ञा (स्त्री.), परवानगी (स्त्री.)
permit, *n.* परवाना (पु.), परमिट (न.), *v. t.* परवानगी देणे, अनुज्ञा देणे
permitted, *adj.* अनुज्ञात
perpetual, *adj.* अखंड, शाश्वत
perpetual annuity, अखंड वार्षिकी, शाश्वत वार्षिकी
perpetual bond, शाश्वत बंधपत्र, अखंड बंधपत्र
perpetual debenture, शाश्वत ऋणपत्र
perpetual loan, अखंड कर्ज
perpetually, *adv.* अखंडपणे, शाश्वत, शाश्वततेने
perpetual succession, (as of a body, society, etc.) अखंड उत्तराधिकार
perpetuity, *n.* १ शाश्वतता (स्त्री.) २ नित्यता (स्त्री.)
per pro, (*abbr.* of **per procuration**) कृते
per procuration, (*also* **per procurationem**) (for and on behalf of; by the authority of) —कृते, —च्या प्राधिकारान्वये
per pro endorsement, कृते पृष्ठांकन
perquisite, *n.* परिलब्धि (स्त्री.), वेतनेतर प्राप्ति (स्त्री.), अवांतर लाभ (पु.), वेतनेतर लाभ (पु.)
person, *n.* व्यक्ति (स्त्री.)
personal, *adj.* १ (of, or relating to a particular person; referring or belonging to a particular person) व्यक्तिगत, वैयक्तिक २ (relating to an individual) व्यक्तिविषयक
personal account, व्यक्तिगत खाते
personal income, (*also* **individual income**) १ वैयक्तिक आय, वैयक्तिक प्राप्ति, व्यक्तिगत आय, व्यक्तिगत उत्पन्न, व्यक्तिगत प्राप्ति २ (as, in Natural Income account) एकूण व्यक्तिगत आय
personal loan, (a loan made by a bank to a private individual to cover personal expenditure of a specified kind) वैयक्तिक कर्ज
personal property, व्यक्तिगत संपत्ति, वैयक्तिक संपत्ति
personal security, १ वैयक्तिक सुरक्षितता २ वैयक्तिक प्रतिभूति
personal tax, व्यक्तिगत कर
personal taxation, व्यक्तिगत कराधान

personal wealth, वैयक्तिक धन
personnel, *n.* (*pl.* personnel *or* personnels) कर्मचारीवर्ग (पु.)
personnel administration=personnel management, १ कर्मचारी व्यवस्थापन २ आस्थापना व्यवस्थापन
personnel officer, आस्थापना अधिकारी
perspective, *n.* १ (capacity to view things in their true relations or relative importance) परिप्रेक्ष्य (न.) २ यथार्थ-सम्यक्दर्शन (न.) ३ चौकट (स्त्री.)
perspective planning, १ परिप्रेक्ष्य नियोजन २ सम्यक्दर्शी नियोजन
persuade, *v.t.* मन वळवणे
persuasion, *n.* मनवळवणी (स्त्री.)
persuasive, *adj.* मनवळावू, समजूत पटेल असा
persuasively, *adv.* मनवळावू रीतीने
per unit, प्रति एकक
pessimism, *n.* नैराश्यवाद (पु.)
pessimist, *n.* नैराश्यवादी (सा.)
pessimistic, *adj.* नैराश्यवादी
pest, *n.* उपद्रवी प्राणी (पु.)
pest control, कीट नियंत्रण
pesticide, *n.* कीटनाशक (न.)
petty bourgeoise, छोटा बुर्ज्वा
petty cash-book, (used for recording minor cash payments) किरकोळ रोकडवही
phase, *n.* (a stage or interval in a development or cycle) प्रावस्था (स्त्री.) *cf.* state
phased programme, प्रावस्थाकल्पित कार्यक्रम, प्रावस्थाबद्ध कार्यक्रम
phaseless, *adj.* १ प्रावस्थारहित २ कल्परहित
phasing, *n.* प्रावस्थाकल्पन (न.)
Phillip's curve, (curve showing significant relation between percentage charge of money wages and unemployment) फिलिप्सचा वक्र
physical, *adj.* १ (of or pertaining to the body) शारीरिक २ (of or belonging to all created existences in nature) प्राकृतिक ३ (of or relating to natural or material things as opposed to things mental, moral, spiritual, etc.) भौतिक ४ प्रत्यक्ष, वास्तविक
physical assets, भौतिक मत्ता
physical capital, वस्तुरूप भांडवल
physical controls, प्रत्यक्ष नियंत्रणे (न. अ.व.)
physical geography, प्राकृतिक भूगोल
physical planning, वस्तुरूप नियोजन
physiocracy, *n.* (a doctrine advocated by physiocrats) निसर्गवाद (पु.)
physiocrat, *n.* निसर्गवादी (सा.)
picketing, *n.* धरणे (न.), निरोधन (न.)
piece, *n.* १ खंड (पु.), तुकडा (पु.) २ (a single article, a definite quantity as of cloth, paper, etc.) नग (पु.)
piece goods, *n. pl. Text.* (*also* yard goods) (कापडाचे) तागे (पु. अ. व.), ठाण (न.)
piecemeal planning, खंडश: नियोजन
piece rate, कामानुसार दर
piece wages, कामानुसार मजुरी
piecework, *n.* कामानुसार दरपद्धतीचे काम (न.)
pigmy deposit, स्वल्प ठेव
Pigou effect, (a reduction in overall price level leads to increased spending on goods and services) पिगु परिणाम
pile, *v. t.* रास करणे
n. १ ढीग (पु.) २ रास (स्त्री.)
pilot survey, पथदर्शी सर्वेक्षण
place, *n.* १ स्थान (न.), स्थळ (न.), जागा (स्त्री.), ठिकाण (न.) २ (rank, station) दर्जा (पु.), पायरी (स्त्री.) ३ बैठक (स्त्री.)

v. t. १ ठेवणे २ (to invest) (बँक इत्यादीत) ठेवणे, गुंतवणे ३ *Stock-exch.* (as, shares, etc.) – चे पुरःस्थापन करणे, पुरःस्थापित करणे (to place an order for–ची मागणी करणे)

place utility, स्थान उपयोगिता

placing of shares, *Stock-Exch.* भाग पुरःस्थापन, शेअर्स पुरःस्थापन

plains, *n.* मैदान (न.), माळ (पु.)

plan, *n.* १ योजना (स्त्री.) २ नकाशा (पु.)

v. t. १ योजना आखणे २ नकाशा तयार करणे

plane, *n.* समतल (न.) *cf.* state

plan frame, नियोजन चौकट

planned, *adj.* योजनाबद्ध

planned economy, योजनाबद्ध अर्थव्यवस्था, नियोजित अर्थव्यवस्था

planned investment = *ex-ante* **investment**

planned parenthood, नियोजित पितृत्व, नियोजित जनकत्व, सुयोजित पितृत्व, सुयोजित जनकत्व

planned saving=*ex-ante* **saving**

planning, *n.* नियोजन (न.)

centralised planning केंद्रित नियोजन

comprehensive planning समावेशक नियोजन

decentralised planning विकेंद्रित नियोजन

developmental planning विकासात्मक नियोजन

district planning जिल्हा नियोजन

economic planning आर्थिक नियोजन

environmental planning पर्यावरणी नियोजन

financial planning वित्तीय नियोजन

functional planning कार्यात्मक नियोजन

grass-root level planning मुळापासून नियोजन

imperative planning आज्ञार्थी नियोजन

indicative planning सूचक नियोजन

inter-regional planning आंतर प्रादेशिक नियोजन

local planning स्थानिक नियोजन

long-term planning दीर्घकाली नियोजन

macro planning समष्टि नियोजन

macro-regional planning समष्टि प्रादेशिक नियोजन

meso-regional planning माध्य नियोजन, मध्य व्यष्टि नियोजन

metropolitan regional planning महानगर प्रदेश नियोजन

micro-regional planning व्यष्टि नियोजन

multilevel planning बहुस्तरीय नियोजन

national planning राष्ट्रीय नियोजन

normative planning आदर्शवादी नियोजन

perspective planning १ परिप्रेक्ष्य नियोजन २ सम्यक्‌दर्शी नियोजन

physical planning वस्तुरूप नियोजन

piecemeal planning खंडशः नियोजन

political planning राजकीय नियोजन

programmatic planning कार्यक्रमानुसारी नियोजन

project planning प्रकल्प नियोजन

sectoral planning क्षेत्रीय नियोजन

short-term planning अल्पकाली नियोजन

single-level planning एकस्तरीय नियोजन

social planning सामाजिक नियोजन

spatial planning स्थलीय नियोजन

structural planning संरचनात्मक नियोजन

systems planning पद्धति नियोजन

totalitarian planning सर्वंकष सत्तावादी नियोजन

planning by direction, आदेशानुसारी नियोजन
planning by inducement, प्रलोभनानुसारी नियोजन
planning curve = envelope curve
planning region, नियोजन प्रदेश
planometry, *n.* नियोजनमिति (स्त्री.)
plant, *n.* १ (apparatus, fixtures, machinery, etc. used in an industrial process) संयंत्र (न.) २ (as, a factory) कारखाना (पु.)
plant and machinery account, संयंत्र व यंत्रसामग्री लेखा
plantation, *n.* १ लागवड (स्त्री.) २ मळा (पु.) ३ रोपणी (स्त्री.)
plantation industry, मळा उद्योग
plant bed, वनस्पति नफा
planting *n.* १ लावणी (स्त्री.) २ रोपण (न.)
planting season, लावणीचा हंगाम
"playing the market", (a colloquial phrase for the activities of a speculator in stock and shares) "सट्टा व्यवहार"
pledge, *n.* ताबेगहाण (न.) *cf.* mortgage
plot, *n.* भूखंड (पु.)
ploughing back = ploughing back of profits, नफ्याची त्याच धंद्यात पुनर्गुंतवणूक
plural economy, बहुपाखी अर्थव्यवस्था, बहुदल अर्थव्यवस्था
pluralistic, *adj.* बहुपाखी, बहुदलीय
pocket, *n.* (a small isolated area or patch, as of unemployment, etc.) क्षेत्रक (न.), क्षेत्रखंड (पु.)
point, *n.* १ बिंदु (पु.) २ मुद्दा (पु.) ३ टोक (न.) ४ ठिकाण (न.) ५ रोख (पु.) ६ पॉईंट (पु.) (as in : "points" system पॉईंट पद्धति)
point elasticity, (the degree of elasticity at a point on a curve as distinct from arc elasticity) बिंदु लवचिकता
point elasticity of demand, मागणीची बिंदु लवचिकता
point expectations, क्षणविशिष्ट अपेक्षा (स्त्री. अ. व.)
point of inflection, नतिपरिवर्तनाचा बिंदु
polarisation process, ध्रुवीकरण प्रक्रिया
polarised region, ध्रुवप्रभावित प्रदेश
policy, *n.* १ धोरण (न.), नीति (स्त्री.) २ (as, an insurance policy) विमापत्र (न.)
policy at par, सममूल्य विमापत्र
policy at premium, अधिमूल्य विमापत्र
policy below par, अवमूल्य विमापत्र
policy frame, धोरण चौकट
policyholder, *n.* विमेदार (सा.)
policy-induced distortions, धोरणजन्य विरूपणे
policy in force, चालू विमापत्र
policy loan, (a loan granted by the insurer to the holder of a life insurance policy in an amount no greater than the cash value of the policy) विमाकर्ज (न.)
policy number, विमापत्र क्रमांक
policy of discount, बट्टयाचे विमापत्र
policy of insurance, विमापत्र (न.)
policy of survivorship assurance, उत्तरजीवित्वाधिकार विमापत्र
political arithmatic, जुने संख्यात्मक आर्थिक विवेचन
political economy, १ पोलिटीकल इकॉनॉमी (अर्थशास्त्राचे जुने नाव) २ धोरणाभिमुख अर्थशास्त्र
political geography, राजकीय भूगोल
political planning, राजकीय नियोजन
poll-tax = head tax
pollution, *n.* प्रदूषण (न.)
polymetallic, *adj.* बहुधातुक
polymetallism, *n.* बहुधातुमान (न.)

pool, *n.* १ (as, a common fund, for the common adventure) **संकोष** (पु.), **संचय** (पु.) *cf.* monopoly २ (as, combination of interests; business undertakings, etc.) **संहति** (स्त्री.)
v. t. १ **संकोषित करणे** २ (as, resources, etc.) **संचित करणे**

pooling, *n.* १ (as, of resources) **संचित करणे** (न.) २ **संकोषण** (न.)

pool price, संकोषी किंमत

pool sales, संकोषी विक्री

pool system, संकोष पद्धति

population, *n.* **लोकसंख्या** (स्त्री.)
maximum population कमाल लोकसंख्या
minimum population किमान लोकसंख्या
optimum population इष्टतम लोकसंख्या
over population अत्यधिक लोकसंख्या
under population न्यून लोकसंख्या

population checks, लोकसंख्या संरोध

population explosion, लोकसंख्या प्रस्फोट, लोकसंख्या स्फोट

population problem, लोकसंख्येची समस्या

population projection, लोकसंख्या प्रकल्पन

population pyramid, लोकसंख्या पिरामिड

populism, *n.* **लोकानुनयवाद** (पु.)

populous, *adj.* **दाट लोकवस्तीचा**

port, *n.* **बंदर** (न.)

portability, *n.* **हस्तवाह्यता** (स्त्री.), **सुवाह्यता** (स्त्री.)

portable, *adj.* **हातवाही, सुवाह्य**

porter, *n.* **भारिक** (पु.), **हमाल** (पु.)

portfolio, *n.* **रोखासंग्रह** (पु.)

portfolio investment, रोखारूपी गुंतवणूक

port of destination, मुक्कामस्थळ बंदर

port trust, बंदर विश्वस्तमंडळ

position, *n.* १ **स्थान** (न.) २ **दर्जा** (पु.) ३ **स्थिति** (स्त्री.)

positive, *adj.* १ **प्रत्यक्षानुसारी, प्रत्यक्ष** २ **ठाम, निश्चित** ३ **साक्षात, भावरूपक** ४ **होकारात्मक, अस्तिभावदर्शक, अस्ति-**

positive checks, नैसर्गिक संरोध

positive economics, प्रत्यक्षानुसारी अर्थशास्त्र

positive science, प्रत्यक्षानुसारी शास्त्र

positive slope, (upward slope) **धन प्रवणता**

positive utility, धन उपयोगिता

possess, *v. t.* १ **बाळगणे** २ **धारण करणे** ३ **कब्जात असणे**

possession, *n.* १ **धारण** (न.) २ **कब्जा** (पु.)

possessionary, *adj.* **कब्जासंबंधी**

possessions, *n. pl.* १ **स्वायत्त धन** (न.) २ **कब्जातील प्रदेश**

possession utility, धारण उपयोगिता

possessor, *n.* १ **बाळगणारा** (पु.) २ **कब्जेदार** (सा.)

possessory, *adj.* **कब्जा**

post, *n.* १ *Admin.* **पद** (न.) २ **जागा** (स्त्री.) ३ **चौकी** (स्त्री.), **ठाणे** (न.), **नाके** (न.) ४ **डाक** (स्त्री.), **टपाल** (न.)
v. t, १ **पाठवणे, टपालाने पाठवणे, डाकेने पाठवणे** २ *Acctt.* **नोंद करणे, खातेनोंद करणे**

postal cash certificate, डाक रोखपत्र

postal Giro, (a means of making transfers provided by the post offices as an alternative to the postal order, money order or registered letter) **पोस्टल जिरो**

postal insurance, डाक विमा

postal savings bank, डाक बचत बँक, पोस्ट बचत बँक

postdate, *v. t.* **उत्तर दिनांकित करणे, नंतरची तारीख टाकणे**

postdated, *adj.* **उत्तर दिनांकित, नंतरची तारीख टाकलेला**

postdated cheque, उत्तर दिनांकित धनादेश

post facto, (after the event) **घटनोत्तर, कार्योत्तर**

posting, *n.* १ प्रेषण (न.) २ खातेनोंद (स्त्री.) ३ पदस्थापन (न.)
postnatal, *adj.* जन्मोत्तर
post-obit, *adj.* (effective or taking effect after death) मरणोत्तर प्रभावी
potential, *adj.* १ संभाव्य २ (expressing possibility) उपलभ्य
n. (as, potential resources) संभाव्य साधनसंपत्ति (स्त्री.) (something that exists in a state of potency or possibility for changing or developing into a state of actuality) उपलभ्य संपत्ति (स्त्री.) (as in : mineral potential उपलभ्य खनिज संपत्ति)
potential demand, संभाव्य मागणी
potential economic surplus, सुप्त आर्थिक आधिक्य
potential gross national product, (full employment output) संभाव्य कमाल राष्ट्रीय उत्पादन (पूर्ण रोजगारी उत्पादन)
potential surplus, उपलभ्य वाढावा
poultry, *n.* १ कुक्कुटपालन (न.) २ पाळीव खाद्य पक्षी (पु. अ. व.)
poverty, *n.* दारिद्र्य (न.), गरिबी (स्त्री.)
absolute poverty = primary poverty केवल दारिद्र्य
relative poverty सापेक्ष दारिद्र्य
secondary poverty अपव्ययी दारिद्र्य
poverty line, दारिद्र्य रेषा
power, *n.* १ शक्ति (स्त्री.) २ वीज (स्त्री.), वीजपुरवठा (पु.) ३ सत्ता (स्त्री.), सामर्थ्य (न.) ४ अधिकार (पु.)
power of attorney, मुखत्यारनामा (पु.)
power series, घातश्रेणी (स्त्री.)
practicable, *adj.* व्यवहार्य
practical, *adj.* १ व्यावहारिक २ व्यवहारी ३ प्रायोगिक
n. (practical demonstration) प्रात्यक्षिक (न.)
practice, *n.* १ प्रथा (स्त्री.), रिवाज (पु.) २ (a habit) सराव (पु.) ३ (as, of a lawyer or doctor) व्यवसाय (पु.) ४ कार्यपद्धति (स्त्री.) (as in : secretarial work and practice सचिवी काम व कार्यपद्धति)
practise, *v. t. & i.* १ —चा व्यवसाय करणे २ आचरणे ३ सराव करणे
pragmatic, *adj.* फलप्रामाण्यवादी
pragmatism, *n.* फलप्रामाण्यवाद (पु.)
precaution, *n.* सावधगिरी (स्त्री.)
precautionary motive, सावधगिरी हेतू
precious, *adj.* बहुमोल
precious metal, बहुमोल धातु
precondition, *n.* पूर्वावश्यकता (स्त्री.), पूर्वशर्त (स्त्री.)
predate, *v.t.* पूर्वीची तारीख टाकणे, पूर्व दिनांक घालणे
n. पूर्वीची तारीख (स्त्री.), पूर्व दिनांक (पु.)
predetermine, *v. t.* १ पूर्वनिश्चित करणे २ पूर्वनिर्धारित करणे
predetermined, *adj.* १ पूर्वनिश्चित २ पूर्व-निर्धारित
predetermined cost, (a cost estimated or computed in advance of production to which it applies) पूर्वनिर्धारित परिव्यय
pre-eminent, *adj.* अग्रगण्य, सर्वश्रेष्ठ
pre-emption, *n.* अग्रक्रयाधिकार (पु.)
pre-emptive purchase, अग्रक्रयाधिकार खरेदी
pre-emptor, *n.* अग्रक्रयाधिकारी (सा.)
pre-existing debt, पूर्ववर्ती ऋण
prefer, *v. t.* १ अधिमानणे २ अधिक पसंत करणे ३ (to bring forward) दाखल करणे, पुढे ठेवणे
preferable, *adj.* १ अधिमानयोग्य, अधि-माननीय २ अधिक पसंत

preference, *n.* १ (the legal right to prior payment as of a debt, share, etc.) **अधिमान** (न.) २ (the act of preferring or the state of being preferred; choice or estimation above another) **पसंतीक्रम**(पु.), **अधिमान्यता** (स्त्री.) ३ **पसंती** (स्त्री.)
imperial preference **साम्राज्यांतर्गत अधिमान्यता**
liquidity preference **रोखता पसंती**
revealed preference **अभिव्यक्त पसंती**
strong order preference **प्रबलक्रमी पसंती**
weak order preference **अबलक्रमी पसंती**

preference shares, अधिमान भाग

preferential, *adj.* १ **अधिमान्य** २ (offering or constituting an advantage) **खास**

preferential debt, अधिमान्य ऋण

preferential duty, अधिमान्य शुल्क

preferential payment, अधिमान्य प्रदान

preferential rate of duty, अधिमान्य शुल्क दर

preferential tariff, अधिमान्य प्रशुल्क

preferential trading arrangement, अधिमान्य व्यापार व्यवस्था

preferential treatment, १ **अधिमान्य वागणूक** २ **विभेदकारी वागणूक**

preferment, *n.* **अधिमान** (न.), **अधिमान्यता** (स्त्री.)

preferred, *adj.* १ **अधिमानलेला, अधिमत** २ **पसंत केलेला**

preliminary expenses, प्रारंभिक खर्च

premature, *adj.* १ (done before the usual, or proper time) **मुदतपूर्व, कालपूर्व** २ (as, unduly early) **अकाली, अकालिक**

prematurely, *adv.* १ **मुदतीच्या पूर्वी** २ **अकाली**

premium, *n.* (*pl.* **premiums**) (*also* **premia**) १ (something paid over and above a fixed wage, price or other remuneration; a sum in advance of or in additional to the nominal value of something, etc.) **अधिमूल्य** (न.) २ (as, of insurance) **विम्याचा हप्ता** (पु.) ३ (a high value or a value in excess of that normally or usu. expected) **चढभाव** (पु.) (to put a premium on —ला उत्तेजन देणे, — वर भर देणे)

premium bonus = task bonus

prepaid, *adj.* **पूर्वदत्त**

prepaid expense, पूर्वदत्त खर्च

prepaid voucher, पूर्वदत्त प्रमाणक

prepay, *v. t.* **पूर्वप्रदान करणे, आगाऊ पैसे देणे**

prepayment, *n.* **पूर्वप्रदान** (न.), **आगाऊ भरणा** (पु.)

preplan, *v. t.* **पूर्वनियोजित करणे, अगोदर आखणी करणे**

preplanned, *adj.* **पूर्वनियोजित**

prescribe, *v. t.* **विहित करणे**

prescribed, *adj.* **विहित**

present value, वर्तमान मूल्य

present worth, वर्तमान मोल

pressure, *n.* १ **दाब** (पु.) २ **दडपण** (न.)

preventive, *adj.* **प्रतिबंधक**

preventive checks, (*also* **prudential checks**) **प्रतिबंधक संरोध**

price, *n.* १ **किंमत** (स्त्री.), **भाव** (पु.), **विक्रीदर** (पु.) २ **मूल्य** (न.)
absolute price **केवल किंमत**
actual price **प्रत्यक्ष किंमत**
administered price **प्रशासित किंमत**
average price **सरासरी किंमत**
black-market price **काळाबाजार किंमत**
bottom price = floor price = minimum price **निर्धारित किमान किंमत, न्यूनतम किंमत किमान किंमत**
C and F price **परिव्यय व वाहणावळीसह किंमत**

ceiling price = maximum price कमाल किमत
CIF price परिव्यय विमा वाहणावळीसह किमत
closing price बंद किमत, बंद भाव
controlled price नियंत्रित किमत
cost-price = rock bottom price, परिव्यय किमत
current price चालू किमत
demand price मागणी किमत
equilibrium price समतोल किमत
ex-factory price कारखानी किमत
export price निर्यात किमत
ex-ship price जहाजी किमत
ex-warehouse price वखारी किमत
fair price रास्त किमत
fair selling price रास्त विक्री किमत
fixed price ठराविक किमत
fluctuating price चढउतारी किमत
FOB price ज. ख. मु. किमत (जहाज खर्च मुक्त किमत)
FOR price, रे. ख. मु. किमत (रेल्वे खर्च मुक्त किमत)
forward price वायदा किमत
franco price खर्च वेचासहित किमत
issue price निर्गम किमत
levy price वसुली किमत
loco-price स्थानिक किमत
long period price दीर्घकालीन किमत
marginal price सीमांतिक किमत
market price बाजार किमत
minimum supply price किमान पुरवठा किमत
net price निव्वळ किमत
normal price प्रसामान्य किमत
offer price प्रस्ताव किमत
opening price खुलता भाव, खुलती किमत
peak-load price कमाल भारी किमत
purchase price खरेदी किमत
real price वास्तविक किमत
relative price सापेक्ष किमत
resale price पुनर्विक्री किमत
reserve price राखीव किमत
retail price फुटकळ किमत, किरकोळ किमत
retention price नियंत्रित धारण किमत
rigged price चलाखीजन्य किमत
selling price विक्री किमत
stable price स्थिर किमत
supply price पुरवठा किमत
support price आधार किमत
wholesale price घाऊक किमत, ठोक किमत

price adapter, किमत अनुकूलक
price association = price ring
price competition, किमत स्पर्धा
price consumption curve, किमत उपभोग वक्र
price control, किमत नियंत्रण
price cutting, किमत कापणी, किमत कपात
priced, *adj.* (often used in comb.) किमत असलेला
price determination, किमत निर्धारण
price differentiation, किमत विभेदन
price discrimination, किमतीतील भेदभाव
price earning ratio, (P/E ratio) (भागांचे) किमत लाभ गुणोत्तर (कि. ला. गुणोत्तर)
price effect, किमत परिणाम
price elasticity, (of demand) (मागणीची) किमत सापेक्ष लवचिकता
price equilibrium, किमतीचा समतोल
price-fixing, *n.* किमत निश्चिति (स्त्री.)
price fluctuation, किमतीतील चढउतार
price index, किमत सूचकांक, किमत निर्देशांक
price leadership, किमत नेतत्व

price level, (an average of prices at a particular time relative to that at some other time) किंमतीची पातळी

price line = price opportunity line = budget line

price list, किंमत सूची, विक्रीदर यादी

price maker, किंमत कर्ता

price margin, किंमतीतील तफावत, भावातील तफावत

price mechanism, (*also* **price system**) (a system of price determination and allocation of goods by free market forces) किंमत यंत्रणा

price movements, किंमतीच्या हालचाली

price opportunity line = price line = budget line

price output policy, किंमत उत्पादन धोरण

price parity, किंमतीची तुल्यता, किंमत तुल्यता

price relative, किंमत सापेक्ष

price ring, (*also* **price association**) (a group of firms in an industry loosely associated together who operate the common price policy) किंमत शासक संघ

price sensitivity, किंमत संवेदनक्षमता

price-specie flow theory, सुवर्ण प्रवाह सिद्धांत

price spread, किंमत विचरण, किंमत प्रसर

price stabilization, किंमत स्थिरीकरण, किंमत स्थिरीभवन

price support, (an artificial maintenance of prices as of a particular raw materials at some predetermined level usu. through government action) किंमतींना दिलेला आधार

price support policy, किंमतींना आधार देण्याचे धोरण

price system = price mechanism

price taker, किंमत स्वीकर्ता

price war, किंमत संघर्ष

primage, *n.* (customary extra charge on freight made by shipowners on all cargo loaded) जादा नौभाडे (न.)

primary, *adj.* प्रथमक (शेती)

primary deposit, १ प्राथमिक ठेव २ प्राथमिक निक्षेप

primary employment, (employment resulting directly from a given amount of investment) प्राथमिक सेवायोजन, प्रत्यक्ष सेवायोजन, प्राथमिक रोजगार, प्रत्यक्ष रोजगार

primary factor, १ प्राथमिक घटक २ नैसर्गिक घटक

primary poverty, (*also* **absolute poverty**) (where the income itself is below the poverty line) केवल दारिद्रय

primary production, प्राथमिक उत्पादन

primary reserves, प्राथमिक राखीव निधी

prime cost = operating cost = variable cost = shut-down cost

priming, *n.* प्राथमिक लेप(पु.),पहिला कोट(पु.)

priming the pump = pump priming

principal, *adj.* १ मुख्य २ प्रधान ३ प्रमुख ४ मूळ (as in : principal debtor मूळ ऋणको)

n. १ प्रमुख (सा.) २ (money on which interest is paid) मुद्दल (न.) ३ (one who employs another to act for him) प्रकर्ता (पु.)

principal agent, प्रमुख अभिकर्ता

principle, *n.* तत्त्व (न.)

principle of comparative advantage, तुलनात्मक लाभतत्त्व, तौलनिक लाभतत्त्व

principle of comparative cost, (the basic principle underlying the theory of international trade, it is an extension of the principle of division of labour to the

international field) **तुलनात्मक परिव्यय तत्त्व, तौलनिक परिव्यय तत्त्व**
principle of cost difference, परिव्यय भेदतत्त्व
principle of investment opportunity, गुंतवणूक संधीचे तत्त्व
principle of maximum social advantage, महत्तम सामाजिक लाभाचे तत्त्व, कमाल सामाजिक लाभाचे तत्त्व
prior, *adj.* **पूर्व, अगोदरचा, मागला**
adv. (with *to*) **पूर्वी**
prior charge, पूर्व प्रभार
priority, *n.* १ **प्राथम्य** (न.) २ **अग्रक्रम** (पु.) ३ **प्राधान्य** (न.)
priority sector, प्राधान्य क्षेत्र
private, *adj.* १ (relating to personal affair) **खाजगी** २ (as opposed to 'public') **खाजगी, अशासकीय** ३ (not open to the public) **असार्वजनिक**
private bank, (an unincorporated bank conducted by an individual or partnership) **खाजगी बँक, खाजगी अधिकोष**
private company, खाजगी कंपनी
private corporation, खाजगी निगम
private enterprise, खाजगी उपक्रम
private goods, खाजगी वस्तू
privately, *adv.* १ **खाजगी रीतीने** २ **खाजगी नात्याने**
private net product, निव्वळ वैयक्तिक उत्पादन
private ownership, खाजगी स्वामित्व, खाजगी मालकी
private property, खाजगी मालमत्ता
private sector, खाजगी क्षेत्र
private trading, खाजगी व्यापार
prize, *n.* **बक्षीस** (न.), **पारितोषिक** (न.)
prize bond, बक्षीस रोखा
prize chit fund, पारितोषिक चिठ्ठी निधि
probability, *n.* (*also* chance) **संभवनीयता** (स्त्री.), **संभाव्यता** (स्त्री.)
probable, *adj.* **संभाव्य, संभवनीय**
probably, *adv.* **बहुतकरून, संभवतः**
problem, *n.* १ **प्रश्न** (पु.) २ (an unsettled matter demanding a solution or decision and requiring usu. considerable thought or skill, etc.) **समस्या** (स्त्री.)
problematic, *adj.* **प्रश्नात्मक**
procedural, *adj.* १ **प्रक्रियात्मक** २ **कार्यपद्धतीच्या स्वरूपाचा**
procedure, *n.* १ **प्रक्रिया** (स्त्री.) २ **कार्यपद्धति** (स्त्री.)
proceeds, *n. pl.* **प्राप्ति** (स्त्री.)
process, *n.* १ (as of manufacturing, etc.) **प्रक्रिया** (स्त्री.) २ **संस्करण** (न.) ३ **आदेशिका** (स्त्री.)
v. t. १ **प्रक्रिया करणे** २ **संस्करण करणे**
processed food, प्रक्रियाकृत खाद्य
processed goods, संस्कारित माल, संस्कारित वस्तू
processing, *n.* **संस्करण** (न.)
processing industries, प्रक्रियात्मक उद्योग
process of production, उत्पादन प्रक्रिया
process ray, प्रक्रिया रेषा
procurement price, प्रापण किंमत
produce, *v. t.* १ **उत्पादन करणे, उत्पन्न करणे** २ **दाखल करणे, हजर करणे**
n. **उत्पन्न** (न.), **उत्पादन** (न.), **उपज** (स्त्री.)
produce exchange, १ **मंडी** (स्त्री.) २ **कृषि बाजारपेठ**
producer, *n.* १ **उत्पादक** (पु.) २ **निर्माता** (पु.)
producer goods, (*also* **producers' goods** *or* **instrumental goods**) (goods as, tools, raw materials that are factors in the production of other goods and that satisfy wants only indirectly) **उत्पादक वस्तू**
producers' society, उत्पादकांची संस्था

producers' surplus = **quasi rent**

product, *n.* १ (something produced naturally or as a result of natural process; something produced by physical labour or intellectual effort) **पदार्थ** (पु.) २ (the amount, total or quantity produced; the output of an industry or firm) **उत्पादित वस्तू** (स्त्री. अ. व.) ३ (as, the money value of the volume of production) **उत्पादित वस्तुमूल्य** (न.) ४ (generally) **वस्तु** (स्त्री.) ५ **उत्पादित** (न.)

product differentiation, वस्तु विभेदन

production, *n.* १ **उत्पादन** (न.) २ **निर्मिती** (स्त्री.) ३ **दाखल करणे** (न.)

- **capitalistic production भांडवलदारी उत्पादन, भांडवलशाही उत्पादन**
- **co-operative production सहकारी उत्पादन**
- **feudalistic production सरंजामशाही उत्पादन**
- **large scale production बृहत्परिमाण उत्पादन**
- **small scale production लघुपरिमाण उत्पादन, अल्पपरिमाण उत्पन्न**
- **socialistic production समाजवादी उत्पादन**

production account, उत्पादन लेखा

production capacity, (*also* **productive capacity**) **उत्पादनक्षमता** (स्त्री.)

production control, (as systematic planning co-ordinating and directing of all manufacturing activities, etc.) **उत्पादन नियंत्रण**

production cost, (the combine total of raw material and direct labour costs and the burden incurred in production) **उत्पादन परिव्यय**

production curve, (the curve plotted to show the relation between quantities produced during definite consecutive time intervals) **उत्पादन वक्र**

production function, उत्पादन फल

production possibility curve = **production possibility fronties** = **transformation curve**

production standard, (a unit of measurement that indicates the normal level of performance for an industrial operation and that is expressible as time per unit or units per day or per hour) **उत्पादन मानक**

productive, *adj.* **उत्पादक**

productive capacity = **production capacity**

productive consumption, उत्पादक उपभोग

productive efficiency = **efficiency of production**

productive expenditure, उत्पादक व्यय

productive labour, उत्पादक श्रम

productiveness = **productivity**

productive services, उत्पादक सेवा

productive wages, उत्पादक मजुरी

productivity, *n.* (*also* **productiveness**) **उत्पादकता** (स्त्री.), **उत्पादिता** (स्त्री.)

product mix, उत्पादित मिश्रण

product variation = **product of differentiation, विभेदित वस्तू**

profess, *v. t. & i.* १ (to admit openly) **उघडपणे कबूल करणे** २ **म्हणणे** ३ (to follow a profession) **व्यवसाय करणे, धंदा करणे** ४ (to declare in strong terms) **उघडपणे जाहीर करणे**

profession, *n.* १ (as, vocation) **पेशा** (पु.) *cf.* business २ (as, calling esp. one that involves special training) **व्यवसाय** (पु.)

professional, *adj.* वृत्तिक, व्यावसायिक

professionally, *adv.* व्यवसाय म्हणून, धंदा म्हणून, व्यवसायदृष्टचा

profession tax = **professional tax,** व्यवसाय कर

profit, *n.* १ लाभ (पु.) २ (the excess of returns over expenditure in transaction or series of transactions) फायदा (पु.), नफा (पु.)

gross profit एकूण नफा, एकूण फायदा

marginal profit सीमांत नफा

maximum profit कमाल नफा

minimum profit किमान नफा

monopoly profit एकाधिकार नफा

net profit निव्वळ नफा

normal profit प्रसामान्य नफा

pure profit शुद्ध नफा

total profit एकूण नफा

windfall profit अकल्पित नफा

profitability, *n.* लाभप्रदता (स्त्री.), लाभदायिता (स्त्री.)

profitable, *adj* लाभप्रद

profit and loss, नफातोटा (पु.)

profit and loss account, लाभालाभ लेखा, नफा तोटा लेखा

profiteer, *n.* नफेबाज (सा.), नफेखोर (सा.)

v. i. नफेबाजी करणे

profiteering, *n.* नफेबाजी (स्त्री.), नफेखोरी (स्त्री.)

profit inflation, नफा वाढ, नफा अतिवृद्धि, लाभ अतिवृद्धि

profit-making, *n.* नफा मिळवणे (न.)

adj. नफा मिळवणारा

profit margin = **net profit**

profit motive, नफा हेतु

profit-sharing, *n.* (a system process under which employees receive part of the profits of an industrial or commercial enterprise) नफा सहभागिता (स्त्री.), नफ्यातील भागी (स्त्री.)

profit squeeze, नफा संपादन

profit taking, नफा संपादन

profit tax, नफा कर

pro forma **account,** प्रपत्री लेखा

pro forma **invoice,** प्रपत्री बीजक

programmatic planning, कार्यक्रमानुसारी नियोजन

programmed, *adj.* प्रायोजित

programming, *n.* प्रायोजना (स्त्री.)

progress, *n.* १ प्रगति (स्त्री.) २ (forward or onward movement) पुरःसरण (न.) ३ वाढ (स्त्री.) ४ क्रमाक्रमाने सुधारणा (स्त्री.)

v. t. १ पुढे जाणे २ प्रगती करणे

progression, *n.* १ (taxation) प्रगमन (न.) २ *Math.* श्रेढी (स्त्री.)

arithmetic progression गणितीय श्रेढी, गणित श्रेढी

geometric progression भूमितीय श्रेढी, भूमिति श्रेढी

harmonic progression व्यस्तगणित श्रेढी

progressive, *adj.* १ पुरोगामी २ प्रगतशील, प्रगतिकारक ३ (of, relating to, or characterised by progression; occurring or arranged in series) क्रमवर्धी, वाढता, चढता ४ (of or relating to a tax or taxation imposed on an individual that increases by a given amount with the increases in the taxbase–used chiefly of income and death taxes) क्रमवर्धी

progressive expenditure, क्रमवर्धी खर्च

progressive grant, क्रमवर्धी अनुदान

progressiveness, *n.* १ पुरोगामित्व (न.) २ क्रमवर्धिता (स्त्री.)

progressive tax = **graduated tax**

progressive taxation, क्रमवर्धी कराधान

progressivity, *n.* क्रमवर्धिता (स्त्री.)

prohibition, *n.* १ निषेध (पु.), *cf.* embargo प्रतिषेध (पु.), बंदी (स्त्री.) २ दारूबंदी (स्त्री.)

project, *n.* प्रकल्प (पु.)

project aid, प्रकल्प सहाय्य

project appraisal report, प्रकल्प मूल्यन अहवाल

projected, *adj.* प्रक्षेपित

projection, *n.* १ (an estimate of future possibilities based on a current *trend*) प्रकल्पन (न.) २ (the carrying forward of a *trend* into the future) प्रक्षेपण (न.)

project planning, प्रकल्प नियोजन

proletariat, *n.* (*also* **proletariate**) (*pl.* **proletariet, proletariate**) श्रमजीवी (सा.)

prolific, *adj.* १ बहुप्रसव २ प्रचुर

prominence, *n.* १ प्रामुख्य (न.) २ ठळकपणा (पु.)

prominently, *adv.* १ प्रामुख्याने २ ठळकपणे

promise, *n.* वचन (न.)
v. t. वचन देणे

promising, *adj.* १ होतकरू २ आशादायक

promissory note, (*also* **note of hand**) वचनपत्र (न.)

promote, *v. t.* १ प्रवर्तन करणे, प्रवर्तित करणे २ वाढवणे ३ उचलून धरणे

promoter, *n.* प्रवर्तक (सा.)

promotion, *n.* १ प्रवर्तन (न.) २ संवर्धन (न.) ३ वृद्धि (स्त्री) ४ उचलून धरणे (न.) ५ पदोन्नति (स्त्री.), बढती (स्त्री.)

promotional elasticity, प्रवर्तन खर्च सापेक्ष लवचिकता

pronote, *n.* वचनपत्र (न.), वचनचिठ्ठी (स्त्री.)

propensity, *n.* (innate or inherent tendency) प्रवृत्ति (स्त्री.)

propensity to consume, उपभोग प्रवृत्ति, (वस्तू, माल वगैरे यांचा) वापर करण्याची प्रवृत्ति

propensity to import, आयात प्रवृत्ति

propensity to save, बचत प्रवृत्ति, बचतीची प्रवृत्ति

property, *n.* १ मालमत्ता (स्त्री.) २ गुणधर्म (पु.) ३ संपत्ति (स्त्री.) *cf.* wealth

property-mark, *n.* स्वामित्व चिन्ह (न.)

property-tax, *n.* १ मालमत्ता कर (पु.) २ संपत्ति कर (पु.)

proportion, *n.* १ (the relation of one part to another or to the whole) प्रमाण (न.) २ (as, the equality of two ratios) समानुपात (पु.)

proportional, *adj.* १ प्रमाणशीर २ समानुपाती, समानुपात

proportionality, *n.* प्रमाणशीरता (स्त्री.)

proportional reserve method, (*also* **prorportional reserve system**) प्रमाणशीर राखीव निधि पद्धति

proportional returns, प्रमाणशीर प्रत्याय, समानुपाती प्रत्याय

proportional sacrifice theory, प्रमाणशीर त्याग सिद्धांत

proportional tax, प्रमाणशीर कर

proportional taxation, प्रमाणशीर कराधान

proportional tax system, प्रमाणशीर कराधान पद्धति

proposition, *n.* १ प्रस्ताव (पु.) २ विधान (न.)

proprietary, *adj.* स्वामित्वविषयक, मालकीची

proprietary body, १ मालक संस्था २ खाजगी मालकीची संस्था

proprietary concern, १ मालकी संस्था *cf.* firm २ वैयक्तिक मालकीची संस्था *cf.* firm

proprietary right, स्वामित्वाधिकार (पु.)

proprietor, *n.* मालक (पु.), स्वामी (पु.)

proprietorship, *n.* मालकी (स्त्री.), स्वामित्व (न.)

propriety, *n.* **औचित्य** (न.)
pro rata, (in proportion) **यथाप्रमाण**
pro rata **quota, यथाप्रमाण कोटा**
prospect, *n.* **१** (a potential buyer or customer) **भावी ग्राहक** (सा.) **२** (a likely candidate for some appointment, job or position) **भावी उमेदवार** (सा.) **३** (view) **दृश्य** (न.) **४** (view of future events, expectation) **भाविकालदर्शन** (न.), **प्रत्याशा** (स्त्री.) **५** (in *pl.*—as financial expectations) **अर्थलभ्यांश** (पु.) **६** (as chances) **संभव** (पु.) **७ उत्तरदर्शन** (न.)
v. t. **पूर्वेक्षण करणे**
prospecting, *n.* **पूर्वेक्षण** (न.)
prospecting licence, पूर्वेक्षण अनुज्ञप्ति
prospective, *adj.* **१ भावी २** (anticipated) **संभवनीय**
prospector, *n.* **पूर्वेक्षक** (पु.)
prospectus, *n.* **उद्देशपत्रक** (न.)
prosperity, *n.* **१ समृद्धि** (स्त्री.), **भरभराट** (स्त्री.) **२ उत्कर्ष** (पु.)
protect, *v. t.* **१ संरक्षण करणे २** (as, home, industry, etc.) **संरक्षण देणे**
protected, *adj.* **१ संरक्षित २ संरक्षण दिलेला**
protection, *n. Intern. Trade* (restrictions upon free trading between countries by imposition of tariffs and quotas) **संरक्षण** (न.)
protectionism, *n.* **संरक्षणवाद** (पु.)
protectionist, *n.* **संरक्षणवादी** (सा.)
protective, *adj.* **संरक्षक**
protective duty, संरक्षक शुल्क
protective rate of duty, संरक्षक शुल्क दर
protective tariff, संरक्षक प्रशुल्क
protest, *v. t.* (to make or to be made a notarial protest of as, a bill of exchange) **प्रतिसाक्षन करणे, प्रतिसाक्षित करणे, निषेध करणे**
n. (a solemn declaration in writing made in due form usu. by a notary public under his notarial seal on behalf of the holder of a bill) **प्रतिसाक्षन** (न.), **निषेध** (पु.)
protesting, *n.* **प्रतिसाक्षन** (न.)
protesting a bill of exchange, विपत्राचे प्रतिसाक्षन, विपत्र प्रतिसाक्षित करणे
protrade growth, व्यापार अनुकूल अभिवृद्धि
provable debt, प्रमाणीय ऋण
provide, *v. t.* **१** (to supply, to prepare for future use) **तरतूद करणे २** (to stipulate) **उपबंध करणे**
provision, *n.* **१ तरतूद** (स्त्री.) **२ उपबंध** (पु.) **३** (usu. in *pl.* – food articles) **अन्नसामग्री** (स्त्री.) **४** (store, stock) **साठा** (पु.)
proxy, *n.* **१ प्रतिपत्री** (सा.) **२** (as, substitute) **बदली** (स्त्री.) **३** (as, an authority or power to act for another) **प्रतिपत्र** (न.)
proxy form, प्रतिपत्राचा नमुना
prudential checks = preventive checks
psychic income, समाधानरूप आय, समाधानरूप उत्पन्न
psychological theory of trade cycle, व्यापारचक्राचा मानसशास्त्रीय सिद्धांत
puberty, *n.* **पौगंडावस्था** (स्त्री.), **तारूण्यागम** (पु.)
public, *adj.* **१ सार्वजनिक २** (as opposed to 'private') **सरकारी ३ लोकोपयोगी, लोक– ४ जाहीर**
n. **जनता** (स्त्री.), **लोक** (पु. अ व.)
public account, १ लोक लेखा २ सरकारी लेखा
publication, *n.* **१ प्रकाशन** (न.) **२ प्रसिद्धि** (स्त्री.)

public bond, १ सरकारी बंधपत्र २ सरकारी रोखा
public company, सार्वजनिक कंपनी
public concern, सार्वजनिक संस्था
public corporation, १ सार्वजनिक निगम २ सरकारी निगम, सरकारी महामंडळ
public debt = **national debt**
public debt management, सरकारी ऋण व्यवस्थापन
public debt office, सरकारी ऋण कार्यालय
public deposits, १ सरकारी ठेवी २ सार्वजनिक ठेवी
public economics, सार्वजनिक क्षेत्रीय अर्थशास्त्र
public enterprise, १ (as state enterprise) सरकारी उपक्रम २ सार्वजनिक उपक्रम
public expenditure, (the amount spent by the state on defence, education and other social services interest on the national debt, capital investment, etc.) सरकारी खर्च
public finance, १ राजकोषीय व्यवहार २ राज्य फडणिशी व्यवहार ३ सरकारी वित्तव्यवस्था
public goods, सार्वजनिक वस्तू
public income, सरकारी उत्पन्न
public interest, लोकहित (न.)
public investment, (as, state investment) सरकारी गुंतवणूक
public issue, (शेअर्सचे) सार्वजनिक प्रचालन
publicist, *n.* प्रसिद्धक (सा.)
public loan, सरकारी कर्ज
public participation, जनता सहयोग
public revenue, सरकारी महसूल
public sector, सरकारी क्षेत्र
public trust, सार्वजनिक न्यास
public trustee, सरकारी विश्वस्त
public utility, १ सार्वजनिक उपयोगिता २ सार्वजनिक उपयुक्तता
public utility concern, सार्वजनिक सेवा निर्मिति संस्था
public wants, सार्वजनिक गरजा
public welfare, १ लोक कल्याण २ सार्वजनिक कल्याण
public works, सरकारी बांधकामे
pulses, *n. pl.* डाळी (स्त्री. अ. व.)
pump priming, (*also* **priming the pump**) समुद्दीपन (न.)
punitive, *adj.* शिक्षात्मक
punitive tax, शिक्षात्मक कर
punitive taxation, शिक्षात्मक कराधान
purchase, *v. t.* खरेदी करणे, विकत घेणे *n.* खरेदी (स्त्री.), क्रय (पु.)
purchase book, खरेदी पुस्तक
purchased inputs, क्रीत निविष्टि, खरेदी केलेली निविष्टि
purchase price, खरेदी किंमत
purchaser, *n.* खरेदीदार (सा.) *cf.* consumer
purchases ledger, खरेदीची खातेवही
purchase tax, क्रय कर, खरेदी कर
purchasing power, (capacity to buy–capacity of an individual, group of individuals or the aggregate of prospective buyers as determined by current income or savings; the worth of money as determined by what it can buy at a given time) क्रयशक्ति (स्त्री.)
purchasing power of money, पैशाची क्रयशक्ति
purchasing power parity, (rate of exchange established on basis of relative purchasing power of two currencies within their own country) क्रयशक्ति तुल्यता
pure competition = **atomistic competition**
pure economics, (*also* **theoretical economics**) सैद्धांतिक अर्थशास्त्र
pure gold standard, सुवर्ण शुद्ध मानक
pure profit, शुद्ध नफा

pure theory, शुद्ध सिद्धांत

put and call, *Stock-Exch.* (a double option either to sell or to buy) **उभय विकल्प, क्रयविक्रय विकल्प**

put option, *Stock-exch.* (the purchase of the right to sell certain shares at an agreed price, usually in three months time) **विक्रय विकल्पाधिकार**

pyramid, *n.* १ (graphic representation of a statistical distribution as of population on the basis of age. and sex categories that has essentially the form of triangle or wedge) **शंकु आलेख** (पु.) २ (as group of holding companies superimposed one on another to give those in control of the top holding company control over the whole pyramid) **पिरॅमिड** (पु.)

pyramidal structure of credit, **पिरॅमिडी पत संरचना**

pyramiding of a tax, **कराचे पिरॅमिडन**

Q

qualified, *adj.* १ **सशर्त** २ **अर्हताप्राप्त**

qualified acceptance, **सशर्त स्वीकृति, विशेषित स्वीकृति**

qualified endorsement, (an endorsement passing title to a commercial paper, but disclaiming liability of the endorser, should the party, primarily liable, fail to pay when due) **सशर्त पृष्ठांकन**

qualify, *v. t. & i.* १ (to reduce from general, undefined or comprehensive to a particular or restricted form; as to limit or modify) **विशेषित करणे** २ **अर्हता प्राप्त करून देणे, अर्हता प्राप्त होणे**

qualifying, *adj.* १ **विशेषक** २ **अर्हताकारी**

qualitative analysis, **गुणात्मक विश्लेषण**

qualitative credit control, **गुणात्मक पत-नियंत्रण**

quality, *n.* १ **गुण** (पु.), **गुणवत्ता** (स्त्री.) २ **गुणधर्म** (पु.) ३ **दर्जा** (पु.), **प्रत** (स्त्री.) ४ **जात** (स्त्री.), **प्रकार** (पु.)

quality control, (an aggregate of functions designed to insure adequate quality in manufactured products by initial critical study of engineering design, material, processes, etc.) **प्रत नियंत्रण, गुणवत्ता नियंत्रण**

quality marking, **गुणांकन** (न.)

quality of population, **लोकसंख्येची गुणवत्ता**

quantifiability, *n.* **राशिमापनीयता** (स्त्री.)

quantitative, *adj.* १ **परिमाणात्मक** २ **संख्यात्मक**

quantitative analysis, **परिमाणात्मक विश्लेषण**

quantitative credit control, **संख्यात्मक पत-नियंत्रण, परिमाणात्मक पतनियंत्रण**

quantity, *n.* १ **परिमाण** (न.) २ **राशी** (स्त्री.) ३ **संख्या** (स्त्री.)

quantity of money, **मुद्रा परिमाण, मुद्रेचे परिमाण**

quantity theory of money, (*also* quantity theory) **पैशाचा संख्या सिद्धांत**

quantum, *n.* १ प्रमात्रा (स्त्री.) २ ठरीव प्रमाण (न.)
quantum of trade, व्यापार प्रमात्रा
quarrying, *n.* दगड उद्योग (पु.)
quartile deviation, चतुर्थक विचलन
quasi– , (used in comb.) प्रतिरूप–
quasi money, प्रतिरूप पैसा
quasi partner = nominal partner
quasi rent, (*also* **producers' surplus**) (the revenue in excess of cost received from a service other than land used) प्रतिरूप खंड
questionnaire, *n.* प्रश्नावली (स्त्री.)
queueing theory, रांग सिद्धांत
quick, *adj.* १ (swift, speedy) त्वरित, सत्वर २ विक्रयसुलभ
quick assets, विक्रयसुलभ मत्ता
quick estimates, त्वरित अंदाज
quick growing, शीघ्र वाढी
quid pro quo, n. (*quid pro quos, or quids proquos* also *quids pro quo*) (something given or received from something else) प्रतिलाभ (पु.), पर्यायी फायदा (पु.)
quinquennial, *adj.* पंचवार्षिक
quintal, *n.* क्विंटल (पु.)
quit rent, (rent paid to a lord in lieu of services) सेवामुक्ति खंड
quits, *n.* कामसोडे (पु. अ. व.)
quittance, *n.* १ ऋणमुक्तता (स्त्री.) २ पावती (स्त्री.)
quorum, *n.* गणपूर्ति (स्त्री.)
quota, *n.* वाटा (पु.), कोटा (पु.)
quota licensing, कोटा अनुज्ञापन
quotation, *n.* १ भाव (पु.) २ दरपत्रक (न.) ३ भाव सांगणे (न.)
quote, *v. t. & i.* (to state the price of) १ भाव सांगणे, किंमत कळवणे २ उद्धृत करणे

R

rabi crop, रबी पीक, हिवाळी पीक
racket, *n.* १ (a dodge or trick, a fradulent scheme) कूट योजना (स्त्री.) २ (fradulent or unscrupulous money-making activities) कूटचक्र (न.)
racketeer, *n.* कूटयोजक (सा.)
rack rent, १ जबर भाटक २ जबर भाडे ३ जबर खंड
railway transport, रेल्वे परिवहन
rain belt, पावसाचा पट्टा
rain forest, वर्षावन (न.)
rain shadow, पर्जन्य छाया
random, *adj.* यादृच्छिक, स्वैर
random sample, यादृच्छिक नमुना, स्वैर नमुना
random variable, यादृच्छिक चल, स्वैर चल
ratable, *adj.* (*also* **rateable**) पट्टीयोग्य
ratable value, (*also* **rateable value**) पट्टीयोग्य मूल्य
ratchet effect, अनिवर्ति परिणाम
rate, *n.* १ (a charge, payment or price fixed according to a ratio, scale or standard) दर (पु.) २ (quantity, amount or degree of something measured per unit of something else) प्रमाण (न.) ३ (*pl.* — assessment levied by a local authority) पट्टी (स्त्री.), स्थानीय कर (पु.) *cf.* duty
v. t. १ पट्टी ठरवणे २ मूल्य अंदाजणे, मूल्य ठरवणे ३ (to consider) समजणे
rateable = ratable

rateable value = **ratable value**
rated, *adj.* **निर्धारित** (as in : rated capacity निर्धारित क्षमता)
rate of exchange = **exchange rate**
rate of exploitation, (*also* **rate of surplus value**) **१ वाढावा दर २ शोषण दर**
rate of inflation, भाववाढीचा वेग
rate of interest, व्याजाचा दर
rate of mortality = **mortality rate** = **death rate**
rate of profit, नफा दर
rate of surplus value = **rate of exploitation**
rate of tax, कराचा दर
rate of turnover, उलाढालीचा दर
rate of wages, १ मजुरीचा दर २ वेतन दर
ratepayer, *n.* **स्थानीय करदाता** (पु.)
ratification, *n.* **१ अनुसंमति** (स्त्री.) **२ अनुसमर्थन** (न.)
ratified, *adj.* **१ अनुसंमत २ अनुसमर्थित**
ratifier, *n.* **१ अनुसंमती देणारा** (पु.) **२ अनुसमर्थक** (सा.)
rating, *n.* **१** (a relative estimate or evaluation) **मापन** (न.), **गणन** (न.) **२ पट्टी आकारणी** (स्त्री.)
ratio, *n.* **गुणोत्तर** (न.), **अनुपात** (पु.)
ration, *n.* **१ शिधा** (पु.) **२ मितवाटप** (न.), **रेशन** (न.)
v. t. **१ शिधावाटप करणे २ मितवाटपकरणे, रेशन करणे**
rational, *adj.* **१ युक्तिसंगत, संयुक्तिक २ तर्कसंगत**
rational behaviour, सयुक्तिक वर्तन, तर्कसंगत वर्तन
rationalisation, *n.* **१** (the organisation of a business or industry upon an orderly system) **सुसंघटन** (न.), (as in : rationalisation of industries उद्योगांचे सुसंघटन) **२** (as, rules, bylaws, etc.) **सुसूत्रीकरण** (न.) **३ शास्त्रीयीकरण** (न.)
rationalise, *v. t.* **१** (as, industries, etc.) **सुसंघटन करणे २** (as, rules, bylaws, etc.) **सुसूत्रीकरण करणे ३** (as, to reform scientifically) **शास्त्रीयीकरण करणे, शास्त्रीय तत्त्वावर सुधारणा करणे**
rationing, *n.* **१ शिधावाटप** (न.) **२ मितवाटप** (न.) **३ नियतन** (न.)
rationing of credit, पत नियतन
ratio variable, गुणोत्तरी चल
raw, *adj.* **कच्चा**
raw data, कच्ची आधारसामग्री
raw materials, कच्चा माल
raw produce, कच्चे उत्पादन
raw sugar, खांडसरी (स्त्री.)
reacceptance, *n.* **पुनःस्वीकार** (पु.), **पुनःस्वीकृति** (स्त्री.)
reaction curve, प्रतिक्रियादर्शक वक्र
ready money, रोख पैसा
ready reckoner, सिद्ध गणक
real, *adj.* **१ वास्तव २ खरा ३** (consisting of immovable property, such as lands or houses) **स्थावर ४** (*of wages or income,* measured by actual purchasing power— as opposed to *nominal*) **वास्तविक ५ वस्तुरूप** (as in : real investment वस्तुरूप गुंतवणूक)
real balance effect, (*also* **wealth effect**) (monetary theory) **वास्तव शेष परिणाम**
real capital, वास्तव भांडवल
real cost, (cost as measured by physical labour and materials consumed in production) **वास्तव परिव्यय, वस्तुरूप परिव्यय**
real earnings, १ वस्तुरूप कमाई २ वास्तविक कमाई, वास्तविक अर्जन
real estate, (*also* **realty** *or* **real property**) **स्थावर संपदा**

real income, वास्तव आय, वास्तव उत्पन्न, वास्तविक आय, वास्तविक उत्पन्न
realisation, *n.* वसुली (स्त्री.)
realisation of damages, नुकसानभरपाईची वसुली
realise, *v. t.* १ वसूल करणे २ संपादित करणे ३ प्रत्यक्षात आणणे, प्राप्त करून घेणे
realised capital gain, प्राप्त भांडवली लाभ
realised investment = *ex post* investment
realised price, वसूल झालेल्या किंमती, वसूल किंमती
real national income, वास्तविक राष्ट्रीय उत्पन्न
real price, वास्तविक किंमत
real property = realty = real estate
real rate of interest, वस्तुरूप व्याज दर
realty = real estate = real property
real value, वास्तविक मूल्य
real wages, (wages measured by their purchasing power) वास्तविक वेतन
reasonable, *adj.* वाजवी *cf.* fair
reassess, *v. t.* १ पुर्नानिर्धारित करणे २ पुन्हा आकारणी करणे
rebate, *n.* वटाव (पु.) *cf.* allowance
receipt, *n.* पावती (स्त्री.)
receipt and payment account, प्राप्ति व प्रदान लेखा
receipt on revenual account, महसुली प्राप्ति
receipts, *n.* प्राप्ति (स्त्री.)
receivable, *adj.* प्राप्य
receivable bill, प्राप्य विपत्र, आदेय विपत्र
receivable bill of exchange, प्राप्य विपत्र
receive, *v. t.* १ मिळणे २ घेणे, प्राप्त होणे
'received in cash', 'रोख मिळाले'
receiver, *n.* प्रापक (पु.), ग्रहीता (पु.)
recession, *n.* सौम्य मंदी (स्त्री.)
reciprocal, *adj.* १ (inversely related, corresponding to each other) अन्योन्य २ (mutually existing; shared, felt or shown by both sides) परस्पर
reciprocal demand, अन्योन्य मागणी
reciprocal reduction, अन्योन्य घट
reciprocal trade, परस्पर व्यापार
reciprocate, *v. t.* (परस्पर) देवाणघेवाण करणे
reciprocity, *n.* १ (a mutual exchange of trade or other concessions or privileges such as reduction of tariff rates, exchange restrictions, etc. between two countries) (परस्पर) देवाणघेवाण (स्त्री.), परस्परभाव (पु.) २ अन्योन्यता (स्त्री.)
reciprocity clause, अन्योन्यता कलम
reciprocity principle, परस्परभाव तत्त्व, अन्योन्यता तत्त्व
reclaim, *v. t.* १ (to bring land under cultivation) पुनःप्रापण करणे २ उपयोगक्षम करणे
reclaimation, *n.* १ लागवडयोग्य करणे (न.) २ पुनःप्रापण (न.) ३ (a reclaimed land) पुनःप्रापित जमीन (स्त्री.)
reclaimed, *adj.* १ लागवडीस आणलेला, लागवडयोग्य केलेला २ पुनःप्रापित ३ उपयोगक्षम केलेला
recognition lag, जाणीव पश्चायन
recoinage, *n.* नवटंकन (न.), नवीन नाणेपाडणी (स्त्री.)
reconcile, *v. t.* मेळ घालणे, मेळ बसवणे
reconciliation, *n.* १ पुनर्मेळ (पु.) *cf.* compromise २ मेळ (पु.)
reconciliation of optima, इष्टतमांचा पुनर्मेळ
reconciliation statement, १ पुनर्मेळ विवरणपत्र २ मेळ विवरणपत्र
reconstruct, *v. t.* १ पुनर्रचना करणे २ (as to rehabilitate) पुनर्निर्माण करणे
reconstruction loan, पुनर्रचना कर्ज

record, *v. t.* १ लिहून ठेवणे २ अभिलिखित करणे, अभिलेखन करणे ३ नोंदणे
n. १ अभिलेख (पु.) २ नोंद (स्त्री.)
recorded, *adj.* १ अभिलिखित २ नोंदलेला
recording, *n.* अभिलेखन (न.)
record of rights, हक्कनोंद (स्त्री.), हक्कदारपत्र (न.)
recover, *v. t. & i.* १ वसूल करणे २ परत मिळणे, परत मिळवणे
recoverable, *adj.* वसुलीयोग्य, पुनःप्राप्य
recovered advance, वसूल कर्ज
recovery, *n.* १ वसुली (स्त्री.) २ परत मिळवणे (न.), परत मिळणे (न.) ३ पुनरुत्थान (न.)
rectification, *n.* शोधन (न.), (चूक वगैरेची) दुरुस्ती (स्त्री.)
rectification fund, १ शोधन निधि २ चूक दुरुस्ती निधि
rectified, *adj.* शुद्ध केलेला, शोधित, दुरुस्त केलेला
rectify, *v. t.* शुद्ध करणे, (चूक वगैरे) दुरुस्त करणे
rectifying entry, दुरुस्ती नोंद
recur, *v. i.* १ आवर्तन होणे, आवृत्त होणे २ (as, to repeat) पुन्हा घडणे
recurrence = recurrency, *n.* १ आवर्तन (न.) २ पुन्हा पुन्हा घडणे (न.)
recurrent = recurring, *adj.* आवर्ती
recurring deposit, आवर्ती ठेव
recurring expenditure, आवर्ती खर्च
recurring series, आवर्ती श्रेणी
recycling, *n.* पुनश्चक्रण (न.)
redeem, *v. t.* विमोचन करणे, (गहाण वगैरे) सोडवणे
redeemability, *n.* १ विमोचनीयता (स्त्री.) २ प्रतिदेयता (स्त्री.)
redeemable, *adj.* १ विमोचनयोग्य, विमोचनीय २ (convertible into cash at the request of the holder) प्रतिदेय
redeemable bond, विमोचनयोग्य बंधपत्र, विमोचनीय बंधपत्र, प्रतिदेय बंधपत्र
redeemable debenture, प्रतिदेय ऋणपत्र
redeemable preference shares, प्रतिदेय अधिमान भाग
redeemable shares, प्रतिदेय भाग
redemption, *n.* १ विमोचन (न.), (गहाण वगैरे) सोडवणे (न.) २ (as, of capital, bonds, etc.) प्रतिदान (न.)
redemption of capital, १ भांडवलाचे विमोचन २ भांडवलाचे प्रतिदान
redemption of mortgage, गहाण विमोचन, गहाण सोडवणे
redemption yield, (as, on securities) (रोखे वगैरे यांवरील) विमोचन प्राप्ति
red ink interest, लालरेखित व्याज
rediscount, *v. t.* पुन्हा बट्टचाने वटवण, (कसर कापून) पुन्हा वटवणे
n. (act or process of rediscount) पुन्हा वटवणे (न.)
rediscounte bills, पुन्हा वटवलेली बिले
rediscounting, *n.* पुन: वटवणी (स्त्री.)
redistribute, *v. t.* १ पुनर्वितरण करणे २ फेरवाटणी करणे
redistribution of income, आय पुनर्वितरण, आय पुनर्वाटप
redress, *n.* क्षतिपूरण (न.) *cf.* compensation
v. t. (as, to compensate) क्षतिपूरण करणे
reduce, *v. t. & i.* १ (as, prices, value, etc.) उतरवणे, उतरणे २ कमी करणे, कमी होणे ३ घट करणे, घट होणे
reduction, *n.* १ उतरणे (न.) २ कमी करणे (न.), कमी होणे (न.) ३ घट (स्त्री.)
reduction of share capital, भाग भांडवल घट, भाग भांडवलाची घट
reduction sale, कमी केलेल्या दरांनी विक्री

redundance = redundancy, *n.* **प्रयोजनाधिक्य** (न.)
redundancy insurance, (compensation provided by a firm to employees who have become redundant) **प्रयोजनाधिक्य विमा**
redundancy payment, (compensation paid by a firm to an employee whose services are no longer required) **प्रयोजनाधिक्य प्रदान**
redundant, *adj.* **प्रयोजनाधिक**
re-exchange, *n.* **पुनर्विनिमय** (पु.)
v. t. **पुनर्विनिमय करणे**
re-export, *v. t.* **पुनर्निर्यात करणे**
n. **पुनर्निर्यात** (स्त्री.)
refer, *v. t. & i.* **१ संदर्भ करणे २** (to send, take, handover, to be dealt with, decided, etc. —with to) **निर्देश करणे,** (निर्देशन, वित्तप्रमाण वगैरेसाठी) **—कडे पाठवणे**
referee, *n.* **निर्देशी** (सा.)
reference, *n.* **१** (instance of referring) **संदर्भ** (पु.) **२** (act of referring) **निर्देश** (पु.) **३** (a person of whom inquiries can be made as to the character or capacity on another; as a referee) **निर्देशी** (सा.) **४** (a written statement of the character or capacity of a person given by someone familier with his character, ability etc. ; as recommendation) **निर्देशन** (न.), **ग्वाही** (स्त्री.) **५** (a note as from a bank etc. stating that the customer's financial position is sound) **वित्तप्रमाण** (न.)
reference group, संदर्भ गट, संदर्भ समूह
refinance, *v. t.* **पुनर्वित्तव्यवस्था करणे**
refinancing facilities, पुनर्वित्तव्यवस्थेच्या सोयी
refined food, परिष्कृत अन्न
reflation, *n.* (the milder sort of inflation that accompanies the upword swing of a trade cycle) **उद्वोलनी भाव फुगवटा** (स्त्री.)
reforestation, *n.* **पुनर्वनरोपण** (न.)
reform, *v. t. & i.* **सुधारणा करणे**
n. **सुधारणा** (स्त्री.)
reformation, *n.* **सुधारणा** (स्त्री.)
reformism, *n.* **सुधारणावाद** (पु.)
reformist, *n.* **सुधारणावादी** (सा.)
refugee capital = **hot money**
refund, *v. t.* (रक्कम) **परत करणे**
n. **परतावा** (पु.)
refundable, *adj.* **परतावायोग्य**
refund bill, परतावा बिल
refunding, *n.* **पुनर्निधीकरण** (न.)
refund order, परतावा आदेश
refund voucher, परतावा प्रमाणक
refund warrant, परतावा अधिपत्र
refusal, *n.* **नकार** (पु.)
refuse, *v. t. & i.* **नकार देणे, नाकारण**
refused, *adj.* **नाकारलेला**
regeneration, *n.* **पुनर्जीवन** (न.)
region, *n.* **प्रदेश** (पु.)
administrative region प्रशासकीय प्रदेश
advanced region पुढारलेला प्रदेश
backward region मागासलेला प्रदेश
economic region आर्थिक प्रदेश
environmental region पर्यावरणी प्रदेश
homogeneous region एकजिनसी प्रदेश
metropolitan region महानगर प्रदेश
planning region नियोजन प्रदेश
polarised region ध्रुवप्रभावित प्रदेश
regional, *adj.* **१ प्रादेशिक २** (of or relating esp. to a geographical region) **भूप्रादेशिक**

regional bank, प्रादेशिक बँक, प्रादेशिक अधिकोष
regional division, १ प्रादेशिक विभागणी २ प्रादेशिक विभाजन
regional division of labour, श्रमाचे प्रादेशिक विभाजन
regional economics, प्रादेशिक अर्थशास्त्र
regionalisation, *n.* प्रादेशिकीकरण (न.)
regionalise, *v. t.* प्रादेशिकीकरण करणे
regionalism, *n.* १ प्रदेशवाद (पु.) २ प्रादेशिकता (स्त्री.)
regional trade, प्रादेशिक व्यापार
register, *n.* नोंदवही (स्त्री.), नोंदपुस्तक (न.) *v. t. & i.* नोंदणी करणे, नोंदणी होणे
registered, *adj.* नोंदणीकृत
registered capital, (alternative term for authorised capital) नोंदणीकृत भांडवल
registered company, नोंदणीकृत कंपनी
registered debenture, नोंदणीकृत ऋणपत्र, नोंदलेले ऋणपत्र
registered letter, डाकनोंद पत्र
registered office, (official address of a limited liability company as registered with registrar of companies) नोंदणीकृत कार्यालय
registered post, डाक नोंदणी (by registered post डाक नोंदणी द्वारा)
registered securities, १ नोंदणीकृत रोखे २ नोंदणीकृत कर्जरोखे
register of accounts, लेखा नोंदवही
register of calls, मागणी नोंदवही
register of contracts, संविदा नोंदवही
register of correspondence, पत्रव्यवहार नोंदवही
register of firms, व्यवसायसंस्था नोंदवही
register of members, सदस्य नोंदपुस्तक, सभासद नोंदपुस्तक
register of mortgages and charges, गहाण व प्रभार नोंदवही
register of sales, विक्री नोंदवही
register of securities, रोखे नोंदवही
registrar, *n.* निबंधक (सा.)
registrar of companies, कंपनी निबंधक
registration, *n.* नोंदणी (स्त्री.)
registration fee, नोंदणी फी
registration mark, नोंदणी चिन्ह
registration of mortgages, गहाणांची नोंदणी
regress, *n.* परागति (स्त्री.)
regression, *n.* १ परागमन (न.), प्रतीपगमन (न.), समाश्रयण (न.) २ अल्पकालीन मंदी (स्त्री.) *cf.* fall
regression analysis, प्रतीपगामी विश्लेषण
regression of co-efficient, समाश्रयण गुणांक
regressive, *adj.* परागामी, क्रमक्षयी
regressive expenditure, परागामी खर्च
regressive grant, परागामी अनुदान, क्रमऱ्हासी अनुदान
regressive supply curve, परागामी पुरवठा वक्र
regressive tax, (a tax which falls more heavily on people with low incomes than on those with high incomes) क्रमक्षयी कर
regressive taxation, क्रमक्षयी कराधान
regressivity, *n.* परागामिता (स्त्री.), क्रमक्षय (पु.)
regrowth, *n.* पुनर्वाढ (स्त्री.)
regular, *adj.* १ नियमित २ रीतसर ३ (ordinary, normal) साधारण, नेहमीचा ४ नियमानुसार
regularisation, *n* नियमाधीन करणे (न.)
regularise, *v t.* नियमात बसवणे
regularity, *n.* नियमितता (स्त्री.), नियमितपणा (पु.)
regularly, *adv.* नियमितपणे
regulate, *v. t.* विनियमन करणे
regulated company, विनियमित कंपनी

regulated market, विनियमित बाजार, नियंत्रित बाजार
regulating, *adj.* विनियामक
regulation, *n.* १ (act of regulating or the condition of being regulated) विनियमन (न.) २ (as, a rule or order having the force of law) विनियम (पु.)
regulation time, विनियमन अवधि
regulator, *n.* विनियामक (पु.)
regulatory taxation, विनियामक कराधान
rehabilitate, *v. t.* पुनर्वसन करणे
rehabilitation, *n.* पुनर्वसन (न.)
reimburse, *v. t.* (as, to repay) प्रतिपूर्ती करणे
reimbursement, *n.* प्रतिपूर्ति (स्त्री.)
reinstate, *v. t.* १ (to place in the former state) पुन:स्थापित करणे २ यथापूर्व करणे
reinstatement = reinstation, *n.* १ पुनस्थापन (न.) २ यथापूर्वकरण (न.)
reinsurance, *n.* पुनर्विमा (पु.)
reinsure, *v.t.* पुन: विमा उतरवणे
reinvest, *v.t.* पुन्हा गुंतवणे, पुन्हा गुंतवणूक करणे, नवीन गुंतवणूक करणे
reinvestment, *n.* पुनर्गुंतवणूक (स्त्री.), पुन्हा गुंतवणूक करणे (न.), पुन्हा गुंतवणे (न.)
reissue, *v.t. & i.* १ (आदेश, मालिका वगैरे) पुन्हा काढणे २ पुन्हा विक्रीस काढणे, पुन्हा प्रचलित करणे ३ पुनर्निर्गमित करणे ४ पुन्हा बाहेर येणे
reject, *v. t.* १ (as, an application, etc.) फेटाळणे २ (to throw away, to discard) टाकून देणे
rejected, *adj.* १ फेटाळलेला २ त्यक्त
rejection, *n.* १ फेटाळणे (न.) २ त्याग (पु.)
relate, *v. t. & i.* १ संबंध असणे २ संबंध लावणे
related, *adj.* १ संबद्ध २ संबंधी, संबंधित
relation, *n.* संबंध (पु.)
relative, *adj.* १ (comparative) सापेक्ष २ (having relation) –संबंधी, –विषयक *n.* नातेवाईक (सा.)
Relative Income Hypothesis, (the assumption that spending is related to a family's relative position in the income distribution of approximately similar families. This hypothesis was conceived by James S. Dueseuberry) सापेक्ष उत्पन्नानुसारी परिकल्पना
relatively, *adv.* सापेक्षतेने
relative poverty सापेक्ष दारिद्र्य
relative price, सापेक्ष किंमत
relative value, सापेक्ष मूल्य
relative wages, सापेक्ष वेतन
relax, *v.t. & i.* शिथिल करणे, सैल करणे
relaxation, *n.* १ शिथिलता (स्त्री.) २ शिथिलन (न.)
relay, *v. t. & i.* (to arrange in shifts) पाळीची व्यवस्था करणे
n. (relieving shift of men) पाळीबदल (पु.)
release, *v. t.* (to give up as, a claim, right, title, etc. in favour of another; to set free or to liberate) १ मुक्त करणे, सोडून देणे २ (to relieve from something that confines or burdens, etc.) बंधमुक्त करणे ३ प्रथमत: प्रसारित करणे
released, *adj.* १ मुक्त, सोडलेला, सोडून दिलेला २ बंधमुक्त
release of security, प्रतिभूति मोचन
relevant, *adj.* प्रस्तुत, संबद्ध
relevant variables, संबद्ध बदलते घटक
relief, *n.* १ सहाय्य (न.) २ परिहार (पु.) ३ कार्यमुक्ति (स्त्री.), कार्यमुक्त करणे (न.)
relief payment, निवारक प्रदान
relief works, निवारक कामे

relieve, *v. t.* १ सहाय्य देणे २ परिहार करणे ३ सुटका करणे ४ कार्यमुक्त करणे ५ सुसह्य करणे
reliever, *n.* १ निवारक (न.) २ परिहारक (न.) ३ कार्यमोचक (सा.)
relinquish, *v. t.* सोडून देणे
relinquished, *adj.* सोडून दिलेला
relinquishment, *n.* सोडून देणे (न.)
remain, *v. i.* १ उरणे, बाकी रहाणे २ (to continue in the same place or condition) राहणे ३ (to remain in force) अंमलात असणे
remainder, *n.* उरलेला (पु.), बाकी (स्त्री.), शेष (पु.)
remaining, *adj.* अवशिष्ट
remark, *v. t. & i.* १ (to make comments upon) शेरा मारणे २ (to take notice of) लक्ष देणे, पाहणे
n. शेरा (पु.), अभिप्राय (पु.)
remarkable, *adj.* लक्षणीय, उल्लेखनीय
remedial, *adj.* सुधारात्मक
remedial measures, सुधारात्मक उपाययोजना
remedy, *n.* उपाययोजना (स्त्री.), उपाय (पु.) *v. t.* सुधारणे
remind, *v. t.* स्मरण देणे
reminder = reminderslip, स्मरणपत्र (न.)
remission, *n.* सूट (स्त्री.) *cf.* allowance
remit, *v. t. & i.* १ सूट देणे २ पाठवणे ३ भरणा करणे ४ माफ करणे
remittance, *n.* १ (sending of money) वित्तप्रेषण (न.) २ (transmittal of money bills, etc. esp. to a distant place) वित्तप्रेष (पु.) ३ भरणा (पु.) ४ पाठवणे (न.)
remittance account, वित्तप्रेषण लेखा
remittance facilities scheme, वित्तप्रेषण सुविधा योजना
remonetisation, *n.* पुर्नमुद्रीकरण (न.)
remonetise, *v. t.* पुर्नमुद्रीकरण करणे
remote substitute, दूरचा पर्याय, कनिष्ठ पर्याय
removal, *n.* १ (change of place, transference) हलवणे (न.) २ निरसन (न.) ३ काढून टाकणे (न.), दूर करणे (न.)
remove, *v. t.* १ हलवणे २ निरसन करणे ३ काढून टाकणे, दूर करणे
remunerate, *v. t.* पारिश्रमिक देणे
remuneration, *n.* पारिश्रमिक (न.) *cf.* salary
remunerative, *adj.* १ (yielding adequate reward) मोबदला देणारा २ (profitable) किफायतशीर ३ लाभकारी
remunerative enterprise, किफायती उपक्रम
remunerative rates, (*also* **beneficial rates**) १ (terms used by A. Marshall where the money obtained from rates is devoted to expenditure on street lighting, drainage, etc. a net benefit being conferred on rate payers in such cases-opposed to onerous rates) मोबदलादायी पट्टी, मोबदलादायी स्थानीय कर २ हितकारी दर
renaissance, *n.* प्रबोधनयुग (न.)
renew, *v. t.* (to make or to restore to original) नवीकरण करणे
renewal, *n.* नवीकरण (न.)
renewal of a bill of exchange, विपत्र नवीकरण
renewal premium, नवीकरण विमाहप्ता
renewed, *adj.* नवीकृत
renounce, *v. t.* (to announce one's abandonment of the ownership; to give up, to abandon) – चे संन्यसन करणे, – चा त्याग करणे
renovate, *v. t.* नूतनीकरण करणे
renovation, *n.* नूतनीकरण (न.)
renowned, *adj.* प्रख्यात
rent, *n.* १ (commonly) भाटक (न.) २ (in case of houses, etc.) भाडे (न.)

३ (in case of lands) खंड (पु.)

contract rent संविदा भाडे, संविदा भाटक

differential rent भेददर्शी भाडे, भेददर्शी भाटक

economic rent आर्थिक भाटक, आर्थिक खंड

gross rent स्थूल खंड, स्थूल भाडे

net rent निव्वळ खंड, निव्वळ भाटक

quasi rent प्रतिरूप खंड

quit rent सेवामुक्ति खंड

rack rent जबर भाटक, जबर भाडे, जबर खंड

situation rent स्थितिविशेष भाडे, स्थितिविशेष भाटक, स्थितिविशेष खंड

rentable, *adj.* १ भाटकयोग्य २ भाडेयोग्य ३ खंडयोग्य

rent account, १ भाटक लेखा २ खंड लेखा

rental, *n.* (an amount paid or collected as a rent; income from rent) १ भाटक (न.) २ भाडे (न.) ३ खंड (न.) *adj.* (that can be or has been rented of or relating to rent) १ –भाटक २ –भाडे ३ –खंड

rent control, भाडे नियंत्रण

rentfree, *adj. & adv.* भाडेमाफ

rentier, *n.* (a person who receives a fixed income as from lands, bonds, stocks, etc., or who lives on income of investment) भाटकजीवी (सा.)

rent of ability, समर्थता भाटक

rent-roll, *n.* भाडेवही (स्त्री.)

renumber, *v. t.* नवीन क्रमांक देणे

renunciation, *n.* १ संन्यसन (न.), त्याग (पु.) २ स्वत्वत्याग (पु.) (as in : letter of renunciation स्वत्वत्यागपत्र)

renunciation ofallotment, भागवाटप त्याग

reorganisation, *n.* १ पुनः संघटन (न.) २ पुनर्रचना (स्त्री.)

reorganise, *v. t. & i.* १ पुन:संघटन करणे, पुन:संघटित करणे, पुन:संघटित होणे २ पुनर्रचना करणे

reorient, *v. t.* १ (सुधारणा, बदल या दृष्टीने) पुनरभिमुख करणे २ (सुधारणा, बदल या दृष्टीने) पुन्हा दिशानिदेशित करणे, –चे पुर्नदिशानिदेशन

reorientation, *n.* १ पुनरभिमुख करणे (न.) २ पुनरभिमुखता (स्त्री.) ३ पुर्नदिशानिदेशन (न.)

repair, *v. t.* दुरुस्त करणे, दुरुस्ती करणे

repairs, *n. pl.* दुरुस्ती (स्त्री.)

repairs and renewals account, दुरुस्ती व नवीकरण लेखा

repairs equalisation fund, दुरुस्ती समानीकरण निधि

reparation, *n.* हानिपूर्ति (स्त्री.) *cf.* compensation

repatriate, *v. t.* प्रत्यावर्तन करणे, प्रत्यावर्तित करणे

n. प्रत्यावर्तित (सा.)

repay, *v. t. & i.* परतफेड करणे

repayable advance, परतफेडीचे अग्रिम

repayment, *n.* परतफेड (स्त्री.)

repeat, *v. t. & i.* पुनरावृत्ती करणे, पुनरावृत्ती होणे

repetition, *n.* १ पुनरावृत्ती (स्त्री.) २ पुनरुक्ति (स्त्री.)

replace, *v. t.* १ पुन:स्थापन करणे, पुन:स्थापित करणे २ –च्या बदली ठेवणे, –च्या जागी ठेवणे, –च्या जागी येणे, –च्या जागी योजणे

replacement, *n.* पुन:स्थापन (न.)

replacement cost, पुन:स्थापन परिव्यय

replacement cost principle, पुन:स्थापन परिव्यय तत्त्व

replacement licence, पुन:स्थापन अनुज्ञप्ति

replacement rate, पुनःस्थापन दर
replenish, *v. t.* पुनःपूर्ति करणे
replenishment, *n.* पुनःपूर्ति (स्त्री.)
replica, *n.* प्रतिकृति (स्त्री.)
replication, *n.* अभ्यावृत्ति (स्त्री.)
reply, *v. t. & i.* उत्तर देणे
n. उत्तर (न.)
reply card = reply coupon, जोडकार्ड (न.), जोडकुपन (न.)
report, *v. t. & i.* १ (to give a formal or official account or statement of) प्रतिवेदन देणे २ (to give esp. a called for account) अहवाल देणे, प्रतिवृत्त देणे ३ बातमी देणे, वृत्त देणे
n. १ प्रतिवेदन (न.) २ अहवाल (पु.) ३ प्रतिवृत्त (न.) ४ वृत्त (न.)
reporter, *n.* वार्ताहर (सा.)
repository, *n.* संग्रहस्थान (न.), कोठार (न.)
represent, *v. t.* १ प्रतिनिधित्व करणे २ (to make clear, explain, point out) दर्शित करणे ३ (to describe as) प्रतिरूपित करणे ४ (as, to allege that) अभिवेदन करणे
representation, *n.* १ प्रतिनिधित्व (न.) २ दर्शक असणे (न.) ३ प्रतिरूपण (न.) ४ अभिवेदन (न.)
representative, *n.* प्रतिनिधि (सा.)
adj. १ (serving as an example of a class or group) प्रातिनिधिक २ (serving to portray or show) दर्शक (in representative character of capacity) प्रतिनिधी या नात्याने
representative firm, प्रातिनिधिक व्यवसाय संस्था
representative money, प्रातिनिधिक पैसा
representative paper-money, प्रातिनिधिक कागदी पैसा
repress, *v. t.* दडपणे, दमन करणे, दाबणे
repressed inflation, दाबित चलन अतिवृद्धि, दाबित अतिवृद्धि
reproduce, *v. t.* १ पुनरुत्पादन करणे २ प्रतिरूप करणे
reproduction, *n.* १ पुनरुत्पादन (न.) २ (as, regeneration) प्रजनन (न.)
reproduction period, पुनरुत्पादन कालावधि
reproduction rate, १ प्रजनन दर, प्रजनन प्रमाण २ पुनःस्थापन दर
reproductive, *adj.* पुनरुत्पादक, पुनरुत्पादी
reproductive age group, (women among the age group of usually 15 to 50) जननक्षम वयोगट
reproductive cycle, पुनःस्थापन चक्र
reproductive debt, पुनरुत्पादी ऋण
republic, *n.* गणराज्य (न.), प्रजासत्ताक (न.)
repudiate, *v. t.* (to refuse to accept or to acknowledge; to refuse to pay an obligation or debt) प्रत्यादिष्ट करणे
repudiation, *n.* (refusal of a country to acknowledge an obligation to another, more particularly debts incurred of an ally during war) प्रत्यादेश (पु.)
reputation, *n.* लौकिक (पु.), नावलौकिक (पु.)
repute, *n.* लौकिक (पु.)
reputed, *adj.* लौकिकवान
request, *n.* विनंती (स्त्री.)
v. t. विनंती करणे
require, *v. t.* १ आवश्यकता असणे, जरुरी असणे २ (to order to insist upon as a right or by authority) फर्मावणे ३ (to impose a command or compulsion upon) भाग पाडणे
required, *adj.* आवश्यक
requirement, *n.* आवश्यकता (स्त्री.), गरज (स्त्री.)

requisite, *n.* १ आवश्यकता (स्त्री.) २ आवश्यक वस्तु (स्त्री.) ३ आवश्यक बाब (स्त्री.)
adj. आवश्यक

requisites of production, उत्पादनाला आवश्यक बाबी, उत्पादनाच्या आवश्यक वस्तू

requisition, *n.* १ मागणी (स्त्री.) २ अधिग्रहण (न.)
v. t. १ मागणी करणे २ अधिग्रहण करणे

requisitioned, *adj.* १ मागणी केलेला २ अधिगृहीत

requisition slip, मागणी चिठ्ठी

resale, *n.* पुनर्विक्री (स्त्री.)

resale price, पुनर्विक्री किंमत

resale price maintenance, (arrangement whereby retailers are obliged to sell goods at prices fixed by manufacturers) पुनर्विक्री किंमत पालन, पुनर्विक्री किंमतीचे पालन करणे

research, *n.* संशोधन (न.)

reservation, *n.* १ आरक्षण (न.) २ राखवण (स्त्री.) ३ (limiting condition, limitation) मर्यादा (स्त्री.)

reservation demand, (the quantities of a commodity with a fixed supply which present holders wish to continue holding) विक्रेता मागणी धारण, विक्रेत्याची मागणी धारण

reservation price, (price below which a seller will refuse to sell some of his stock of goods) विक्रेता राखीव किंमत, विक्रेत्याची राखीव किंमत

reserve, *v. t.* १ आरक्षित करणे २ राखून ठेवणे
n. राखीव निधि (पु.), संचिति (स्त्री.)
adj. राखीव

reserve capital, (*also* called **reserve liability**) (share capital of a company which will only be called up, if it would be wound up) राखीव भांडवल

reserve currency, राखीव चलन

reserved, *adj.* १ आरक्षित २ राखीव

reserved price, राखीव किंमत

reserved depletion, संचिति अपचय

reserved forest, राखीव वन

reserved seat, राखीव जागा

reserve for discount, बट्टा निधि (बट्टा राखीव निधि)

reserve for dividend equalisation, लाभांश समानीकरण राखीव निधि

reserve for doubtful debts, शंकास्पद कर्ज राखीव निधि

reserve for rehabilitation, पुनर्वसन राखीव निधि

reserve fund, (past profits of a company not distributed as dividend and retained for future development) राखीव निधि

reserve liability, (*also* called **reserve capital**) राखीव दायित्व

reserve price, (a price announced at an auction as the least that will be entertained) राखीव किंमत

reserve requirement, राखीवनिधिविषयक आवश्यकता

reserves, *n. pl.* राखीव निधि (पु. अ. व.), गंगाजळी (स्त्री.)

reserves and adjustments, राखीव निधि आणि समायोजने

reserve stock, राखीव संग्रह, राखीव साठा

reservoir, *n.* जलाशय (पु.)

reship, *v. t.* पुननौभरण करणे, जहाजाने पुन्हा पाठवणे

reshipment, *n.* १ पुननौभरण (न.) २ पुननौप्रेष (पु.) ३ पुन्हा पाठवलेला जहाजी माल (पु.)

reside, *v. i.* राहणे
residence, *n.* १ निवारा (पु.), निवासस्थान (न.) २ रहिवास (पु.)
resident, *n.* १ निवासी (सा.) २ रहिवासी (सा.)
residential, *adj.* निवासी, निवासविषयक
residing, *adj.* राहणारा
residual, *adj.* उरलेला, अवशिष्ट
residual claimant, अवशिष्ट मागणीदार
residual employment, अवशिष्ट रोजगार
residual unemployment, अवशिष्ट बेकारी
residual value, अवशिष्ट मूल्य
residuary, *adj.* अवशिष्ट
residuary legatee, अवशिष्ट मृत्युपत्रित दानग्राही
residuary power, अवशिष्ट अधिकार
residue, *n.* अवशेष (पु.)
residuum, *n.* (*pl.* **residua** *or* **residuums**) (a term used for poorest stratum of a community) अवशिष्ट समाज (पु.)
resign, *v. t.* राजीनामा देणे, त्यागपत्र देणे
resignation, *n.* १ राजीनामा (पु.), त्यागपत्र (न.) २ राजीनामा देणे (न.)
resist, *v.t.* प्रतिकार करणे
resistance, *n.* १ (the act of instance of resisting; passive or active opposition) प्रतिकार (पु.) २ (power or capacity to resist an opposing force) प्रतिकारिता (स्त्री.)
resolve, *v. t.* १ संकल्प करणे २ निश्चय करणे ३ (as, to reach a decision about; to settle) मिटवणे
n. १ संकल्प (पु.) २ निश्चय (पु.)
resource, *n.* १ साधन (न.) २ (as, expedient) अभ्युपाय (पु.)
resource allocation, साधनसंपत्तीची विल्हेवार
resourceful, *adj.* कृतिचतुर
resourcefulness, *n.* कृतिचातुर्य (न.)
resource mobilisation, साधनसंपत्ती संघटित करून कामी लावणे
resources, *n. pl.* १ (wealth, supplies of goods, raw materials, etc. which a person, country, etc. has or can use) साधनसंपत्ति (स्त्री.) २ साधने (न.अ.व.)
resource transfer, साधनसामग्रीचे हस्तांतर
respective, *adj.* आपापला, ज्याचा त्याचा
respectively, *adv.* अनुक्रमे, यथाक्रम
respond, *v. t.* १ प्रतिसाद देणे, प्रतियोग देणे २ जबाब देणे
respondentia **bond**, (mortgage on cargo of a ship raised by the master, etc.) नौभार बंधपत्र
cf. bottomry bond नौतारण बंधपत्र
response, *n.* १ प्रतिसाद (पु.), प्रतियोग (पु.) २ उत्तर (न.), जबाब (पु.)
responsibility, *n.* जबाबदारी (स्त्री.)
responsible, *adj.* जबाबदार
responsibly, *adv.* जबाबदारीने
responsive, *adj.* (ready to respond) प्रतियोगी
restitute, *v. t.* १ (to resume original position) पूर्वस्थितीवर आणणे २ प्रत्यास्थापन करणे
rest of the world account, उर्वरित जग लेखा
rest of the world sector, उर्वरित जग क्षेत्र
restoration, *n.* १ परत करणे (न.) २ पूर्ववत होणे (न.)
restorative crop, कसकारी पीक
restore, *v. t.* १ पुनःस्थापना करणे २ परत देणे, परत करणे ३ पूर्ववत करणे
restrain, *v. t.* प्रतिरोध करणे
restrained, *adj.* प्रतिरोधित
restraint, *n.* १ प्रतिरोध (पु.) २ (a check or control over free, easy or unruly expression) संयम (पु.)

restraint of trade, व्यापार प्रतिरोध
restrict, *v.t.* निर्बंध घालणे
restricted, *adj.* निर्बंधित
restricted assets, निर्बंधित मत्ता
restricted convertibility, निर्बंधित परिवर्तनीयता
restricted trade, निर्बंधित व्यापार
restriction, *n.* १ (as, process) निर्बंधन (न.) २ (as, entity) निर्बंध (पु.)
restriction of imports, आयातीवरील निर्बंध
restriction of output, उत्पादनावरील निर्बंध
restriction on allotment, भाग वाटपावरील निर्बंध
restrictive, *adj.* निर्बंधक
restrictive duty, निर्बंधक शुल्क
restrictive endorsement, निर्बंधक पृष्ठांकन
restrictive trade practices, निर्बंधक व्यापार प्रथा
result, *v. t.* १ परिणती होणे २ उद्‌भवणे
n. निकाल (पु.), परिणाम (पु.)
resultant, *adj.* परिणामस्वरूप, परिणामभूत
reswitching, *n.* पुनरन्तरण (न.)
retail, *adj.* फुटकळ, किरकोळ
n. (scale of goods in relatively small quantities) फुटकळ विक्री (स्त्री.), किरकोळ विक्री (स्त्री.)
v. t. फुटकळ विक्री करणे, किरकोळ विक्री करणे
retailer, *n.* फुटकळ व्यापारी (पु.), किरकोळ व्यापारी (पु.)
retail price, फुटकळ किंमत, किरकोळ किंमत
retail price index = **index of retail prices**
retail sale, फुटकळ विक्री, किरकोळ विक्री
retail trade, फुटकळ व्यापार, किरकोळ व्यापार
retain, *v. t.* १ ठेवून घेणे २ टिकवून ठेवणे ३ धारण करणे
retainable, *adj.* ठेवून घेण्याजोगा
retained earnings, (*also* undistributed profits) अवितरित नफा
retainer, *n.* प्रतिधारण शुल्क (न.)
retaliate, *v.t. & i.* प्रत्याघात करणे
retaliation, *n.* प्रत्याघात (पु.)
retaliatory, *adj.* प्रत्याघाती, प्रत्याघातात्मक
retaliatory tariff, प्रत्याघाती प्रशुल्क
retard, *v. t. & i.* १ खुंटवणे, खुंटणे २ (गती, वेग इत्यादी) मंद करणे
retardation, *n.* १ खुंटवणे (न.) २ *Phys.* मंदन (न.) ३ (delay) विलंब (पु.)
retarded, *adj.* खुंटलेला, मंदित
retention, *n.* १ ठेवून घेणे (न.) २ टिकवून ठेवणे (न.) ३ प्रतिधारण (न.)
retention money, प्रतिधारण पैसा
retention price, (as in steel control, etc. in India the prices paid to the producers which are known as 'retention prices') नियंत्रित धारण किंमत
retire, *v. t. & i.* (to withdraw from circulation or from the market; as to pay) १ निवर्तित करणे, निवर्तित होणे २ सेवानिवृत्त होणे ३ निवृत्त होणे
retire a bill of exchange, (to pay a bill of exchange) विपत्र निवर्तित करणे
retired, *adj.* १ निवर्तित २ सेवानिवृत्त ३ निवृत्त
retired bill, निवर्तित विपत्र
retirement, *n.* १ (as, of bills, notes, etc.) निवर्तन (न.) २ सेवानिवृत्ति (स्त्री.) ३ निवृत्ति (स्त्री.)
retirement benefit, सेवानिवृत्ति लाभ
retirement of a bill, विपत्राचे निवर्तन
retirement pension, सेवानिवृत्ति वेतन
retiring a bill, विपत्र निवर्तित करणे
retiring a bill under rebate, वटावाने विपत्र निवर्तित करणे
retrenchment, *n.* कामगार कपात (स्त्री.)

retrograde, *adj.* १ पुच्छगामी २ वक्री

retrogression, *n.* पुच्छगमन (न.)

retrospect, *n.* पूर्वदर्शन (न.)

restrospective, *adj.* भूतलक्षी

return, *v. t. & i.* १ परत पाठवणे २ परत करणे, परत देणे, परतवणे ३ (to state or describe officially esp. in answer to a demand) विवरण पाठवणे, विवरण देणे

n. १ विवरण (न.) २ (often used in *pl.*— the profit from labour, investment or business, income or profit in relation to its sources, as, yield) प्राप्ति (स्त्री.), लाभ (पु.), उत्पन्न (न.) ३ (output resulting from the use of given inputs) प्रत्याय (पु.) ४ (in *pl.* unsold goods returned back for cash or credit) परती माल (पु.) ५ (anything returned as cheque, etc.) परत पाठवलेला (धनादेश वगैरे) (पु.)

returning of cheque, धनादेश परत पाठवणे, धनादेश परतवणे

return of allotment, भाग वाटपाचे विवरण

return on capital, भांडवलावरील प्रत्याय

returns to scale, अनुमाप प्रत्याय

constant returns to scale स्थिर अनुमाप प्रत्याय

diminishing returns to scale घटते अनुमाप प्रत्याय

increasing returns to scale वाढते अनमाप प्रत्याय

revalorise, *v. t.* (to change the valuation as of assets or currency following an inflation) मूल्य पुनःस्थापित करणे, –च्या मूल्याचे पुनःस्थापन करणे

revaluation, *n.* १ पुनर्मूल्यन (न.) २ (as, of a currency) ऊर्ध्वमूल्यन (न.)

revaluation of currency, चलनाचे ऊर्ध्वमूल्यन

revaluation process, पुनर्मूल्यन प्रक्रिया

revalue, *v. t.* १ पुनर्मूल्यन करणे २ (as, a currency) ऊर्ध्वमूल्यन करणे

revealed preference, अभिव्यक्त पसंती

revealed preference principle, अभिव्यक्त पसंती तत्त्व

revealed preference theory, अभिव्यक्त पसंती सिद्धांत

revegetation, *n.* पुनरुद्भेदन (न.)

revenue, *n.* १ महसूल (पु.) २ प्राप्ति (स्त्री.)

revenue account, महसुली लेखा

revenue assessment of land, जमिनीची महसुली आकारणी

revenue budget = **current budget**

revenue expenditure, महसुली खर्च

revenue reserve fund, महसुली राखीव निधि

reverification, *n.* पुन्हा पडताळणी (स्त्री.)

reverse, *adj.* प्रति, विपरीत, प्रतिकूल, उलटा

v. t. १ फिरवणे २ उलटवणे

reverse council bills, (*also* **reverse councils**) रिव्हर्स कौन्सिल बिले

reverse yield gap, (a term applied to a condition when the yield on equities is lower than on gilt-edged and other fixed interest securities) विपरीत प्राप्ति अंतर

reversion, *n.* १ (reverting of property, etc.) प्रत्यावर्तन (न.) २ उलटवणे (न.)

reversionary, *adj.* प्रत्यावर्ती

reversionary annuity, प्रत्यावर्ती वार्षिकी

revert, *v. t. & i.* प्रत्यावर्तित करणे, प्रत्यावर्तित होणे

review, *n.* १ (a critical examination) परीक्षण (न.) २ (a general survey or view, as of the events of a period) आढावा (पु.)

v. t. १ परीक्षण करणे २ आढावा घेणे

revise, *v. t.* १ सुधारणे २ पुनरीक्षण करणे
revised, *adj.* १ सुधारित, सुधारलेला २ पुनरीक्षित
revised budget, सुधारित अर्थसंकल्प
revision, *n.* १ सुधारणे (न.) २ पुनरीक्षण (न.)
revival, *n.* पुनरुज्जीवन (न.)
revivalist, *n.* पुनरुज्जीवनवादी (सा.)
revive, *v. t. & i.* १ पुनरुज्जीवित करणे २ पुन्हा चालना देणे
revocable, *adj.* रद्द करता येण्यासारखा, रद्द करता येण्याजोगा
revocable credit, (*also* unconfirmed credit) पुष्टी न दिलेली पत, पुष्टीकृत न केलेली पत
revocable letter of credit, (*also* unconfirmed letter of credit) रद्द करता येण्याजोगे पतपत्र
revocation, *n.* १ रद्द करणे (न.) २ परत घेणे (न.)
revoke, *v. t.* १ रद्द करणे २ परत घेणे
revolution, *n.* क्रांति (स्त्री.)
revolutionary, *adj.* क्रांतिकारी
revolving, *adj.* १ फिरता २ परिक्रामी
revolving credit, (although granted for a fixed amount, this type of credit is automatically renewed for the same amount when exhausted) परिक्रामी पत
reward, *n.* बक्षीस (न.), पारितोषिक (न.)
Ricardian theory of rent, रिकार्डोचा खंड सिद्धांत
Ricardo effect, रिकार्डो परिणाम
rice milling, धान भरडणी, भात भरडणी
riches, *n. pl.* (wealth) संपत्ति (स्त्री.)
ridge line, परिधि बिंदु
rig, *v. t.* गैर वधघट करणे
rigged price, चलाखीजन्य किंमत
rigging, *n.* गैर वधघट करणे (न.)
rigging the market, बाजारात गैर वधघट करणे
right, *n.* अधिकार (पु.)
adj. ठीक, उचित, न्याय्य
right of preemption, अग्रक्रयाधिकार (पु.)
right of redemption, विमोचन अधिकार
right of resale, पुनर्विक्री अधिकार
rights issue = **capitalization issue**
" rights " letter, " अधिकार भाग " पत्र
rigid dam, अनम्य धरण, दृढ धरण
ring, *n.* १ टोळी (स्त्री.) २ वर्तुळ (न.)
ring money, अलंकार पैसा
rise, *v. i.* १ वाढणे, वाढ होणे २ उद्भवणे
n. १ वाढ (स्त्री.) २ उत्कर्ष (पु.) ३ उदय (पु.)
risk, *n.* १ जोखीम (स्त्री.) २ धोका (पु.), हानिभय (न.)
risk bearing, जोखमी
risk capital, (a term sometimes used of equities or ordinary shares, the dividend of which varies with the profits earned by company) जोखमी भांडवल
risk note, जोखमी पत्र
risk purchases, जोखमी खरेदी
rival, *n.* प्रतिस्पर्धी (सा.)
v. t. १ ईर्ष्या बाळगणे २ प्रतिस्पर्धा करणे, बरोबरी करणे
rivalry, *n.* १ ईर्ष्या (स्त्री.) २ चुरस (स्त्री.), प्रतिस्पर्धा (स्त्री.)
rock bottom price = **cost price**
rock-fill dam, दगडी राशीचे धरण
role, *n.* १ कार्य (न.) २ भूमिका (स्त्री.)
roll, *n.* १ यादी (स्त्री.) २ पट (पु.) ३ नामावली (स्त्री.)
rolling, *adj.* (coming in regular rotation, as, recurring) आवर्तनी
rolling adjustment, आवर्तनी समायोजन
rolling dam = **movable dam**
rolling plan, (*also* roll over plan) सरकती योजना

rolling-stock, *n.* चक्रीयाने (न. अ. व.)
roll over plan = rolling plan
room, *n.* १ (space enclosed or set apart) कक्ष (पु.) २ (necessary available space) जागा (स्त्री.) ३ (scope) वाव (पु.)
root crop, १ मूळ पीक २ मुळी पीक
rotate, *v. t. & i.* १ परिभ्रमण करणे २ (to cause to grow in rotation) (पिके इत्यादी) आळीपाळीने काढणे
rotation, *n.* १ परिभ्रमण (न.) २ आळी-पाळी (स्त्री.)
rotation crop, चक्री पीक
rotation of crops, आळीपाळीने पीक काढणे
rouble = ruble
rough, *adj.* १ (incomplete) कच्चा २ (approximate) स्थूल ३ खडबडीत ४ जाडाभरडा
rough account, स्थूल लेखा, कच्चा लेखा
rough book, कच्ची वही
roughly, *adv.* १ स्थूलमानाने २ कठोरपणाने
round, *adj.* १ गोल, वाटोळा २ (as, number) पूर्ण (as in : round figures पूर्णांक) ३ (roughly correct) ढोकळ **n.** १ (as, of a salesman, etc.) फेरी (स्त्री.) २ परिक्षेत्र (न.)
roundabout method of production, टप्पेदार उत्पादन पद्धति (as in : more roundabout method of production अधिक टप्पेदार उत्पादन पद्धति)
round head buttress dam, गोल वप्र आधारित धरण
round off, पूर्णांक करणे
royalty, *n.* १ (payment made for the right to exploit minerals from somebody else's land or to use a patent or a copy-right) स्वामित्वधन (न.) २ (as, a right prerogative) स्वामित्व (न.)
royalty account, स्वामित्वधन लेखा
royalty rent, स्वामित्व खंड
ruble, *n.* (*also* **rouble**) (the basic monetary unit of the U. S. S. R.) रूबल (पु.)
rude, *adj.* उर्मट
rudiment, *n.* (in *pl.*— an element or first principle of any art or science) मूलतत्त्व (न.)
rudimentary, *adj.* प्राथमिक
rule, *n.* १ नियम (पु.) २ (in *pl.*— as a set of rules) नियमावली (स्त्री.)
rules of arbitration, लवाद नियम
ruling, *n.* १ अधिनिर्णय (पु.) २ आखणे (न.) ३ प्रचलित असणे (न.)
runaway inflation = hyper inflation = gallo-ping inflation
run into debt, ऋणग्रस्त होणे
running, *adj.* १ (current) चालू २ धावता
running contract, चालू संविदा
running credit, चालू पत
run-off water, वाहिलेले पाणी
run on a bank, विश्वासाअभावी बँकेवर येणारी झुंबड
rupee, *n.* (monetary unit in India and Pakistan) रुपया (पु.)
rupee currency area, रुपया चलन क्षेत्र
rupee debt, रुपयातील ऋण
rupee equivalent, रुपयातील सममूल्य
rupee loan, रुपयातील कर्ज
rupee paper, रुपयातील रोखे
rupee rate, रुपयातील दर
rupee securities, रुपयातील रोखे
rupiah, *n.* (Indonesian unit of currency) रुपिया (पु.)
rural, *adj.* ग्रामीण, ग्राम–
rural area, ग्रामीण क्षेत्र
rural bank, ग्रामीण बँक, ग्रामीण अधिकोष
rural co-operative society, ग्रामीण सहकारी संस्था

rural credit, ग्रामीण पत
rural credit bank, ग्रामीण पतबँक
rural debenture, ग्रामीण ऋणपत्र
rural development, ग्रामीण विकास
rural economics, ग्रामीण अर्थशास्त्र
rural finance, ग्रामीण वित्तव्यवस्था
rural indebtedness, ग्रामीण कर्जबाजारीपणा
rural industries, ग्रामीण उद्योग
rural problem, १ ग्रामीण प्रश्न २ ग्रामीण समस्या
rural public works, ग्रामीण सरकारी बांधकामे
rural reconstruction, १ ग्रामीण पुनर्रचना २ ग्रामीण पुनर्निर्माण
rural-rural migration, ग्रामीण-ग्रामीण स्थलांतरण
rural uplift, ग्रामोद्धार (पु.)
rural-urban migration, ग्रामीण-नागरी स्थलांतरण
rural urban ratio, ग्रामीण नागर प्रमाण
rural works, ग्रामीण बांधकामे

S

sabotage, *n.* घातपात (पु.)
sacrifice, *n.* (*w. r. t.* taxation) त्याग (पु.)
v. t. त्याग करणे
equal absolute sacrifice समनिरपेक्ष त्याग
equimarginal sacrifice समसीमांतिक त्याग
equiproportional sacrifice समप्रमाण त्याग
marginal sacrifice सीमांतिक त्याग
minimum sacrifice किमान त्याग
saddle point, पल्याण बिंदु
safe, *adj.* निर्धोक, बिनधोक, सुरक्षित
n. (a chest) तिजोरी (स्त्री.)
safe and sound, सुखरूप
safe-custody, *n.* सुरक्षित ताबा (पु.), सुरक्षा कक्ष (पु.)
safe-deposit, *n.* सुरक्षित ठेव (स्त्री.)
safe-deposit vault, सुरक्षित ठेवघर
safeguard, *n.* १ खबरदारी (स्त्री.) २ (in *pl.*) संरक्षक उपाययोजना (स्त्री. अ. व.)
v. t. १ (as, to guard against) खबरदारी घेणे २ (as, to protect) सुरक्षित ठेवणे
safeguarding of industry, (alternative term for protection) उद्योगाचे संरक्षण
safe-keeping, *n.* सुरक्षण (न.)
safely, *adv.* सुरक्षितपणे
safety, *n.* सुरक्षितता (स्त्री.), सुरक्षा (स्त्री.)
safety-fund, *n.* सुरक्षा निधि (पु.)
safety-fund method, सुरक्षा निधि पद्धति
safety margin, सुरक्षितता अंतर
safety valve, सुरक्षा व्हाल्व्ह, सुरक्षा झडप
sag, *v. t.* (to decline from a thriving position) अवनत होणे, मूल्यावनयन होणे
sagging, *n.* अवनयन (न.), मूल्यावनयन (न.)
salariate class = salaried class
salaried, *adj.* पगारी
salaried class, (*also* salariate class) वेतनी वर्ग, पगारदार वर्ग
salaries account, पगार लेखा
salary, *n.* पगार (पु.)
cf. emoluments वित्तलब्धि
fee फी
honorarium मानधन, मानद्रव्य
pay वेतन, पगार
remuneration पारिश्रमिक
wages १ मजुरी २ वेतन
salary-earner, *n.* पगारदार (सा.)

salary-scale, *n.* पगारस्तान (न.), पगारश्रेणी (स्त्री.)
sale, *n.* विक्री (स्त्री.), विक्रय (पु.)
saleable, *adj.* विक्रेय, विक्रीयोग्य
sale account, विक्रय विवरण लेखा
sale-counter, *n.* विक्री खिडकी (स्त्री.), विक्री फलक (पु.)
sale-deed, *n.* विक्रीखत (न.), विक्रय विलेख (पु.)
Sale of Goods Act, माल विक्रय अधिनियम, माल विक्री कायदा
sale-price, *n.* विक्री मूल्य (न.), विक्रीची किंमत (स्त्री.)
sale proceeds, विक्री उत्पन्न, विक्रीची रक्कम
sales account, विक्री लेखा
sales agency, विक्रय अधिकरण, विक्री एजन्सी
sales book, विक्री पुस्तक
sales conference, विक्रय परिषद
sales contest, विक्री चढाओढ
sales convention, विक्रय संमेलन
sales department, (that part of a business company that is concerned with selling goods) विक्री विभाग
sales ledger, विक्रय खातेवही, विक्रीची खातेवही
salesman, *n.* (*pl.* salesmen) विक्रेता (पु.)
sales manager, (an executive of a firm who is responsible for sales promotion) विक्री व्यवस्थापक
salesmanship, *n.* (the art of persuading people to buy a particular commodity) विक्रयकला (स्त्री.)
sales maximisation hypothesis, (Baumol) विक्री महत्तमीकरण परिकल्पना
sales promotion, १ (efforts other than advertising to increase sales by creating or expanding the demand for a product) विक्री संवर्धन २ विक्रय प्रवर्तन
sales quota, विक्रेय वाटा, विक्रेय कोटा
sales tax, (tax payable on the sum received for article sold) विक्रीकर (पु.)
Sales Tax Act, विक्रीकर अधिनियम
saleswoman, *n.* विक्रेती (स्त्री.)
salient, *adj.* ठळक, प्रकृष्ट
saline soil, लवणमय मृदा
salvage, *n.* १ (a part of the property that survives the marine peril) नष्टशेष (पु.) २ (act of saving or rescuing a ship or its cargo) नष्टशेष शोधन (न.) ३ (as, a compensation paid for saving a ship or its cargo) नष्टशेष शोधन शुल्क (न.)
sample, *n.* (small quantity taken to show quality of the whole) वस्तुनमुना (पु.), मासला (पु.), नमुना (पु.)
sampling, *n.* १ नमुना चाचणी (स्त्री.) २ नमुना घेणे (न.)
sanction, *n.* १ मंजुरी (स्त्री.) २ (support, confirmation) पाठबळ (न.) ३ (a coercive measure adopted usu. by several nations in concert for forcing a nation violating international law to desist or yield to adjudication esp. by withholding loans, limiting trade relations, etc.) अनुशास्ति (स्त्री.) *v. t.* मंजूर करणे
sanctioned, *adj.* मंजूर, मंजूर केलेला
sandwich courses, (those under which employees spend alternate periods of the year at a college and in industry) सांतराल शिक्षणक्रम
sandy soil, रेताड माती
"sans recourse", (*also* **"without recourse"**) "ना दायित्व", "जबाबदारी नाही"
"sans recourse" endorsement, "ना दायित्व" पृष्ठांकन

"sans recourse to me", " माझ्यावर दायित्व न ठेवता ", " मला जबाबदार न धरता "
satiability, *n.* परितृप्यता (स्त्री.), तृप्तिक्षमता (स्त्री.)
satiable, *adj.* परितृप्य, तृप्तिक्षम
satiable wants, परितृप्य गरजा, तृप्तिक्षम गरजा
satiate, *v. t.* (to satisfy fully) परितृप्त करणे
satiated, *adj.* परितृप्त
satiation, *n.* परितृप्ति (स्त्री.)
satiety, *n.* परितृप्ति (स्त्री.)
satisfaction of mortgage, १ गहाणाची पूर्ती २ गहाणाची फेड करणे
satisfaction of wants, गरजांची पूर्ती
satisfactorily, *adv.* समाधानकारक रीतीने
satisfactory, *adj.* समाधानकारक
satisfice, *n.* (the process of resolving a problem as satisfactorily as possible, given the various alternative to maximizing or optimizing production and profits) आकांक्षापूरण (न.)
satisfied, *adj.* समाधान झालेला, संतुष्ट
satisfy, *v. t. & i.* १ समाधान करणे, समाधान होणे, संतोष देणे, संतोष होणे २ पूर्ती करणे, पूर्ती होणे ३ फेड करणे
saturation point, संतृप्ति बिंदु
save, *v. t. & i.* १ बचत करणे २ वाचवणे ३ रक्षण करणे
saver, *n.* बचत करणारा (पु.)
saving, *n.* १ बचत करणे (न.) २ (in *pl.*—sums saved from time to time)बचत (स्त्री.) ३ *Law* (exception, reservation) व्यावृत्ति (स्त्री.)
saving-investment theory, बचत-गुंतवणूक सिद्धांत
savings account, बचत खाते, बचत लेखा
savings bank, बचत बँक
savings bank account, बचत बँक खाते
savings bond, बचत रोखा
savings certificate, बचत पत्र
savings deposit, बचत ठेव
savings deposit account, बचत ठेव खाते
savings function, बचत फल, बचत अनुवर्त
Say's Law, 'से' चा सिद्धांत
scale, *n.* (a graduated or ordered series of degrees, stages or classes; a scheme of comparative rank or order) १ श्रेणी (स्त्री.) २ (a set of graduated wage rates) मान (न.) (as in : pay scale वेतनमान) ३ (as, an instrument for measuring) मापनी (स्त्री.) ४ (relative measure) अनुमाप प्रमाण (न.), परिमाण (न.)
scale down, क्रमाने घटवणे
scale economies, (*also* economies of scale) अनुमापी अनुकूलता
scale effect, (the effect on the size of a firm of a change in demand of its product) परिमाण परिणाम
scale of preference, पसंती श्रेणी, अधिमान श्रेणी
scale up, क्रमाने वाढवणे
scarce, *adj.* १ दुर्लभ, दुर्मिळ, स्वल्प २ विरळ
scarce currency, दुर्मिळ चलन
scarce goods, दुर्लभ वस्तू
scarcity, *n.* दुर्मिळता (स्त्री.), स्वल्पता (स्त्री.), टंचाई (स्त्री.), कमताई(स्त्री.), वाण(स्त्री.)
scarcity value, दुर्मिळता मूल्य
schedule, *n.* अनुसूची (स्त्री.)
v. t. अनुसूचित करणे
scheduled, *adj.* अनुसूचित
scheduled bank, अनुसूचित बँक, अनुसूचित अधिकोष
scheduled interest, अनुसूचित व्याज
scheduled rates, अनुसूचित दर

scheme *n.* योजना (स्त्री.)
v. t. & i. योजना बनवणे, योजना आखणे
school, *n.* १ संप्रदाय (पु.) (as in : classical school अभिमत संप्रदाय) २ (as, a school of thought) मतप्रणाली (स्त्री.) ३ शाळा (स्त्री.)
scientific, *adj.* १ वैज्ञानिक, विज्ञान– २ शास्त्रोक्त, शास्त्रीय, शास्त्रशुद्ध
scientific management, शास्त्रशुद्ध व्यवस्थापन
scope, *n.* वाव (पु.), व्याप्ति (स्त्री.)
scrap, *n.* (लोखंड वगैरेची) मोड (स्त्री.)
v t. १ मोडीत काढणे २ निरुपयोगी म्हणून टाकून देणे, त्याज्य ठरवणे
scrap value, मोड मूल्य
scrip, *n.* १ स्क्रिप (न.) २ कच्चे प्रमाणपत्र (न.)
scrip certificate, स्क्रिप प्रमाणपत्र
scrip dividend, (dividend issued in form of shares) लाभांश भाग
scrip dollar, स्क्रिप डॉलर
scrip issue = capitalization issue
scroll, *n.* लेखपट (पु.)
scrutinise, *v. t. & i.* १ परिनिरीक्षण करणे २ छाननी करणे
scrutiny, *n.* १ परिनिरीक्षण (न.) २ छाननी (स्त्री.)
seaborne, *adj.* समुद्री, सागरी
seaborne trade, सागरी व्यापार
sea customs, समुद्री सीमाशुल्क
seal, *n.* मुद्रा (स्त्री.), मोहोर (स्त्री.)
v. t. & **i.** १ (to set or affix an authenticating seal to) मुद्रा करणे, मुद्रा लावणे २ (to fasten with or as if with a seal to prevent tampering) मोहरबंद करणे
seal and signature, मुद्रा व स्वाक्षरी, मोहोर व सही
sealed, *adj.* १ मुद्रांकित २ मोहोरबंद
sealed cover, मोहोरबंद पाकीट
sealed tender, मोहोरबंद निविदा
seal register, मुद्रा नोंदवही
season, *n.* १ मोसम (पु.) २ हंगाम (पु.) ३ ऋतु (पु.)
seasonal, *adj.* १ मोसमी, हंगामी २ ऋतुनुसारी
seasonal employment, मोसमी सेवायोजन, हंगामी सेवायोजन
seasonality, *n.* मोसमीपणा (पु), हंगामीपणा (पु.), ऋतु अनुसारिता (स्त्री.)
seasonal migration, हंगामी स्थलांतरण
seasonal occupation, हंगामी व्यवसाय
seasonal unemployment, मोसमी बेकारी, हंगामी बेकारी
sea transport, समुद्र परिवहन
seaworthiness, *n.* १ सागरक्षमता (स्त्री.) २ सागरीप्रवासक्षमता (स्त्री.)
seaworthy, *adj.* १ सागरक्षम, तारणयोग्य २ सागरीप्रवासक्षम
second, *adj.* १ द्वितीय, दुसरा २ दुय्यम
n. द्वितीयक (न.)
secondarily, *adv.* १ द्वितीयतः २ गौणतः
secondary, *adj.* १ गौण, दुय्यम २ अनुजात (as in : secondary data अनुजात माहिती) ३ द्वितीयक (औद्योगिक)
secondary deposit = derivative deposit
secondary employment, (the employment created as a result of increased spending of the people drawn into primary employment) दुय्यम सेवायोजन, दुय्यम रोजगार
secondary factor, दुय्यम घटक
secondary poverty, (where the income is above the poverty line but is misspent so as not to be able to satisfy the minimum requirements as defined by the poverty line) अपव्ययी दारिद्र्य
secondary reserves, गौण राखीव निधी, गौण संचिती
secondary sector, (manufacturing and processing industries) निर्माणक क्षेत्र

second best, द्वितीयोत्तम

second best policy, द्वितीयोत्तम धोरण

second call, द्वितीय मागणी

second-class, *n.* द्वितीय श्रेणी (स्त्री.), दुसरा वर्ग (पु.)
adj. दुसऱ्या श्रेणीचा, दुय्यम श्रेणीचा, दुसऱ्या वर्गाचा

second-class paper, दुय्यम धनपत्र (दुय्यम श्रेणी धनपत्र)

second mortgage, (a mortgage, the lien of which is subordinate to that of first mortgage) दुसरे गहाण

second of exchange, (when a bill of exchange is used as a means of payment in foreign trade, three copies are required, these being known respectively as the first, second and third of exchange) विपत्र द्वितीयक

second sale, द्वितीय विक्री

secret, *n.* १ गुपित (न.) २ रहस्य (न.)
adj. गुप्त, गोपनीय

secretarial, *adj.* सचिवीय, सचिवी

secretarial work and practice, सचिवी काम व कार्यपद्धति

secretary, *n.* १ (of secretarial department) सचिव (सा.) २ चिटणीस (सा.)

secretaryship, *n.* १ सचिवपद (न.) २ चिटणीसपद (न.)

secretly, *adv.* गुप्तपणे

secret reserves, गुप्त राखीव निधी, गुप्त संचिती

section, *n.* १ (as, a branch) विभाग (पु.), शाखा (स्त्री.) २ (a division of a department) उपविभाग (पु.), उपशाखा (स्त्री.)

sectional, *adj.* १ शाखा, शाखीय २ उपविभागीय

sectional balancing system, शाखीय संतुलन पद्धति

sectional ledger, शाखा खातेवही

sector, *n.* (a division of the economy of the country; as quarter, section) क्षेत्र (न.) (as in : private sector खाजगी क्षेत्र)

sectoral, *adj.* क्षेत्रीय

sectoral equilibrium, क्षेत्रीय समतोल

sectoral planning, क्षेत्रीय नियोजन

sectorisation, *n.* क्षेत्रीकरण (न.)

secular, *adj.* १ (of or relating to a long term of indefinite duration as in secular trend of prices) दीर्घकालीन (as in : secular increase दीर्घकालीन वृद्धि, दीर्घकालीन वाढ) २ अनावर्ती

secular stagnation, दीर्घकालीन गतिरोध

secular trend, (a long period trend as distinct from cyclical fluctuations) दीर्घकालीन प्रवृत्ति

secular unemployment, दीर्घकालीन बेकारी

secure, *v. t. & i.* १ सुरक्षित करणे २ (as, a debt by a mortgage) प्रतिभूत करणे ३ (to obtain as an information, etc.) मिळवणे
adj. १ सुरक्षित २ निश्चित

secured, *adj.* १ सुरक्षित २ प्रतिभूत ३ मिळवलेला

secured creditor, प्रतिभूत धनको

secured debts, प्रतिभूत ऋणे

secured loans and advances, प्रतिभूत कर्जे व अग्रिमे

security, *n.* १ सुरक्षा (स्त्री.), सुरक्षितता (स्त्री.) २ (as, a guarantee, pledge) प्रतिभूति (स्त्री.) ३ (as, a surety) प्रतिभू (सा.) ४ (something given, deposited or pledged to make certain the fulfilment of an obligation) प्रतिभूति (स्त्री.) ५ (usu. *pl.*— a written obligation, evidence or document of ownership or creditorship as, stocks,

bonds, notes etc.) रोखा (पु.), (as, evidence of debts) कर्जरोखा (पु.) ६ (as, documents such as certificates or other instruments) दस्तऐवज (पु.) (as in : valuable security किंमती दस्तऐवज)

approved security मान्य रोखा, मान्य कर्जरोखा

foreign domiciled security विदेश देय रोखा, विदेशी स्थाननिर्दिष्ट रोखा

investment security गुंतवणूक रोखा

listed security सूचीबद्ध रोखा

non-interest bearing security बिन-व्याजी रोखा

security bond, प्रतिभूति बंधपत्र

security deposit, प्रतिभूति ठेव

security measures, सुरक्षा उपाय

security of employment, सेवायोजनाची सुरक्षितता

seed capital, बीज भांडवल

seed-farm, *n.* बीज-प्रक्षेत्र (न.)

seedling, *n.* बीजरोप (न.)

seeming, *adj.* (apparent) बाह्य

seemingly, *adv.* (in appearance) बाह्यत:

seigniorage, *n.* (*also* seignorage *or* seignearage) १ (a charge made by a mint for turning bullion into coins) टंकन आकार (पु.) २ (the profit on the issue of a token coinage) टंकनलाभ (पु.)

select, *adj.* निवडक, शेलका

v. t. निवड करणे

selective, *adj.* निवडक

selective credit, निवडक पत

selective credit control, निवडक पत नियंत्रण

selective excise, निवडक उत्पादन शुल्क

self-assessment, *n.* स्वयं-आकारणी (स्त्री.)

self-balancing ledger, स्वयं संतुलन खातेवही

self-centred, *adj.* आत्मकेंद्रित

self-confidence, *n.* आत्मविश्वास (पु.)

self-consumption, *n.* स्वीय उपभोग (पु.)

self-contained, *adj.* १ स्वयंपूर्ण २ अबोल

self-dependence, *n.* स्वावलंबन (न.)

self-employed, *adj.* स्वयंरोजगारी

self-employment, *n.* स्वयंरोजगार (पु.)

self-financing, *n.* स्ववित्तपुरवठा (पु.) स्ववित्तावलंबी (पु.), स्ववित्तव्यवस्था (स्त्री.)

self-government, *n.* स्वयंशासन (न.), स्वराज्य (पु.)

self-interest, *n.* १ स्वहित (न.) २ स्वार्थ (पु.)

selfish, *adj.* स्वार्थी, आपमतलबी

self-liquidating, *adj.* आत्मविसर्जी

self-liquidating project, आत्मविसर्जी प्रकल्प

self-reliance, *n.* आत्मनिर्भरता (स्त्री.)

self-reproducing system, स्वयं पुनरुत्पादन पद्धति

self-respect, *n.* स्वाभिमान (पु.)

self-service, *n.* स्वयंसेवा (स्त्री.)

self-sufficiency, *n.* १ स्वयंपूर्णता (स्त्री.) २ स्वावलंबन (न.)

self-sufficient, *adj.* १ स्वयंपूर्ण २ स्वावलंबी

self-sufficient seller, स्वयंपूर्ण विक्रेता

self-supporting, *adj.* स्वयंनिर्वाही, स्वयंधारित

self-sustained, *adj.* स्वयंपोषित

sell, *v. t.* विक्री करणे

sellable, *adj.* विक्रेय, विक्रीयोग्य

seller, *n.* विक्रेता (पु.)

seller's lien, विक्रेत्याचा धारणाधिकार

seller's market, (a market in which at the moment demand exceeds supply, the tendency for prices to rise being to the advantage of sellers—opposed to *buyer's market*) विक्रेता बाजार

seller's over, विक्रेता बाहुल्य

seller's right, विक्रेता अधिकार, विक्रेत्याचा अधिकार

selling, *n.* विक्री (स्त्री.), विक्रय (पु.)
selling agent, विक्री अभिकर्ता, विक्री एजंट
selling cost, विक्रय परिव्यय, विक्री परिव्यय
selling out, सरसकट विक्री करणे
selling point, विक्रीचे ठिकाण
selling price, विक्री किंमत
selling process, विक्रय प्रक्रिया
sell on credit, उधारीने विकणे
semi–, *pfx.* अर्ध– , निम–
semi-convergent series, (*also* conditional convergent series) सशर्त अभिसारी श्रेणी
semi-finished product, (*also* semi-manufactured product) अर्धसिद्ध वस्तु, अर्धसिद्ध उत्पादित वस्तु
semi-fixed cost, अंशतः स्थिर परिव्यय
semi-governmental, *adj.* निमसरकारी
semi-manufactured, *adj.* अर्धनिर्मित
semi-manufactured product = semi-finished product
semi-skilled, *adj.* अर्धकुशल, निमकुशल
semi-skilled worker, अर्धकुशल कामगार
semi-variable cost, अंशतः चल परिव्यय
send, *v. t.* पाठवणे
sender, *n.* प्रेषक (सा.), पाठवणारा (पु.)
send out consignment, बाहेर माल पाठवणी
senior, *adj.* १ (as, of persons who have put in more service) ज्येष्ठ २ (as, of persons who are higher in rank, authority, etc.) वरिष्ठ
n. १ ज्येष्ठ (सा.) २ वरिष्ठ (सा.)
seniority, *n.* १ ज्येष्ठता (स्त्री.) २ वरिष्ठता (स्त्री.)
sensitive, *adj.* १ संवेदनाक्षम २ सूक्ष्मभेदग्राही
sensitive market, संवेदनाक्षम बाजार
sensitivity, *n.* संवेदनशीलता (स्त्री.), संवेदिता (स्त्री.)
sensitivity analysis, संवेदनक्षमता विश्लेषण
separable, *adj.* विभक्त करता येण्याजोगा, विभाज्य
separable cost, सुटा (दाखवता येण्याजोगा) खर्च
separate, *v. t. & i.* १ विभक्त करणे, विभक्त होणे २ वेगळा करणे, अलग करणे, अलग होणे
adj. १ विभक्त २ वेगळा
separate cost, विभक्त परिव्यय
separated, *adj.* १ विभक्त २ अलग केलेला
separately, *adv.* वेगवेगळे, वेगवेगळेपणाने
separation, *n.* विभक्तीकरण (न.), विलगीकरण (न.)
separation rate, (*also* layoff rate) (the total number of quits, lay offs, discharges and retirements during a specific period of time expressed as a percentage of total employment) वियुक्ति दर, कामबंदी दर
sequence analysis, कालक्रमीय विश्लेषण
serf, *n.* भूदास (पु.)
serfdom, *n.* भूदास पद्धति (स्त्री.)
serial, *adj.* १ यथानुक्रम २ (publication appearing in series) क्रमागत
n. क्रमिका (स्त्री.)
serial correlation, यथाक्रम सहसंबंध
serially, *adv.* अनुक्रमाने
serially numbered, अनुक्रमांकित
serial number, अनुक्रमांक (पु.)
series, *n.* श्रेणी (स्त्री.)
serious, *adj.* १ गंभीर २ कडक ३ (important, weighty) भारी, महत्त्वाचा
seriously, *adv.* गंभीरपणे
serve, *v. t. & i.* १ सेवा करणे २ नोकरी करणे ३ (as, to serve the need, interest, etc.) भागवणे, भागणे ४ (to be satisfactory for a need or purpose) उपयोगास येणे

service, *n.* १ **सेवा** (स्त्री.) २ **नोकरी** (स्त्री.) *cf.* business ३ **संधारण** (न.) ४ **उपयोग** (पु.) ५ (a system or arrangement that supplies public needs esp. for communications) **व्यवस्था** (स्त्री.) (as in : a bus service बस व्यवस्था; a telephone service दूरध्वनि व्यवस्था)

serviceable, *adj.* १ **कामाचा** २ **उपयोगाचा, काम देणारा** ३ (lasting) **टिकाऊ**

service centre, सेवा केंद्र

service charges, १ **संधारण खर्च** २ **संधारण आकार**

service conditions, सेवेच्या शर्ती

service pension, सेवा निवृत्तिवेतन

services, *n. pl.* **सेवा** (स्त्री. अ. व.), **कामगिऱ्या** (स्त्री. अ. व.)

service sector, (*also* **tertiary sector**) **सेवा क्षेत्र**

service utility, सेवा उपयोगिता

servicing, *n.* **संधारण** (न.)

servicing of debt = debt servicing

session, *n.* १ (a sitting or series of sittings) **सत्र** (न.) २ (as, of Parliament, Legislative Council or Assembly) **अधिवेशन** (न.)

set, *n.* **संच** (पु.), **सट** (पु.)

set of bills, विपत्रांचा संच

set-off *n.* **वजावट** (स्त्री.) *cf.* allowance

settle, *v. t. & i.* १ (to conclude by agreement between the parties usu. out of court) **समझोता करणे** २ (to close by compromise and payment) **तडजोड करणे** ३ (to close by payment) (हिशेब, कर्ज इत्यादी) **चुकता करणे** ४ (as, an account) **हिशेबपूर्ती करणे, हिशेब नक्की करणे** ५ **वसाहत करणे, वसती करणे** ६ **जम बसणे**

settlement *n.* १ (composure of doubts of differences; adjustment of) **समझोता** (पु.) २ (as, satisfaction of a claim by agreement often with less than full payment) (कर्ज, थकबाकी वगैरे यांची) **तडजोड** (स्त्री.) ३ (payment or adjustment of an account) **हिशेबपूर्ति** (स्त्री.), **चुकता करणे** (न.) ४ (as, occupation by settlers; as colonisation) **वसति** (स्त्री.), **वसाहत** (स्त्री.) ५ (*w. r. t.* land and assessment of revenue by government) **जमाबंदी** (स्त्री.)

settlement day, (*also* **settling day**) **हिशेबपूर्ति दिन**

settlement of debts, १ **कर्जाची तडजोड** २ **ऋणपूर्ति** (स्त्री.)

settlement of disputs, विवाद तडजोड

settling day = settlement day

set up, १ **उभारणे** २ (to put up as, claim, title, etc.) **पुढे मांडणे, उभा करणे**

set-up, *n.* १ **चौकट** (स्त्री.) २ **रचना** (स्त्री.)

seven day rate, सप्ताह दर

several, *adj.* १ **फार, कित्येक, अनेक** २ **पृथक**

severally, *adv.* **पृथकपणे**

severity, *n.* १ **तीव्रता** (स्त्री.) २ **प्रखरता** (स्त्री.) ३ **दुःसहता** (स्त्री.), **असह्यता** (स्त्री.)

sex ratio, स्त्री-पुरुष प्रमाण

shadowprice = accounting price

shadow rate of interest = accounting rate of interest

shadow rate of return = accounting rate of return

shady transaction, लबाडीचा व्यवहार

shahjog hundi, (it is drawn by a person and is payable to शाह *i. e.* respectable person) **शाहजोग हुंडी**

shape, *n.* १ **आकृति** (स्त्री.), **आकार** (पु.) २ **वळण** (न.)

v. t. (to form, to fashion) १ **आकार देणे, आकार घेणे** २ **वळण देणे**

share, *n.* १ (as, of a society, firm, etc.) भाग (पु.), शेअर (पु.) २ हिस्सा (पु.) *v. t. & i.* १ हिस्से करणे, हिस्सा असणे २ सहभागी असणे

cumulative preference shares संचयी अधिमान भाग

deferred shares स्थगित भाग

equity shares = ordinary shares

founders' shares संस्थापक भाग

irredeemable preference shares अप्रतिदेय अधिमान भाग

irredeemable shares अप्रतिदेय भाग

non-cumulative preference share असंचयी अधिमान भाग

ordinary shares साधारण भाग

paid-up shares भरणा झालेले भाग, भरणा झालेले शेअर्स

participating preference shares सलाभ अधिमान भाग

redeemable shares प्रतिदेय भाग

share-broker, *n.* शेअर दलाल (पु.)

share capital भाग भांडवल

share certificate, (legal document issued to a shareholder showing number of shares held) भागपत्र (न.), शेअरपत्र (न.)

share cropping, बटाई (स्त्री.), पीक भागीदारी

shareholder, *n.* भागधारक (सा.)

shareholder's meeting, भागधारकांची सभा

shareholder's register, भागधारकांची नोंदवही

share issued at discount, बट्टयाने विक्रीस काढलेले भाग

share issued at par, सममूल्याने विक्रीस काढलेले भाग

share issued at premium, अधिमूल्याने विक्रीस काढलेले भाग

share lease, बटाई भाडेपट्टा

share ledger, भाग खातेवही

share market, शेअर बाजार

share reserve, भाग राखीव निधि, भाग संचिति

shares of no-par-value = no-par-value shares

share transfer, भाग हस्तांतरण

share transfer form, भाग हस्तांतरण नमुना

share warrant, (document issued to a share-holder stating that bearer is entitled to the shares specified) भाग अधिपत्र

share warrant payable to bearer, वाहकदेय भाग अधिपत्र

sharing, *n.* सहभागिता (स्त्री.)

sheet, *n.* १ पत्रिका (as in : job sheet कार्य-पत्रिका) २ (कागद वगैरे यांचा) मोठा तुकडा

shift, *n.* १ (a change of one group of people as, worker, etc. for another in regular alternation; a scheduled period of work or duty) पाळी (स्त्री.) २ (a removal from one person or thing to another; as, transfer), बदल (पु.), पालट (पु.), अंतरण (न.) ३ हस्तांतरण (न.)

shiftability, *n.* १ अंतरणीयता (स्त्री.) २ हस्तांतरणीयता (स्त्री.)

shiftability of a tax, कराची अंतरणीयता

shiftable, *adj.* १ अंतरणीय २ हस्तांतरणीय

shifting of a tax, (the ability to pass on a tax to someone else) करांतरण (न.)

shift labour, पाळी कामगार

ship, *v. t.* १ (to put, receive or take on board) जहाजात भरणे, नौभरण करणे २ (to send or convey by ship) नौप्रेषण करणे, नौप्रेष पाठवणे

shipment, *n.* १ (act or process of shipping) नौभरण (न.) २ (to a commodity, consignment or cargo shipped) नौप्रेष

(पु.), जहाजी माल (पु.) ३ (commodity) प्रेष (पु.)

shipper, *n.* जहाजी निर्यातक (पु.), मालप्रेषी (पु.)

shipping, *n.* १ नौभरण (न.) २ जहाज वाहतूक (स्त्री.)

shipping advice note, नौभरण सूचनापत्र

shipping bill, (document used when claiming drawback from customs) नौभरण देयक

shipping note, (*also* **shipping order**) (document accompanying goods when they are sent to docks for export) नौभरण आदेश

shop, *n.* दुकान (न.)

shop floor, (a term used for ordinary worker in factory or workshop) कारखान्यातील सामान्य कामगार

shopkeeper, *n.* दुकानदार (पु.)

shopkeeping, *n.* दुकानदारी (स्त्री.)

shopping, *n.* खरेदी (स्त्री.)

shopping hinterland, (the area from which a city which is an important shopping centre, draws its customers) ग्राहकीय पार्श्वभूमि

shops and commercial establishments, दुकाने व वाणिज्यिक संस्था

Shops and Establishments Act, दुकाने व व्यापारी संस्था अधिनियम

short, *adj.* १ छोटा, लघु, लहान २ अल्प ३ कमी, उणा ४ अल्पकालिक ५ (not having goods or property that one has sold in anticipation of a fall in prices–usu. used with *of* or *in*; consisting or relating to or involving a sale of securities, commodities etc. that the seller does not possess or has not contracted for at the time of the sale) मंदीवाल्यांचा, मंदीवाल्यांविषयक (as in : short contracts मंदीवाल्यांच्या संविदा)

n. (one who purchases or operates on short side of the market) मंदीवाला (पु.)

shortage, *n.* कमतरता (स्त्री.), उणीव (स्त्री.), कमताई (स्त्री.)

short-dated, *adj.* (having a little time to run after date–used of a bill or note) अल्पावधि

short-dated bill, (one having a short time to run from its date of issue) अल्पावधि विपत्र

short-dated paper, अल्पावधि धनपत्र

short distance migration, अल्प अंतर स्थलांतरण

shortfall, *n.* तूट (स्त्री.)

short-haul traffic, जवळच्या पल्ल्याची वाहतूक

short-notice, *n.* अल्पसूचना (स्त्री.)

short-period = **short-run** = **short-term,** *n.* अल्पकाल (पु.)

adj. अल्पकालीन, अल्पकालिक

short-run-cost curve, अल्पमुदती परिव्यय वक्र

short sale, मंदीवाल्याची विक्री

short-term, *adj.* (*also* **short period**) अल्पावधि–, अल्पमुदती, अल्पमुदतीचा, अल्पकालिक

short-term capital gains, अल्पावधि भांडवली लाभ

short-term credit, अल्पमुदती पत

short-term loan, अल्पावधि कर्ज

short-term planning, अल्पकालिक नियोजन

short-term rate of interest, अल्पमुदती व्याजाचा दर

short-time, *adj.* अल्पवेळ

show-case, *n.* दर्शकपाट (न.)

showiness, *n.* १ दिखाऊपणा (स्त्री.) २ भपका (पु.), डामडौल (पु.)

showman, *n.* प्रदर्शक (सा.)

showmanship, *n.* प्रदर्शन कला (स्त्री.)
show-room, *n.* प्रदर्शन कक्ष (पु.)
shrink, *v. t. & i.* संकोच होणे, आटणे, आक्रसणे
shrinkage, *n.* संकोचन (न.)
shut-down cost = operating cost = prime cost = variable cost
shut-down point, 'बंद ठेवा' बिंदू
sickle, *n.* कोयता (पु.)
sickness, *n.* १ रुग्णता (स्त्री.), आजारीपणा (पु.) २ आजार (पु.)
sickness benefit, रुग्णता लाभ
side, *n.* बाजू (स्त्री.)
sight bill, (a bill of exchange payable at sight) दर्शनी विपत्र, दर्शनी हुंडी
sight draft = demand draft
sighting a bill, हुंडी देखाड करणे, विपत्र देखाड करणे
sigma effect, सिग्मा परिणाम, उत्पादनक्षमता वाढ
sign, *v.t. & i.* १ सही करणे, स्वाक्षरी करणे २ खूण करणे, चिन्ह करणे
n. १ सही (स्त्री.) २ चिन्ह (न.), खूण (स्त्री.)
signatory, *n.* सही करणारा (पु.)
signature, *n.* सही (स्त्री.), स्वाक्षरी (स्त्री.)
signature card, सहीची पत्रिका
"signature differs", "सही जुळत नाही", "स्वाक्षरी जुळत नाही"
sign board, *n.* नामफलक (पु.)
signed, *adj.* स्वाक्षरित, सही केलेला
significance, *n.* १ महत्त्व (न.) २ अर्थपूर्णता (स्त्री.) ३ मर्म (न.) ४ (suggestiveness) सूचकता (स्त्री.)
significant, *adj.* १ (important) महत्त्वाचा २ (having a meaning) अर्थपूर्ण ३ (indicative, expressive) सूचक ४ लक्षणीय

silage, *n.* मुरलेला चारा (पु.), सायलेज (पु.)
silage crop, सायलेज पीक
silk textile industry, रेशीम वस्त्र उद्योग
silo, *n.* कोठार (न.), पेव (न.)
silver, *n.* चांदी (स्त्री.), रुपे (न.)
silver coin, चांदीचे नाणे
silver standard, (a monetary standard under which the basic unit of currency is defined by a stated quantity of silver and which is usu. characterised by coinage and circulation of silver, etc.) रजत मानक
similar, *adj.* १ सदृश, समान २ *Math.* समरूप
similarity, *n.* (likeness) सारखेपणा (पु.), साम्य (न.), सादृश्य (न.), साधर्म्य (न.)
similarly, *adv.* तसेच, त्याप्रमाणे
simple, *adj.* १ साधारण २ साधा, सरळ, सरल, गुंतागुंत नसलेला ३ शुद्ध, निखालस
simple addition, साधी बेरीज
simple arbitrage, सरल मूल्यांतर पणन
simple bond, १ साधारण बंधपत्र २ साधारण रोखा
simple calculation, सरळ गणन, सरल परिगणन
simple debenture = naked debenture
simple deposit method, सुलभ निक्षेप पद्धती
simple interest, सरळ व्याज
simple mortgage, नजर गहाण
simplicity, *n.* साधेपणा (पु.), सरलता (स्त्री.)
simplification, *n.* सुलभीकरण (न.)
simplify, *v. t.* सुलभ करणे, सुलभ बनवणे
simply, *adv.* केवळ, सहज रीतीने, नुसते, अगदी
simulation, *n.* अनुरूपण (न.), अनुरूप कल्पन (न.), रूपानुकल्पन (न.)
simultaneous, *adj.* एकसमयावच्छेदी
simultaneous equations, *Math.* एकसामयिक समीकरणे

simultaneously, *adv.* **एकसमयावच्छेदेकरून**
single, *adj.* १ **एकच, एकल** २ **एकेरी** (as in : single journey एकेरी प्रवास) ३ (one only) **एकटा, एकच, एकाकी**
single-entry, *n. Book-keeping* (a method or system of book-keeping that recognises only one side of a business transaction and usu. consists only of a record of cash and personal accounts with debtors and creditors–opposed to *double-entry*) **एकेरी नोंद** (स्त्री.)
single-entry system, *Book-keeping* **एकेरी नोंद पद्धति**
single factoral terms of trade, (net barter terms of trade weighted by productivity in exports $\frac{Ps.}{Pm.}$) **निर्यात उत्पादितभारित मूल्यतुल्यता दर, एकभारित मूल्यतुल्यता दर**
single-level planning, एकस्तरीय नियोजन
single point tax, एकस्तर कर
single tax, (a tax to be levied on single object as the sole source of public revenue) **एकल कर**
single taxation, एकल कराधान पद्धति
single transferable vote, एकल संक्रमणीय मत
single use goods, एकवार उपयोगी वस्तू
single-valued, *adj.* **एकमूल्य**
singular series, संविशेष श्रेणी
sinking fund, ऋणनिवारण निधि
site, *n.* **स्थळ** (न.), **जागा** (स्त्री.)
sitting, *adj.* १ **बसलेला** २ **विद्यमान** (as in : sitting member विद्यमान सदस्य)
situate, *v. t.* १ **बसवणे** २ **–ठिकाणी असणे**
adj. **स्थित, –ठिकाणी असलेला**
situated, *adj.* **स्थित, –ठिकाणी असलेला**
situation, *n.* १ **स्थितिविशेष** (पु.) २ **स्थिति** (स्त्री.), **प्रसंग** (पु.) ३ **जागा** (स्त्री.)

situation rent, १ **स्थितिविशेष भाटक** २ **स्थितिविशेष भाडे** ३ **स्थितिविशेष खंड**
six-monthly, *adj.* **सहामाही**
sizable, *adj.* **मोठ्या आकाराचा, मोठा**
size, *n.* **आकारमान** (न.), **आकार** (पु.)
size of real income, वास्तव उत्पन्न आकारमान, वास्तव आय आकारमान
skewed, *adj.* १ **असममित** २ **विषम, वितलीय**
skilful, *adj.* **वाकबगार, कुशल**
skilfully, *adv.* **कुशलतेने**
skill, *n.* **कौशल्य** (न.)
skilled, *adj.* १ **कुशल** २ **कौशल्यपूर्ण**
skilled labourer, कुशल कामगार, कुशल श्रमिक
skilled worker, कुशल कामगार
slab, *n.* (as, a step or stage) **सोपान** (न.)
slab buttress dam, लादी वप्र धरण
slab system, सोपान पद्धति
slab system of taxation, कराधानाची सोपान पद्धति
slack variable, न्यून चल
slash and burn method , झूम पद्धति
slave labour, दास कामगार, दास श्रमिक
sleeping, *adj.* **सुप्त, निष्क्रिय**
sleeping-partner = dormant partner
slide, *n.* **घसरण** (स्त्री.)
v. i. **घसरत जाणे**
sliding scale, १ (a wage scale geared to the selling price of the product or to the cost-of-living index but usu. assuring the worker a minimum rate) **चढउतारी वेतनमान** २ (a flexible scale adjusted to the needs or income of the individual) **चढउतारी मान**
slope, *n.* **प्रवणता** (स्त्री.), **ढाळ** (स्त्री.)
slum, *n.* **गलिच्छ वस्ती** (स्त्री.), **झोपडपट्टी** (स्त्री.)
slump, *n.* (a sustained decline in economic activity or in prices; it is marked

with a period of high unemployment) मंदीची तीव्र लाट *cf.* fall
small, *adj.* १ लघु, लहान २ अल्प, थोडा
small firm, लघु व्यवसाय संस्था
smallness, *n.* १ लघुता (स्त्री.) २ अल्पता (स्त्री.)
small savings, अल्पबचत (स्त्री.)
small savings fund, अल्पबचत निधि
small scale, *adj.* १ अल्पपरिमाण, लघुपरिमाण, छोट्या प्रमाणावरील २ लघु–
small scale industry, लघु उद्योग
small scale production, अल्पपरिमाण उत्पादन, लघुपरिमाण उत्पादन
smuggle, *v. t.* चोरटा व्यापार करणे
smuggled goods, चोरटा माल
smuggler, *n.* चोरटा व्यापार करणारा (पु.)
smuggling, *n.* चोरटा व्यापार (पु.)
snob effect, स्वयंशिष्ट परिणाम
sober, *adj.* १ संयत, नेमस्त २ विवेकशील, विवेकी
sobriety, *n.* १ संयतता (स्त्री.) २ विवेक (पु.)
so called, *adj.* तथाकथित
sociability, *n.* समाजशीलता (स्त्री.), समाजप्रियता (स्त्री.)
sociable, *adj.* समाजशील
social, *adj.* १ सामाजिक, समाज- २ समाजप्रिय
social accounting, राष्ट्रीय लेखा
social benefits, सामाजिक लाभ
social cost, सामाजिक परिव्यय
social custom, सामाजिक रूढि
social dividend, सामाजिक लाभ
social economics, समाज अर्थशास्त्र, सामाजिक अर्थशास्त्र
social goods, सामाजिक वस्तू
social imbalance, सामाजिक असमतोल, सामाजिक असंतुलन
social indifference curve = community indifference curve
social infrastructure, (*also* social overheads) सामाजिक आधार संरचना
social insurance, सामाजिक विमा
socialisation, *n.* सामाजिकीकरण (न.)
socialism, *n.* समाजवाद (पु.)
Fabian socialism फेबियन समाजवाद
market socialism विपणी समाजवाद
socialist, *n.* समाजवादी (सा.)
adj. समाजवादी
socialistic, *adj.* समाजवादी
socialistic production, समाजवादी उत्पादन
socially, *adv.* सामाजिकदृष्ट्या
socially necessary labour time, सामाजिक परिस्थितिसापेक्ष श्रमकाल
social mobility, सामाजिक चलता, सामाजिक चलनशीलता, सामाजिक चलिष्णुता
social net product, निव्वळ सामाजिक उत्पादन
social order, समाजव्यवस्था
social overheads = social infrastructure
social planning, सामाजिक नियोजन
social rate of return, सामाजिक प्रत्याय दर
social security, सामाजिक सुरक्षा, सामाजिक सुरक्षितता
social services, सामाजिक सेवा
social survey, सामाजिक सर्वेक्षण, सामाजिक पाहणी
social wants, सामाजिक गरजा
social wealth, (in social accounting) सामाजिक भांडवल, समाज धन, सामाजिक धन
social welfare, समाजकल्याण
social welfare function, समाजकल्याण अनुवर्त
social worker, सामाजिक कार्यकर्ता
society, *n.* १ संस्था (स्त्री.), मंडळी (स्त्री.) २ समाज (पु.)
sociologist, *n.* समाजशास्त्रज्ञ (सा.)

sociology, *n.* **समाजशास्त्र** (न.)

soft currency, (a currency in plentiful supply on the foreign exchange market) **सुलभ चलन**

soft loan, अल्पव्याजी कर्ज

soft money = paper currency

software, *n.* १ (the design, instructions, routines, etc. required for operation of a computer or other automatic machine) **सॉफ्टवेअर** (न.) (**मृदु सामग्री**) २ (the plans, fuel, etc. of a rocket, missile or other space vehicle) **सॉफ्टवेअर** (न.) (**मृदु सामग्री**) ३ (anything thought of as not directly related to some operation, principal function or objective, such as the non-mechanised elements of a mechanised system) **सॉफ्टवेअर** (न.) (**मृदु सामग्री**)

soil, *n.* १ **मृद** (स्त्री.), **माती** (स्त्री.) २ **लागवडीची जमीन** (स्त्री.)

soil conservation, मृद संधारण

soil development, मृद विकास

soil erosion, जमिनीची धूप

soil fertility, जमिनीची सुपीकता

soil management, मृद व्यवस्थापन

soil structure, मृद संरचना

soil texture, जमिनीचा पोत

sola, *n.* (*also* **sola bill**) (an unduplicated bill of exchange) **एका प्रतीतील विपत्र** (न.)

sold note, विक्री सूचनापत्र

sole, *adj.* **एकमेव, एकमात्र**

sole agent, एकमेव अभिकर्ता, एकमेव एजंट

sole corporation, एकमेव निगम, एकमेव महामंडळ

solely, *adv.* **केवळ**

sole proprietor, १ (as, owner-manager) **मालक व्यवस्थापक** २ **एकमेव स्वामी**

sole proprietorship, एकमेव स्वामित्व

sole trader, एकमेव व्यापारी

sole trading, एकमेव व्यापार

sole trading concern, एकल मालकी संस्था *cf.* firm

solvency, *n.* **ऐपतदारी** (स्त्री.)

solvent, *adj.* **ऐपतदार**
n. **ऐपतदार** (सा.)

sophisticate, *v. t.* १ **जटिल करणे, गुंतागुंतीचे करणे** २ **सुविकसित करणे** ३ **परिष्कृत करणे**

sophisticated, *adj.* **जटिल**

sophistication, *n.* १ **जटिलीकरण** (न.) २ **सुविकसन** (न.) ३ **परिष्करण** (न.)

sorghum, *n.* **ज्वारवर्गीय पीक** (न.), **ज्वारी** (स्त्री.)

sort, *n.* (class, kind, species) **तऱ्हा** (स्त्री.) **प्रकार** (पु.)
v. t. १ (to separate into sorts) **विल्हेवारी लावणे** २ **वेगळे काढणे, पृथक करणे**

sorting, *n.* १ **विल्हेवारी** (स्त्री.) २ **पृथक्करण** (न.)

sound, *adj.* १ **सुयोग्य, समर्पक** २ **बळकट** ३ **सुरक्षित, विश्वसनीय** (as in : sound bank सुरक्षित बँक)

sound finance, सुयोग्य वित्तव्यवस्था

source, *n.* १ **उगमस्थान** (न.) **उत्पत्तिस्थान** (न.) २ **मूळ** (न.) ३ **साधन** (न.), **मार्ग** (पु.)

source material, आधार साहित्य

source of income, १ **आय साधन** २ **प्राप्तीचे साधन**

source of power, शक्तीचे उगमस्थान

source of profit, फायद्याचे उगमस्थान, नफ्याचे उगमस्थान

soveranty = sovereignty

sovereign, *n.* १ प्रभु (पु.) २ (British gold coin) सॉव्हरिन (पु.)
adj. संपूर्ण प्रभुत्वसंपन्न, सार्वभौम
sovereignty, *n.* (*also* soveranty) १ सार्वभौमत्व (न.) २ (one that is sovereign; as, of controlling influence) प्रभुत्व (न.)
sovereignty of consumer, उपभोक्त्याचे प्रभुत्व
sown area, पेरलेले क्षेत्र
space, *n.* अवकाश (न.), जागा (स्त्री.)
spacing, *n.* अंतर योजन (न.)
spare, *v. t.* १ सोडू शकणे, देऊ शकणे २ हात राखून खर्च करणे, काटकसरीने वापरणे
adj. १ (that can be spared) मोकळा, रिकामा २ (in reserve for use when needed) जादा, अतिरिक्त ३ सुटा
spare copy, जादा प्रत
sparing, *adj.* काटकसरी
sparingly, *adv.* १ हात राखून, काटकसरीने २ कधीमधी
spatial, *adj.* जागेसंबंधी, स्थलीय, स्थलविषयक
spatial planning, स्थलीय नियोजन
special, *adj.* विशेष, खास
special ability, विशेष क्षमता
special aptitude, विशेष अभियोज्यता
special area, विशेष क्षेत्र
special crossing, (a precautionary measure to make a cheque safer) विशेष रेखन, विशेष रेखांकन
special deposits, (the proportion of the Joint stock Bank's deposit required to be lodged with the Bank of England during a credit squeeze) विशेष ठेवी
special drawing rights, (s. p. r.) विशेष आहरण अधिकार (वि. आ. अ.)
special endorsement, (an endorsement on negotiable paper that limits transfer to a particular person) विशेष पृष्ठांकन
special goods shop, (*also* speciality shop) विशेष वस्तु दुकान
specialisation, *n.* १ विशेषीकरण (न.) २ विशेषज्ञता (स्त्री.)
specialise, *v. t.* १ विशेषीकरण करणे २ (to develop or pursue speciality) विशेषज्ञता प्राप्त करणे
specialised, *adj.* विशेषीकृत, विशेष
specialised, industry, विशेषीकृत उद्योग, विशेष उद्योग
specialised skill = special skill
speciality, *n.* विशेषता (स्त्री.)
speciality shop = special goods shop
special licence, विशेष अनुज्ञप्ति
specially, *adv.* विशेषरीत्या, विशेषतः, खास करून
specially crossed, विशेष रेखित
special meeting, विशेष सभा
special partnership, विशेष भागीदारी
special pay, विशेष वेतन
special rate, विशेष दर
special resolution, १ विशेष निर्णय २ विशेष ठराव
special skill, (*also* specialised skill) विशेष कौशल्य
specie, *n.* (money in coin) (सोन्याचे किंवा चांदीचे) नाणे (न.)
specie point = gold point
specific, *adj.* १ विनिर्दिष्ट २ (being peculiar to the thing or relation in question) विशिष्ट
specifically, *adv.* विनिर्देशपूर्वक, विनिर्दिष्ट
specification, *n.* विनिर्देश (पु.)
specific duty, (a duty assessed on an article of a given kind at a flat rate per unit of quantity, as, a ton, yard, etc. without individual appraisal) विनिर्दिष्ट शुल्क

specific excise, विनिर्दिष्ट उत्पादन शुल्क
specific expenditure incidence, १ विनिर्दिष्ट खर्च कोषज विभाजन परिवर्तन (विनिर्दिष्ट खर्च कोविप) २ विशिष्ट खर्च आपात
specific factors of production, विशिष्टोपयोगी उत्पादन घटक
specific fire-policy, विनिर्दिष्ट आग विमापत्र
specific guarantee, विनिर्दिष्ट हमी
specificity, *n.* १ (the quality or state of being specific) विनिर्दिष्टता (स्त्री.) २ (the condition of being peculiar to particular thing or individulal) विशिष्टता (स्त्री.)
specific reserve, विनिर्दिष्ट राखीव निधि
specific tax, (*also* unit tax) (tax levied on the commodity according to the quantity purchased, as distinct from *ad valorem* tax) परिमाणानुसारी कर, विनिर्दिष्ट कर
specific tax incidence, १ विनिर्दिष्ट कर कोषज विभाजन परिवर्तन (विनिर्दिष्ट कर कोविप) २ विशिष्ट कर आपात
specified, *adj.* विनिर्दिष्ट
specified qualification, विनिर्दिष्ट अर्हता
specify, *v. t.* विनिर्दिष्ट करणे, विशेष उल्लेख करणे
specifying, *adj.* विनिर्दिष्ट करणारा
specimen, *n.* नमुना (पु.)
specimen signature, नमुन्याची सही, सहीचा नमुना
specimen signature card, नमुना सहीची पत्रिका
spectral analysis, (trade cycles) स्पेक्ट्रमी विश्लेषण (व्यापार चक्रे)
speculate, *v. t. & i.* १ सट्टा खेळणे २ अटकळ बांधणे
speculation, *n.* १ सट्टा (पु.) २ अटकळ (स्त्री.) ३ परिकल्पना (स्त्री.)
speculative, *adj.* १ सट्टयाचा २ अटकळीचा
speculative motive, लाभ हेतु
speculative securities, सट्टा रोखे
speculator, *n.* सट्टेबाज (पु.), सटोडिया (पु.)
spend, *v. t.* खर्च करणे
spending power, व्यय शक्ति
spendthrift, *n.* उधळ्या (पु.)
sphere, *n.* १ क्षेत्र (न.) २ गोल (पु.)
spherical, *adj.* गोलाकार, गोलीय
spillover, *n.* सांडवण (न.)
spillover effects, सांडवण परिणाम
spillover schemes, अपूर्ण राहिलेल्या योजना
spillway, *n.* सांडवा (पु.)
spin off = by product
spin off method, (a method used by a corporation to distribute to its own stock-holders, stock, that it owns in another corporation) स्पिन ऑफ पद्धति (भाग वितरणाची एक पद्धति)
spiral, *n.* (a continuously spreading and accelerating increase or decrease as in costs, prices or wages) आवर्त (पु.), सर्पिल (न.), कुंतल (पु.)
spiral of wages and prices, वेतन व किंमती यांचे आवर्त
split, *v. t.* (as, to divide or separate) विभाजन करणे, अलग करणे
splitting, *n.* विभाजन (न.), विभक्तीकरण (न.)
spoil, *v. t. & i.* बिघडवणे, बिघडणे, खराब करणे, खराब होणे
spoiling the market, बाजार बिघडवणे
spoils, *n. pl.* लूट (स्त्री.)
sponsor, *v.t.* पुरस्कार करणे
n. पुरस्कर्ता (पु.)
spot, *n.* (a particular locality especially of somewhat limited extent) स्थळ (न.), स्थल (न.), घटनास्थळ (न.)
adj. १ (being, originating or done on

the spot or on or in or for a particular spot) **स्थल–** २ (on hand for immediate delivery after sale) **हजर**

spot cash, (payment term meaning money must accompany an order) **हजर रोकड**

spot delivery, हजर सोपवणूक

spot exchange, हजर विनिमय दर

spot firm, हजर व्यवसाय संस्था

spot goods, हजर माल, हजर वस्तू

spot market, हजर बाजार

spot price, (the price of a commodity for immediate delivery as distinct from its forward price for delivery at some date in future) **हजर किंमत**

spot rate, हजर दर

spot sale, हजर विक्री

spot transaction, हजर व्यवहार

spray irrigation, तुषार सिंचन, फवारी जलसिंचन

spread, *v. t & i.* **१ प्रसार करणे, फैलावणे २ पसरवणे, पसरणे** ३ (with *over*) **कार्यकाल योजना करणे, विखुरणे** *n.* **१ प्रसार (पु.), फैलाव (पु.)** २ (as, difference, variation, deviation) **विचरण (न.)** ३ (as , a gap, difference) **अंतर (न.)**

spread effect, प्रसर परिणाम

spreading of risk, जोखीम विखुरणी

spread-over, *n.* १ (an arrangement in an industry by which hours of work are adjusted to special needs) **कार्यकाल-योजन (न.) २ विखुरणे (न.)**

sprinkle irrigation, सिंचक जलपायन

squalor, *n.* **घाण (स्त्री.)**

squeeze, *v. t.* **पिळणे, पिळवणूक करणे** *n.* **संपीडन (न.)**

squeezed *adj.* **पिळवणूक झालेला**

squeezed bear, पिळवणूक झालेला मंदीवाला, आवळणूक झालेला मंदीवाला

stabilisation, *n.* **स्थिरीकरण (न.), स्थिरीभवन (न.)**

stabilise, *v. t.* **स्थिरता आणणे, स्थैर्य आणणे**

stabiliser, *n.* **स्थिरक (न.)**

stability, *n.* **स्थैर्य (न.)**

stability of value, मूल्य स्थिरता

stable, *adj.* **स्थायी, स्थिर** *cf.* constant

stable economy, स्थिर अर्थव्यवस्था

stable equilibrium, स्थिर समतोल

stable exchange, स्थिर विनिमय

stable exchange rate, स्थिर विदेशी चलन दर

stable price, स्थिर किंमत

staff, *n.* **कर्मचारीवर्ग (पु.)**

staff relationship, कर्मचारीवर्ग संबंध

stag, *n. Stock-exch.* (a speculator who buys a large amount of a new issue of shares or stock if he thinks the price is likely to rise above the offer price) **अवधानी (पु.)**

stage, *n.* **१ अवस्था (स्त्री.) २ टप्पा (पु.), पायरी (स्त्री.)** *cf.* state

stage migration, टप्प्याटप्प्याचे स्थलांतरण

stages of economic development, आर्थिक विकासाच्या अवस्था

stagflation, मंदीयुक्त भावफुगवटा

stagnant, *adj.* **१ साचलेला २ अवरुद्ध, गतिशून्य, कुंठित**

stagnant economy, अवरुद्ध अर्थव्यवस्था, गतिशून्य अर्थव्यवस्था, कुंठित अर्थव्यवस्था

stagnate, *v. i.* **गती खुंटणे**

stagnation, *n.* **कुंठितता (स्त्री.), अप्रवाहिता (स्त्री.), गतिरोध (पु.)**

stagnation thesis, (the belief that in advanced economics saving might be so great as to make maintenance of full employment difficult) **कुंठितता सिद्धांत**

stale, *adj.* **मुदतबाह्य, गतावधि**
stale cheque, मुदतबाह्य धनादेश, मुदतबाह्य चेक, गतावधि धनादेश, गतावधि चेक
stalemate, *n. Fig.* **कोंडी** (स्त्री.)
stall, *n.* (as, at an exhibition) **गाळा** (पु.), **दुकान** (न.), **विक्रीकेंद्र** (न.)
stallage, *n.* **गाळाभाडे** (न.), **दुकानभाडे** (न.)
stamp, *n.* १ **मुद्रांक** (पु.), **तिकीट** (न.) २ **ठसा** (पु.), **शिक्का** (पु.)
v. t. १ **मुद्रांक लावणे, तिकीट लावणे** २ **ठसा मारणे, शिक्का मारणे**
stamp-duty, *n.* **मुद्रांक शुल्क** (न.)
stamp-duty bill of exchange, विपत्र मुद्रांक शुल्क
stamped, *adj.* **मुद्रांकित**
standard, *n.* १ (something that is established by authority, custom or general consent as a model or example to be followed; something that is set up and established by authority as a rule for the measure of quantity, weight, value, quality, etc.) **मानक** (न.) २ (a definite level or degree of quality that is proper and adequate for a specific purpose) **प्रमाण** (न.), **मान** (न.)
standard coin, (a coin having an intrinsic value equal to its face value) **मानक नाणे**
standard commodity, (sratta) **संप्रमाण वस्तु**
standard cost, (a predetermined cost based on cost factors assumed to be normal with which a correlated historical cost is compared) **मानक परिव्यय**
standard currency, प्रमाण चलन
standard deviation, प्रमाण विचलन
standard error, प्रमाण दोष
standard gold, प्रमाण सोने, प्रमाण सुवर्ण
standardisation, *n.* १ **मानकीकरण** (न.) २ **प्रमाणीकरण** (न.)
standardised, *adj.* १ **मानकीकृत, मानकित** २ **प्रमाणीकृत**
standardised goods, मानकित वस्तू मानकीकृत माल
standardised rate, प्रमाणीकृत दर, मानकीकृत दर
standard money = full bodied money
standard of living, राहणीमान (न.), **जीवनमान** (न.)
standard of value, मूल्याचे मानक, मूल्यमानक (न.)
standard of value for deferred payment, स्थगित प्रदान मूल्यमानक (भविष्यात देण्यात येणाऱ्या प्रदानाचे मूल्यमानक)
standard rate, प्रमाण दर
standard rate of tax, कराचा प्रमाण दर
standard silver, प्रमाण चांदी, प्रमाण रजत
standard wage, प्रमाण वेतन
standard weights and measures, प्रमाण वजने व मापे
stand-by, *adj.* (held near at hand and ready for emergency use) **राखीव, हातचा**
n. (one that is held in reserve ready for use; a substitute) **बदली** (व्यक्ति, वस्तु वगैरे)
standing, *adj.* १ **स्थायी** २ **नेहमीचा, कायमचा** ३ (as, crops, etc.,—not yet harvested) **उभा,** (as, stagnant) **साचलेला**
standing credit, स्थायी पत
standing order, स्थायी आदेश
standing over, (to be postponed) **पडून राहणे**
staple, *n.* १ **तंतुक** (न.) २ **मुख्य** (घटक, वस्तु, माल वगैरे)
adj. **मुख्य, प्रधान** (as in : staple food मुख्य अन्न, प्रधान अन्न)

start, *v. i.* १ (to begin) आरंभ करणे, सुरुवात करणे २ प्रस्थान करणे
n. आरंभ (पु.), सुरुवात (स्त्री.)
(*to start with* आरंभी)
starting-point, *n.* १ आरंभस्थान (न.) २ प्रस्थान बिंदु (पु.)
starvation, *n.* उपासमार (स्त्री.)
starve, *v. t. & i.* उपासमार करणे, उपासमार होणे
state, *n.* १ राज्य (न.) २ (as, sovereign independent nation) राष्ट्र (न.) ३ स्थिति (स्त्री.), अवस्था (स्त्री.) ४ (as, princely state) संस्थान (न.)
cf. level पातळी
phase प्रावस्था
plane समतल
stage टप्पा, पायरी
stratum स्तर
v. t. १ निवेदन करणे २ कथन करणे, सांगणे ३ नमूद करणे
adj. १ राज्य– २ राज–
State Act, राज्य अधिनियम
state bank, राज्य बँक
state capitalism, राज्य भांडवलशाही
stated, *adj.* १ (fixed) ठराविक २ (regular) नियमित ३ निर्देशिलेला
state enterprise, १ राज्य उपक्रम २ (as, public enterprise) सरकारी उपक्रम
state farming, सरकारी शेती
state fund, राज्य निधि
state government, राज्य शासन, राज्य सरकार
state insurance, राज्य विमा
state interference, (*also* state intervention) सरकारी हस्तक्षेप, शासकीय हस्तक्षेप
state investment, सरकारी गुंतवणूक
state legislature, राज्य विधानमंडळ
state level, राज्य पातळी
state list, राज्य सूची
statement, *n.* १ विवरणपत्र (न.) २ निवेदन (न.) ३ (table) तक्ता (पु.)
statement of accounts, लेखा विवरणपत्र
statement of affairs, व्यवहार विवरणपत्र
state monopoly, राज्य एकाधिकार
state planning, राज्य नियोजन
state socialism, राज्य समाजवाद
state trading, (international agreements entered into by governments, or government agencies for the sale or purchase of commodities) राज्य व्यापार
State Trading Corporation, राज्य व्यापार महामंडळ
statewide, *adj.* राज्यव्यापी
static, *adj.* स्थितिशील, स्थैतिक, स्थितिक
static and dynamic analysis, स्थितिक व गतिक विश्लेषण
static economy, स्थितिक अर्थव्यवस्था, स्थिर अर्थव्यवस्था, स्थितिशील अर्थव्यवस्था
static equilibrium, स्थैतिक समतोल
stationarity, *n.* स्थिरता (स्त्री.)
stationary, *adj.* स्थिर, स्थावर *cf.* constant
stationary economy, स्थिर अर्थव्यवस्था
stationary state, स्थिरावस्था (स्त्री.)
station to station rate, आंतर स्थानक दर, स्टेशन ते स्टेशन दर
statism, *n.* राज्यवाद (पु.)
statist, *n.* राज्यवादी (पु.)
statistical, *adj* सांख्यिकी, आकडेवारीसंबंधी
statistical analysis, सांख्यिकी विश्लेषण
statistical data, सांख्यिकी आधारसामग्री
statistical frequency, सांख्यिकीय वारंवारता
statistical information, आकडेवारी माहिती
statistically, *adv.* सांख्यिकीदृष्टया, आकडे देऊन, आकडेवारीच्या दृष्टीने
statistical measures, सांख्यिकी मापे
statistical methods, सांख्यिकी रीती

statistical office, सांख्यिकी कार्यालय
statistical return, सांख्यिकी विवरण
statistician, *n.* सांख्यिक (पु.)
statistics, *n.* १ (as, science) सांख्यिकी (स्त्री.) २ आकडेवारी (स्त्री.)
status, *n.* १ (position or rank in relation to others as in social order, community, class or profession) दर्जा (पु.), स्थान (न.), स्थिति (स्त्री.) २ (as, superior rank, high prestige) प्रतिष्ठा (स्त्री.)
statute of limitations, मुदत-मर्यादा संविधि
statutory, *adj.* १ सांविधिक २ संविधिमान्य
statutory company, (a company established by a specific Act of Parliament) सांविधिक कंपनी
statutory deposit, १ सांविधिक ठेव २ सांविधिक निक्षेप
statutory law, (the law declared by statute in the broadest sense as distinguished from the common or customary law, etc.) संविधिमान्य विधि
statutory meeting, सांविधिक सभा
statutory price, सांविधिक किंमत
statutory report, १ सांविधिक प्रतिवेदन २ सांविधिक अहवाल
statutory right, सांविधिक अधिकार
stay, *v. t. & i.* १ थोपवून धरणे २ (of proceedings) तहकूब करणे ३ वास्तव्य करणे, मुक्काम करणे, राहणे
n. १ थोपवणूक (स्त्री.) २ तहकुबी (स्त्री.) ३ वास्तव्य (न.), मुक्काम (पु.), राहणे (न.)
stay-in strike, बैठा संप *cf.* lockout
steady, *adj.* १ स्थिर २ (uniform, regular) एकसारखा ३ अचर *cf.* constant
v. t. स्थिरता आणणे, स्थिरता येणे
steady market, स्थिर बाजार
steady moving state, अचर गतिक अवस्था
steady moving system, अचर गतिक पद्धति, अचर गतिक यंत्रणा
steady state growth, अचर अवस्था वृद्धि
step, *n.* १ उपाय (पु.) २ पाऊल (न.) ३ पायरी (स्त्री.) ४ टप्पा (पु.)
v. i. पाऊल टाकणे
step function, सोपान फल
steps, *n. pl.* उपाययोजना (स्त्री. अ. व.)
step shaped cost curve, पायरीदार परिव्यय वक्र
sterilisation, *n.* १ (a preventing of monetary factor from exerting its wanted influence) प्रभावलोपन (न.) (as in : sterilisation of gold reserve सुवर्ण राखीव निधीचे प्रभावलोपन) २ नसबंदी (स्त्री.), निर्बीजीकरण (न.)
sterilisation of gold=insulation of gold
sterilise, *v. t.* १ (to make powerless, ineffective or useless usu. by retaining from a normal function, relation or participation *specif.* to prevent gold from serving as a basis for a monetary expansion) प्रभावलोपन करणे २ नसबंदी करणे
sterility, *n.* जनन अक्षमता (स्त्री.), वंध्यता (स्त्री.)
sterling, *n.* स्टर्लिंग (पु.)
sterling account, स्टर्लिंग लेखा
sterling area, (*also* sterling bloc) स्टर्लिंग गट
sterling balance, स्टर्लिंग शिल्लक
sterling bloc = sterling area
sterling crisis, स्टर्लिंग अरिष्ट
still birth, मृत जन्म
still-born, *adj.* मृतजात
stimulate, *v. t.* उत्तेजित करणे
stimulus, *n.* उत्तेजन (न.)
stipend, *n.* वृत्तिवेतन (न.)

stipulate, *v. t.* १ अट घालणे २ करारनिविष्ट करणे
stipulated, *adj.* करारनिविष्ट
stipulated period, करारनिविष्ट अवधि
stochastic, *adj.* प्रसंभाव्य
stochastic model, प्रसंभाव्य प्रतिमान
stochastic process, प्रसंभाविक प्रक्रिया
stock, *n.* १ (as, a term covering all types of shares) शेअर (पु.), भाग (पु.) २ (the debt or fund due from a government or a private company or corporation to individuals for money loaned at interest and not divided into shares but instead being divisible and transferable in any amount desired not involving divisions smaller than a specified sum) निधि (पु.), कर्जरोखा (पु.) ३ (as, bonds or security representing such debt or fund usu. used in *pl.*) कर्जरोखे (पु. अ. व.) ४ (the capital that a firm employs in the conduct of business) भांडवल (न.) (as in : joint stock संयुक्त भांडवल) ५ संग्रह (पु.), साठा (पु.), संचय (पु.) ६ (raw material) (कच्चा) माल (पु.) ७ (cattle) पशुधन (न.) ८ (line of ancestry) वंश (पु.), घराणे (न.)
stock account, १ संग्रह लेखा २ *Book-keeping* (a ledger account with the credit side showing the original capital and additions and the debit side showing the withdrawals and losses) निधि लेखा
stock analysis, साठा विश्लेषण
stock and flow, साठा आणि प्रवाह
stock book = stock ledger
stockbroker, *n.* (one that deals in or executes orders to buy and sell securities) रोखेदलाल (पु.)
stock certificate, १ भाग प्रमाणपत्र, शेअर प्रमाणपत्र २ रोखे प्रमाणपत्र
stock concept, साठा संकल्पना
stock dividend = capitalisation issue
stock-exchange, *n.* (*also* stock exchange market) १ शेअर बाजार (पु.) २ रोखे बाजार (पु.)
stockholder, *n.* रोखेधारक (सा.)
stock-in-trade, *n.* (the equipment necessary to or used in the conduct of a trade or business) धंदेमाल (पु.)
stock in transit, मार्गस्थ माल
stockist, *n.* संग्रही (सा.), संग्राहक (सा.)
stock-jobber, *n.* सटोडिया (पु.)
stock ledger, (*also* stock book *or* stores ledger) १ (as, a stores ledger) संग्रह खातेवही २ (a book kept by corporation in which are entered the names of stockholders and the amount of the holding of each) रोखेधारक पुस्तक
stock-list, *n.* मालसूची (स्त्री.)
stock on hand, हातात असलेला माल
stock option, भागरूपी विकल्प
stock piling, संग्रह करणे, साठा करणे
stock register, संग्रह नोंदवही, मालसाठा नोंदवही
stock split = capitalisation issue
stocks and shares, रोखे आणि भाग
stocktaking *n.* संग्रह पडताळणी (स्त्री.), माल गणती (स्त्री.)
stock tally card, संग्रह मेळ पत्रिका
stockturn = turnover
stock variable, राशीरूप चल
stock verifier, संग्रह पडताळक
stock yard, १ पशुप्रांगण (न.) २ संग्रह प्रांगण
stop, *v. t. & i.* १ थांबवणे, थांबणे २ रोखून ठेवणे, रोखून धरणे ३ अडकवणे, अटकवणे ४ बंद पाडणे, बंद पडणे

n. १ थांबवणे (न.) २ विराम (पु.) ३ अटकाव (पु.)

stopgap arrangement, अंतरिम व्यवस्था

stopgap finance, अंतरिम वित्तव्यवस्था

stoppage, *n.* १ अटकाव (पु.) *cf.* embargo २ रोध (पु.) (as in : notice of stoppage रोध सूचना), रोखून ठेवणे (न.), रोखून धरणे (न.) ३ थांबवणे (न.), थांबणे (न.)

stoppage in transit, मार्गस्थ अटकाव

stopped payment, १ थांबलेले प्रदान २ रोखलेले प्रदान

storage, *n.* १ साठवण (स्त्री.) २ (charge for storing) ठेवणावळ (स्त्री.) ३ कोठार (न.), आगार (न.)

storage dam, संचयी धरण

store, *v. t.* साठवणे
n. १ भांडार (न.) *cf.* depot २ सामान (न.) ३ दुकान (न.)

storehouse, *n.* कोठीघर (न.) *cf.* depot

storekeeper, (*also* storeskeeper) भांडारपाल (सा.)

store of value, मूल्य निधान

stores, *n. pl.* १ भांडार (न.) २ वस्तू (स्त्री. अ. व.), सामान (न.)

storeskeeper = storekeeper

stores ledger = stock ledger

storing, *n.* साठवणे (न.)

straddle, *n.* (an option giving the holder the right to demand of the seller that he delivers at a particular price or compel him to accept at the same price within a specified time specified securities or commodities) तेजीमंदी विकल्प (पु.)

straight line method of depreciation, सरासरी घसारा पद्धति

strata, *n. pl.* (*sing.* stratum) स्तर (पु.अ.व.)

strategy, *n.* व्यूह (पु.), तंत्र (न.)

stratification, *n.* स्तरीकरण (न.), स्तरीभवन (न.)

stratified, *adj.* स्तरीकृत, स्तरीभूत

stratify, *v.t. & i.* स्तरीकरण करणे, स्तरीकरण होणे

stratum, *n.* (*pl.* strata) स्तर (पु.) *cf.* state

strike, *n.* (a temporary stoppage of work by a body of workers designed to enforce compliance with demands, such as changes in wages, hours or working conditions) संप (पु.) *cf.* lockout
v. t. संप करणे

strike a balance, १ समतोल साधणे २ बाकी काढणे

striking, *adj.* १ विस्मयजनक २ ठळक

striking balance, १ बाकी काढणे २ समतोल साधणे

strip farming, पट्टीदार शेती

strong axiom, प्रबल गृहीतक, प्रबल क्रमीकरण

strong order preference, प्रबलक्रमी पसंती

strong-room, *n.* सुरक्षित कक्ष (पु.)

structural, *adj.* संरचनात्मक

structural inflation, संरचनात्मक अतिवृद्धि

structuralism, *n.* संरचनावाद (पु.)

structural parameter, संरचनात्मक प्राचल

structural planning, संरचनात्मक नियोजन

structural unemployment, (unemployment resulting from the change in structure of industry) संरचनात्मक बेकारी, संरचना-मूलक बेकारी

structure, *n.* संरचना (स्त्री.) *cf.* pattern

structure of money rates, व्याजदरांची संरचना

structure of prices, किंमतींची संरचना

struggle, *v. i.* झगडणे
n. कलह (पु.), झगडा (पु.), लढा (पु.)
struggle for existence, जीवनकलह (पु.)
study, *v. t. & i.* अभ्यास करणे, अभ्यासणे, शिकणे
n. अभ्यास (पु.), अध्ययन (न.)
style, *n.* १ शैली (स्त्री.) २ (a proper, generally recognised, or legally accepted appellation; as, title) व्यापारी अभिधान (न.)
stylish, *adj.* १ शैलीदार २ छानदार
suasion, *n.* प्रभाव (पु.), प्रेरक उपदेश (पु.)
sub–, *pfx.* उप–, दुय्यम
sub-division, *n.* १ उपविभाग (पु.) २ (as, of holdings) पोट-विभागणी (स्त्री.)
sub-division of holdings, क्षेत्र पोट-विभागणी
sub-division of share, भाग पोट-विभागणी
subject, *n.* १ विषय (पु.) २ प्रजा (स्त्री.), प्रजाजन (पु.)
adj. (with *to*) १ अधीन २ परतंत्र, परवश ३ (liable, prone) वश, प्रवण, पात्र
v. t. १ अधीन करणे, अधिपत्याखाली आणणे २ भोगावयास लावणे, सोसावयास भाग पाडणे
subjective, *adj.* आत्मनिष्ठ
subject-matter, विषयवस्तु (स्त्री.), विषय (पु.)
subject of tax, कराचा विषय
sublease, *n.* १ पोटभाडेपट्टा (पु.) २ पोटपट्टा (पु.)
v. t. & i. पोटपट्ट्याने देणे
sublet, *v. t.* पोटभाड्याने देणे
submarginal land, अवसीमान्त भूमि
submit, *v. t. & i.* १ सादर निवेदन करणे २ सादर करणे ३ शरण जाणे, नमणे, अधीन होणे
submortgage, *n.* पोटगहाण (न.)
subnormal, *adj.* अवसामान्य
subnormal equilibrium, अवसामान्य समतोल
sub-optimum, *adj.* अप-इष्टतम
subordinate, *adj.* १ (lower in rank) दुय्यम, हाताखालील २ (secondary) गौण, अप्रधान ३ (sub-servient) अधीन
n. दुय्यम (सा.)
v. t. दुय्यम स्थान देणे, गौण लेखणे
subrogate, *v. t.* १ (to put in place of another) प्रत्यासित करणे २ (to substitute) बदली देणे
subrogation, *n.* (the substitution of one for another as a creditor so that the new creditor succeeds to the former's rights in law and equity) प्रत्यासन (न.)
subsale, *n.* पोटविक्री (स्त्री.)
subscribe, *v. t. & i.* १ अभिदान देणे, वर्गणी देणे २ स्वाक्षरी करणे ३ (as, to a provident fund, etc.) हप्ता भरणे ४ (as, to opinion, views, etc.) मान्य करणे, मान्य असणे
subscribed, *adj.* १ अभिदत्त २ स्वाक्षरित
subscribed capital, अभिदत्त भांडवल
subscriber, *n.* १ अभिदाता (पु.), वर्गणीदार (सा.) २ विमेदार (सा.)
subscription, *n.* १ अभिदान (न.), वर्गणी (स्त्री.) २ स्वाक्षरी (स्त्री.) ३ मान्यता (स्त्री.)
subscription shares, अभिदान भाग
subsidiary, *adj.* १ गौण, दुय्यम २ अनुषंगी (as in : subsidiary company अनुषंगी कंपनी)
subsidiary account, दुय्यम लेखा
subsidiary book, गौण पुस्तक
subsidiary coin, (a coin esp. of silver of a denomination smaller than basic monetary unit) दुय्यम नाणे
cf. minor coin गौण नाणे
subsidiary company, अनुषंगी कंपनी

subsidiary crop, गौण पीक

subsidise, *v. t.* अर्थसहाय्य देणे, अर्थसहाय्य करणे

subsidised, *adj.* दत्तसहाय्य, अर्थसहाय्यित, अर्थसहाय्य दिलेला

subsidy, *n.* (aid in money, pecuniary assistance by state) अर्थसहाय्य (न.)

subsist, *v. i.* १ अस्तित्वात असणे २ निर्वाह करणे

subsistence, *n.* १ अस्तित्व (न.) २ निर्वाह (पु.)

subsistence farming, निर्वाह शेती

subsistence holding, निर्वाह धारण जमीन

subsistence theory of wages, (*also* iron law of wages) निर्वाह वेतन सिद्धांत

subsistence wages, निर्वाह वेतन

subsoil, *n.* अंतर्मृदा (स्त्री.)

substantial, *adj.* १ सारभूत २ भरीव

substantialise, *v. t.* वस्तुरूप देणे

substantial security, सारभूत प्रतिभूति

substantiate, *v. t.* १ साधार असल्याचे दाखविणे २ खरा करून देणे

substantive, *adj.* कायम (as in : substantive appointment कायम नियुक्ति)

substitutability, *n.*(a capacity for being substituted; the quality of state of being substitutable) प्रतिस्थापनक्षमता (स्त्री.), प्रतिवस्तु योजनक्षमता (स्त्री.), पर्यायता (स्त्री.)

substitutable, *adj.* पर्यायक्षम, प्रतिस्थापन–क्षम, प्रतिवस्तुयोजनक्षम

substitute, *v. t. & i.* १ (to put in the place of another; to take place of; to serve as a substitute) प्रतिस्थापित करणे, प्रतिस्थापित होणे, प्रतियोजन करणे (प्रतिवस्तु योजन करणे), –च्या जागी योजणे २ (as, to replace) बदली ठेवणे *n.* १ (something that is put in place of something else or is available for use instead of something else—oft. something cheaper or inferior that is used instead of a standard one) प्रतिवस्तु (स्त्री.) २ बदली (स्त्री.), पर्याय (पु.)

substitute commodity, पर्यायी वस्तु

substituted security, प्रतिस्थापित प्रतिभूति

substitute labour, बदली कामगार

substitute money, पर्यायी पैसा

substitution, *n.* पर्यायन (न.)

substitution effect, प्रतिवस्तु योजन परिणाम

subtenancy, *n.* १ पोट-कुळवहिवाट (स्त्री.) २ पोट–भाडेदारी (स्त्री.)

subtenant, *n.* १ पोटकूळ (न.) २ पोटभाडेकरू (सा.)

subtitle, *n.* उपशीर्षक (न.)

subtract, *v. t.* वजा करणे, उणे करणे

subtraction, *n.* वजाबाकी (स्त्री.), ऊनन (न.)

subtreasury, *n.* उपकोषागार (न.)

subunderwriter, *n.* उपहमीदार (सा.)

suburb, *n.* उपनगर (न.)

suburban, *adj.* उपनगरीय, उपनगराचा, उपनगर—

subvention, *n.* अर्थसहाय्य (न.)

succeed, *v. t. & i.* १ *Law* उत्तराधिकारी होणे, उत्तराधिकारी म्हणून येणे २ यशस्वी होणे ३ अनुवर्तणे, पाठीमागून येणे

succeeding, *adj.* अनुवर्ती, उत्तरवर्ती

success, *n.* यश (न.), सफलता (स्त्री.)

successful, *adj.* यशस्वी, सफल

successfully, *adv.* यशस्वीपणे, सफलतापूर्वक, यशस्वीरीत्या

succession, *n.* १ *Law* उत्तराधिकार (पु.) २ परंपरा (स्त्री.) ३ लागोपाठ येणे (न.), अनुवर्तणे (न.)

succession duty, उत्तराधिकार शुल्क

succession tax, उत्तराधिकार कर

successive, *adj.* उत्तरोत्तर, लागोपाठचा, क्रमवर्ती, अनुवर्ती
successively, *adv.* लागोपाठ, एकामागून एक
successor, *n.* उत्तराधिकारी (सा.)
suffer, *v. t. & i.* १ सहन करणे, सोसणे २ (to allow, permit) चालवून घेणे
sufferance, *n.* १ सहन करणे (न.), सोसणे (न.) २ नाइलाज (पु.)
sufferer, *n.* सोसणारा (पु.), पीडित (सा.)
suffice, *v. t. & i.* पुरेसा असणे, पुरेसा होणे
sufficiency, *n.* १ पुरेपणा (पु.) २ पुरेसा पुरवठा (पु.)
sufficient condition, पर्याप्त अट
sufficiently, *adv.* पुरतेपणी, पाहिजे तितका
suffrage, *n.* १ (the right or privilege of voting in political matters) मताधिकार (पु.) २ (the exercise of such right or a vote given in election, etc.) मतदान (न.)
suggest, *v. t.* १ सूचना करणे २ सूचित करणे, सुचवणे ३ ध्वनित करणे
suggested, *adj.* सूचित
suggestion, *n.* सूचना (स्त्री.)
sum, *n.* १ रक्कम (स्त्री.) २ एकूण रक्कम (स्त्री.) ३ बेरीज (स्त्री.), मिळवणी (स्त्री.)
summable, *adj.* समाकलनीय
summable function, समाकलनीय फल
summable series, समाकलनीय श्रेणी
summary, *n.* संक्षेप (पु.), सारांश (पु.) *adj.* संक्षिप्त
summation, *n.* समाकलन (न.), योग करणे (न.), समामेलन (न.)
summons, *n.* समन्स (न.), आवाहनपत्र (न.)
sumptuary tax, अवगुणवस्तु कर
sundries, *n. pl.* किरकोळ वस्तू (स्त्री. अ. व.)
sundry, *adj.* १ किरकोळ २ (several, diverse) नानाविध, अनेक प्रकारचा
sundry account, किरकोळ लेखा
sundry creditors, किरकोळ धनको
sundry debtors, किरकोळ ऋणको
sunk capital, निमग्न भांडवल
sunspot theory of the trade cycle = harvest theory of trade cycle
superannuation, *n.* १ नियत सेवावधि (पु.) २ नियत वयमान (न.)
superannuation fund, नियत सेवावधि निधि
superannuation payment, नियत सेवावधि प्रदान
superfine, *adj.* १ अत्युत्तम २ (as, cloth) अतितलम ३ अतिसूक्ष्म
superfine variety, अत्युत्तम प्रकार
superfluous, *adj.* १ वाजवीहून अधिक, अतिरिक्त २ (not needed, non-essential) अनावश्यक ३ (wasteful, extravagant) निरर्थक, भरमसाट
superfluousness, *n.* १ अधिकाई (स्त्री.) २ अनावश्यकता (स्त्री.) ३ निरर्थकता (स्त्री.), वैय्यर्थ्य (न.)
superior, *adj.* १ वरिष्ठ २ श्रेष्ठ, श्रेष्ठ प्रतीचा *n.* वरिष्ठ (सा.)
superior goods, श्रेष्ठ प्रतीचा माल, श्रेष्ठ प्रतीच्या वस्तू
superiority, *n.* १ वरिष्ठता (स्त्री.), वरची पदवी (स्त्री.) २ श्रेष्ठता (स्त्री.) ३ उत्कृष्टता (स्त्री.)
supermarket, *n.* (a large self-service shop selling a great variety of goods) अधिविपणी (स्त्री.), सुपरबाजार (पु.)
supernormal profit, (*also* abnormal profit) अतिप्रसामान्य नफा
supersede, *v. t.* १ –ची जागा घेणे २ (as, orders, etc.) अधिक्रमण करणे ३ (as, societies, boards, etc.) निष्प्रभावित करणे
supersession, *n.* १ अधिक्रमण (न.) २ निष्प्रभावित करणे (न.)

superstition, *n.* १ अंधश्रद्धा (स्त्री.) २ वेडगळ धर्मसमजूत (स्त्री.)
supertax, *n.* (a tax in addition to usual or normal tax) अधिकर (पु.)
supervise, *v. t.* पर्यवेक्षण करणे, देखरेख करणे
supervision, *n.* पर्यवेक्षण (न.), देखरेख (स्त्री.)
supervisor, *n.* पर्यवेक्षक (सा.)
supervisory, *adj.* पर्यवेक्षी
supplement, *n.* पुरवणी (स्त्री.), पूरक (पु.)
v. t. पुरवणी करणे, अनुपूर्ती करणे
supplementary, *adj.* पूरक, पुरवणी
supplementary budget, पूरक अर्थसंकल्प पुरवणी अर्थसंकल्प
supplementary cost = overhead cost = fixed cost
supplementary demand, पूरक मागणी
supplement to money, मुद्रेचा पूरक
supplied on credit, उधार पुरवलेला
supplier, *n.* पुरवठाकार (पु.)
supplier's account, पुरवठाकार लेखा
supplies, *n. pl.* पुरवठा (पु.)
supply, *v. t.* पुरवणे, पुरवठा करणे
n. पुरवठा (पु.)
supply curve, पुरवठा वक्र
supply function, पुरवठा फल, पुरवठा अनुवर्त
supply of labour, कामगार पुरवठा, श्रमिक पुरवठा
supply price, पुरवठा किंमत
supply schedule, पुरवठा अनुसूची
support, *v. t.* १ पुष्टी देणे, पाठिंबा देणे २ आधार देणे ३ सांभाळणे, पालन करणे ४ (as, an insiitution) खर्च चालवणे
n. १ पाठिंबा (पु.) २ आधार (पु.)
support price, आधार किंमत
suppressed inflation, निगृहीत अतिवृद्धि

supraprotest, *n.* (an acceptance or payment of a bill by a third person for the honour of the drawer after protest for non acceptance or nonpayment by the drawee) प्रतिसाक्षनोत्तर (स्वीकार, प्रदान वगैरे)
surcharge, *n.* (a charge in excess of usual or normal amount; an additional cost, tax or impost; an additional rate) अधिभार (पु.)
surety, *n.* १ (one who becomes bound for another) जामीनदार (सा.) २ (as, legal security against loss, etc.) जामीन (पु.)
surety bond, जामीन बंधपत्र
surface irrigation, पृष्ठ सिंचन
surface rent = ground rent
surplus, *n.* १ आधिक्य (न.) (as in : consumer's surplus उपभोक्त्याचे संतोषाधिक्य) २ वाढावा (पु.) ३ शिल्लक (स्त्री.)
adj. अतिरिक्त, शिलकी
surplus budget, शिलकी अर्थसंकल्प
surplus value, अतिरिक्त मूल्य
surrender, *v. t. & i.* १ स्वाधीन करणे २ प्रत्यर्पित करणे ३ (to give up completely to relinquish as a right, privilege, etc.) सोडून देणे
n. १ स्वाधीन करणे (न.) २ प्रत्यर्पण (न.)
surrender value, सोडकिंमत (स्त्री.)
surrogate function, बदली फल, बदली अनुवर्त
surrogate production function, बदली उत्पादन अनुवर्त, बदली उत्पादन फल
surtax, *n.* (a special tax levied against certain classes of persons or goods over and above the general charge upon the whole group, a graduated income-tax imposed on the amount by which the

net income of an individual exceeds a specific sum) उपरिकर (पु.)

survival, *n.* १ उत्तरजीवित्व (न.) २ टिकाव (पु.)

survival benefit, उत्तरजीवित्व लाभ, उत्तरजीवी लाभ

survive, *v. t. & i.* १ (to live beyond) उत्तरजीवी होणे,–मागे जिवंत राहणे २ टिकणे

survivor, *n.* उत्तरजीवी (सा.), –मागे जिवंत राहणारा (पु.)

survivorship, *n.* १ (the legal right of the survivor of two or more persons having joint interests in an estate or other property to take the interest of any of the number dying) उत्तरजीवित्वाधिकार (पु.) २ (a state or condition of being a survivor) उत्तरजीवित्व (न)

suspend, *v. t.* १ निलंबित करणे २ निलंबन करणे

suspense, *n.* निलंबन (न.)

suspense account, *Book-keeping* निलंबन लेखा

suspension, *n.* निलंबन (न.)

suspension of payment, प्रदान निलंबन

swap, *v. t.* अदलाबदल करणे *n.* अदलाबदल (स्त्री.)

sweated labour, प्रस्वेदित श्रमिक

sweating system, प्रस्वेदन पद्धति

swing, *n.* दोलन (न.), कल (पु.)

switch, *n.* कलाटणी (स्त्री.), अंतरण (न.)

switchover, *n.* (change over) परिवर्तन (न.), बदल (पु.), पालट (पु.)

switch point, १ कलाटणी बिंदु २ अंतरण बिंदु

symmetry theorem, सममिति सिद्धांत

synchronisation economics, संकालनात्मक अर्थमीमांसा

syndicate, *n.* १ व्यवसाय संघ (पु.) २ संहति (स्त्री.), अधिषद (स्त्री.)

system, *n.* १ पद्धति (स्त्री.) २ यंत्रणा (स्त्री.) ३ व्यवस्था (स्त्री.)

system analysis, पद्धति विवेचन

systematic, *adj.* १ क्रमबद्ध २ व्यवस्थित, पद्धतशीर

systematise, *v. t.* १ पद्धतीत बसवणे २ व्यवस्थित करणे, पद्धतशीर करणे

systemic, *adj.* पद्धतीय

systems analysis, पद्धति विवेचन

systems planning, पद्धति नियोजन

T

taccavi, *n.* तगाई (स्त्री.)

tactics, *n. pl.* डावपेच (पु.)

take delivery, सोडवून घेणे

take-home pay, हाती पडणारा पगार, हाती पडणारे वेतन

take-off, *n.* उड्डाण (न.), उत्थान (न.)

take-off stage, उड्डयन अवस्था

take-over, *n.* १ कार्यभार ग्रहण (न.), व्यवहार हाती घेणे (न.), कार्यव्यवहार स्वीकारणे (न.) २ स्वीकार (पु.)

take-over bid, (an attempt to gain control of a company by offering to buy out the shareholders at a favourable price) स्वीकार बोली

tally, *v. t. & i.* मेळ बसवणे, मेळ बसणे
n. मेळ (पु.)
tangency, *n.* स्पर्शता (स्त्री.)
tangent, *n.* स्पर्शरेषा (स्त्री.), स्पर्श (पु.)
tangential, *adj.* स्पर्शीय
tangible, *adj.* मूर्त
tangible assets, मूर्त मत्ता
tangible property, मूर्त मालमत्ता
tangible security, मूर्त प्रतिभूति
target, *n.* लक्ष्य (न.)
target group, लक्ष्य गट
tariff, *n.* प्रशुल्क (न.) *cf.* duty
tariff agreement, प्रशुल्क करार
tariff board, प्रशुल्क मंडळ
tariff policy, प्रशुल्क धोरण
task bonus (*also* premium bonus) कार्यकालबद्ध बोनस
tatonnement, *n.* घासाघीस करणे (न.)
tautological, *adj.* उक्तवाची, अनुलापी
tautology, *n.* उक्तवचन (न.), अनुलाप (पु.)
tax, *n.* कर (पु.) *cf.* duty
ad-valorem tax मूल्यानुसार कर
capital gain tax भांडवली लाभ कर
cascade tax = turnover tax
commodity tax विक्रेय वस्तु कर, वस्तुलक्षी कर
corporation tax निगम कर
degressive tax ऱ्हासमान क्रमवर्धी कर
direct tax प्रत्यक्ष कर
double point tax द्विस्तर कर
graduated tax क्रमवर्धीकर
head tax दरडोई कर, डोईपट्टी
income tax आयकर
indirect tax अप्रत्यक्ष कर
multiple tax बहुविध कर
multipoint tax बहुमुखी कर, बहुस्तर कर
occupancy tax निवासी जागांवरील कर
poll tax = head tax
progressive tax = graduated tax
property tax १ मालमत्ता कर २ संपत्ति कर
proportional tax प्रमाणशीर कर
purchase tax क्रय कर, खरेदी कर
regressive tax क्रमक्षयीकर
sales tax विक्रीकर
single point tax एकस्तर कर
single tax एकल कर
specific tax परिमाणानुसारी कर, विनिर्दिष्ट कर
terminal tax सीमा कर
toll tax पथकर
turnover tax पणनावर्त कर, उलाढालीवरील कर
unit tax = specific tax
value added tax वर्धितमूल्य कर
wealth tax धन कर
taxability, *n.* करयोग्यता (स्त्री.), करपात्रता (स्त्री.)
Tax Act, कर अधिनियम
tax administration, कर प्रशासन
tax allowance, (*also* tax concession) कर सूट, कर सवलत
tax assessment, कर आकारणी
taxation, *n.* १ कराधान (न.) २ करव्यवस्था (स्त्री.), करपद्धति (स्त्री.)
taxation at source, संवितरणपूर्व कराधान
tax authority, कर प्राधिकरण
tax avoidence, कर टाळणी
tax base, कर आधार
tax capitalisation = capitalisation of tax
tax collection, कर वसुली
tax compliance, कर अनुपालन
tax concession = tax allowance
tax credit, कर भरण श्रेय
taxes in kind, वस्तुरूपातील कर
taxes in person, व्यक्तिलक्षी कर

taxes in rem, वस्तुलक्षी कर
tax evader, करचुकव्या (पु.)
tax evasion, कर बुडवणे, कर बुडवणी
tax exemption, कर सूट
tax finance, कर वित्तव्यवस्था
tax-free, *adj.* करमुक्त, कर-माफ
tax friction, करजन्य घर्षण
tax haven, कराश्रयस्थान (न.)
tax holiday, कर सुट्टी
tax illusion, कर भ्रांति
tax incidence, कर कोषज विभाजन परिवर्तन (कर कोविप)
tax liability, कर दायित्व
tax limit, कर सीमा
tax offset, कर प्रतितोल
taxonomy, *n.* वर्गीकरण (न.)
tax paying unit, करदायी घटक
tax proceeds, कर प्राप्ति
tax remission, कर माफी
tax rental, (as in, Central-State financial relations) कर भाटक, कर भाडे
tax revenue, (*also* tax yield) कर उत्पादन, करागम (पु.), कर महसूल
tax schedule, कर अनुसूची
tax sensitivity, कर संवेदनशीलता, कर संवेदिता
tax sharing, कर सहभागिता, कर सहभागीदार
tax structure, कर संरचना
tax system, कर पद्धति
tax transformation, कर रूपांतरण
tax yield=tax revenue
TB, (*abbr.* of trial balance) तेरीज (स्त्री.)
technical, *adj.* तांत्रिक, तंत्र–
technical capacity utilisation, तांत्रिक क्षमता वापर
technical coefficient, तांत्रिक गुणांक (निविष्टींचा परस्पर प्रमाणदर्शक गुणांक)
technical collaboration, तांत्रिक सहयोग
technical diseconomies, परिव्ययवर्धक तांत्रिक प्रतिकूलता
technical dynamism, तांत्रिक गतिशीलता
technical economies, परिव्यय-ह्रासक तांत्रिक अनुकूलता
technical education, तंत्रशिक्षण (न.)
technical efficiency, तांत्रिक कार्यदक्षता
technicality, *n.* तांत्रिकता (स्त्री.)
technical know-how, तंत्रविशिष्ट ज्ञान
technical knowledge, तांत्रिक ज्ञान
technical personnel, तांत्रिक कर्मचारीवर्ग
technical qualification, तांत्रिक अर्हता
technical training, तंत्र प्रशिक्षण
technique, *n.* तंत्र (न.)
technique of production, उत्पादन तंत्र
technocracy, *n.* तंत्रज्ञ सत्ता (स्त्री.)
technocrat, *n.* तंत्रसत्ताधारी (सा.)
technological, *adj.* १ तंत्रविद्याविषयक, तंत्रशास्त्रविषयक २ (resulting from improvement in technical processes that increases the productivity of machines and eliminates manual operations, etc.) तंत्रजन्य ३ (as, technical) तांत्रिक
technological unemployment, तंत्रजन्य बेकारी
technology, *n.* तंत्रशास्त्र (न), तंत्रविद्या (स्त्री.)
technology of an economy, अर्थव्यवस्थेची तंत्रप्रकृति
technostructure, *n.* तंत्रसंरचना (स्त्री.)
telecommunication, *n.* दूरसंचरण (न.)
telegraphic draft, तार धनाकर्ष, तार ड्राफ्ट
telegraphic money-order, तार मनिऑर्डर, तार धनप्रेष
telegraphic transfer, १ तारद्वारा हस्तांतरण २ तारेने बदली केलेली रक्कम
teleological, *adj.* प्रयोजनानुसारी
teleology, *n.* प्रयोजनानुसरण (न.)
telescopic series, अंतःसर्पी श्रेणी

teller, *n.* (a bank clerk who receives and pays out money) गणक (पु.)

teller's receipts, गणक प्राप्ति

teller system, गणक पद्धति

telquel rate, टेलक्वेल दर

tempo, *n.* १ (घटना, कार्य, वगैरे यांचा) वेग (पु.) २ वेगमानता (स्त्री.)

temporal, *adj.* कालिक

temporary, *adj.* तात्पुरता, अस्थायी

temporary equilibrium, तात्पुरता समतोल

temporary guarantee, तात्पुरती हमी

temporary lease, १ अस्थायी भाडेपट्टा २ अस्थायी पट्टा

temporary overdraft, तात्पुरता अधिकर्ष

tenancy, *n.* १ (a temporary occupation or holding of land by a tenant) कुळवहिवाट (स्त्री.) २ (in case of property other than lands) भाडेदारी (स्त्री.) ३ कुळवहिवाटीची मुदत (स्त्री.), भाडेदारीची मुदत (स्त्री.)

Tenancy Act, कुळवहिवाट अधिनियम

tenant, *n.* १ (one who pays rent or any holding) भाडेकरी (सा.), खंडकरी (सा.) २ (as, a tenant farmer) किसान (पु.) ३ (one who holds land under another) कूळ (न.)
v. t. & i. १ (to hold as a tenant to occupy) वहिवाट करणे २ (to dwell) (भाड्याने) राहणे

tenantable, *adj.* १ राहण्यास योग्य २ मनुष्यवस्तीलायक

tenant at will, इच्छाधीन भाडेकरी, इच्छाधीन खंडकरी

tenant cultivation, कूळ कसणूक

tenant farmer, कूळ शेतकरी

tenantry, *n.* (a body of tenants) कुळे (न. अ. व.)

tend, *v. t. &* i. १ कल असणे, –कडे प्रवृत्ती असणे २ (to take care of) जोपासना करणे, राखणे, पाळणे

tendency, *n.* प्रवृत्ति (स्त्री.)

tender, *n.* १ (an offer of a bid for a contract) निविदा (स्त्री.) २ (an unconditional offer of money to pay a debt or of a service to be performed in satisfaction of a debt or obligation) देऊ करणे (न), निविदान (न.) ३ (something that may be offered in payment, *specif.* money) चलन (न.)
v. t. & i. १ (to make an offer to carry out work, supply goods, etc. at a stated price) निविदा देणे २ (to offer for acceptance, esp. to offer in payment) देऊ करणे, निविदान करणे ३ (to offer, to present, as a resignation) देणे

tendered, *adj.* दिलेला

tendered for conversion, १ रूपांतर करण्याकरिता दिले २ परिवर्तनार्थ दिले

tender for cash, रोखीची निविदा

tendering, *n.* देऊ करणे (न.)

tender money, निविदा रक्कम

tend to, –कडे प्रवृत्ती असणे

tenement, *n.* भाडेघर (न.), गाळा (पु.)

tenet, *n.* तत्त्व (न.), सिद्धांत (पु.)

tenets, *n. pl.* मतप्रणाली (स्त्री.), तत्त्वप्रणाली (स्त्री.)

tenor, *n.* (the time between the date of issue or acceptance of a note or draft) अवधि (पु.)

tenor of bill, १ बिलाचा अवधि २ विपत्राचा अवधि

tentative, *adj.* १ तात्पुरता २ प्रयोगात्मक

tentatively, *adv.* तात्पुरते

tenure, *n.* १ पदावधि (पु.) २ नियत अवधि (पु.), अवधि (पु.) ३ (the act

or right of holding property esp. real estate) **धारणा** (स्त्री.), **धारणा अधिकार** (पु.) ४ (as, the estate which is held) **भूधृति** (स्त्री.) ५ (the manner or system whereby lands are held) **भूधारणा पद्धति** (स्त्री.), **धारणापद्धति** (स्त्री.)

term, *n.* १ **अवधि** (पु.), **मुदत** (स्त्री.) २ (as, of contracts, etc. –usu. in *pl.*) **अट** (स्त्री.)

term deposit, मुदती ठेव

terminable, *adj.* १ **समाप्तियोग्य, समाप्य** २ (coming to an end after certain time) **मुदती**

terminable annuity, समाप्तियोग्य वार्षिकी

terminable period, समाप्य अवधि

terminal, *adj.* १ **सीमा** २ **अंतिम**
n. **सीमा** (स्त्री.), **शेवटचे टोक** (न.)

terminal cost, १ **अंतिम परिव्यय** २ **अंतिम खर्च**

terminal market, अंतिम बाजार

terminal tax, सीमा कर

terminal taxation, सीमा कराधान

terminal toll, सीमा पथकर

terminate, *v. t. & i.* **समाप्त करणे, समाप्त होणे**

termination, *n.* **समाप्ति** (स्त्री.)

termination of guarantee, हमी समाप्ति, हमीची समाप्ति

termination of membership, सदस्यत्व समाप्ति

term loan, मुदती कर्ज

term of bill, विपत्राची मुदत

term policy, मुदती विमापत्र

terms of delivery, पोचवणीच्या अटी (स्त्री. अ. व.)

terms of payment, प्रदानाच्या अटी (स्त्री. अ. व.)

terms of trade, मूल्यतुल्यता दर

terrace, *n.* १ **गच्ची** (स्त्री.) २ **मजगी** (स्त्री.)
v. t. **मजगी घालणे**

terrace farming, मजगी शेती

terracing, *n.* **मजगी घालणे** (न.)

territorial division, प्रादेशिक विभागणी

territorial division of labour, प्रादेशिक श्रमविभागणी, श्रमाची प्रादेशिक विभागणी

tertiary employment, तृतीयक सेवायोजन

tertiary sector = service sector

test, *n.* **चाचणी** (स्त्री.)
v. t. **चाचणी घेणे**

text, *n.* १ **पाठ** (पु.), **मजकूर** (पु.) २ **मूलपाठ** (पु.), **मूळ मजकूर** (पु.) ३ (a subject on which one writes or speaks; theme) **विषय** (पु.)

textile, *adj.* १ **वस्त्रनिर्माण–** २ **वस्त्र–**
n. **वस्त्र** (न.)

textile industry, वस्त्रनिर्माण उद्योग, कापड उद्योग

texture, *n.* **वीण** (स्त्री.), **पोत** (पु.)

theoretical, *adj.* १ **सैद्धांतिक, तात्त्विक** २ **औपपत्तिक**

theoretical economics = pure economics

theoretically, *adv.* १ **सिद्धांततः, तत्त्वतः** २ **औपपत्तिक दृष्टीने**

theoretician = theorist

theorisation, *n.* **सिद्धांतन** (न.)

theorist, *n.* (*also* **theoretician**) १ **सैद्धांतिक** (सा.) २ **उपपत्तिकार** (पु.)

theory, *n.* **सिद्धांत** (पु.)

theory of exchange, विनिमय सिद्धांत

theory of games, (*also* **game theory**), **द्यूत सिद्धांत**

theory of interjurisdictional co-operation, (Musgrave) **आंतर अधिकारिता क्षेत्र सहकार सिद्धांत**

theory of market behaviour, विपणी वर्तन सिद्धांत

theory of multijurisdictional community, (Musgrave) बहु अधिकारिता क्षेत्र सहजीवन सिद्धांत
theory of profits, लाभ सिद्धांत
theory of rent, खंड सिद्धांत
theory of second best, द्वितीयोत्तम तत्त्व
theory of taxation, कराधान सिद्धांत
theory of wages, वेतन सिद्धांत
third-best policy, तृतीयोत्तम धोरण
third-class paper, तृतीय धनपत्र (तृतीय श्रेणीचे धनपत्र)
third of exchange, (when a bill of exchange is used as a means of payment in foreign trade, three copies are required, these being known respectively as the first, second and third of exchange) विपत्र तृतीयक (न.)
third party, १ त्रयस्थ असामी २ त्रयस्थ पक्ष
third party risk, *Insurance* त्रयस्थ जोखीम
through gain competition = **keen competition**
threshold of choice, निवड उंबरठा
thrift, *n.* काटकसर (स्त्री.)
thrift fund, काटकसर निधि
thrift society, काटकसर संस्था
throughput, *n.* प्रक्रियांतर्गत माल (पु.)
tied, *adj.* बद्ध (as in : tied loan बद्ध कर्ज)
tied aid, बद्ध सहाय्य
tied loan, बद्ध कर्ज
tier, *n.* स्तर (पु.)
tight, *adj.* १ (scantily supplied or obtainable in proportion to demand) दुर्मिळ (as in : tight commodity दुर्मिळ वस्तु) २ (available only in inadequate amounts to meet existent needs) चणचणीचा ३ (as, characterised by scarcity) तंग
tight market, तंग बाजार, तंग विपणी
tight money, दुर्लभ पत पैसा, दुर्लभ पैसा
till money = **chest money**
time, *n.* १ काळ (पु.) २ वेळ (पु., स्त्री.), समय (पु.) ३ अवधि (पु.), मुदत (स्त्री.)
time and motion study, (*also* **time-motion study** *or* **time study**) कार्य-काल अभ्यास
time bill, (*also* **time bill of exchange,** *or* **usance bill** *or* **usance bill of exchange**) (a bill of exchange payable at a definite future date) सावधि विपत्र, सावधि हुंडी
time deposit, मुदती ठेव
time horizon, काल क्षितिज
time intrinsic, काल आंतरिक, कालगर्भ (पु.)
timekeeper, *n.* समयपाल (सा.)
timekeeping, *n.* समयपालन (न.)
time liability, सावधि दायित्व
timeliness, *n.* यथाकालत्व (न.)
timely, *adv.* वेळेवर
adj. समयोचित
time-motion study = **time and motion study**
time path of the economy, अर्थव्यवस्थेचा कालपथ
time policy, *Mar. Insur.* (as marine insurance policy covering property for a specified period as a year) समय विमापत्र
time profile, कालचित्र (न.)
time scale, समय श्रेणी
time scale pay, समय श्रेणी वेतन
time shape of real income, वास्तव उत्पन्नाचे कालरूप
time study = **time and motion study**
time utility, काल उपयोगिता, समय उपयोगिता

time wages, १ समय मजुरी २ समय वेतन
tiny sector, चिमणा उद्योग क्षेत्र, अतिलघु उद्योग क्षेत्र
title, *n.* १ हक्क (पु.) २ शीर्षक (न.) ३ नाव (न.), अभिधान (न.)
token, *n.* १ चिन्ह (न.), ओळखचिन्ह (न.) २ प्रतीक (न.) ३ निशाणी (स्त्री.) ४ टोकन (न.)
token coin, (a coin having an intrinsic value less than its face value) प्रतीक नाणे
token money, प्रतीक पैसा
token payment, प्रतीकात्मक प्रदान
tolerance, *n.* (permissible range of variation) ग्राह्य मर्यादा (स्त्री.)
tolerance limit, ग्राह्य मर्यादा
tolerate, *v. t.* १ सहन करणे २ (to allow, to permit) मोकळीक देणे, करू देणे
toll, *n.* पथकर (पु.) *cf.* duty
toll tax, पथकर (पु.)
tonnage, *n.* टनभार (पु.)
tool, *n.* १ हत्यार (न.) २ साधन (न.)
tool of analysis, विश्लेषणाचे साधन
topology, *n.* संस्थिति विज्ञान (न.)
total, *n.* (sum) बेरीज (स्त्री.)
adj. एकूण
total accretion, (as, in income taxation) सत्तेची आंगिक वाढ
total cost, १ एकूण परिव्यय २ एकूण खर्च
total differentiation, पूर्ण विकलन
totalitarian planning, सर्वंकष सत्तावादी नियोजन
totality, *n.* साकल्य (न.)
total loss, एकूण हानि
total profit, १ एकूण लाभ २ एकूण नफा
total revenue, १ (firm) एकूण आगम २ एकूण महसूल
total revenue product, एकूण आगमरूप उत्पादित
total utility, एकूण उपयोगिता
tourism, *n.* पर्यटन (न.)
town, *n.* पुर (न.), पट्टन (न.), नगरी (स्त्री.)
tractor, *n.* कर्षित्र (न.), ट्रॅक्टर (पु.)
tractorisation, *n.* कर्षित्रीकरण (न.), ट्रॅक्टरीकरण (न.)
trade, *n.* १ व्यापार (पु.)
cf. business धंदा
commerce वाणिज्य
industry उद्योग
traffic १ व्यापार २ अपव्यापार
२ (the occupation; the way of making a life) व्यवसाय (पु.)
v. t. & i. व्यापार करणे
airborne trade हवाई व्यापार
bilateral trade द्विपार्श्व व्यापार, उभयपक्षी व्यापार द्विपक्षी व्यापार
direct trade प्रत्यक्ष व्यापार
entrepot trade पुनर्निर्यात व्यापार
export trade निर्यात व्यापार
external trade = foreign trade विदेशी व्यापार
free trade १ अनिर्बंध व्यापार २ खुला व्यापार मुक्त व्यापार
home trade देशांतर्गत व्यापार
import trade आयात व्यापार
indirect trade अप्रत्यक्ष व्यापार
internal trade १ अंतर्गत व्यापार २ देशांतर्गत व्यापार
international trade आंतरराष्ट्रीय व्यापार
land frontier trade भू-सीमा व्यापार
reciprocal trade परस्पर व्यापार
restricted trade निर्बंधित व्यापार
seaborne trade सागरी व्यापार
triangular trade त्रिपक्षीय व्यापार, त्रिपक्षी व्यापार
trade acceptance, (a time draft or bill of exchange for the amount of specific

purchase drawn by the seller on the buyer, bearing the buyer's acceptance) व्यापार स्वीकृत, व्यापारी स्वीकृत विपत्र

trade agreement, (an internatonal agreement involving conditions of trade in goods and services) व्यापार करार

trade association, व्यापार संघ

trade balance = **balance of trade**

trade barrier, व्यापार रोध

trade-biased growth, व्यापार-अभिनत अभिवृद्धि

trade bill, (a time draft or bill of exchange becoming a trade acceptance when signed by a acceptor) व्यापार विपत्र

trade blocks, व्यापार गट (पु. अ. व.)

trade board = **board of trade**

trade centre, व्यापार केंद्र

trade charges, व्यापार आकार (पु. अ. व.)

trade charges account, व्यापार आकार लेखा

trade classification, व्यापार वर्गीकरण

trade creation, व्यापार निर्मिति

trade credit, (credit granted by one trader to another who has purchased goods from him) व्यापारी पत

trade creditor, व्यापार धनको

trade cycle, (*also* **business cycle**) व्यापार चक्र, तेजीमंदीचे चक्र

trade deficit, व्यापार तूट

trade directory, व्यापार निर्देशिका

trade discount, (a percentage deduction from the list price of goods allowed by a manufacturer or wholesaler to customers engaged in trade) व्यापारी करार

trade discrimination, व्यापार भेदभाव

trade dispute, व्यापार विवाद

Trade Disputes Act, व्यापार विवाद अधिनियम

trade diversification, व्यापार विविधीकरण

trade enquiry, १ व्यापार चौकशी २ व्यापारी ग्वाही, व्यापारी वित्तप्रमाण

trade ethics, व्यापार नीति

trade expense account, व्यापार खर्च लेखा

trade ledger, व्यापार खातेवही

trademark, *n.* (a name or a symbol used by a maker or seller to identify distinctively his products. These are distinguishing marks attached to goods which have been registered under the Trademarks Act and which then cannot be used by any other producer, thus giving the proprietor of the trademark some degree of monopoly power) व्यापारचिन्ह (न.), ट्रेडमार्क (पु.)

Trademarks Act, व्यापारचिन्ह अधिनियम

trade name, (an invented or arbitrarily adopted name that is given by a manufacturer or merchant to an article or service to distinguish it as oneproduced or sold by him or is generally so used by purchasers and that may be used or protected as trademark; also the name or style under which a concern does the business) व्यापारनाम (न.)

trade off, सममूल्यन (न.), पर्याय (न.)

trade off point, सममूल्य बिंदु

trade practices, व्यापार प्रथा (स्त्री. अ. व.)

trade-price, *n.* व्यापारी किंमत (स्त्री.), व्यापारी भाव (पु.)

trade protection, व्यापार संरक्षण

trade protection association, व्यापार संरक्षण संघ

trader, *n.* व्यापारी (पु.)

trade reference, (a retailer seeking credit terms from a wholesaler may be asked for a trade reference *i. e.* to supply the name of some other wholesaler with

whom he had dealt) व्यापारी ग्वाही, व्यापारी विस्तप्रमाण
trade restriction, व्यापार निर्बंध
trade sanction, व्यापार अनुशास्ति
trade treaty, व्यापार संधि
trade-union, *n.* (*also* trades-union) श्रमिक संघ (पु.)
Trade Union Act, श्रमिकसंघ अधिनियम
trade-unionism, *n.* श्रमिकसंघवाद (पु.)
trade-unionist, *n.* श्रमिकसंघवादी (सा.)
trade winds, व्यापारी वारे (पु. अ. व.)
trading, *n.* व्यापार (पु.)
adj. व्यापार–
trading account, व्यापार लेखा
trading and manufacturing account, व्यापार आणि वस्तुनिर्माण लेखा
trading bank, व्यापारी बँक
trading stamp, व्यापारवर्धक तिकीट
traditional, *adj.* पारंपरिक, परंपरागत
traffic, *n.* १ व्यापार (पु.) *cf.* trade २ अपव्यापार (पु.) *cf.* trade
trafficking, *n.* १ व्यापार करणे (न.) २ (in bad sense) अपव्यापार करणे (न.), अपव्यापार (पु.)
traffic return, वाहतूक प्राप्ति
trainer, *n.* प्रशिक्षक (पु.)
training, *n.* प्रशिक्षण (न.)
tranche, *n.* हप्ता (पु.)
trans—, (used in comb.)—पार (as in : trans-continental खंडपार)
transact, *v. t.* १ (धंदा वगैरे) करणे २ व्यवहार करणे ३ चालवणे
transaction, *n.* १ व्यवहार (पु.) २ कारभार (पु.) ३ देवघेव (स्त्री.) ४ देवाणघेवाण (स्त्री.)
transaction money, व्यवहारार्थी पैसा, व्यवहार्य पैसा
transactions motive, देवघेव हेतु
transactor, *n.* व्यवहारकर्ता (पु.)
transfer, *v. t.* १ (to carry or to take from one person or place to another) स्थानांतरण करणे, बदली करणे २ (to make over or negotiate the possession or control as of right, title, property, etc.) हस्तांतरण करणे, नावावर करून देणे
n. १ स्थानांतरण (न.), बदली (स्त्री.) २ हस्तांतरण (न.), ३ *Acctt.* (as of entry) लेखांतरण (न.), खातेबदल (पु.) ४ (as, an order transferring shares of stock or money; *specif.* a telegraphic order to pay to one party money deposited by another at a distant office) हस्तांतरण (न.), हस्तांतरणादेश (पु.), (तारेने वगैरे) बदली केलेली रक्कम (स्त्री.)
transferability, *n.* हस्तांतरणक्षमता (स्त्री.), हस्तांतरणीयता (स्त्री.)
transferable, *adj.* १ स्थानांतरणीय, बदली करण्याजोगा २ हस्तांतरणीय, नावावर करून देण्याजोगा ३ संक्रमणीय
transferable account, हस्तांतरणीय लेखा
trnsferable goods, हस्तांतरणीय माल, हस्तांतरणीय वस्तू (स्त्री. अ. व.)
transfer book, हस्तांतरण पुस्तक
transfer cheque, स्थानांतरण धनादेश
transfer cost, बदली परिव्यय
transferee, *n.* १ स्थानांतरिती (सा.) २ हस्तांतरिती (सा.)
transference, *n.* हस्तांतरण (न.)
transfer entry, खातेबदल नोंद
transfer expenditure of a government, हस्तांतरणरूपी शासकीय खर्च
transfer fee, हस्तांतरण फी, हस्तांतरण शुल्क
transfer of shares, भागांचे हस्तांतरण
transferor, *n.* (*also* transferrer) १ हस्तांतरक (सा.) २ नावावर करून देणारा (पु.)

transfer payment, हस्तांतरित प्रदान
transfer problem, (as in, international payments) (आंतरराष्ट्रीय) अंतरण समस्या
transferred *adj.* १ हस्तांतरित २ स्थानांतरित ३ संक्रामित
transfer register, हस्तांतरण नोंदपुस्तक
transferrer = **transferor**
transformation cost, रूपांतरण परिव्यय, रूपांतरण खर्च
transformation curve, (*also* **production possibility curve** *or* **production possibility fronties**) रूपांतरण वक्र, उत्पादन शक्यता वक्र, उत्पादन शक्यता सीमा
transformation problem, (in Marxian economics, the problems of transfering value into prices of production) रूपांतरण समस्या
transfrontier, *adj.* सीमापार
transfrontier trade, सीमापार व्यापार
transhipment, *n.* (*also* **transshipment**) वाहनांतरण (न.)
transhipment trade, वाहनांतरण व्यापार
transit, *n.* वाटचाल (स्त्री.), प्रवास (पु.), पारगमन (न.)
transition, *n.* संक्रमण (न.)
transitional, *adj.* संक्रमणकालीन, संक्रमणात्मक
transitivity, *n.* संक्रामकता (स्त्री.)
transit trade = **entrepot trade**
transmission, *n.* १ पारेषण (न.) २ पाठवणे (न.), प्रेषण (न.) ३ (as, of shares, etc.) संक्रामण (न.)
transmission of shares, भागांचे संक्रामण
transmit, *v. t.* १ पारेषित करणे २ पुढे पाठवणे
transmitted, *adj.* पारेषित
transnational corporation, (*also* **multinationals**) बहुराष्ट्री निगम
transport, *v. t.* परिवहन करणे, वाहतूक करणे *n.* परिवहन (न.), वाहतूक (स्त्री.)
transport and communication, परिवहन व दळणवळण
transport by air, हवाई परिवहन
transport by land, भू-परिवहन (न.)
transport by rail, रेल्वे परिवहन
transport by road, मार्ग परिवहन
transport by sea, समुद्र परिवहन
transport by water, जल परिवहन
transport economics, परिवहन अर्थशास्त्र
trapped bull, पेचात आणलेला तेजीवाला
travel, *v. t. & i.* प्रवास करणे
travel agent, प्रवास अभिकर्ता, प्रवास एजंट
traveller's letter of credit, प्रवासी पतपत्र
travelling, *n.* प्रवास (पु.)
travelling agent, (*also* **peripatetic agent**) फिरता अभिकर्ता
travelling expense, प्रवास खर्च
travelling expense account, प्रवास खर्च लेखा
treasurer, *n.* कोषाध्यक्ष (सा.)
treasury, *n.* १ कोषागार (न.), खजिना (पु.) २ (a place of deposit and disbursement of collected funds esp. one where public revenues are deposited, kept and disbursed) राजकोष (पु.)
treasury agencies, कोषागार अभिकरणे (न. अ. व.)
treasury banking, कोषागार अधिकोषण
treasury bill, (a short-term obligation issued by a government at a discount-bearing no interest, and payable at par at maturity) राजकोष पत्र
treasury bond, (a government bond issued by or under the authority of treasury) राजकोष बंधपत्र
treasury chalan, कोषागार चलान
treasury coupon, कोषागार कुपन

treasury directive, राजकोषीय निदेश
treasury note, राजकोष नोट
treasury receipt, कोषागार पावती
treaty, *n.* संधि (पु.), तह (पु.)
trend, *n.* १ प्रवाह (पु.) २ (general tendency) कल (पु.), प्रवृत्ति (स्त्री.)
trial, *n.* १ अन्वीक्षा (स्त्री.) २ प्रयोग (पु.)
trial and error method, प्रयोग व प्रमाद पद्धति
trial balance, (a list of the debit and credit balances of accounts in a double-entry ledger at a given date, etc.) तेरीज (स्त्री.)
triangular, *adj.* १ त्रिकोणी २ तिरंगी ३ त्रिपक्षीय ४ त्रिपार्श्व
triangular trade, (*also* **trilateral trade**) त्रिपक्षीय व्यापार, त्रिपक्षी व्यापार
tribe, *n.* १ जनजाति (स्त्री.) २ जमात (स्त्री.)
tribunal, *n.* न्यायाधिकरण (न.)
triennial, *adj.* त्रैवार्षिक
trilateral trade = triangular trade
tripartite, *adj.* त्रिदल, त्रिपक्षीय
tripartite agreement, त्रिपक्ष करार
triplicate bill of exchange, विपत्राची तिसरी प्रत
truck = barter
truck farming = market gardening
truck system, निमय वेतन पद्धति
true discount, खरी कसर, खरा बट्टा
trust, *n.* १ विश्वास (पु.) २ न्यास (पु.) ३ (as, improvement trust, port trust, etc.) विश्वस्त मंडळ (न.) ४ एकाधिकार न्यास (पु.)
v. t. & i. विश्वास ठेवणे, भरवसा बाळगणे
trust busting, मक्तेदारी भंजन
trust deposit, न्यास निक्षेप
trustee, *n.* विश्वस्त (सा.)
trustee security, विश्वस्त रोखा
trusteeship theory, (of Mahatma Gandhi) विश्वस्तता सिद्धांत
trust fund, विश्वस्त निधि
trust letter, न्यास पत्र
trust receipt, न्यास पावती
trustworthy, *adj.* विश्वासू
tube-well, *n.* नलिकाकूप (पु.)
turn-key project, परिपूर्ण प्रकल्प
turn-out, *n.* उत्पादन (न.)
turnover, *n.* (*also* **stockturn**) (net sales *i. e.* gross sales minus returns) पणनावर्त (पु.), उलाढाल (स्त्री.)
turnover migration, फिरते स्थलांतरण
turnover tax, (*also* **cascade tax,**) पणनावर्त कर, उलाढालीवरील कर,
two name paper, द्विनाम पत्र
two part tariff, दुपाखी प्रशुल्क
two part taxes, दुपाखी कर (पु. अ. व.)
two point arbitrage, द्विबिंदु मूल्यांतरपणन
tying agreement, बंधन करार, सशर्त करार
type, *v. t. & i.* टंकलिखित करणे
n. १ (as, an illustration) उदाहरण (न.) २ (as, a specimen or model) नमुना (पु.) ३ (general character of class or group) जात (स्त्री.) ४ (pattern) प्रकार (पु.)
typology, *n.* १ प्रकारविचार (पु.) २ प्रकारनिष्ठ वर्गीकरण (न.)

U

ultra-anti-trade growth, व्यापार अतिप्रतिकूल अभिवृद्धि
ultracheap-money policy, अति अल्पव्याजी द्रव्य नीति
ultra-par trade growth, व्यापार-अति-अनुकूल अभिवृद्धि
umland, *n.* परिभूमि (स्त्री.) *cf.* hinterland
unanimous, *adj.* सर्वसंमत, एकमताचा
unascertained goods, १ खात्री न केलेला माल २ निश्चित न केलेला माल
unauthorised, *adj.* १ प्राधिकृत नसलेला २ अनधिकृत
unbalanced, *adj.* १ असमतोल २ असंतुलित
unbalanced budget, असमतोल अर्थसंकल्प
unbalanced growth, १ असंतुलित विकास २ असमतोल विकास
uncertain, *adj.* अनिश्चित
uncertainty, *n.* अनिश्चितता (स्त्री.)
unclaimed, *adj.* १ अस्वामिक २ दावा न सांगितलेला, न मागितलेला
unclaimed balance, न मागितलेली शिल्लक, न मागितलेली बाकी
unclaimed dividend, न मागितलेला लाभांश
unclaimed security, १ अस्वामिक रोखा २ दावा न सांगितलेला रोखा ३ अस्वामिक प्रतिभूति ४ दावा न सांगितलेली प्रतिभूति
uncommuted, *adj.* अराशीकृत
uncommuted value, अराशीकृत मूल्य
unconditional, *adj.* बिनशर्त
unconditional-acceptance, बिनशर्त स्वीकृति
unconditional assignment, बिनशर्त अभिहस्तांकन
unconfirmed credit = revocable credit
unconfirmed letter of credit = revocable letter of credit
uncontrolled, *adj.* अनियंत्रित, निरंकुश
uncrossed, *adj.* (as, a cheque) अरेखित
uncrossed cheque = open cheque
uncurrent coin, अप्रचलित नाणे
undated cheque, दिनांकरहित धनादेश
underbid, *v. t. & i.* पाडून बोली बोलणे
undercapitalisation, *n.* १ न्यून भांडवलीकरण (न.), न्यून भांडवलन (न.) २ अल्प भांडवलीकरण (न.)
undercharge, *n.* (a charge that is less than usual or suitable) न्यून आकार (पु.) *v. t.* न्यून आकार लावणे
undercompensation, *n.* न्यूनभरपाई (स्त्री.), अपुरी भरपाई (स्त्री.)
underconsumption, *n.* न्यून उपभोग (पु.)
underconsumption theory, न्यून उपभोग सिद्धांत
underdeveloped, *adj.* न्यूनविकसित
underdeveloped nation, न्यूनविकसित राष्ट्र
underemployment equilibrium, न्यून सेवा-योजन समतोल, न्यून रोजगारी समतोल
underestimate, *v. t.* १ न्यून अनुमान करणे २ अवप्राक्कलन करणे ३ कमी लेखणे
underestimation, *n.* १ न्यून अनुमान (न.) २ अवप्राक्कलन (न.)
underfulfilment, *n.* न्यूनपूर्ति (स्त्री.)
underhand, *adj.* प्रच्छन्न
underinvestment, *n.* न्यून गुंतवणूक (स्त्री.)
underinvoice, *v. t.* न्यून बीजक करणे
underissue, *n.* न्यून प्रचालन (न.)

underlease, *n.* १ पोटभाडेपट्टा (पु.) २ पोटपट्टा (पु.)
under population, *n.* न्यून लोकसंख्या (स्त्री.)
underprice, *n.* अपकिंमत (स्त्री.), अपकिंमत आकारणे (न.)
underproductive, *adj* न्यून उत्पादक
underquote, *v. t.* (to quote a lower price than) कमी भाव सांगणे
undersell, *v. t.* न्यूनविक्रय करणे, कमी किंमतीला विकणे
undertaker, *n.* (a term used by A. Marshall as an alternative to *entrepreneur*) उपक्रमी (सा.)
undertaking, *n.* १ उपक्रम (पु.) *cf.* firm २ वचन (न.)
undervaluation, *n.* अधोमूल्यन (न.) *cf.* devaluation
undervaluation of currency, चलन अधोमूल्यन
underwriter, *n.* १ हमीदार (सा.) २ (भाग भांडवल, रोखे इत्यादींचा खप करण्यासाठी) खरेदीची हमी घेणारा (पु.)
underwriter agent, हमीदार अभिकर्ता, हमीदार एजंट
underwriting, *n.* १ हमी (स्त्री.) २ हमी देणे (न.), हमी घेणे (न.)
underwriting commission, हमी अडत, हमी कमिशन
undeveloped, *adj.* अविकसित
undisbursed, *adj.* असंवितरित
undisbursed loan, असंवितरित कर्ज
undischarged, *adj.* अमुक्त
undischarged bankrupt, अमुक्त दिवाळखोर
undistributed, *adj.* अवितरित
undistributed profits = **retained earnings**
unearned, *adj.* अनर्जित
unearned income, (income that is not derived from personal labour or service but usu. from ownership of property) अनर्जित आय
unearned increment, अनर्जित वाढ, अनर्जित वृद्धि
uneconomic, *adj.* (*also* **uneconomical**) १ (not economic) अनिर्वाहक २ (as, costly wasteful) बिनकिफायतशीर, बिनकिफायती
uneconomic holding, १ अनिर्वाहक क्षेत्र २ बिनकिफायती धारण, बिनकिफायती धारणक्षेत्र
unemployed, *adj.* १ (not employed; out of work) बेकार २ (not engaged in a gainful occupation) अनुपयोजित (as in : unemployed capital अनुपयोजित भांडवल)
unemployment, *n.* बेकारी (स्त्री.)
cyclical unemployment चक्रीय बेकारी
disguised unemployment प्रच्छन्न बेकारी
frictional unemployment घर्षणजन्य बेकारी, संघर्षजन्य बेकारी
hidden unemployment = **disguised unemployment**
involuntary unemployment अनैच्छिक बेकारी
mass-unemployment सार्वत्रिक बेकारी, मोठ्या प्रमाणावरील बेकारी
seasonal unemployment मोसमी बेकारी, हंगामी बेकारी
structural unemployment संरचनात्मक बेकारी, संरचनामूलक बेकारी
technological unemployment तंत्रजन्य बेकारी
unemployment benefit, (*also* **unemployment compensation**) (payment as by a union or an employer, etc. to an unemployed worker of a sum of money per week) बेकारी लाभ

unemployment insurance, (insurance against loss of earnings by payments for a limited period during which a worker is involuntarily unemployed) बेकारी विमा
unemployment rate, बेकारी दर
unencumbered approved security, १ भाररहित मान्य प्रतिभूति २ भाररहित मान्य रोखा
unencumbered policy, निर्भार विमापत्र
unencumbered security, भाररहित प्रतिभूति
unequal, *adj.* १ विषम, असमान २ उंचसखल
uneven, *adj.* १ विषम, असमान २ उंचसखल
unexpired, *adj.* १ अनवसन्न २ उरलेला, न सरलेला
unexpired loan, अनवसन्न कर्ज
unfair, *adj.* अनुचित, गैर
unfair competition, अनुचित स्पर्धा
unfavourable, *adj.* प्रतिकूल, अननुकूल
unfavourable balance of payments, (*also* **adverse balance of payments** *or* **deficit balance of payments** *or* **negative balance of payments**) प्रतिकूल आंतरराष्ट्रीय ताळेबंद, ऋण आंतरराष्ट्रीय ताळेबंद
unfavourable balance of trade, (*also* **adverse balance of trade** *or* **deficit balance of trade** *or* **negative balance of trade**) प्रतिकूल व्यापार शेष, ऋण व्यापार शेष
unfavourable exchange rate, (*also* **unfavourable rate of exchange**) १ प्रतिकूल विनिमय दर २ प्रतिकूल विदेशी चलन दर
unfunded debt, १ अनिधिगत राजऋण २ अस्थायी ऋण
unified stock, एकीकृत संग्रह
uniform, *adj.* एकसमान *cf.* constant
uniformity, *n.* एकरूपता (स्त्री.)
unify, *v. t.* एकीकरण करणे
unilateral, *adj.* एकपार्श्विक, एकपार्श्व–
unimodal strategy and bimodal strategy, एकबहुलकी व्यूहतंत्र व द्विबहुलकी व्यूहतंत्र
unincorporated, *adj.* १ असमाविष्ट २ अनिगमित, विधिद्वारा संस्थापित नसलेला
unincorporated business, १ असमाविष्ट व्यवसाय २ अनिगमित व्यवसाय
union, *n.* १ (a federation formed by incorporating the states) संघ (पु.) २ (an association or league, as *trade union,* etc.) संघ (पु.)
unionism, *n.* संघवाद (पु.)
unionist, *n.* संघवादी (सा.)
unirrigable, *adj.* १ असेच्य २ ओलिताखाली न आणण्यासारखा
unit, *n.* १ (a determinate quantity adopted as a standard of measurement for other quantities of the same kind) एकक (न.) २ (a single thing or person or group that is a constituent and isolable member of some more inclusive whole) युनिट (न.) ३ घटक (पु.) ४ शाखा (स्त्री.) ५ प्रघटक (पु.)
unitary elasticity of demand, मागणीची एककी लवचिकता
unit banking system, एकल बँक व्यवसाय पद्धति, एकल अधिकोषण पद्धति
unit elasticity, एकक लवचिकता
unit investment trust, युनिट गुंतवणूक विश्वस्त मंडळ
unit of account, हिशेब एकक
unit of value, मूल्य एकक
unit tax = **specific tax**
unlawfully, *adv.* विधिबाह्य रीतीने, बेकायदेशीरपणाने, बेकायदेशीररीत्या
unlicensed, *adj.* अनुज्ञप्ती नसलेला, लायसेन्स नसलेला
unlimited, *adj.* अमर्याद, अमर्यादित

unlimited company, (a company in which liability of member is not limited) अमर्यादित कंपनी

unlimited legal tender, अमर्यादित वैध चलन

unlimited liability, अमर्यादित दायित्व

unlimited partnership, अमर्यादित भागीदारी

unlisted securities, सूचीबाह्य रोखे (पु.अ.व.)

unloading charges, (charges paid for unloading) उतरणावळ (स्त्री.)

unmerchantable, *adj.* अपण्य

unpaid, *adj.* १ (serving without pay) अवेतनी, बिनपगारी २ (not presented, as, payment; not cleared by payment) अदत्त; न दिलेला, चुकता न केलेला

unpaid premium, १ अदत्त अधिमूल्य २ न दिलेला विम्याचा हप्ता

unpaid services, अवेतनी सेवा

unproductive, *adj.* अनुत्पादक

unproductive consumption, अनुत्पादक उपभोग

unqualified, *adj.* १ (not modified or restricted by reservations) अविशेषित २ बिनशर्त

unqualified acceptance, १ अविशेषित स्वीकृति २ अविशेषित स्वीकार

unrealised, *adj.* अप्राप्त

unreasonable, *adj.* अयुक्तिक, गैरवाजवी

unredeemable, *adj.* अविमोचनीय

unredeemed, *adj.* अविमोचित

unregistered, *adj.* नोंदणी न केलेला, नोंदणी न झालेला

unrequited export, बिनमोबदला निर्यात

unsecured, *adj.* अप्रतिभूत

unsecured creditor, अप्रतिभूत धनको

unsecured debenture, अप्रतिभूत ऋणपत्र

unsecured loans and advances, अप्रतिभूत कर्जे व अग्रिमे

unskilled, *adj.* अकुशल

unstable, *adj.* अकुशल, अस्थिर

unstable equilibrium, अस्थिर समतोल

unstable exchange, अस्थिर विनिमय

unstable exchange rate, १ अस्थिर विनिमय दर २ अस्थिर विदेशी चलन दर

unstamped, *adj.* अमुद्रांकित

untied aid, अबद्ध सहाय्य, विमुक्त मदत

unvarying, *adj.* अपरिवर्ती

unwritten, *adj.* अलिखित

upgradation grant, सुधारणा अनुदान

upgrading, *n.* श्रेणीवाढ (स्त्री.)

uplift, *n.* उन्नति (स्त्री.), उद्धार (पु.)
v. t. उन्नति करणे, उद्धार करणे

upliftment, *n.* उन्नति (स्त्री.)

upper stage, वरचा टप्पा

upset price, (the minimum price set by a seller or auctioneer at which property will be offered or sold at auction or public sale) हातची किंमत, सरकारी बोली

upswing, *n.* (*also* **upward phase**) (with reference to trade cycle, the period of recovery from slump to boom) उद्बोलन (न.)

upvaluation, *n.* ऊर्ध्वमूल्यन (न.)

upward sloping curve, चढता वक्र

urban, *adj.* नगर– , नागरी, शहरी

urban area, नागरी क्षेत्र

urban bank, नागरी बँक

urban co-operative society, नागरी सहकारी संस्था

urban development, नगर विकास

urbanisation, *n.* नागरीकरण (न.), नगरीकरण (न.), शहरीकरण (न.)

urbanised, *adj.* नागरी, नागरीकृत

urban-rural migration, नागरी-ग्रामीण स्थलांतरण

usage, *n.* १ परिपाठ (पु.) २ वापर (पु.)

usance bill = time bill

usance bill of exchange = time bill

usance promissory note, सावधि वचनपत्र

use, *n.* उपयोग (पु.), वापर (पु.)
v. t. उपयोग करणे, वापर करणे
useful, *adj.* उपयोगी, फायद्याचा
usefulness, *n.* १ उपयोग (पु.) २ उपयुक्तता (स्त्री.)
useless, *adj.* निरुपयोगी
user, *n.* उपयोगकर्ता (पु.)
user cost, निव्वळ व्यापार परिव्यय, केवळ व्यापार परिव्यय
use value, उपयोग मूल्य
usufruct, *n.* फलोपभोग (पु.)
usufructuary mortgage, उपभोग्य गहाण
usurer, *n.* व्याजखोर (पु.)
usurious, *adj.* व्याजखोरीचा
usury, *n.* व्याजखोरी (स्त्री.)
utilisation, *n.* वापर (पु.), उपयोग (पु.)
utilisation value, उपयोजन मूल्य
utilise, *v. t.* वापर करणे, उपयोग करणे
utilitarianism, *n.* उपयोगितावाद (पु.)
utilitarian philosophy, उपयोगितावादाचे तत्त्वज्ञान
utility, *n.* १ (the amount of satisfaction, a person derives from commodity or service) उपयोगिता (स्त्री.) २ तुष्टिगुण (पु.)
diminishing utility ऱ्हासमान उपयोगिता
disutility = negative utility
equimarginal utility समसीमांत उपयोगिता
form utility रूप उपयोगिता
increasing utility १ वर्धिष्णु उपयोगिता, वर्धमान उपयोगिता २ वर्धिष्णु तुष्टिगुण
marginal utility सीमांतिक उपयोगिता, सीमांत उपयोगिता
negative utility ऋण उपयोगिता
place utility स्थान उपयोगिता
positive utility धन उपयोगिता
service utility सेवा उपयोगिता
time utility काल उपयोगिता, समय उपयोगिता
total utility एकूण उपयोगिता
utility function, उपयोगिता फल, उपयोगिता अनुवर्त
utility possibility frontier, उपयोगिता शक्यता सीमा
utility space, उपयोगिता अवकाश
utility surface, उपयोगिता पृष्ठ
utility theory of value, उपयोगिता मूल्य सिद्धांत

V

vacancy, *n.* १ रिकामी जागा (स्त्री.) २ रिक्त पद (न.) ३ रिक्तता (स्त्री.)
vacant, *adj.* १ रिकामा २ रिक्त ३ शून्य
vacant possession, खुला कब्जा
vacate, *v. t.* १ सोडणे २ रिकामा करणे, खाली करणे ३ *Law* (to annul, to make useless) विलोपन करणे
valid, *adj.* १ *Law* विधिग्राह्य २ ग्राह्य ३ सप्रमाण
valid allotment, विधिग्राह्य निर्यात वाटप, विधिग्राह्य भागवाटप
validate, *v. t.* १ *Law* विधिग्राह्य करणे २ ग्राह्य ठरवणे
validation, *n.* विधिग्राह्यता (स्त्री.), विधिग्राह्य करणे (न.)

validity, *n.* १ *Law* विधिग्राह्यता (स्त्री.) २ ग्राह्यता (स्त्री.) ३ सप्रमाणता (स्त्री.)

validity period, १ विधिग्राह्यता अवधि, विधिग्राह्यता काल २ ग्राह्यता अवधि, ग्राह्यता काल

valid policy, ग्राह्य विमापत्र

valorisation, *n.* (an act or process of attempting to give an arbitrary market value or price to a commodity usu. by governmental intervention) किंमत रक्षण (न.)

valorisation scheme, किंमत रक्षण योजना

valorise, *v. t.* (to determine or set the price by valorisation) किंमत रक्षण करणे

valuable, *adj.* किंमती, मौल्यवान

valuable security, १ किंमती दस्तऐवज २ किंमती प्रतिभूति

valuation, *n.* मूल्यांकन (न.) *cf.* evaluation

value, *n.* मूल्य (न.)

v. t. मूल्यांकन करणे, मूल्यन करणे, मूल्य ठरविणे

above par value अधिमूल्य

absolute value १ केवल मूल्य २ निरपेक्ष मूल्य

below par value अवमूल्य, अवतुल्य मूल्य

capitalised value भांडवली मूल्य, भांडवलित मूल्य, भांडवलीकृत मूल्य

commuted value राशीकृत मूल्य

economic value आर्थिक मूल्य

external value विदेशी मूल्य, बाह्य मूल्य

face value दर्शित मूल्य, दर्शनी मूल्य

internal value अंतर्गत मूल्य, आंतरिक मूल्य

local value स्थानिक मूल्य

mean value सरासरी मूल्य

metalic value धातु मूल्य

natural value नैसर्गिक मूल्य

nominal value नामित मूल्य

par value, १ सममूल्य, तुल्यता मूल्य २ दर्शित मूल्य

real value वास्तविक मूल्य

relative value सापेक्ष मूल्य

scarcity value दुर्मिळता मूल्य

surplus value अतिरिक्त मूल्य

uncommuted value अराशीकृत मूल्य

use value उपयोग मूल्य

value at par, सममूल्य

value added, वर्धित मूल्य

value added tax, वर्धितमूल्य कर

valued, *adj.* मूल्यांकित

value date, (the date when the proceeds of a credit instrument or of a foreign exchange transaction become available for use) मूल्य दिनांक (मूल्योपयोजन दिनांक)

valued fire-policy, मूल्यांकित आग विमापत्र

valued policy, मूल्यांकित विमापत्र

value free, मूल्य विधानमुक्त, मूल्य विधानरहित, मूल्य विधान विरहित

value in exchange, विनिमय मूल्य

value in use, उपयोग मूल्य

value judgement, मूल्य विधान

value of material, वस्तुमूल्य (न.)

value of money, मुद्रामूल्य (न.)

value premises, मूल्यांकित गृहिततत्त्वे (न. अ. व.)

valuer, *n.* १ परीक्षक (सा.) २ मूल्यनकार (पु.)

" value received ", " मूल्य प्राप्त झाले ", " ऐवज पावला "

vanish, *v. i.* लुप्त होणे, अदृश्य होणे, अंतर्धान पावणे, गायब होणे

vanishing series, लोपशील श्रेणी

variable, *adj.* १ चल २ अस्थिर ३ परिवर्ती, परिवर्तनशील

variable capital, चल भांडवल

variable cost, (*also* **operating cost** *or* **prime cost** *or* **shut down cost**) चल परिव्यय

variable overhead cost, (*also* **variable overheads**) (managerial) चल अप्रत्यक्ष परिव्यय

variables, *n. pl.* चल घटक (पु. अ. व.)

variance, *n.* १ विसंवाद (पु.) २ तफावत (स्त्री.) ३ *Math.* प्रचरण (न.)

variant, *n.* प्रकार (पु.)
adj. Math. चल

variation, *n.* १ भिन्नता (स्त्री.), तफावत (स्त्री.) २ फरक (पु.) ३ वधघट (स्त्री.), घटचढ (पु.) ४ *Math.* विचरण (न.)

varied, *adj.* १ बदल केलेला, बदल झालेला २ विविध

variegated, *adj.* १ चित्रविचित्र २ बहुरंगी

variety, *n.* १ विविधता (स्त्री.) २ प्रकार (पु.)

variety chain store, विविधवस्तु साखळी भांडार

various, *adj.* निरनिराळा, विभिन्न

vary, *v. t. & i.* १ बदल करणे, बदल होणे २ कमी-अधिक होणे

varying, *adj.* बदलता

vasectomy, *n.* नसबंदी (स्त्री.)

vault, *n.* (a room for the safe-keeping of valuables, commonly built of steel) वज्रकक्ष (पु.), वज्रकप्पा (पु.), व्हॉल्ट (पु.)

Veblen effect, व्हेब्लेन परिणाम

vector, *n.* सदिश (पु.)

velocity, *n.* वेग (पु.)

velocity of circulation, (*also* **velocity of money**) (the average number of times that a unit of money circulates during a given period of time) परिचलन वेग

vend, *v. t.* विकणे

vendee, *n.* क्रेता (पु.), खरीददार (सा.)

vendible, *adj.* विक्रेय

vendor, *n.* विक्रेता (पु.)

venture, *n.* साहस (न.)

verification, *n.* १ सत्यापन (न.) २ पडताळणी (स्त्री.)

verified, *adj.* १ सत्यापित २ पडताळणी केलेला, पडताळलेला

verifier, *n.* पडताळक (सा.)

verify, *v. t.* १ सत्यापन करणे २ पडताळणे

vertical, *adj.* १ उभा, उदग्र, क्षितिजलंब २ (relating to, involving or integrating discreet elements; consisting of two or more economic units on *different* levels of production or distribution) विषमस्तरीय, भिन्नस्तरीय (as in : a vertical business organisation भिन्नस्तरीय व्यापार संघटना), विषमस्तर–

vertical combination, भिन्नस्तरीय संयुक्तीकरण

vertical equity, उर्ध्वस्तर समन्याय

vertical integration, (*w. r. t.* structure of an industry, it means that most firms carry out all the main stages in the production of a commodity) भिन्नस्तरीय एकीकरण, भिन्नस्तर एकीकरण

vertical mobility, स्तंभीय चलता, स्तंभीय चलनशीलता, स्तंभीय चलिष्णुता

vertical union=**industrial union**

vest, *v. t. & i.* निहित करणे, निहित असणे

vested, *adj.* निहित

vested interests, १ निहित हितसंबंध (पु. अ. व.) २ प्रस्थापित हितसंबंध (पु. अ. व.), गुंतलेले हितसंबंध (पु. अ. व.)

veto, *n.* १ *Law* नकाराधिकार (पु.) २ नकार (पु.)
v. t. १ *Law* नकाराधिकार वापरणे २ नकार देणे

veto power, नकारशक्ति (स्त्री.)

viability, *adj* स्वयंनिर्वाहिता, वर्धिष्णुता, स्वयंशोधिता
viable, *adj*. १ (capable of living or growing) जीवनक्षम २ वर्धनक्षम, स्वयंनिर्वाही
viable community, स्वयंनिर्वाही समाज
viable economy, स्वयंनिर्वाही अर्थव्यवस्था
viable proposal, स्वयंनिर्वाही प्रस्ताव
victuals, *n. pl.* खाद्यपदार्थ (पु. अ. व.)
viewpoint, *n.* १ दृष्टिकोन (पु.) २ म्हणणे (न.)
village, *n.* गाव (न.), ग्राम (न.), खेडे (न.)
violate, *v. t.* १ उल्लंघन करणे २ भंग करणे
violation, *n.* भंग (पु.)
virgin, *n.* अक्षत (सा.), अक्षुण्ण (सा.)
virgin forest, अक्षुण्ण वन
virgin soil, लागवडीखाली न आलेली जमीन, कोरी जमीन
virus, *n.* विषाणु (पु.)
visible, *adj.* १ दृश्य, दृश्यमान २ (of or relating to tangible exports and imports) प्रत्यक्ष
visible balance, (alternative term for the balance of trade) व्यापार शेष
visible exports, दृश्य निर्यात, वस्तु निर्यात
visible imports, दृश्य आयात, वस्तु आयात
visible items of trade, वस्तु व्यापार बाबी (स्त्री. अ. व.)
visibles, दृश्य बाबी (स्त्री. अ. व.), वस्तुरूप बाबी (स्त्री. अ. व.)
visible trade, दृश्य व्यापार, वस्तुरूप व्यापार
vital registration, जन्ममृत्यु नोंद
vital statistics, १ (statistics relating to the duration of life, and to births, marriages and deaths) जीवनविषयक आकडेवारी २ लोकसंख्याविषयक आकडेवारी
vocation, *n.* व्यवसाय (पु.), वृत्ति (स्त्री.) *cf.* business
vocational, *adj.* व्यवसाय-, व्यावसायिक, व्यवसाय शिक्षण–
vocational guidance, व्यवसाय मार्गदर्शन
vocational training, व्यवसाय प्रशिक्षण
vocational value, व्यावसायिक मूल्य
void, *adj. Law* १ निरर्थक २ शून्य
voidable, *adj. Law* शून्यकरणीय, शून्य करण्याजोगा
void contract, शून्य संविदा
volition, *n.* स्वेच्छा (स्त्री.)
volume, *n.* परिमाण (न.)
volume of credit, पतपैसा परिमाण, पतपैशाचे परिमाण
volume of money, मुद्रा परिमाण, मुद्रेचे परिमाण
voluntary, *adj.* स्वेच्छापूर्वक, ऐच्छिक
voluntary deposit, ऐच्छिक ठेव
voluntary exchange theory, ऐच्छिक विनिमय सिद्धांत
voluntary liquidation, ऐच्छिक परिसमापन
voluntary liquidation under supervision, पर्यवेक्षित ऐच्छिक परिसमापन
voluntary savings, ऐच्छिक बचत
vostro **account**, व्होस्ट्रो खाते, तुमचे खाते
vote, *n.* मत (न.)
v. t. & i. मत देणे
voted, *adj.* दत्तमत
vote on account, लेखा अनुदान
voter, *n.* मतदार (सा.)
voting, *n.* मतदान (न.)
voting by proxy, प्रतिपत्रीद्वारा मतदान, प्रतिपत्रीद्वारा मतदान करणे
voting in person, जातीने मतदान, जातीने मतदान करणे
voting-paper, *n.* मतपत्रिका (स्त्री.)
voucher, *n.* प्रमाणक (न.)
voyage account, जलप्रवास लेखा
vpp, (*abbr.* of value payable by post) मूल्य-देय डाक (स्त्री.)

W

wage, *n.* १ (payment for services esp. not professional) मजुरी (स्त्री.) २ (as, pay reward) वेतन (न.)
wage account, वेतन लेखा
wage board, वेतन मंडळ
wage deflation, वेतन घट
wage differential, (*w. r. t.* wage rates, it is the difference between the wages of one class of worker and another) वेतन विभेद
wage drift, (*also* **earnings drift**) (the essence of drift is that the effective rate of pay per unit of labour input is raised by arrangements that lie outside the control of the recognised procedures for scheduling rates) वैधिकेतर वेतन आधिक्य
wage flexibility, वेतन नम्यता
wage freeze, वेतन गोठवणी
wage fund, वेतन निधि
wage fund theory, वेतन निधि सिद्धांत
wage goods, वेतन वस्तू (स्त्री. अ. व.)
wage incentive, वेतन प्रोत्साहन, वेतन प्रेरणा
wage induced inflation, (*also* **wage push inflation**) वेतन प्रेरित अतिवृद्धि
wage inflation, वेतन अतिवृद्धि
wage pause, वेतन विराम
wage push inflation = **wage induced inflation**
wage rate, वेतन दर
wages, *n. pl.* १ मजुरी (स्त्री.) *cf.* salary २ वेतन (न.)
daily wages १ रोज मजुरी, रोजंदारी २ दैनिक वेतन
differential wages विभेदक वेतन, भिन्न वेतन
fair wage(s) न्याय्य वेतन, वाजवी वेतन
living wage(s) जीविका वेतन
minimum wage(s) किमान वेतन
need-based wages गरजेनुरूप वेतन, गरजेनुसारी वेतन
nominal wages पैसारूप वेतन
piece wages कामानुसार मजुरी
real wages वास्तविक वेतन
subsistence wages निर्वाह वेतन
time wages १ समय मजुरी २ समय वेतन
wages of management, व्यवस्थापकीय वेतन
wages-prices spiral, वेतन किंमती आवर्त
wage stability, वेतन स्थैर्य
waiting, *n.* प्रतीक्षा (स्त्री.)
waive, *v. t. Law* १ अधित्याग करणे २ सोडून देणे ३ हक्क सोडणे
waiver, *n. Law.* १ अधित्यजन (न.) २ हक्क विसर्जन (न.)
waiver clause, हक्क विसर्जन खंड
want, *n.* १ (the quality or state of lacking) अभाव (पु.), वाण (स्त्री.) २ (the dire need) गरज (स्त्री.) ३ अभीच्छा (स्त्री.)
wants, *n. pl.* गरजा (स्त्री. अ. व.)
war, *n.* युद्ध (न.)
war bond, युद्ध रोखा
ward off, १ झुगारून देणे, झुगारून टाकणे २ निवारण करणे
ware, *n.* माल (पु.), विकाऊ माल (पु.)
war economy, युद्धकालीन अर्थव्यवस्था
warehouse, *n.* वखार (स्त्री.) *cf.* depot
warehouse-book, वखार पुस्तक

warehouse-keeper, *n.* **वखारपाल** (पु.), **वखारवाला** (पु.)

warehouse-keeper's certificate, वखार-वाल्याचे प्रमाणपत्र

warehouse-keeper's receipt, वखारवाल्याची पावती

warehouseman, *n.* **वखारवाला** (पु.)

warehouse-warrent, वखार अधिपत्र

warehousing, *n.* **वखारपालन** (न.)

warehousing system, वखार पद्धति

war finance, युद्धकालीन वित्तव्यवस्था

warrant, *n.* (a writing that authorises a person to pay or deliver to another and the other to receive money or other consideration) **अधिपत्र** (न.)
v. t. **खात्री देणे**

warranted rate, (*also* **maximum potential rate**) (राष्ट्रीय उत्पन्नाच्या वाढीचा) **शक्य कमाल दर**

warrantee, *n.* **आश्वस्त** (सा.)

warranter, *n.* (*also* **warrantor**) **प्राश्वासक** (सा.)

warranty, *n.* **प्राश्वासन** (न.) (as in : breach of warranty प्राश्वासन भंग)

wastage, *n.* **अपव्यय** (पु.)

waste, *n.* १ **अपव्यय** (पु.) २ *Agric.* **पडीत जमीन** (स्त्री.)
adj. १ **उजाड, वैराण** २ **निरर्थक, टाकाऊ** ३ *Agric.* **पडीत, पडीक**
v. t. & i. १ **अपव्यय करणे, उधळणे** २ **फुकट जाणे**

waste land, खराब जमीन

waste material, टाकाऊ सामान, टाकाऊ साहित्य

waste products, टाकाऊ वस्तू (स्त्री. अ. व.), **टाकाऊ पदार्थ** (पु. अ. व.)

wasting, *adj.* **क्षीयमाण**

wasting assets, (property as mines, etc. subject to depletion) **क्षीयमाण मत्ता, क्षयीमत्ता** (स्त्री.)

waterborne, *adj.* १ **जल–** २ **समुद्री, समुद्र–**

water logged soil, (land) **पाणथळ मृदा**

water logging, जलानुवेधन (न.)

waterpower, *n.* **जलशक्ति** (स्त्री.)

waterproof, *adj.* **जलरोधक**

water resources, जलसंपत्ति (स्त्री.)

water table, भूजलपृष्ठ (न.)

water table control, जलस्तर नियंत्रण

waterway, *n.* **जलमार्ग** (पु.), **जलपथ** (पु.)

way-bill, *n.* (document listing passengers carried in a public conveyance or goods transported by a common carrier by land, etc.) **प्रवासयादी** (स्त्री.)

ways and means, १ **अर्थोपाय** (पु. अ. व.), **साधनोपाय** (पु. अ. व.) २ **मार्ग व साधने**

ways and means advance, अर्थोपाय अग्रिम

ways and means estimates, अर्थोपाय अंदाज, अर्थोपाय प्राक्कलन

ways and means position, अर्थोपाय स्थिति

WB, (way-bill) **प्रवासयादी** (स्त्री.)

weak axiom, अबल गृहीतक, अबल क्रमीकरण

weaken, *v. t. & i.* १ **दुबळा करणे, दुबळा होणे** २ (as, demand, supply, etc.) **शिथिल करणे, शिथिल होणे**

weakening of demand, मागणी शैथिल्य

weakening of supply, पुरवठा शैथिल्य

weak order preference, अबलक्रमी पसंती

wealth, *n.* १ (all meterial objects that have economic utility esp. the stock of useful goods having economic value in existence at any one time) **धन** (न.)
cf. assets मत्ता
belongings मालकीच्या वस्तू
effects चीजवस्तु

estate संपदा, इस्टेट
property संपत्ति
२ (as, all property that has a money value or exchangeable value) संपत्ति (स्त्री.)
३ (as, abundant supply) समृद्धि (स्त्री.)
wealth effect = real balance effect
wealth tax, धन कर
wear and tear, झीजतूट (स्त्री.)
weather, *n.* हवा (स्त्री.)
weather bureau, हवामान खाते
weather variations, हवामानातील बदल
weaver, *n.* विणकर (पु.)
weigh, *v. t. & i.* १ वजन करणे, तोलणे २ वजन भरणे
weight, *n.* १ वजन (न.) २ (as, load, burden) भार (पु.) ३ (a relative value assigned to an item in a group or series under consideration) भार (पु.) ४ (the factor by which the value of such an item is multiplied in forming the weighted average of the values of various items; as, a number assigned to express the relative importance of such an item) भारांक (पु.)
v. t. (to assign a value expressing the relative importance of; to attach factors indicative of their relative frequency or importance to the various items of a frequency distribution) –चे भारण करणे, –चे भारयोजन करणे
weighted, *adj.* भारित
weighting, *n.* (the system of giving greater emphasis to certain items in the construction of an index number etc.) भारण (न.), भारयोजन (न.)
weight note, वजनचिठ्ठी (स्त्री.)
welfare, *n.* कल्याण (न.)
welfare economics, कल्याणविषयक अर्थशास्त्र
welfare state, कल्याणकारी राज्य
well-being, *n.* १ कुशल (न.), क्षेम (न.) २ सुस्थिति (स्त्री.)
wet famine, ओला दुष्काळ
wet farming, (*also* **irrigated farming**) ओलिताची शेती
wet land, ओलिताची जमीन
wharf, *n.* धक्का (पु.)
wharfage, *n.* धक्का भाडे (न.)
wharfinger, *n.* धक्कावाला (पु.)
white money, पांढरा पैसा, श्वेत पैसा
white paper, श्वेतपत्रिका (स्त्री.)
white revolution, धवल क्रांति
whole-life assurance, (*also* **whole-life insurance**) आजीवन विमा
whole-life limited payment, आजीव सीमित प्रदान
wholesale, *adj.* घाऊक, ठोक
n. (the sale of goods or commodities in quantity usu. for resale) घाऊक विक्री (स्त्री.), ठोक विक्री (स्त्री.)
v. t. घाऊक विक्री करणे, ठोक विक्री करणे
wholesale market, घाऊक बाजार, घाऊक विपणी, ठोक बाजार, ठोक विपणी
wholesale price, घाऊक किंमत, ठोक किंमत
wholesaler, *n.* घाऊक व्यापारी (पु.)
widely held company, विकीर्ण धृत कंपनी
widen, *v. t. & i.* रुंद करणे, रुंद होणे
widening, *n.* रुंदावणे (न.), रुंद होणे (न.), विस्तारीकरण (न.), विस्तारण (न.)
widening of capital, भांडवल विस्तारीकरण, भांडवल विस्तारण
wilds cat banking, अनिर्बंध अधिकोषण, अनिर्बंध बँक व्यवसाय
wind, *v. t.* समापन करणे
wind bill = accommodation bill
windfall gain, (*also* **windfall profit**) १ अकल्पित लाभ २ अकल्पित नफा

winding, *n.* **समापन** (न.), **कारभार गुंडाळणे** (न.)

winding up = wind up

window display, (a display of goods in a window designed to attract customers) **दर्शनी मांडणी, दर्शनी सजावट, दुकानाची सजावट**

window-dressing, *n.* १ (a practice used by joint-stock banks to disguise the true level of their cash reserves and their cash ratios) **ताळेबंद सजावट** (स्त्री.) २ (art of arranging goods attractively in shop windows) **गवाक्ष प्रसाधन** (न.)

wind-up, *n.* (*also* **winding up**) **समापन** (न.) *cf.* liquidation

wipe off, निर्वापित करणे, पुसून टाकणे

wire dam, तार धरण

withdraw, *v. t.* १ (to take out or draw back money from a place of deposit or investment) (बँकेतून वगैरे पैसे) **काढणे, काढून घेणे** २ (to take back as, statement, offer, etc.) **परत घेणे, मागे घेणे**

withdrawal, *n.* १ (as, of amount) (रकमा वगैरे) **काढणे** (न.), **काढून घेणे** (न.) २ **परत घेणे** (न.), **मागे घेणे** (न.) ३ (as, of powers, etc.) (शक्ति) **काढून घेणे** (न.), **परत मागे घेणे** (न.)

withdrawal amount, काढलेली रक्कम

withdrawal slip, आकर्ष चिठ्ठी, पैसे काढण्याची चिठ्ठी

without pay, बिनपगारी, अवैतनिक

without prejudice to, —ला बाध न येता

without profit, लाभरहित (as in : insurance policy without profit लाभरहित विमापत्र)

without profit policy, लाभरहित विमापत्र

" without recourse " = " sans recourse "

with pay, पगारी, वेतनी

with profit, सलाभ (as in : insurance policy with profit सलाभ विमापत्र)

work, *n.* **काम** (न.), **कार्य** (न.) *cf.* business
v. t. & i. **काम करणे, कार्य करणे**

workability, *n.* **व्यवहार्यता** (स्त्री.)

workable, *adj.* १ **व्यवहार्य** २ **चालणारा, चालण्यासारखा**

workable competition, व्यवहार्य स्पर्धा

work animal, कामाचे जनावर

worker, *n.* १ **कामगार** (पु.), **कामकरी** (पु.) २ **कार्यकर्ता** (पु.) (as in : social worker सामाजिक कार्यकर्ता)

working, *adj.* १ **कार्यकारी** २ **कार्यक्षम** ३ **चालू**
n. १ **कामकाज** (न.) २ **काम** (न.)

working capital, १ **कार्यकारी भांडवल** २ **खेळते भांडवल**

working days, कामाचे दिवस (पु. अ. व.)

working expenses, कामकाजाचा खर्च, कार्यकारी खर्च

working farm capital, खेळते शेत भांडवल

working hours, कामाच्या वेळा (स्त्री. अ.व.), **कामाचे तास** (पु. अ. व.)

working population, कार्यकारी लोकसंख्या

working reserves, खेळता राखीव निधि

work in progress, काम चालू

workman, *n.* (*pl.* workmen) **श्रमिक** (पु.), **कर्मकार** (पु.)

workmanship, *n.* **कारागिरी** (स्त्री.)

workmen's compensation, श्रमिक भरपाई

Workmen's Compensation Act, श्रमिक भरपाई अधिनियम

workmen's compensation insurance, श्रमिक भरपाई विमा

workshop, *n.* १ (a room or building in which things esp. machines are made or repaired) **कर्मशाळा** (स्त्री.) २ **निकेतन**

(न.) ३ (a session of intensive training) कार्यसत्र (न.)
work study, कार्याभ्यास (पु.)
work to rule, नियमाप्रमाणे काम, नियमापुरते काम
world, *n.* जग (न.), विश्व (न.)
world bank, जागतिक बँक
world federation, जागतिक संघ
worth, *n.* मोल (न.)
worthiness, *n.* पात्रता (स्त्री.), योग्यता (स्त्री.)
writ, *n. Law* रिट (पु.), लेख (पु.)
write off, *Acctt.* निर्लेखित करणे
write off an account, लेखा निर्लेखित करणे
writing down, (*also* writing off) निर्लेखन करणे
wrongful, *adj.* १ अन्याय्य २ दोषपूर्ण
wrongful holder, १ अन्यायाने धारण करणारा २ सदोषधारक (पु.)
wrongly, *adv.* चुकीने

X

x-efficiency, *n.* क्ष- कार्यदक्षता (स्त्री.)

Y

yard, *n.* १ आवार (न.) २ (unit of length) गज (पु.), वार (पु.)
yardage, *n.* लांबी (स्त्री.)
yard goods = piece-goods
year, *n.* वर्ष (न.)
year-book, *n.* वार्षिक (न.), सांवत्सरिक (न.)
yearly, *adj. & adv.* वार्षिक
year of account, खाते वर्ष, लेखा वर्ष
yield, *n.* १ उत्पन्न (न.) २ (as a return upon financial investment) लाभ (पु.) ३ प्राप्ति (स्त्री.) (as in : redemption yield विमोचन प्राप्ति) ४ उत्पादन (न.) ५ उपज (स्त्री.)
yield elasticity, १ (as theory in taxation) कर-उत्पन्न लवचिकता २ उत्पादन लवचिकता
yield-gap, *n.* (the difference between the yield on government stocks and the yield on ordinary shares) लाभांतर (न.)

Z

zamindari, *n.* जमीनदारी (स्त्री.)
zamindari abolition, जमीनदारी निरास, जमीनदारी नाहीशी करणे
zamindari system, जमीनदारी पद्धती
zero slope, शून्य प्रवणता, शून्य ढाळ
zero-sum game, शून्य बेरीज खेळ
zichri chit, जिकरी चिठ्ठी
zilla parishad, जिल्हा परिषद
zonal system, परिमंडल पद्धति, झोन पद्धति
zone, *n.* १ परिमंडल (न.), झोन (पु.) २ (area with particular features, purpose or use) क्षेत्र (न.) ३ *Geog.* कटिबंध (पु.)
zoning, *n.* १ परिमंडलन (न.) २ क्षेत्र निश्चिति (स्त्री.)

* * *

शामुको.—एच ५६—३,०५०—३.८७

प्रिय वाचक,

या कोशाविषयी आपले मत जाणून घेण्याची इच्छा आहे. कृपया सोबतच्या प्रश्नावलीत माहिती भरून ती भाषा संचालक, महाराष्ट्र राज्य यांच्याकडे पाठवावी. पुस्तकाची दुसरी आवृत्ती काढताना किंवा असेच दुसरे एखादे पुस्तक तयार करताना आपल्या बहुमोल अभिप्रायाचा उपयोग होईल.

आमचा पत्ता :

भाषा संचालक, महाराष्ट्र राज्य,
भाषा संचालनालय, नवीन प्रशासन भवन,
चौदावा मजला, मंत्रालयासमोर,
मुंबई–४०० ०३२.

प्रश्नावली

अ) वाचकाचा परिचय

१) वाचकाचे नाव

२) वय

३) मातृभाषा

४) शिक्षण / व्यवसाय

५) पत्ता

६) मराठी हा भाषा विषय कोणत्या परीक्षेपर्यंत घेतला होता.

७) इंग्रजी हा भाषा विषय कोणत्या परीक्षेपर्यंत घेतला होता.

वाचकाची सही

ब) वाचकाचा अभिप्राय

१) कोशाचे नाव

२) आपल्याला या कोशातील पर्याय कसे वाटले ?

सोपे / कठीण / साधारण

३) मराठी पर्यायावरून संकल्पना स्पष्ट होते काय ?

४) कठीण वाटणारे पर्याय कशामुळे कठीण वाटले ?
संस्कृत शब्दघटकांमुळे / उच्चारणसुलभ नसल्यामुळे / अर्थ स्पष्ट होत नसल्यामुळे

५) कठीण वाटलेले काही पर्याय सांगा.
आपण अशा कठीण पर्यायांना अधिक सोपे व अर्थवाही पर्याय सुचवू इच्छिता का ? असल्यास, ते देखील नमूद करा.

[आवश्यकतेनुसार वेगळ्या कागदावर लिहावे.]

६) कोशातील स्पष्टीकरणामुळे व मराठी पर्यायांमुळे इंग्रजी संज्ञा समजण्यास उपयोग झाला का ?

होय / नाही.

७) कोशातील तांत्रिक पर्याय कसे असावेत, असे तुम्हाला वाटते ?

वाचकाची सही